

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Η' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΗΗ'

Τρίτη 13 Μαΐου 2008

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ.8864
  2. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Χ. Σταϊκούρα, σελ. 8821
  3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθεί αντι-προσωπεία της επιτροπής συνταγματικών και νομικών υποθέσεων του Κοινοβουλίου της Τσεχίας, σελ.8830
  4. ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ
- Συζήτηση επί του άρθρου της Δεύτερης Ενότητας των Αναθεωρητέων Διατάξεων του Συντάγματος. (Άρθρο 16, παράγραφοι 1, 5, 6, 7, 8, 10 και 11), σελ.8820

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Κατάθεση αναφορών, σελ.8807
2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών, σελ.8808
3. Συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων.
  - α) Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:
    - i) σχετικά με την έγκαιρη ενεργοποίηση των δικαιωμάτων των σταφιδοπαραγωγών στα πλαίσια αναθεώρησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σελ.8815
    - ii) σχετικά με την επίλυση των προβλημάτων των κτηνοτρόφων της περιοχής Οινόντος του Νομού Ηλείας, σελ.8816
    - iii) σχετικά με την αποζημίωση των αγροτών για τα κατεστραμμένα από τις πυρκαγιές γεωργικά μηχανήματα και εφόδια, σελ.8817
  - β) Προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με την επιστροφή δεδουλευμένων από τους εργαζομένους του Θριάσιου Νοσοκομείου στο κράτος, σελ.8818

C. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Κατάθεση σχεδίων νόμων:

- α) Οι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Δικαιοσύνης κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου σύμφωνα με το άρθρο 34 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση το οποίο τροποποιεί τη Σύμβαση σχετικά με την χρήση της Πληροφορικής στον Τελωνειακό Τομέα όσον αφορά τη δημιουργία αρχείου φακέλων Τελωνειακών Ερευνών», σελ.8826

- β) Οι Υπουργοί Εθνικής Αμυνας, Εξωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου των τροποποιήσεων στη Διεθνή Σύμβαση για το Διεθνή Υδρογραφικό Οργανισμό», σελ.8827

- γ) Οι Υπουργοί Μεταφορών και Επικοινωνιών, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Ανάπτυξης κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Πληροφορικής και Επικοινωνιών της Δημοκρατίας της Κορέας για συνεργασία στους τομείς Τηλεπικοινωνιών και Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, σελ.8827

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Ειδική Ημερήσια Διάταξη:

Επί του άρθρου της Δεύτερης Ενότητας των Αναθεω-

ρητέων Διατάξεων του Συντάγματος: (Άρθρο 16, παρά - γραφοι 1, 5, 6, 7, 8, 10 και 11).

ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ Κ., σελ.8842

ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ Ε., σελ.8857

ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ Ε., σελ.8834

ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ Μ., σελ.8832

ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ., σελ.8849,8851

ΒΟΡΙΔΗΣ Μ., σελ.8844

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Α., σελ.8849,8850,8854,8855

ΔΡΙΤΣΑΣ Θ., σελ.8849,8853,8854,8855,8858

ΚΑΖΑΚΟΣ Κ., σελ.8849

ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ Η., σελ.8835

ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ Α., σελ.8821

ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ Γ., σελ.8829

ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ Ο., σελ.8838

ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ Μ., σελ.8859

ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Γ., σελ.8836

ΚΟΥΒΕΛΗΣ Φ., σελ.8823,8844

ΛΕΒΕΝΤΗΣ Α., σελ.8846,8848,8850

ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ Α., σελ.8851,8858,8859,8861,8863

ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ Α., σελ.8845

ΜΠΟΥΓΑΣ Ι., σελ.8830,8831

ΜΠΟΥΖΑΛΗ Π., σελ.8837

ΜΠΟΥΡΑΣ Α., σελ.8863

ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ Β., σελ.8829,8831,8832,8833,8834,

8835,8836,8837,8838,8839,
8841,8842,8843

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Ν., σελ.8839,8841

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Π., σελ.8820,8821

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ε., σελ.8820,8821,8823,8825

ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ Α., σελ.8841

ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ Φ., σελ.8853

ΠΛΕΥΡΗΣ Α., σελ.8825

ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ Η., σελ.8860,8861

ΡΑΓΙΟΥ-ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΥ Ν., σελ.8847

ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ Α., σελ.8852,8853

ΣΟΥΡΛΑΣ Γ., σελ.8844,8845,8846,8848,8851,

8852,8853,8854,8855,8856,
8857,8858,8859,8860,8861,
8862,8863,8864

ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ., σελ.8833

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ Ε., σελ.8827,8852

ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ Σ., σελ.8843

ΤΖΑΒΑΡΑΣ Κ., σελ.8861

ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ Ν., σελ.8851,8855,8856

ΦΙΛΙΝΗ Α., σελ.8855,8862

B. Επί των αναφορών και ερωτήσεων:

ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ Δ., σελ.8815,8816

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν., σελ.8816

ΚΟΝΤΟΣ Α., σελ.8815,8816,8817,8818

ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ Γ., σελ.8817

ΛΕΒΕΝΤΗΣ Α., σελ.8819

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ. (Ν. Άρτας), σελ.8818,8819

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Η' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΒ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΗ'

Τρίτη 13 Μαΐου 2008

Αθήνα, σήμερα στις 13 Μαΐου 2008, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.00' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΕΛΣΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Δημήτριο Βαρβαρίγιο, Βουλευτή Ζακύνθου, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Οι Βουλευτές Τρικάλων κ. ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ, Μαγνησίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος του Νομού Λάρισας που εφαρμόζουν πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι» και οι Σύλλογοι Εργαζομένων στα προγράμματα «Βοήθεια στο σπίτι» Νομού Λάρισας και Ελληνικής Επικράτειας ζητούν να εξασφαλιστεί η μόνιμη λειτουργία των δομών αυτών.

2) Οι Βουλευτές Α' Θεσσαλονίκης κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ και κ. ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΙΔΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων στις Μακεδονικές Βιομηχανίες Μετάλλου Α.Ε. Δράμας ζητεί την υλοποίηση των δικαιοστικών αποφάσεων που αφορούν στην πληρωμή των δεδουλευμένων αποδοχών των εργαζομένων της εταιρίας.

3) Οι Βουλευτές Α' Θεσσαλονίκης κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ, και κ. ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΙΔΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων στις Δημοτικές Επιχειρήσεις και στα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Βέροιας ζητεί την άμεση υπογραφή της προγραμματικής σύμβασης για τη χρηματοδότηση του ΔΗ.Π.Ε.Θ.Ε. Βέροιας.

4) Οι Βουλευτές Τρικάλων κ. ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ και Μαγνησίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ενωτική Ομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Νομού Λάρισας ζητεί την ενίσχυση των αγροτών της Επαρχίας Αγιάς του Νομού Λάρισας για την οικονομική επιβάρυνση που υφίστανται εξαιτίας της ακαρπίας στις δενδρώδεις καλλιέργειες.

5) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στις βελτιώσεις που έγιναν στην πρόταση του Εθνικού Χωροταξικού Σχεδίου για το Νομό Λασιθίου.

6) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στις ενέργειες της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων του Δήμου Αγίου Νικολάου Νομού Λασιθίου Κρήτης για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών.

7) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στις αλλαγές του εθνικού χωροταξικού σχεδιασμού που προτείνονται από το Τμήμα Ανατολικής Κρήτης του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.

8) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας με το οποίο ζητείται η αξιοποίηση προς όφελος των αγροτών του κτηρίου της «ΑΓΡΕΞ» στην Ιεράπετρα.

9) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Κρασσάς Μιχαήλ, Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος ζητεί να διαγραφεί από το Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και να ασφαλιστεί στο δημόσιο.

10) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ιεράπετρας «ΗΣΙΟΔΟΣ» ζητεί την εξασφάλιση της μεταφοράς στην αγορά των αγροτικών του προϊόντων κ.λ.π..

11) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται η άμεση λειτουργία του Ογκολογικού Ξενώνα Δυτικής Ελλάδας.

12) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Επιστημονικός Σύλλογος Θεατρολόγων ζητεί την ένταξη του μαθήματος του θεάτρου σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και το διορισμό θεατρολόγων.

13) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Αχαΐας ζητεί την άμεση καταβολή όλων των οφειλομένων ποσών από το Υπ. Παιδείας για τις δαπάνες μεταφοράς των μαθητών του Νομού Αχαΐας.

14) Ο Βουλευτής Κιλκίς κ. ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Κιλκίς ζητεί την επανέξταση του επενδυτικού προγράμματος Π.Ε.Π. για το Εμπόριο

και τις Υπηρεσίες.

15) Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συναπτισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς και Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Προστασίας του Περιβάλλοντος «ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ» ζητεί τη χρηματοδότηση οδικού έργου από το 20% των πόρων του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ».

16) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών κ. ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ και Α' Αθηνών κ. ΠΕΡΙΚΛΗΣ - ΗΛΙΑΣ ΚΟΡΟΒΕΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Προστασίας Περιβάλλοντος Κέρκυρας καταγγέλλει παράνομη κυνηγετική δραστηριότητα σε περιοχές της Κέρκυρας.

17) Η Βουλευτής Μαγηνσίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγηνσίας ζητεί να ξεκινήσουν άμεσα τα έργα βελτίωσης της ασφάλειας κατά μήκος της παλαιάς εθνικής οδού, από τη Λάρισα μέχρι το Βόλο.

18) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί την ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσληψης ενός ΔΕ οδηγού - χειριστού μηχανήματος στο Δήμο Οιτύλου Λακωνίας.

19) Ο Βουλευτής Αργολίδος κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην ανάγκη διατήρησης και αποκατάστασης του Πύργου της Κάντιας στο Νομό Αρκαδίας.

20) Ο Βουλευτής Αργολίδος κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Εργαζομένων Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. ζητεί την αναμόρφωση του προσχεδίου Νόμου για την «Οργανωση των Περιφερειών της χώρας».

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 9273/28-3-2008 ερώτηση του Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Στρατάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 40030/IH/16-4-2008 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 9273/28-3-08, την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Μανόλης Σοφ. Στρατάκης σχετικά με το πανελλαδικώς εξεταζόμενο μάθημα της Ιστορίας Γενικής Παιδείας Γ' Λυκείου, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Από το τρέχον σχολικό έτος 2007-2008 διδάσκεται στη Γ' τάξη των Γενικών Λυκείων και στη Δ' τάξη των Εσπερινών Λυκείων, στο πλαίσιο του μαθήματος της Ιστορίας Γενικής Παιδείας, το βιβλίο «Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου Κόσμου» (από το 1815 έως σήμερα) των Ιωάννη Κολιόπουλου, Κωνσταντίνου Σβολόπουλου, Ευάνθη Χατζηβασιλείου, Θεοδώρου Νημάου και Χάριτος Σχολινάκη-Χελιώτη. Το βιβλίο αυτό αντικατέστησε το επί τριακονταετία περίπου διδασκόμενο αξιόλογο μεν, μη ανταποκρινόμενο όμως πλέον στο ισχύον Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος βιβλίο «Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη» των Β: Σκουλάτου, Ν. Δημακοπούλου και Σ. Κόνδη.

Το εν λόγω βιβλίο έχει έκταση 250 περίπου σελίδων, εκ των οποίων λιγότερες από 100 συνιστούν ιστορική αφήγηση, ενώ οι υπόλοιπες περιλαμβάνουν χάρτες, πίνακες, εικαστικό υλικό και ενδεικτικές γραπτές ιστορικές πηγές, οι οποίες δεν αποτελούν βάσει του Νόμου μέρος της εξεταστέας ύλης. Η προς εξέταση ύλη αφορά μόνο το αφηγηματικό μέρος και έχει προσδιοριστεί σε λιγότερο από 95 σελίδες (διότι σύμφωνα με το π.δ. 60/2006 «Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου», άρθρο 15, κατά την εξέταση των μαθητών «μπορούν να χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίδεται στους μαθητές σε φωτοτυπία. Το υλικό αυτό αφορά γραπτές ιστορικές πηγές, εικαστικά έργα, χάρτες, διαγράμματα κτλ. που χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικά στοιχεία ή ως μέσα αντλησης

στοιχείων για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων». Επομένως, τα παραθέματα του βιβλίου έχουν μόνο ενδεικτικό χαρακτήρα, η επεξεργασία τους συμβάλλει στην ανάπτυξη της ιστορικής κρίσης των μαθητών, δεν αποτελούν όμως υποχρεωτικό μέρος της εξεταστέας ύλης). Σύμφωνα με την αριθ. πρωτ. 63447/Γ2/2005 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 921/τ.Β'/5-7-05), που αφορά στα ωρολόγια προγράμματα, το μάθημα της Ιστορίας Γενικής Παιδείας διδάσκεται στη Γ' Λυκείου δύο (2) ώρες εβδομαδιαίως, εξήντα (60) ώρες ετησίως. Αυτό σημαίνει ότι με έναν έγκαιρο, από την αρχή του σχολικού έτους, προγραμματισμό, η διδασκαλία της ύλης μπορεί να ολοκληρωθεί σε 45-46 διδακτικές ώρες (2 περίπου σελίδες ιστορικής αφήγησης ανά διδακτική ώρα).

Ο προσδιορισμός της εξεταστέας ύλης έγινε με κριτήριο την εξασφάλιση της συνέχειας και της συνέπειας των θεμάτων που πραγματεύεται το περιεχόμενο, ώστε να αποφευχθεί η σύγχυση που προκαλούσε στους μαθητές ο κατακερματισμός της ύλης που αναγκαστικά ίσχυε κατά τα παρελθόντα σχολικά έπι, λόγω της υπερβολικά μεγάλης έκτασης του παλαιού βιβλίου (δύο τεύχη συνολικής έκτασης 800 περίπου σελίδων). Η άρση της αποστασιατικότητας της διδασκόμενης ιστορικής ύλης αποτελούσε, άλλωστε, σταθερή και δίκαιη απαίτηση και των επιστημονικών και συνδικαλιστικών ενώσεων των εκπαιδευτικών.

Βεβαίως, η μικρή έκταση του βιβλίου οδήγησε σε σχετική συμπικνωση της διατύπωσης του αφηγηματικού μέρους. Η συμπικνωση αυτή καθιστά μεν αναγκαία τη σοβαρή προετοιμασία από την πλευρά των διδασκόντων, δεν είναι όμως με κανένα τρόπο έξα από τις δυνατότητες κατανόησης των τελειοφοίτων μαθητών του Λυκείου, οι οποίοι διεκδικούν την είσοδο τους στα Α.Ε.Ι..

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι η εξεταστέα - διδακτέα ύλη στο εν λόγω μάθημα καθορίστηκε με την αριθ. πρωτ. 106526/Γ2/28-9-07 (ΦΕΚ1988/τ.Β'/10-10-07) Υπουργική Απόφαση και είναι κοινή για τα σχολεία όλης της χώρας. Η πορεία και η πρόοδος της ύλης παρακολουθείται από την αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ.

Ο Υπουργός ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ»

2. Στην με αριθμό 9404/1-4-2008 ερώτηση του Βουλευτή κ. Φωτίου Κουβέλη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 40988/IH/15-4-2008 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 9404/1-4-08, την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Φώτης Κουβέλης σχετικά με «Εκμετάλλευση αλλοδαπών εργατών στη Νέα Μανωλάδα Ηλείας», και στα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

I) Σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 7 & 8, αρθ.7 του π.δ. 201/98 (ΦΕΚ 161/ Τ.Α'/13-7 -1998):

7.« Οι προερχόμενοι από σχολεία του εξωτερικού, Έλληνες ή αλλοδαποί μαθητές εγγράφονται στην αριθμητικά αντίστοιχη τάξη, εφόσον έχουν τη νόμιμη ηλικία που ισχύει στην Ελλάδα ή σε μικρότερη, αν οι γονείς το ζητήσουν με σχετική δήλωση.

8. Οι αλλοδαποί μαθητές εγγράφονται στην Α' τάξη προσκομίζοντας πιστοποιητικό γέννησης επίσημα μεταφρασμένο χωρίς τη δέσμευση της ημερομηνίας έκδοσης, καθώς και τα λοιπά δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου (εδάφια β, γ, δ).

Στις υπόλοιπες τάξεις οι μαθητές εγγράφονται καταθέτοντας τον τίτλο ή το αποδεικτικό μετεγγραφής ή επίσημη φεβαίωση φοίτησης.

Σε περίπτωση που κάποιο από τα δικαιολογητικά δεν προκυπτεί αμέσως, ο γονέας ή ο κηδεμόνας αναλαμβάνει με δήλωσή του να το προσκομίσει σε σύντομο χρονικό διάστημα».

II) Σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ.1,2 & 3, αρθ.72 του ν. 3386/2005 (ΦΕΚ.212/τ.Α'/23-8-2005):

«1. Ανήλικοι υπήκοοι τρίτων χωρών, που διαμένουν στην Ελληνική Επικράτεια, υπάγονται στην υποχρεωτική σχολική φοίτηση, όπως και οι ημεδαποί.

2. Οι ανήλικοι υπήκοοι τρίτων χωρών, που φοιτούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, έχουν, χωρίς περιορισμούς, πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας.

3. Για την εγγραφή ανήλικων υπηκόων τρίτων χωρών στα δημόσια σχολεία απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά.

Κατ'εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία και τέκνα υπηκόων τρίτων χωρών εφόσον:

α. Προστατεύονται από το ελληνικό κράτος με την ιδιότητα του πρόσφυγα και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών.

β. Προέρχονται από περιοχές, στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση.

γ. Έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση ασύλου.

δ. Είναι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμισθεί η νόμιμη διαμονή τους σε αυτήν...»

III) Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1, αρθ.9 του π.δ. 220/2007 (ΦΕΚ 251/Τ.Α/13-11-2007) που αφορά στην προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/9/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη (ΕΕL 31/6-2-2003):

1. «Τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων και οι ανήλικοι αιτούντες έχουν πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα υπό προϋποθέσεις ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες, εφόσον δεν εκκρεμεί εκτελεστό μέτρο απομάκρυνσης κατά των ιδίων ή των γονέων τους...»

**Ο Υφυπουργός
ΑΝΔΡΕΑΣ Θ. ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ»**

3. Στην με αριθμό 10241/11-4-2008 ερώτηση της Βουλευτού κ. Αγγελικής Γκερέκου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 17189/ΕΥΣΣΑΑΠ1010/5-5-2008 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού και ειδικότερα του σημείου 2 της ερώτησης σας και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία έχει μεταξύ των άλλων την ευθύνη της οργάνωσης και του συντονισμού της διαδικασίας σχεδιασμού και κατάρτισης του αναπτυξιακού προγραμματισμού για την περίοδο 2007-2013, σας γνωστοποιούμε συνοπτικά τα ακόλουθα:

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013 δεν υφίσταται θέμα αποκλεισμού της πόλης της Κέρκυρας από δράσεις οικιστικής ανάπτυξης. Αντίθετα προβλέπεται στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής Ιονίων Νήσων» του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Δυτικής Ελλάδας-Πελοποννήσου-Ιονίων Νήσων», η χρηματοδότηση δράσεων, τόσο για την οικολογική ανάπτυξη αστικών κέντρων, όσο και για την τουριστική προβολή.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του προαναφερόμενου Άξονα προβλέπεται η υλοποίηση σχεδίων ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης που συνδυάζουν, τη βιωσιμότητα με την ανταγωνιστικότητα και σε ορισμένες περιπτώσεις οδηγούν στην διαφοροποίηση των παραγωγικών προτύπων των αστικών κέντρων.

Οι ενδιεκυνόμενες κατηγορίες παρεμβάσεων αφορούν: στη δικτύωση, στη βελτίωση και ανάπτυξη των υποδομών, στην αειφορική ανάπτυξη, στην αξιοποίηση φυσικών και πολιτισμικών πόρων, στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, στην αξιοποίηση των ΤΠΕ και ενδεχομένως στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων, στην ενίσχυση της απασχόλησης κ.ά..

Όσον αφορά στον τομέα του τουρισμού, η συνολική στρατηγική της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων εστιάζει:

- στην ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού επιχειρηματικού δυναμικού

- στη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, μέσω της προώθησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε ειδικές

μορφές τουρισμού, αλλά και της δημιουργίας της αναγκαίας βάσης - υποδομής για ειδικές μορφές τουρισμού

- στην καινοτόμο προσέγγιση για βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και στη διευρυμένη χρήση των νέων τεχνολογιών (με εστίαση στη διάχυση «καλών πρακτικών» από την έως σήμερα εμπειρία της Περιφέρειας σε θέματα καινοτομίας, καθώς και στην αναζήτηση πρόσθετων καινοτόμων δράσεων για την αναβάθμιση κυρίων των τουριστικών υπηρεσιών),

- στη χωρική προσέγγιση με την προώθηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων πλοτικού χαρακτήρα στον τουριστικά αναπτυγμένο παράκτιο χώρο για την ανάσχεση των αρνητικών επιπτώσεων και την αναβάθμιση του.

Σημειώνεται ότι η ένταξη συγκεκριμένων έργων στα προγράμματα της Δ'Προγραμματικής Περιόδου θα είναι εφικτή μετά την ολοκλήρωση της εξειδίκευσης των συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Ε.Π.) από τις αρμόδιες υπηρεσίες και με την εφαρμογή των προβλεπόμενων από τις διατάξεις εφαρμογής των Ε.Π. διαδικασών και των εγκεκριμένων κριτήριων ένταξης από τις Επιτροπές Παρακολούθησης.

Επιπρόσθετα σχετικά με το θέμα των πόλων ανάπτυξης σας ενημερώνουμε ότι, σε κάθε Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιελήφθη ειδικό κεφάλαιο στο οποίο τονίζεται η σημασία τους ως μέσου προώθησης της στρατηγικής της Λισσαβόνας, προσδιορίζεται η έννοια των δυνητικών πόλων, περιγράφονται το πεδίο εφαρμογής, τα συγκεκριμένα θεματικά πεδία και η στόχευση των παρεμβάσεων, ορίζονται γενικά οι πηγές χρηματοδότησης τους και προδιαγράφεται η διαδικασία επιχειρησιακής εξειδίκευσης της στρατηγικής των πόλων ανάπτυξης.

Με βάση τα παραπάνω, η ένταξη ενός αστικού συμπλέγματος στη στρατηγική των πόλων ανάπτυξης δεν έχει προσδιοριστεί καθώς τούτο θα γίνει μέσα από μια ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία, που θα ακολουθήσει ένα εξειδικευμένο πρότυπο σχεδιασμού της στρατηγικής και ένα συγκεκριμένο πλαίσιο κριτηρίων αξιολόγησης των σχεδίων. Στη διαδικασία αυτή προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής προτάσεων από όλες τις Πρωτεύουσες Νομών και τα μεγάλα αστικά κέντρα χωρίς αποκλεισμούς.

Ως εκ τούτου, στην παρούσα φάση, είναι πρόωρη η αναφορά για ένταξη συγκεκριμένων αστικών κέντρων στην κατηγορία των πόλων ανάπτυξης. Κάπι τέτοιο θα είναι εφικτό μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας που προαναφέρθηκε.

Για τα υπόλοιπα σημεία της ερώτησης σας αρμόδια να απαντήσουν είναι τα συνεργωτώμενα Υπουργεία, Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., Εσωτερικών, Πολιτισμού και Τουριστικής Ανάπτυξης.

**Ο Υφυπουργός
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ»**

4. Στην με αριθμό 3994/8-1-2008 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννη Σκουλά δόθηκε με το υπ' αριθμ. 14/30-1-2008 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του αριθ. πρωτ. 3994/08-01-2008 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάσθηκε ερώτηση του Βουλευτή κ. Ι. Σκουλά, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Η Ελληνική Πολιτεία, αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του κεφαλαίου της εμπορικής μας ναυτλίας και ιδιαίτερα της ποντοπόρου ναυτλίας που εξασφαλίζει διεθνές κύρος και συμβάλλει στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, μεριμνά συνεχώς για την επαύηση αυτού, προσαρμόζοντας κατάλληλα, όποτε απαιτείται, το ισχύον ιδιαίτερο νομοθετικό πλαίσιο (άρθρο 13 του ν.δ. 2687/1953 - εγκριτικές πράξεις νηολόγησης) στις εκάστοτε συνθήκες δραστηριοποίησης στις διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές.

2. Με γνώμονα τους άξονες «ανάπτυξη - ασφάλεια - ποιότητα - ανταγωνιστικότητα - απασχόληση», από τον Νοέμβριο του 2006 αποφασίσθηκε η λήψη δέσμης μέτρων για την ελληνική ποντοπόρο ναυτλία, με στόχο τόσο την ποιοτική και ποσοτική βελτίωση του εθνικού νηολογίου όσο και την ανάλογη αύξηση των προσφερόμενων θέσεων εργασίας για τους Έλληνες ναυ-

τικούς.

Σύμφωνα με τηρούμενα στο ΥΕΝΑΝΠ στοιχεία, στα ανωτέρω μέτρα έχουν ενταχθεί από της εφαρμογής τους μέχρι σήμερα εκατόν τρία (103) νέα πλοία, συνολικής ολικής χωρητικότητας 6.563.736 κόρων και μέσου όρου ηλικίας τα έξι (6) έτη. Επίσης, η συνολική χωρητικότητα του στόλου μας από 31.595.941 κόρους ολικής χωρητικότητας την 31-01-2006, ανήλθε σε 36.239.543 την 31/12/2007, σημειώνοντας αύξηση κατά 4.643.602 κόρους.

3. Όσον αφορά στην κάλυψη των αναγκών του NAT από τον κρατικό προϋπολογισμό η Πολιτεία καλύπτει πλήρως για κάθε χρόνο τυχόν ελλείμματα και συγκεκριμένα για το 2008 το NAT θα λάβει συνολική κρατική επιχορήγηση 1.100.000.000,00 ευρώ (1.050.000.000,00 ευρώ για NAT και KAAN και 50.000.000,00 ευρώ για το ΕΚΑΣ).

Ο Υπουργός ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ»

5. Στην με αριθμό 7084/25-2-2008 ερώτηση της Βουλευτού κ. Μαρίας Δαμανάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7017/4/7995/18-3-2008 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Μ. Δαμανάκη, σας γνωρίζουμε ότι, για την ενσωμάτωση στο εθνικό μας δίκαιο της οδηγίας 2005/85 ΕΚ του Συμβουλίου «σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές, με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα», έχει δρομολογηθεί από το Υπουργείο μας η σχετική διαδικασία και ήδη σχέδιο προεδρικού διατάγματος έχει διαβιβαστεί στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για συνυπογραφή του.

Πέραν αυτών σας πληροφορούμε ότι η χώρα μας, όπως άλλωστε έχει υποχρέωση, αντιμετωπίζει τους αιτούντες πολιτικό άσυλο σύμφωνα με τις διατάξεις του διεθνούς προσφυγικού δικαίου (Συνθήκη Γενεύης του 1951, συναφές πρωτόκολλο της Ν. Υόρκης 1967) και της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας (π.δ. 61/99). Τα αιτήματα αυτά εξετάζονται πάντα σε ατομική βάση, εντός του απολύτως αναγκαίου χρόνου και χορηγείται άσυλο μετά από αξιολόγηση των προβαλλομένων από τον αιτούντα λόγων και εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπο του οι νόμιμες προϋποθέσεις. Πάντως κανένας από τους αιτούντες άσυλο δεν απομακρύνεται από τη χώρα μας εάν δεν ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης του αιτήματός του, κατ' εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, ενώ και στις περιπτώσεις απόρριψης των αιτημάτων ασύλου δεν επαναπρωθύνται αλλοδαποί σε χώρα που κρίνεται ότι η ζωή ή η ελευθερία τους απειλείται (εφαρμογή ρήτρας μη επαναπρωθητης-*non refoulement*).

Οι Υπηρεσίες μας, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στο «δικαιώμα στο άσυλο», σε κάθε περίπτωση άφιξης αλλοδαπών προβαίνουν στη διερεύνηση των υποθέσεων, προκειμένου να διαπιστώσουν τα πραγματικά αίτια εγκατάλειψης της χώρας τους και εξετάζουν αν κάποιοι από αυτούς ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες που χρήζουν ειδικής προστασίας, όπως αυτοί που προέρχονται από εμπόλεμες ζώνες κ.ο.κ. Επίσης ενημερώνουν τους αλλοδαπούς για τα δικαιώματά τους και ειδικότερα για το δικαίωμα επικοινωνίας με δικηγόρο, ο οποίος τον επικουρεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου, το δικαίωμα και την δυνατότητα επικοινωνίας με διεθνείς οργανώσεις, όπως η Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες ή με Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις.

Παράλληλα, για την ακώλυτη άσκηση των δικαιωμάτων των μεταναστών που εισέρχονται στη χώρα μας και κυρίως των αιτούντων άσυλο, οι οποίοι καλύπτουν ένα μεγάλο αριθμό υπηκοοτήτων, εθνικοτήτων, γλωσσών και διαλέκτων, χρησιμοποιούνται διερμηνείς, στο σύνολο των υποθέσεων. Για το σκοπό δε αυτό, πέραν της προφορικής ενημέρωσης, έχουν αναρτηθεί πληροφοριακά δελτία στους χώρους κράτησης όπου αναγράφονται τα δικαιώματά τους. Στα πλαίσια δε του προγράμματος Equal, η Υπηρεσία κατάρτισε νέο βελτιωμένο ενημερωτικό φύλλαδιο για τις διαδικασίες ασύλου σε 70.000 αντίτυπα, σε πέντε

(5) κυριότερες ξένες γλώσσες των αιτούντων άσυλο (αραβικά, τουρκικά, περσικά, αγγλικά και γαλλικά), το οποίο διανεμήθηκε σε όλες τις αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες.

Σε ό,τι αφορά τις ευάλωτες ομάδες αλλοδαπών και ειδικότερα τους ασυνόδευτους ανήλικους, όταν αυτοί υποβάλλουν αίτηση χορηγήσης ασύλου, οι Υπηρεσίες μας μεριμνούν για την ενημέρωση του Εισαγγελέα Ανηλίκων και όπου δεν υπάρχει του κατά τόπο αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, προκειμένου να ενεργήσει ως προσωρινός Επίτροπος του ανηλίκου, μέχρι την οριστική κρίση του αιτήματός του. Μέσω των αρμόδιων Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης διασφαλίζονται και ικανοποιούνται οι ανάγκες στέγασης των ανηλίκων σε Κέντρα φιλοξενίας με ειδικές ρυθμίσεις για ανηλίκους, ενώ ανάλογες ρυθμίσεις ισχύουν και για τις γυναίκες που είναι μόνες. Σε κάθε δε αίτημα ασύλου γυναίκας λαμβάνεται μέριμνα η εξέτασή της να γίνεται από γυναίκα αστυνομικό και διερμηνέα.

Στο σημείο αυτό να σημειώνεται ότι, σε σχέδιο π.δ. που προωθείται από το Υπουργείο μας, σχετικά με την υποδοχή των αιτούντων άσυλο, προς υιοθέτηση της Οδηγίας 2003/9/EK του Συμβουλίου, προβλέπονται ειδικότερες ρυθμίσεις για τις ευάλωτες ομάδες και ίδιως για τις περιπτώσεις των ασυνόδευτων ανήλικων.

Αναφορικά με το θέμα της φιλοξενίας και μεταχείρισης των παρανόμως εισερχομένων αλλοδαπών (ανηλίκων και ενηλίκων), πρέπει να επισημάνουμε ότι, για πρώτη φορά, ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του προβλήματος της διαχείρισης της ροής των παρανόμων μεταναστών υπήρξε από τον Μάρτιο του 2004, ίδιως με την ίδρυση των δύο πρότυπων Κέντρων Φιλοξενίας Λαθρομεταναστών, τα οποία ανταποκρίνονται πλήρως στις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την Υπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε., του Δήμου Κυπρίου στον νομό Έβρου και της Σάμου.

Με τον τρόπο αυτούν, μέσα σε τέσσερα μόλις χρόνια, αντιμετωπίζουμε δραστικά, σε μεγάλο βαθμό, ένα χρόνιο πρόβλημα, όπως είναι η διαχείριση και φιλοξενία των παράνομων μεταναστών, υπό συνθήκες που αναμένει κανείς από ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος. Γιατί η διασφάλιση ανθρωπίνων συνθηκών διαβίωσης στα Κέντρα Φιλοξενίας Παράνομων Μεταναστών είναι ενδεικτική του επιπέδου των εγγυήσεων τόσο για την προστασία των δικαιωμάτων του Ανθρώπου όσο και για τον σεβασμό στην αξία και αξιοπρέπεια του Ανθρώπου. Αυτό επιβάλλει, άλλωστε, η παράδοση και ο πολιτισμός μας.

Σταθερή επιδίωξη των ελληνικών Υπηρεσιών παραμένει η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών προσωρινής κράτησης των παρανόμως εισερχομένων στη χώρα. Για το λόγο αυτό πρωθυπόμε την έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης, βάσει της νομοθετικής εξουσιοδότησης του άρθρου 81 του ν. 3386/2005. Με τις διατάξεις της απόφασης αυτής προβλέπεται η δημιουργία ειδικών χώρων παραμονής των υπό απέλαση αλλοδαπών, κυρίως στα σημεία εισόδου, ενώ θα εξασφαλίζονται ανθρωπίνες συνθήκες παραμονής και διαβίωσης των φιλοξενουμένων. Οι όροι υιογενής θα τηρούνται πλήρως και επαρκώς, θα υπάρχουν ειδικές διατάξεις για την παραμονή οικογενειών και ανηλίκων και θα προβλέπονται επίσης χώροι αναψυχής, αθλοπαιδιών και θρησκευτικής λατρείας. Πέραν του προβλεπόμενου διοικητικού προσωπικού, οι ειδικοί χώροι θα στελεχωθούν με το κατάλληλο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό.

Πέραν αυτών, αναφορικά με τη μεταχείριση των αιτούντων άσυλο αλλοδαπών, πρέπει να επισημάνουμε ότι το Υπουργείο μας και ειδικότερα το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, με σχετικές διατάξεις προς τις περιφερειακές αστυνομικές Υπηρεσίες, έχει τονίσει το θέμα της συμπεριφοράς των αστυνομικών προς όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες, την ανάγκη του απόλυτου σεβασμού της προσωπικότητας και των ατομικών τους δικαιωμάτων και της ίστης μεταχείρισης χωρίς φυλετικές, εθνοτικές ή άλλες διακρίσεις, όπως άλλωστε επιτάσσουν το άρθρο 4 του Συντάγματος, ο ν. 3304/2005 «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης χωρίς φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών πεποιθήσεων, αναπροίσα, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού», η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Πολιτικά

Δικαιώματα, η Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ο Κώδικας Συμπεριφοράς Αστυνομικών του Ο.Η.Ε., η Διακήρυξη Κανόνων Δεοντολογίας για την Αστυνομία του Συμβουλίου της Ευρώπης κ.λπ.

Στο πλαίσιο αυτού, την 31-10-2007, κατόπιν εντολής του υπογράφοντος, από το Αρχηγείο της Αστυνομίας απεστάλη σε όλες τις Υπηρεσίες, σε μεταφραστή, εγχειρίδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (C.P.T.) του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο περιλαμβάνει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, που έχει κυρωθεί από τη χώρα μας με το ν. 1949/1991, καθώς και επεξηγηματικές παρατηρήσεις της Επιτροπής, προκειμένου να ενημερωθεί όλο το προσωπικό. Επίσης, απεστάλησαν σε όλες τις Υπηρεσίες μεταφρασμένες και οι γενικές αρχές (standards) για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, της ανωτέρω Ευρωπαϊκής Επιτροπής (C.P.T.).

Τέλος σας πληροφορούμε ότι πάγια πολιτική μας είναι όπως κάθε καταγγελία ή πληροφορία, για ανάρμοστη συμπεριφορά αστυνομικού, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή όταν ευρίσκεται εκτός διατεταγμένης υπηρεσίας και γενικά για ενέργεια ή παράλειψη των αστυνομικών αντίθετη με το Σύνταγμα, τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και την θητική τάξη, εξετάζεται σε βάθος, με ιδιαίτερη προσοχή και σχολαστικότητα και εφόσον διαπιστωθεί παράβαση αυτών εφαρμόζεται με αυστηρότητα η κείμενη νομοθεσία. Η ευαισθησία μας αυτή για την πάταξη κάθε πράξης ή παράλειψης που δεν συμβιβάζεται με το λειτούργημα του αστυνομικού είναι αταλάντευτη.

Ο Υφυπουργός ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΗΝΟΦΩΤΗΣ»

6. Στην με αριθμό 7697/3-3-2008 ερώτηση της Βουλευτού κ. Αθανασίας Μερεντίτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1103/27-3-2008 έγγραφο από την Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 7697/3-3-2008 ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τη Βουλευτή κ. Α. Μερεντίτη, σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στη χώρα μας, τα τελευταία χρόνια, ο τομέας της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας έχει τεθεί ως βασική προτεραιότητα, στο γενικότερο πλαίσιο αναβάθμισης της ποιότητας στην απασχόληση, με στόχο τη συνεχή βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

Η Πολιτεία, μέσω του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και των εξειδικευμένων υπηρεσιών του, προάγει τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία καθορίζοντας την εθνική πολιτική, που βασίζεται στην τριμερή εκπροσώπηση και τον κοινωνικό διάλογο, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ισόρροπη συμμετοχή εργαζομένων και εργοδοτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Για την υποστήριξη των παραπάνω αναφερόμενων έχει αναπτυχθεί το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο για την επαγγελματική ασφάλεια και υγεία, το οποίο περιλαμβάνει πάνω από 100 νομοθετήματα. Σ' αυτά συγκαταλέγονται νόμοι, προεδρικά διατάγματα και αποφάσεις, με οργανωτικά και τεχνικά μέτρα, που έχουν ως κοινό χαρακτηριστικό την υποχρεωτική εφαρμογή τους. Ακολουθώντας τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το νομοθετικό μας πλαίσιο εναρμονίζεται έγκαιρα με τις κοινοτικές οδηγίες ενώ παράλληλα κυρώνονται Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας που περιλαμβάνουν θεσμικά μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων. Επιπλέον μεγάλος αριθμός νομοθετημάτων αποτελεί αμιγές εθνικό δίκαιο.

Πέραν του νομοθετικού έργου, το Υπουργείο μας αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στον έλεγχο της εφαρμογής της νομοθεσίας και την επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες, μέσω των

αρμόδιων υπηρεσιών του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), όπως τούτο αναλυτικά αποτυπώνεται στις ετήσιες εκθέσεις πεπραγμένων του ΣΕΠΕ.

Ειδικά ως προς το ζήτημα των επαγγελματικών ασθενειών, το Υπουργείο μας πρόσφατα συμπεριέλαβε στον κατάλογο επαγγελματικών ασθενειών του ΙΚΑ και το μεσοθηλίωμα του υπεροκάτω στις υπάρχουσες αμιαντώσεις (ΥΑΦ11321/27240/1941/2006). Επιπλέον, με την 95142/1-8-2007 απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας συστάθηκε επιτροπή με έργο της την ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού καταλόγου επαγγελματικών ασθενειών στην εθνική μας νομοθεσία, και κατ' επέκταση την εναρμόνιση της χώρας μας με τις Κοινοτικές κατευθύνσεις. Το έργο της Επιτροπής ολοκληρώθηκε και δρομολογείται σχετική νομοθετική ρύθμιση. Παράλληλα θα συσταθεί και νέα επιτροπή, έργο της οποίας θα είναι η περιγραφή των κριτηρίων αναγνώρισης των επαγγελματικών ασθενειών τα οποία είναι απαραίτητα προκειμένου να θεμελιώνεται επακριβώς το δικαίωμα της πάσης φύσεως αποζημίωσης.

Σε επίπεδο ενημέρωσης σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία του Υπουργείο μας παρέχει άμεσα διαθέσιμη πληροφόρηση σχετικά με διάφορες πτυχές του θέματος (εθνικό-ευρωπαϊκό-διεθνές δίκαιο, φορείς επιμόρφωσης, υπηρεσίες παροχής υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης, στατιστικά στοιχεία, καλές πρακτικές, κ.λπ.), μέσω:

- της έκδοσης εντύπων (βιβλία, φυλλάδια, αφίσες) και ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού (CDs, τηλεοπτικά spots).
- της διοργάνωσης ημερίδων,
- της συμμετοχής σε εκστρατείες διάδοσης της πληροφόρησης και
- της ιστοθέσης του Υπουργείου (www.yrapkp.gr).

Πληροφόρηση σε όλους τους ενδιαφερόμενους παρέχεται επίσης και μέσω των ετήσιων δράσεων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία, οι οποίες διοργανώνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στις οποίες η χώρα μας συμμετέχει ενεργά μέσω του εστιακού της πόλου (Διεύθυνση Διαχείρισης της Πληροφόρησης, Επιμόρφωσης και Παρακολούθησης Πολιτικής Συνθηκών Εργασίας). Ο Οργανισμός επιλέγει κάθε χρόνο ένα συγκεκριμένο θέμα σχετικό με ασφάλεια και υγεία στην εργασία, στο οποίο επικεντρώνει την εκστρατεία πληροφόρησης-ευαισθητοποίησης του.

Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι το 2007 η εκστρατεία αφιερώθηκε στα μυοσκελετικά προβλήματα των εργαζομένων. Με την ευκαιρία αυτή, πραγματοποιήθηκε από το Υπουργείο μας ημερίδα στα Ιωάννινα και έκδοση 2 τεχνικών εγχειρίδων με θέματα «Καλές πρακτικές για την πρόληψη των μυοσκελετικών παθήσεων» και «Μυοσκελετικές παθήσεις στην εργασία». Μειώστε την καταπόνηση», τα οποία διανέμονται δωρεάν. Επιπλέον των παραπάνω δράσεων, οι υπηρεσίες του ΣΕΠΕ πραγματοποίησαν στοχευμένους ελέγχους υποδεικνύοντας μέτρα πρόληψης και ενημερώνοντας τους εργοδότες για τους κινδύνους στην εργασία.

Η Υπουργός
ΦΑΝΗ ΠΕΤΡΑΛΙΑ -ΠΑΛΛΗ»

7. Στην με αριθμό 9327/31-3-2008 ερώτηση της Βουλευτού κ. Αθανασίας Μερεντίτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1855B/23-4-2008 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Για το παραπάνω θέμα, σας ενημερώνουμε τα ακόλουθα:

Η ποιότητα των νερών στον Πηνειό και γενικότερα στη Θεσσαλία είναι ικανοποιητική εν γένει και καλύπτει τις απαιτήσεις των χρήσεων που έχουν θεσμοθετηθεί. Ανεπιθύμητα φαινόμενα παρουσιάζονται περιστασιακά και συνήθως οφείλονται σε μειωμένη παροχή κατά τους θερινούς μήνες.

Ο Πηνειός έχει χαρακτηριστικά που ικανοποιούν κατ' αρχήν βασικά αγρονομικά κριτήρια για άρδευση γεωργικών εκτάσεων. Όσον αφορά στη χρήση για παραγωγή πόσιμου νερού, οι συγκεντρώσεις που έχουν καταγραφεί για τα νιτρικά κυμαίνονται εντός των επιθυμητών ορίων που καθορίζονται για την κατηγορία A1 της Οδηγίας 75/440/EOK. Σε ό,τι αφορά στα

φωσφορικά, οι συγκεντρώσεις που έχουν καταγραφεί στο 80% των δειγμάτων κυμαίνονται στα επίπεδα τιμών που καθορίζονται για την κατηγορία A2 της ανωτέρω Οδηγίας.

Όσον αφορά στα μέταλλα χρώμιο, χαλκό και νικέλιο, ανιχνεύθηκαν στα νερά του Πηνειού αλλά σε συγκεντρώσεις χαμηλότερες από αυτές που τίθενται στους ποιοτικούς στόχους που καθορίζονται στην Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 2/1.02.2001 όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει.

Επίσης από τις μετρήσεις του Δικτύου παρακολούθησης των επιφανειακών υδάτων του ΥΠΕΧΩΔΕ, για τα έτη 2006 και 2007, δεν διαπιστώνονται υψηλές συγκεντρώσεις φωσφορικών στον ποταμό Ληθαίο.

Στο πλαίσιο εφαρμογής της οδηγίας 91/676/EOK "περί προστασίας των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης", η οποία ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία με την Κ.Υ.Α. 16190/1335/97 (ΦΕΚ 519Β) το Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. πραγματοποίησε, σε (συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πατρών), σχετικό ερευνητικό Πρόγραμμα για τη διερεύνηση του βαθμού νιτρορύπανσης των υπογείων νερών σε πανελλαδική κλίμακα.

Μετά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του ανωτέρω δικτύου καθορίστηκαν με την Κ.Υ.Α. 19652/1906/99 (ΦΕΚ 1575Β/5-8-1999) ευπρόσβλητες ζώνες ως προς τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης, που αφορούν στις περιοχές του Θεσσαλικού Πεδίου, του Κωπαΐδικού Πεδίου, του Αργολικού Πεδίου, της Λεκάνης Πηνειού Ηλείας. Στη συνέχεια καταρτίσθηκε και νομοθετήθηκε με την Κ.Υ.Α. 25638/2905 (ΦΕΚ 1422Β/2001), «Πρόγραμμα Δράσης για το Θεσσαλικό Πεδίο που έχει χαρακτηρισθεί ως ευπρόσβλητη ζώνη από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 2 της 19652/1906/1999 Κ.Υ.Α.». Το Πρόγραμμα Δράσης έχει επισπεύδοντα φορέα ως προς την παρακολούθηση της εφαρμογής του το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αποσκοπεί στην εξειδίκευση και υλοποίηση των μέτρων για την πρόληψη και τη μείωση της ρύπανσης των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης.

Τέλος η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠΙ)/ΥΠΕΧΩΔΕ στο πλαίσιο του ελέγχου τήρησης των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων και της περιβαλλοντικής νομοθεσίας σε δραστηριότητες που βρίσκονται στην περιοχή του Πηνειού ποταμού, σε εννέα (9) περιπτώσεις για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 9 του Ν. 2947/2001. η Ε.Υ.Ε.Π. έχει εισηγηθεί πρόστιμα συνολικού ύψους περί τα 70.000 ευρώ.

Ο Υφυπουργός ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΛ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ»

8. Στην με αριθμό 9379/31-3-2008 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ελευθερίου Αυγενάλη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1861Β/23-4-2008 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής ερώτησης, σας γνωρίζουμε ότι:

Το Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. έχει την υποχρέωση ορθής εφαρμογής της οδηγίας 91/2711ΕΟΚ. Σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 91/2711ΕΟΚ, τα διοχετεύομενα στα αποχετευτικά δίκτυα αστικά λύματα από οικισμούς με πληθυσμό αιχμής μικρότερο από 2.000 Ι.Π. προτού απορριφθούν, πρέπει να υφίστανται κατάλληλη επεξεργασία μέχρι 31/12/2005 ενώ σύμφωνα με το άρθρο 3 της Οδηγίας η κατασκευή δίκτυων αποχετευσης αφορά μόνο οικισμούς με πληθυσμό αιχμής μεγαλύτερο από 2.000 Ι.Π., αλλά και γι' αυτούς τους οικισμούς διευκρινίζεται ότι στις περιπτώσεις που η εγκατάσταση δίκτυων δεν δικαιολογείται λόγω υπερβολικού κόστους, χρησιμοποιούνται μεμονωμένα συστήματα ή άλλα συστήματα που επιτυγχάνουν το ίδιο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι για τους οικισμούς με πληθυσμό αιχμής μικρότερο από 2.000 Ι.Π. δεν επιβάλλεται από την Οδηγία τα απορριπτόμενα σε υφιστάμενο δίκτυο αποχετευσης λύματα να μεταφέρονται σε συμβατικές εγκαταστάσεις δευτεροβάθμιας επεξεργασίας αλλά να υφίστανται κατάλληλη επεξεργασία. Διευκρινίζεται ότι οι συμβατικές

εγκαταστάσεις δευτεροβάθμιας επεξεργασίας διέπονται από το άρθρο 4 και οφείλουν να πληρούν τις απαιτήσεις του πίνακα 1 ενώ τα συστήματα κατάλληλης επεξεργασίας οφείλουν να πληρούν τα οριζόμενα στο άρθρο 2, σημείο 9 της ως άνω οδηγίας.

Τα παραπάνω έχουν ληφθεί υπόψη στο εγκεκριμένο πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2007-2013 που έχει αναρτηθεί στο site www.eprer.gr.

Το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει προγραμματίσει κατά την Δ'Προγραμματική Περίοδο να υλοποιήσει σε άμεση προτεραιότητα τα υπόλοιπα έργα επεξεργασίας λυμάτων στους οικισμούς με πληθυσμό αιχμής μεγαλύτερο από 2.000 Ι.Π. προκειμένου να επιπτύχει την συμμόρφωση με τα άρθρα 3 και 4 της οδηγίας 91/2711. Οποιαδήποτε τροποποίηση στις προτεραιότητές χρηματοδότησης θα έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία επίτευξης του συγκεκριμένου στόχου, με συνέπεια την επιβολή κυρώσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση (επιβολή προστίμων).

Ο Υφυπουργός ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΛ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ»

9. Στην με αριθμό 4635/17.1.2008 ερώτηση των Βουλευτών κύριων Παναγιώτη Λαφαζάνη και Γρηγορίου Ψαριανού δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΡ.υπ.Κ.Ε./353/7.2.008 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 4635/17.1.08 ερώτησης των Βουλευτών κ.κ. Παναγιώτη Λαφαζάνη και Γρηγόρη Ψαριανού και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Για την καταβολή της ειδικής αποζημίωσης των 41 ευρώ για κάθε ημέρα απασχόλησης πέραν του πενθήμερου (ν. 3205/2003 αριθμ. 8 παρ. 19) λαμβάνονται υπόψιν οι συνολικές ώρες εργασίας του φυλακτικού προσωπικού σε μηνιαία βάση υπολογιζόμενες (σύμφωνα με το ν. 1881/90), ανεξάρτητα από τον αριθμό ημερών που θα εργασθεί και οι οποίες θα πρέπει να είναι όσες και οι ώρες εργασίας κατά τον ίδιο μήνα των λοιπών δημοσίων υπαλλήλων σε πενθήμερα εβδομάδα εργασίας.

2. Σχετικά με την απώλεια της ειδικής αποζημίωσης πέραν του πενθήμερου σε περίπτωση ασθενείας ΙΚΑ εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3205/2003 αρθ. 8 παρ. B.1 όπως αναφέρονται αναλυτικά και σε συσχετισμό με το ΥΠ.ΠΟ./ΟΙΚΟΝ/Α/5527/23.1.1998 διευκρινιστικό έγγραφο, όσον αφορά την έννοια του όρου «Νοσοκομεία».

3. Η κανονική άδεια χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3302/2004 και διαιροφώνεται σύμφωνα με τα έτη εργασίας, από 20-25 ημέρες εργασίας για τους απασχολούμενους σε 5θήμερη βάση εργασίας και από 24-30 ημέρες για τους απασχολούμενους σε δήμερη βάση εργασίας.

Οι διατάξεις του ν. 3528/2007 αριθμ. 48 εφαρμόζεται στο μόνιμο προσωπικό και στο προσωπικό με σχέση εργασίας Ι.Δ. Αριθμός Χρόνου, σύμφωνα με το αριθμ. 4 παρ. 5 του ν. 3230/2004.

4. Σχετικά με τις αποδοχές των ημερών κανονικής άδειας υπολογίζονται 7,5 ώρες ημερησίως ή 6,25 συνυπολογιζόμενου και του Σαββάτου επί του αναλογούντος ωρομισθίου τους.

5. Οι ειδικές άδειες χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 410/88 αρθ. 21 που αφορούν στο προσωπικό με σχέση εργασίας Ι.Δ. του Δημοσίου, των ΟΤΑ και λοιπών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και του ν. 2643/1998 αριθμ. 1&8 παρ. 4.

Τα αναφερόμενα στο νέο υπαλληλικό Κώδικα (Ν. 3528/07) αριθμ 50, σύμφωνα και με την αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ51/538/12254/14.5.2002 εγκύλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, εφαρμόζονται και στο προσωπικό με σχέση εργασίας Ι.Δ. αριθμότου χρόνου του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και Ο.Τ.Α. και βάσει των διατάξεων του ν. 3230/2004 με τις οποίες επεκτάθηκε η ισχύς των ανωτέρω άρθρων και στο προσωπικό αυτό.

6. Όσον αφορά στην παρακράτηση Φ.Μ.Υ, γίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται από τις διατάξεις του ν. 2238/1994 όπως διαμορφώνεται κατ' έτος.

Επίσης πρέπει να ληφθεί υπόψιν ότι το ηλεκτρονικό πρόγραμμα έκδοσης μισθοδοσίας είναι διαφορετικό σε κάθε Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού.

7. Τα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας είναι συγκεκριμένα και καθορίζονται από το ηλεκτρονικό πρόγραμμα μισθοδοσίας που τηρείται στην Α' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.

8. Η εβδομαδιαία απασχόληση του έκτακτου προσωπικού είναι 50ήμερη ή δήμερη και δεν υπερβαίνει τις 371/2 ώρες, όπως αναφέρεται και στις αποφάσεις πρόσληψης.

Για το έκτακτο φυλακτικό προσωπικό η ημερήσια απασχόληση είναι 6,25 ή 6 1/4 ώρες για να συμπληρωθεί το υποχρεωτικό εβδομαδιαίο ωράριο εργασίας.

Η υπέρβαση των 37 1/2 ωρών εργασίας την εβδομάδα συνιστά υπερωρία και για την οποία όμως απαιτείται πρωτίστως άδεια από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, σύμφωνα με το 2032783/2904/0022/28.6.1991 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

9. Σχετικά με την αποζημίωση για την απασχόληση κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3205/03 όπως έχει διαμορφωθεί και θεωρείται ότι παρέχεται πέραν του υποχρεωτικού εβδομαδιαίου ωραρίου εργασίας σύμφωνα με την ΥΠ.ΠΟ./ΓΝΟΣ/24581/31.5.1989, ΦΕΚ 436 Β', απόφαση η οποία κυρώθηκε με το ν. 1881/1990, ΦΕΚ 42/A'/23.4.1990.

Η εργασία κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες καθορίζεται σύμφωνα με το μηνιαίο πρόγραμμα εργασίας που καταρτίζουν οι υπεύθυνοι αρχιφύλακες των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων.

Ως γνωστόν σύμφωνα με το ΥΠ.ΠΟ./ΔΙΟΙΚ/Αθ/Φ.Εφ./53907/4.11.1993 έγγραφο, όλες οι ημέρες, για το προσωπικό των κλάδων Φύλαξης Αρχαιοτήτων, είναι εργάσιμες, πλην των ημερών που ορίζει η Υπηρεσία τους όπου είναι για ανάπτυξη (ρεπτό), σύμφωνα με τις υπηρεσιακές ανάγκες για φύλαξη και ασφάλεια των αρχαιοτήτων.

Συμπληρωματικά αναφέρουμε ότι οι μηνιαίες αποδοχές του έκτακτου προσωπικού, υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3205/2003 όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι 31.12.2007, μετά την επέκτασή του στο προσωπικό με σχέση εργασίας Ι.Δ. που απασχολείται στο Δημόσιο σύμφωνα με την αρ. 2/7093/0022/5.2.2004 Κ.Υ.Α..

Ως εκ τούτου καθίσταται σαφές ότι δεν υπάρχει διακριτική μεταχείριση εις βάρος του έκτακτου προσωπικού που απασχολείται στην Α'ΕΠΚΑ, καθώς και παραπομπές, αλλά εφαρμόζεται η ισχύουσα κατά περίπτωση νομοθεσία.

Ο Υπουργός ΜΙΧΑΛΗΣ ΛΙΑΠΗΣ,

10. Στην με αριθμό 7996/5.3.2008 ερώτηση της Βουλευτού Κ. Θεοδώρας Τζάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 33108/28.3.2008 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αρ. 7996/5-3-2008 ερώτηση που κατέθηκε στη Βουλή από την Βουλευτή και Θ. Τζάκη σχετικά με την ασφαλιστική κάλυψη της τεχνητής γονιμοποίησης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο πλαίσιο του Νόμου 3305/2005 (ΦΕΚ 17 τΑ) «Εφαρμογή της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής» προβλέπεται η ίδρυση και η λειτουργία της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Κεφάλαιο Ε', άρθρα 19 έως 25) καθώς και η έκδοση των κάτωθι Προεδρικών Διαταγμάτων:

'Άρθρο 16 παράγραφος 4 εδάφιο δ

«με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από εισήγηση της Αρχής, καθορίζονται οι λοιποί όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής».

'Άρθρο 17 παράγραφος 5 εδάφιο β

«με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του

Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από εισήγηση της Αρχής, καθορίζονται οι λοιποί όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Τράπεζας Κρυοσυντήρησης...».

'Άρθρο 25 παράγραφος 2

«Η οργάνωση της Γραμματείας, η διαίρεσή της σε τμήματα και γραφεία και οι επί μέρους αρμοδιότητες τούτων, ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού κατά κλάδους και ειδικότητες, ο ελάχιστος αριθμός υπαλλήλων κατά τμήματα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από εισήγηση της Αρχής, η οποία διατυπώνεται μέσα σε δύο μήνες από τη συγκρότηση της...».

'Άρθρο 28 παράγραφοι 1 και 2

«με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και των συναρμοδίων Υπουργών, ύστερα από γνώμη της Αρχής, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η απαιτούμενη διαδικασία για την κάλυψη από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς των δαπανών εφαρμογής των μεθόδων Ι.Υ.Α. και των συναφών τεχνικών, καθώς και η κάλυψη των ανασφαλιστων δικαιούχων από το πρόγραμμα κοινωνικής πρόνοιας».

Ως προς το Προεδρικό Διάταγμα «Ασφαλιστική κάλυψη των μεθόδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής» που προβλέπεται από το άρθρο 28 του Ν. 3305/05 «Εφαρμογή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής» (ΦΕΚ 17 τ Α/27-1-2005) η Αρχή διατύπωσε τη Γνώμη που απαιτεί ο Νόμος σχετικά με τους όρους, τις προϋποθέσεις και την απαιτούμενη διαδικασία για την κάλυψη από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς των δαπανών εφαρμογής των μεθόδων Ι.Υ.Α., η οποία και απεστάλη στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά την υποβολή της Γνώμης της Αρχής και των προτάσεων των ασφαλιστικών φορέων, έχει διαμορφώσει ένα Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος (Π.Δ.) το οποίο επεξεργάζεται σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων των Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Η λεπτομερής επεξεργασία του Σχεδίου Π.Δ/τος είναι κρίσιμη διότι οποιαδήποτε παράλειψη θα οδηγήσει σε νομοθετικό κενό και σε ατελή ασφαλιστική κάλυψη κάποιων περιπτώσεων εφαρμογής των μεθόδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής. Η διαδικασία της επεξεργασίας βρίσκεται σε τελικό στάδιο.

Το Π.Δ που προβλέπεται από το άρθρο 25 του Ν. 3305/05 με τίτλο «Οργάνωση της Γραμματείας της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής» έχει ήδη συνυπογραφεί από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Εντός των ημερών πρόκειται να διαβιβαστεί στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για συνυπογραφή από τον αρμόδιο Υφυπουργό.

Το ανωτέρω Π.Δ. καθορίζει την οργάνωση, τη διάρθρωση και τη στελέχωση της Γραμματείας της Αρχής και παρέχει όλες τις προϋποθέσεις για την απρόσκοπη λειτουργία της. Ας σημειωθεί ότι από την έναρξη της λειτουργίας της Αρχής τη γραμματειακή της υποστήριξη έχει αναλάβει το Τμήμα Γ' της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του ΥΚΚΑ. Έχει δε διατεθεί υπάλληλος του τμήματος στην ΕΑΙΥΑ με παράλληλη άσκηση καθηκόντων από τον Ιούλιο του 2006.

Ο Προϋπολογισμός της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής για το 2008 έχει πιστωθεί με το ποσό των 500.000 Ευρώ. Οι οργανικές θέσεις που προβλέπονται στο Π.Δ. «Οργάνωση της Γραμματείας της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής» ανέρχονται σε 30. Μέχρι στιγμής δεν έχουν γίνει προσλήψεις προσωπικού, καθώς δεν έχει εκδοθεί το ανωτέρω Π.Δ.

Η λειτουργία των Μονάδων Ι.ΥΑ και των Τραπεζών Κρυοσυ-

ντήρησης πρόκειται να ρυθμιστεί με την έκδοση δύο Προεδρικών Διαταγμάτων που προβλέπονται από τα άρθρα 16 παράγραφος 4 (όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για τη χορήγηση άδειας (δρυσης και λειτουργίας Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής) και 17 παράγραφος 5 (όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για τη χορήγηση άδειας (δρυσης και λειτουργίας Τράπεζας Κρυοσυντήρησης) του Ν. 3305/05. Τα ΠΔ που προβλέπονται από τα άρθρα 16 και 17 δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί εκ μέρους της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής.

Ως προς τους ελέγχους που έχων πραγματοποιηθεί σας ενημερώνουμε ότι το Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας Πρόνοιας (ΣΕΥΥΠ), έχει επιληφθεί δυο καταγγελίες που αφορούν

Κέντρα Εξωσωματικής Γονιμοποίησης. Για την πρώτη, η οποία αφορούσε διαχείριση γενετικού υλικού σε Κρατικό Νοσοκομείο έχει γίνει ΕΔΕ. Η δεύτερη βρίσκεται υπό έρευνα και αφορά συνθήκες θανάτου κατά την διάρκεια της ωοληψίας. Το ΣΕΥΥΠ έχει συμπεριλάβει στον προγραμματισμό για το έτος 2008 και το έλεγχο των Κέντρων Εξωσωματικής Γονιμοποίησης.

Ο Υφυπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ»)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο συνάδελφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Αναφορές και ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 8376/13-3-2008 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Δημητρίου Βαρβαρίγου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την έγκαιρη ενεργοποίηση των δικαιωμάτων των σταφιδοπαραγωγών στα πλαίσια αναθεώρησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα απαντήσει ο Υπουργός κύριος Αλέξανδρος Κοντός.

Η ερώτηση του κυρίου συνάδελφου έχει ως εξής:

«Μετά την αναθεώρηση της Κ.Α.Π. και στον τομέα των οπωροκηπευτικών όπου περιλαμβάνονται οι αμπελώνες, οι σταφιδοπαραγωγοί θα εισπράξουν φέτος τις επιδοτήσεις τους ως στρεμματική ενίσχυση οι οποίες στη συνέχεια θα ενσωματωθούν στην ενιαία ενίσχυση. Τα δικαιώματα αυτά, σύμφωνα με τις ισχύουσες προθεσμίες, πρέπει να ενεργοποιηθούν στο πρώτο τετράμηνο του 2008.

Ακόμα, υπάρχει ένας αριθμός αγροτών που δεν επιθυμούν να συνεχίσουν την σταφιδοκαλλιέργεια και θέλουν να ξεριζώσουν τους αμπελώνες τους.

Επειδή η διαδικασία για τον καθορισμό των δικαιωμάτων δεν έχει ζεκινήσει ακόμα και οι αγρότες έχουν ελλιπή πληροφόρηση για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσουν για την εκρίζωση αμπελώνων, ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Πότε και με ποια διαδικασία μπορούν οι σταφιδοπαραγωγοί να εκρίζωσουν αμπελώνες, χωρίς κίνδυνο απώλειας των δικαιωμάτων τους;

2. Πότε θα ολοκληρωθούν οι διαδικασίες και θα εκδοθεί ο εφαρμοστικός κανονισμός, ώστε να ενημερωθούν έγκαιρα οι σταφιδοπαραγωγοί για να προλάβουν τις προθεσμίες ενεργοποίησης των δικαιωμάτων τους; Πού οφείλεται η μεγάλη καθυστέρηση;

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κυρία Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με τον κανονισμό 1182/2007 ο τομέας των φρούτων και των λαχανικών ενσωματώθηκε στην ενιαία αποσυνδεδεμένη ενίσχυση και ήδη έχουν εκδοθεί οι εφαρμοστικοί κανονισμοί. Μετά από διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, αποφασίστηκε ότι ο τομέας της σταφίδας αποδεσμεύεται 100% και ενσωματώνεται στην ενιαία αποσυνδεδεμένη ενίσχυση. Η περίοδος αναφοράς που θα ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού και της αξίας των δικαιωμάτων που προέρχονται από τη σταφίδα αποτελείται από τις περιόδους από το 2001 έως το 2007.

Επομένως, για τον υπολογισμό του αριθμού των δικαιωμάτων υπολογίζεται ο μέσος όρος της έκτασης που καλλιέργησε ο κάθε σταφιδοπαραγωγός κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Για τον υπολογισμό της αξίας των δικαιωμάτων λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί στον παραγωγό από την στρεμματική ενίσχυση της σταφίδας για την αντίστοιχη περίοδο αναφοράς.

Τα προαναφερόμενα στοιχεία, τα οποία αναφέρονται στον αριθμό και την αξία των δικαιωμάτων περιλαμβάνονται στις προεκτυπωμένες αιτήσεις ενεργοποίησης που έχουν σταλεί από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. προς τους παραγωγούς μέσω των ενώσεων αγροτικών συνεταιρισμών, μαζί με την αίτηση της ενιαίας ενίσχυσης.

Οι σταφιδοπαραγωγοί μπορούν να εκρίζωσουν τους αμπελώνες τους αν το επιθυμούν μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων της εμπορικής περιόδου 2007-2008 μετά δηλαδή την 31η Ιουλίου 2008. Θα πρέπει όμως για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων της νέας ενίσχυσης να δηλώσουν αγροτεμάχια ίσης τουλάχιστον έκτασης με τα δικαιώματα που θα τους κατανεμηθούν. Οι γεωργοί μπορούν να χρησιμοποιούν τα αγροτεμάχια που δηλώνουν το 2008 σύμφωνα με το άρθρο 44 του κανονισμού 1782 του 2003, για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων τους για

κάθε γεωργική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων των καλλιεργειών με οπωροκηπευτικά, εκτός από τις μόνιμες καλλιέργειες. Από τις μόνιμες καλλιέργειες επιτρέπονται τα αγροτεμάχια με λυκίσκο, με ελαιόδεντρα, με μπανάνες, με μόνιμες καλλιέργειες οπωροκηπευτικών, τα σταφιδόμπελα και τα φυτώρια. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι στα οπωροκηπευτικά περιλαμβάνεται το επιτραπέζιο σταφύλι, καθώς και ορισμένα αρωματικά φυτά, όπως ο κρόκος, το θυμάρι, ο βασιλικός, το μελισσόχορτο, η μέντα, η ρίγανη, η ματζουράνα, το δεντρολίβανο, και το φασκόμηλο.

Πέραν των ανωτέρω υπενθυμίζουμε ότι οι μόνιμοι βοσκότοποι εξακολουθούν να αποτελούν επιλέξιμη γη για ενεργοποίηση δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης καθώς και η διατήρηση των εκτάσεων σε καλή γεωργική κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κύριε Βουλευτά, έχετε το λόγο για 2 λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, επιτέλους δώσατε μια απάντηση. Μας είπατε ότι μπορούν μετά τις 31 Ιουλίου να εκρίζωσουν τις σταφίδες και να αλλάξουν καλλιέργεια. Ήδη από εχθές έχει αρχίσει η ενεργοποίηση δικαιωμάτων και οι παραγωγοί φέτος θα πληρώσουν ακόμα περισσότερα για την ενεργοποίηση, δεδομένου ότι συμπεριλαμβάνεται και η σταφίδα. Πέρυσι και πρόπεροι πλήρωσαν 75.000.000 ευρώ σύνολο για κάθε χρόνο, φέτος θα πληρώσουν γύρω στα 90.000.000, στα τρία χρόνια 240.000.000. Ένα τεράστιο ποσό, το οποίο εμείς ζητάμε και οφείλετε να τους δώσετε πίσω και να σταματήσουν να πληρώνουν. Σε συνεργασία με την ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., ληστεύεται ο κοσμάκης. Η ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. πούλησε τον κόσμο για «τριάκοντα αργύρια» και κάνει τον δικό σας φοροεισπράκτορα. Να επιστραφούν αυτά τα χρήματα και να σταματήσουν οι αγρότες να πληρώνουν.

Ένα άλλο ζήτημα που απασχολεί τους αγρότες –σας έχω κάνει ερώτηση και δεν έχω πάρει απάντηση- αφορά την καλλιεργητική επέμβαση για την καρποδέση. Εδώ και χρόνια, δεκαετίες, χρησιμοποιείται ένα σκεύασμα, το ΧΑΡΑΜΠΕΣ, το οποίο με βάση τον κανονισμό 2076 του 2002 και με υπουργική απόφαση του 2003 που ενεργοποίησε τον κανονισμό έπρεπε να αποσυρθεί μέχρι 30/06/2007 και τα αποθέματα να διατεθούν μέχρι 30/12/2007. Οι αγρότες το πληροφορήθηκαν ξαφνικά τον Μάρτη -περίπου δύο μήνες πριν την επέμβαση- και δεν υπάρχει εναλλακτική λύση. Δεν ξέρουν με ποιο σκεύασμα πλέον θα γίνει η επέμβαση. Γιατί ο κανονισμός λέει ότι στις προϋποθέσεις κυκλοφορίας μέχρι τις προθεσμίες, που σας είπα, το σκεύασμα ανέθετε στα κράτη-μέλη να διερευνήσουν εναλλακτικές μεθόδους επέμβασης.

Υπάρχουν γεωργικά πανεπιστήμια, υπάρχουν ερευνητικά ιδρύματα που εποπτεύετε. Τι κάνατε τέσσερα χρόνια τώρα; Οι αγρότες τι θα κάνουν; Θα καλλιεργήσουν φέτος; Θα καρποδέσει η σταφίδα; Με ποιο σκεύασμα; Θα υπάρξει παραγωγή; Εδώ, κύριε Υπουργέ, χρειάζεται μια σαφής απάντηση. Από τις 20 Μαΐου πρέπει να αρχίσει αυτή η επέμβαση. Και δεν ξέρουν. Υπάρχουν μερικοί που έχουν αποθέματα από πέραστι. Δεν ξέρουν. Πρέπει ή μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν; Θα βρεθούν εκτετικέμενοι μετά; Θα τους πουν «ποινή»; Θα τους πουν «σας κόβουμε την επιδότηση»; Θα τους πουν «δεν σας πάιρουμε τον καρπό που παρηγάγατε μ' αυτόν τον τρόπο»; Οφείλετε και πρέπει να γίνετε μια σαφή απάντηση και άμεσα. Σε λίγες μέρες πρέπει να γίνει η επέμβαση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ. Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων):

Κατ' αρχάς, θεωρώ ότι σε αυτά τα οποία ωράζετε απάντηση και σας κάλυψε, κύριε συνάδελφοι, δελφες. Για την γραπτή ερώτηση λέω.

Όσον αφορά αυτά που θέσατε τώρα προφορικώς, θέλω να σας πω ότι ως προς την ενίσχυση των δικαιωμάτων της ενιαίας ενίσχυσης η ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. επιβαρύνει ακριβώς με το ίδιο τιμολόγιο, όπως και την προηγούμενη χρονιά, παρά το γεγονός ότι φέτος προστίθενται και τα οπωροκηπευτικά.

Αποφασίσαμε δε από το 2009, δεδομένου ότι αλλάζει πλέον

ο τρόπος που αποτυπώνονται τα αγροτεμάχια, να προχωρήσουμε σε αδαπάνωσ σύνταξη των αιτήσεων ενεργοποίησης των δικαιωμάτων τους για τους κατά κύριο επιάγγελμα αγρότες.

Το θέμα το οποίο θέσατε για το σκεύασμα το οποίο χρησιμοποιούν οι αγρότες και έχει λήξει με βάση τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης η ισχύς του, σας λέω ότι το μελετούμε και ότι σύντομα θα υπάρξει η απάντηση από το Υπουργείο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Σε λίγες ημέρες θα πρέπει να επέμβουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Δεύτερη είναι η με αριθμό 8415/13-3-2008 ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικολάου Καραθανασόπουλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την επίλυση των προβλημάτων των κτηνοτρόφων της περιοχής Οινόης του Νομού Ηλείας.

Ειδικότερα, η ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Την έντονη διαμαρτυρία των κτηνοτρόφων της περιοχής Οινόης του Νομού Ηλείας προκάλεσε η απόφαση για διακοπή της χορήγησης ζωοτροφών, οι οποίες δινόταν στους πυρόπληκτους κτηνοτρόφους για την εκτροφή των ζώων τους που κινδύνευαν με αφανισμό λόγω λιμού μετά τις πυρκαγιές που κατέστρεψαν τα βοσκοτόπια.

Η διακοπή της χορήγησης ζωοτροφών έχει σαν αποτέλεσμα να μην επαρκούν τα βοσκοτόπια για την εκτροφή των ζώων, τα οποία διαλύονται, σκορπάνε και μπαίνουν στις δασικές εκτάσεις που είχαν καεί με τις πρόσφατες πυρκαγιές και τώρα αναδασύνονται με φυσικό τρόπο (αυτοφυή). Αυτό μπορεί να προκαλέσει καταστροφή των μικρών δέντρων που τώρα φυτρώνουν, με ανυπολόγιστες συνέπειες, τόσο για το περιβάλλον και την αναδάσωση της περιοχής, όσο και για το μέλλον των κτηνοτρόφων.

Δεδομένου ότι οι κτηνοτρόφοι της περιοχής θέλουν να προστατεύσουν την περιοχή τους και το επάγγελμά τους, ζητούν από την Κυβέρνηση να συνεχίστε άμεσα η χορήγηση ζωοτροφών για τα κοπάδια της περιοχής και να πάρει όλα τα μέτρα, ώστε να γίνει περίφραξη των βοσκοτόπων.

Μετά τα παραπάνω, ερωτάται ο κύριος Υπουργός τι μέτρα προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση για την υλοποίηση των δικαιωμάτων των κτηνοτρόφων της Οινόης, οι οποίοι αγωνίζονται να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές που έπληξαν την περιοχή.»

Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός για τρία λεπτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Στο Νομό Ηλείας, για ζωοτροφές εστάλησαν 3.085.000 ευρώ. Τα χρήματα εστάλησαν στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ηλείας από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και από το Ειδικό Ταμείο Εκτάκτων Αναγκών. Εν συνεχείᾳ, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση προμηθεύτηκε ζωοτροφές και τις διένειμε στους κτηνοτρόφους. Πέραν αυτών, σημαντικές ποσότητες ζωοτροφών, αλλά και χρηματικά ποσά για αγρό ζωοτροφών εστάλησαν από την ΑΤΕ και από ιδιωτικούς φορείς και κοινωφελείς οργανισμούς, τόσο μέσω την Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, όσο και μέσω των πυρόπληκτων δήμων.

Προκειμένου να προχωρήσουμε σε κατανομή συμπληρωματικών ποσών, απαιτείται πρώτον, να αποστέλουν οι Νομαρχιακές Αυτοδιοίκησεις στοιχεία που ζητήθηκαν επανειλημμένα με έγγραφα μας. Από τον Οκτώβριο του 2007 στέλνουμε έγγραφα και ζητάμε στοιχεία για το πώς έγινε η κατανομή και ποιοι πήραν έως το Μάιο του 2008, σχετικά με τα παραστατικά αγοράς ζωοτροφών και τις αναλυτικές καταστάσεις των κτηνοτρόφων στους οποίους διανεμήθηκαν, προκειμένου να κάνουμε συσχετισμό των ζωοτροφών με τον αριθμό των ζώων που έχει ο κάθε κτηνοτρόφος, ο οποίος προμηθεύτηκε δωρεάν ζωοτροφές.

Τα στοιχεία, όπως σας είπα, ζητήθηκαν από το Υπουργείο μας, προκειμένου να δικαιολογηθούν οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το Υπουργείο Οικονομικών, όμως, μέχρι στιγμής δεν έχουν σταλεί τα στοιχεία τα οποία ζητήσαμε.

Δεύτερον, να πραγματοποιηθεί ο προσδιορισμός των επιπλέ-

ον αναγκών σε ζωοτροφές από την ομάδα συντονισμού για τη ζωική παραγωγή, η οποία εξετάζει τις ανάγκες σε ζωοτροφές, σε σχέση με τη σταδιακή αναπλήρωση της βοσκοϊκανότητας των βοσκοτόπων, εργασία που και αυτή ολοκληρώνεται.

Κατά συνέπεια, δεν σταματήσαμε και δεν υπάρχει καμία απόφασή μας που να αναφέρεται σε διακοπή της χορήγησης ζωοτροφών. Απλούστατα, αντιλαμβάνεστε ότι θα πρέπει τα χρήματα τα οποία δινόνται, να δίνονται με απόλυτη διαφάνεια. Προκειμένου να συνεχίσουμε να στέλνουμε χρήματα για ζωοτροφές, είναι απαραίτητο να μας στείλουν οι Νομαρχιακές Αυτοδιοίκησεις και της Ηλείας και των άλλων πυρόπληκτων περιοχών αναλυτικές καταστάσεις με τους κτηνοτρόφους στους οποίους δόθηκαν οι ζωοτροφές.

Κατά συνέπεια, μόλις μας σταλούν οι σχετικές καταστάσεις από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοίκησεις και ολοκληρωθεί η διαδικασία των καθηγητών, σχετικά με τις ανάγκες που υπάρχουν στην κάθε περιοχή, θα αποφασίσουμε την επιπλέον χορήγηση ζωοτροφών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ, και για τη συντομία σας σήμερα.

Το λόγο έχει ο κ. Καραθανασόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύρια Πρόεδρε.

Βεβαίως, κύριε Υπουργέ, η σημερινή συζήτηση είναι και μια συνέχεια της χθεσινής συζήτησης που κάναμε για την Κοινή Υπουργική Απόφαση, σχετικά με τις πυρόπληκτες περιοχές. Η αμέλεια στο να απαντήσετε στη συγκεκριμένη ερώτηση αναδεικνύει ότι υπάρχει ένα πρόβλημα. Και το πρόβλημα είναι αυτό, το οποίο βιώνουν πραγματικά οι αγροτοκτηνοτρόφοι της Οινόης, αλλά και συνολικότερα των πυρόπληκτων περιοχών. Δεν μπορούν, δηλαδή, να γίνονται μπαλάκι ανάμεσα στις αδυναμίες είτε του Υπουργείου είτε της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για καθυστερήσεις στην υλοποίηση μιας σειράς γραφειοκρατικών δεδομένων και λειτουργών.

Κύριε Υπουργέ, η πραγματικότητα είναι –και το ξέρετε πολύ καλά– ότι από τις 28 Φλεβάρη έχουν να δοθούν στους κτηνοτρόφους του Νομού Ηλείας ζωοτροφές μέσω της Νομαρχίας. Ουσιαστικά δηλαδή, μιλάμε για πάνω από δύομισι μήνες, με αποτέλεσμα πρώτον, να μη μπορούν να εκθέρψουν τα κοπάδια τους και δεύτερον, να υπάρχουν σοβαροί κίνδυνοι για το ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος, επειδή ακριβώς τα κοπάδια πηγαίνουν στα νέα, στα φρέσκα βλαστάρια, τα οποία ξεφυτρώνουν στα καμένα.

Απ' αυτήν την άποψη, υπάρχουν κάποια ζητήματα. Πρώτον, χρειάζεται να παρθούν μέτρα άμεσα, για να συνεχίστε η ομαλή δωρεάν παροχή ζωοτροφών στους κτηνοτρόφους με βάση τις ανάγκες εκτροφής των κοπαδιών, τα οποία έχουν.

Δεύτερον, πρέπει να προχωρήσετε με θάρρος, κύριε Υπουργέ, στο να αφαιρέσετε μια σειρά από εξαιρέσεις από την Κοινή Υπουργική Απόφαση. Το ζήτημα της περίφραξης των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων δεν μπορεί να εξαιρείται και το ζήτημα των κατεστραμμένων ζωοτροφών, τις οποίες είχαν αποθηκεύσει τον προηγούμενο χρόνο και κάηκαν από τις πυρκαγιές. Και βεβαίως, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να αναθεωρήσετε συνολικότερα τις θέσεις σας για την κτηνοτροφία στο ζήτημα των σταβλισμένων εγκαταστάσεων. Αυτά τα οποία προβλέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μία κατάσταση, η οποία βγαίνει έξω από την ελληνική πραγματικότητα, γιατί εκεί μιλάμε για μεγάλες καπιταλιστικές κτηνοτροφικές επιχειρήσεις και όχι για τους στάβλους, τους οποίους έχουν οι Έλληνες κτηνοτρόφοι και μάλιστα στην περιοχή της Ηλείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Κοντός.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε συνάδελφε, διαβεβαίωσα χθες και εσάς και την Εθνική Αντιπροσωπεία ότι με την ολοκλήρωση της κατηγοριοποίησης των ζημιών στις πυρόπληκτες περιοχές θα εκδοθεί Κοινή Υπουργική Απόφαση που θα προβλέπει πολλές εξαιρέσεις από τον Κανονισμό που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή

Ένωση, όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις στους πυρόπληκτους νομούς.

Κατά συνέπεια, πολλά από αυτά τα οποία αναφέρατε και συζητήσαμε και χθες, μετά από ερώτηση που μας είχατε κατέθεσει, θεωρώ ότι δρομολογούνται έτσι, ώστε να επιλυθούν με τον καλύτερο τρόπο για τους πυρόπληκτους κτηνοτρόφους και γενικότερα τους πυρόπληκτους αγρότες.

Όσον αφορά το θέμα που αναφέρατε τώρα για τις ζωοτροφές, θα ήθελα να πω ότι αντιλαμβάνεστε κι εσείς πως θα πρέπει, και το τελευταίο ευρώ που δίνεται, να δίνεται με τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια. Για το λόγο αυτό ζητήσαμε από τον Οκτώβριο του 2007 με επιστολή μας –και έχουμε στείλει και άλλες επιστολές σε όλες τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις– να μας γνωρίσουν σε ποιους κτηνοτρόφους έχουν διανεμηθεί οι ζωοτροφές και να συσχετίσουμε τα ζώα που έχει κάθε κτηνοτρόφος με τις ζωοτροφές που έχει παραλάβει, έτσι ώστε να δούμε και τι ανάγκες υπάρχουν.

Πέρα από αυτό, θα ήθελα να σας πω ότι ειδική ομάδα καθηγητών από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο έχει περιοδεύσει σε όλες τις περιοχές και μας ετοιμάζουν έκθεση, όπου θα αναφέρονται οι ανάγκες σε ζωοτροφές που υπάρχουν σήμερα στις πυρόπληκτες περιοχές. Σήμερα επικοινώνησα με τον Αντινομάρχη της Ηλείας και με διαβεβαίωσε ότι μέχρι το τέλος της εβδομάδας θα μας έχει στείλει τα στοιχεία που της ζητήσαμε. Μόλις πάρουμε, λοιπόν, τις επιστολές από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και παραλάβουμε την έκθεση από τους καθηγητές, θα είμαστε σε θέση πλέον να αποφασίσουμε για τη χορήγηση επιπλέον ζωοτροφών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Υπουργέ, θα σας ανταμείψω για τη γρηγοράδα σας, προτάσσοντας την επιπλέον ερώτηση που απευθύνεται προς εσάς.

Αναφορές και ερωτήσεις δεύτερου κύκλου:

Θα συζητηθεί τώρα η με αριθμό 5828/7-2-2008 ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Κουτσούκου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την αποζημίωση των αγροτών για τα κατεστραμμένα από τις πυρκαγιές αγροτικές Αυτοδιοικήσεις και παραλάβουμε την έκθεση από τις πυρκαγιές των αγροτών για τα κατεστραμμένα από τις πυρκαγιές γεωργικά μηχανήματα και εφόδια.

Η ερώτηση του κ. Κουτσούκου έχει ως εξής:

«Έντονες είναι οι διαμαρτυρίες των πυρόπληκτων αγροτών και των φορέων που τους εκπροσωπούν από το γεγονός ότι μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση δεν έχει δώσει καμμία λύση σχετικά με την αποζημίωση των κατεστραμμένων από τις πυρκαγιές του Αυγούστου γεωργικών ελκυστήρων των και των παρελκόμενων, κυρίως ραντιστικών και άλλου τροχαίου υλικού.»

Η επιχειρηματική δραστηριότητα των αγροτών έχει μειωθεί σημαντικά, αφού εκτός των άλλων αδυνατούν να αναπληρώσουν τον κατεστραμμένο πάγιο εξοπλισμό, ενώ οι δημοτικές αρχές απευθύνουν εκκλήσεις είτε στην Κυβέρνηση -συνημμένο έγγραφο του Δήμου Πηνείας– για την αποζημίωση των πληγέντων, είτε στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, ο οποίος με πρωτοβουλία του δώρισε τρακτέρ σε πυρόπληκτους αγρότες.

Πρέπει να σημειωθεί ότι σε αρκετές περιπτώσεις, τρακτέρ και ραντιστικά κάηκαν, στην προσπάθεια των αγροτών να συμβάλουν στην κατάσβεση της πυρκαγιάς ή να αποτρέψουν την επίκταση της.

Επειδή οι αγρότες, των οποίων τα γεωργικά μηχανήματα και τα εφόδια κατεστράφησαν, αδυνατούν να συνεχίσουν την καλλιέργεια και οδηγούνται στον αφανισμό,

Επειδή εκτός της μεγάλης αδικίας που υφίστανται, η υποχρέωση του κράτους να τους αποζημιώσει αποτελεί την ελάχιστη αναγνώριση την προσφοράς τους για την προστασία περιουσιών και ζώων των συνανθρώπων τους,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

Τι πρόκειται να πράξουν ώστε να αποζημιώσουν οι αγρότες για τα κατεστραμμένα από τις πυρκαγιές αγροτικά μηχανήματα, όπως γεωργικοί ελκυστήρες, ραντιστικά, παρελκόμενα, τροχαίο υλικό και λοιπά εφόδια;»

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε συνάδελφε, και χθες που συζητούσαμε με τον συνάδελφο από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος τον τρόπο που θα γίνουν οι αποζημιώσεις, ανέφερα σχετικά με τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εγκρίθηκε μέσα σε λίγους μήνες και που είναι ένας Κανονισμός στον οποίο δεν θέλαμε να βάλουμε εξαιρέσεις όταν τον υποβάλλαμε για να μην υπάρξει καθυστέρηση, ότι θα υπάρξουν πάρα πολλές εξαιρέσεις.

Κατηγοριοποιούμε τώρα τις ζημιές στο πάγιο, στο ζωικό κεφάλαιο και στα αποθηκευμένα προϊόντα όπου έχουν ολοκληρωθεί οι εκτιμήσεις. Σε μια δεύτερη φάση, με Κοινή Υπουργική Απόφαση, πολλά από αυτά που αναφέρετε ότι έχουν καταστραφεί στην ερώτησή σας θα τύχουν εξαίρεσης από τον Κανονισμό και θα αποζημιωθούν κανονικά οι αγρότες. Είμαστε στην τελική φάση όπου ετοιμαζόμαστε να στείλουμε τα πορίσματα. Εντός της εβδομάδας αποστέλλουμε σε όλους τους αγρότες, οι οποίοι έκαναν αίτηση για ζημιές στο πάγιο και το ζωικό κεφάλαιο, προίσματα έτσι ώστε να προχωρήσουν σε αποκατάσταση των ζημιών, για να μπορέσουμε να τους αποζημιώσουμε. Μάλιστα, θέλω να πω ότι για πρώτη φορά θα καταβληθούν και προκαταβολές στους αγρότες, οι οποίοι θα προχωρήσουν σε αποκατάσταση είτε των ποινιοւστασίων είτε των αποθηκών τους είτε θα αγοράσουν εργαλεία τα οποία χρειάζονται να πραγματοποιήσουν τις αγροτικές τους ασχολίες.

Το ταχύτερο, δυνατό λοιπόν, στο τέλος της εβδομάδας αρχίζουν και αποστέλλονται τα πορίσματα έτσι ώστε να προχωρήσει η αποκατάσταση για να μπορέσουν να αποκαταστήσουν τις ζημιές που έγιναν και να συνεχίσουν τις αγροτικές τους ενσολήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Το λόγο έχει ο κ. Κουτσούκος για δύο λεπτά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Κύριε Υπουργέ, έχω την αίσθηση ότι οχτώ μήνες μετά από τις καταστροφικές πυρκαγιές δεν έχετε συνειδητοποιήσει την κατάσταση που αντιμετωπίζουν οι πυρόπληκτοι αγρότες. Κάηκαν τα δέντρα τους, κάηκαν τα ζώα τους, κάηκαν τα λιοστάσια τους, κάηκε και ο εξοπλισμός τους. Δεν έχουν τη δυνατότητα να καλλιεργήσουν. Δεν έχουν εισόδημα. Τους δώσατε μερικές μικρές προκαταβολές. Δεν έχουν γίνει οι εκτιμήσεις. Υπάρχει πλήρης αβεβαιότητα σε σχέση με τα χρήματα που θα ειστράξουν έναντι των ζημιών που υπέστησαν. Και βεβαίως, με τις μέχρι σήμερα απαντήσεις σας και όσα προβλέπονται στον Κανονισμό και την Κοινή Υπουργική Απόφαση, είναι βέβαιο ότι εξαιρούνται τα μηχανήματα, τα τρακτέρ, γιατί τους λέτε ότι θα έπρεπε να τα έχουν ασφαλίσει, ενώ ξέρετε πολύ καλά ότι δεν είναι υποχρεωτική η ασφάλιση. Με βάση τα στατιστικά που δόθηκαν μετά τις πυρκαγιές έχουν καεί περίπου δύο χιλιάδες εννιακόσια μηχανήματα από τα οποία πενήντα πέντε τρακτέρ, σαράντα πλατφόρμες, εκατόν εξήντα πέντε σκαπτικά κ.ο.κ.

Αναγκάστε αυτούς τους ανθρώπους να γίνονται επιαίτες στον Ερυθρό Σταυρό. Και βεβαίως, ο Ερυθρός Σταυρός δέδωσε σε ορισμένους από αυτούς τρακτέρ επιλεκτικά, αλλά υπάρχουν αρκετοί ακόμη οι οποίοι αντιμετωπίζουν μεγάλο πρόβλημα επιβίωσης.

Και βεβαίως, εσείς τώρα επικαλείστε έναν Κανονισμό που εσείς φτιάχατε. Διότι έπρεπε να το έχετε προβλέψει κύριε Υπουργέ, όταν στείλατε το πρόγραμμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, λόγω της μεγάλης καταστροφής.

Οκτώ μήνες μετά, μας λέτε ότι θα επισπεύσετε τις διαδικασίες, για να δείτε τώρα τις εξαιρέσεις και να τους αποζημιώσετε.

Αναλογιστήκατε όλο αυτό το χρόνο αυτοί οι άνθρωποι τι κάνουν για να ζήσουν, ποια προσποτική έχουν, ποια ελπίδα ζωής; Νομίζω ότι δεν τα έχετε αναλογιστεί.

Κατά συνέπεια, με δεδομένο ότι μέχρι τώρα δεν έχετε την καλύτερη αξιοπιστία, για να μην χρησιμοποιήσατε άλλη έκφραση, τα πράγματα δεν είναι αισιόδοξα για τους ενδιαφερομένους. Μας λέγατε, για παράδειγμα, ότι δεν μπορεί ο κρατικός προϋπολογισμός να αναλάβει το κόστος ενεργοποίησης των δικαιωμάτων των πυρόπληκτων αγροτών.

μάτων. Και προχθές, κάτω από την πίεση και τη διαμαρτυρία των αγροτών και επειδή το 2009 είναι εκλογικός χρόνος, μας είπατε ότι θα τα αναλάβετε. Με ποια, λοιπόν, αξιοπιστία είναι δυνατόν να σας πιστέψουν οι αγρότες και σε τελική ανάλυση, αν είναι να κάνετε κάτι, κάντε το, το συντομότερο δυνατόν, ώστε να μπορούν οι άνθρωποι να καλλιεργήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ο Υπουργός Γεωργίας ο κ. Κοντός έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Μας κατηγορείτε για καθυστέρησης, όταν το πρόγραμμα Π.Σ.Ε.Α. για τις πυρόπληκτες περιοχές εγκρίθηκε μέσα σε λίγους μήνες και όταν προγράμματα Π.Σ.Ε.Α. κατά το παρελθόν εγκρίνονταν σε δύο και δυόμισι χρόνια.

Λέτε ότι θα έπρεπε να προβλέψουμε τις εξαιρέσεις. Μα, πώς μπορούσαμε να προβλέψουμε εξαιρέσεις, όταν δεν είχαν γίνει εκτιμήσεις. Έπρεπε πρώτα να γίνουν οι εκτιμήσεις, να κατηγοριοποιήσουμε τις ζημιές, έτσι ώστε εκ των υστέρων -και έχουμε τη δυνατότητα από την πράξη νομοθετικού περιεχομένου που εκδόθηκε για τις πυρκαγιές- να προβλεφθούν όλες οι εξαιρέσεις. Σας λέμε, λοιπόν, ότι τώρα που οριστικοποιήθηκαν και έγιναν όλες οι εκτιμήσεις για το πάγιο και ζωικό κεφάλαιο, θα εκδοθεί Κ.Υ.Α. και οι περισσότερες περιπτώσεις θα εξαιρεθούν, για να μπορέσουν να αποζημιωθούν οι αγρότες.

Λέτε ότι υπήρξε καθυστέρηση. Δεν υπήρξε καμμία καθυστέρηση. Αυτήν τη στιγμή που συζητούμε έχουμε τριακόσιους εκτιμήσεις γεωπόνους, που πραγματοποιούν εκτιμήσεις στο φυτικό κεφάλαιο. Δεν μπορούσαμε να τρέξουμε γρηγορότερα, διότι οι καθηγητές από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο μας πληροφόρησαν ότι αν δεν έχουμε ζέστες, αν δεν έρθει δηλαδή η άνοιξη, δεν μπορούμε να εκτιμήσουμε τις ζημιές. Θα κάναμε εκτιμήσεις, χωρίς αυτές να ανταποκρίνονταν στην πραγματικότητα.

Προχωρούμε, λοιπόν, με πολύ γρήγορους ρυθμούς. Σας λέω ότι ολοκληρώσαμε τις εκτιμήσεις στο πάγιο, στο ζωικό κεφάλαιο και στα αποθηκευμένα προϊόντα. Σας λέω ότι στο φυτικό κεφάλαιο οι εκτιμήσεις προχωρούν με πολύ γρήγορους ρυθμούς. Σύντομα ανακοινώνουμε και τα έργα που πρόκειται να γίνουν σε όλες τις πυρόπληκτες περιοχές όσον αφορά τις υποδομές, δηλαδή υδατοδεξαμενές, λιμνοδεξαμενές, αρδευτικά δίκτυα μεγάλα έργα που αφορούν τον αγροτικό τομέα, αγροτική οδοποιία, έτσι ώστε να αλλάξει το τοπίο σ' αυτές τις περιοχές.

Έχουμε κάνει ένα πολύ καλό προγραμματισμό σε συνεργασία με τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Ουσιαστικά, ο προγραμματισμός προέρχεται από τη βάση, δηλαδή, από τους δήμους και τις νομαρχίες των περιοχών αυτών και σε λίγες μέρες θα είμαστε σε θέση να ξεκινήσουμε να εξαγγέλλουμε τα μέτρα που δημοπρατούνται, προκειμένου να αλλάξει η μορφή των υποδομών σε όλες τις πυρόπληκτες περιοχές στον αγροτικό τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Τελευταία θα συζητηθεί η τρίτη, η με αριθμό 2476/27.11.2007 ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανασίου Λεβέντη, προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σχετικά με την επιστροφή δεδουλευμάνων από τους εργαζόμενους του Θριάσιου Νοσοκομείου στο κράτος.

Πιο συγκεκριμένα, το κείμενο της ερώτησης έχει ως εξής:

«Το Ν.Γ.Ν. Ελευσίνας Θριάσιο, επειδή άρχισε να λειτουργεί το μήνα Ιούνιο του 1996, δεν είχαν προβλεφθεί οι αμοιβές για την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού στην αντίστοιχη εγκριτική Κοινή Υπουργική Απόφαση, που είχε εκδοθεί για όλα τα νοσοκομεία από την αρχή του έτους. Το Υπουργείο Υγείας ενώ γνώριζε το θέμα έχοντας την εγκριτική αυτή απόφαση με αριθμό πρωτοκόλλου ΔΥ 13Β/41208/22.2.96, δεν έκανε τις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση διύπουργικής απόφασης και δημοσίευσή της που να περιλαμβάνει και το Θριάσιο νοσοκομείο.

Για τους μήνες Ιούνιο έως και Νοέμβριο του 1996 τα εντάλματα πληρωμής εγκρίθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο, χωρίς να υπάρχει εγκριτική απόφαση.

Στις 27/2/97 όμως το Ελεγκτικό Συνέδριο επέστρεψε με

πράξη του τα εντάλματα που αφορούσαν το μήνα Δεκέμβριο του 1996, γιατί δεν υπήρχε εγκριτική απόφαση.

Το Υπουργείο Υγείας μάλιστα με έγγραφό του Α.Π. ΔΥ13Β/41208/22.2.1996 είχε εγκρίνει την υπερωριακή εργασία του προσωπικού στο νοσοκομείο για το έτος 1996.

Αποτέλεσμα όλης αυτής της γραφειοκρατικής διαδικασίας είναι ότι από 26-02-2007 το Ελεγκτικό Συνέδριο απαιτεί από τους εργαζόμενους να επιστρέψουν τα χρήματα που το κράτος τους κατέβαλε για προσφερθείσες υπηρεσίες.

Με βάση τα παραπάνω, ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

Γιατί άφησαν ένα θέμα που αφορά δεδουλευμένα εργαζόμενων να εκκρεμεί τόσα χρόνια; Γιατί ζητείται σήμερα από τους εργαζόμενους να επιστρέψουν χρήματα που πληρωθήκαν γιατί εργάσθηκαν όπως απαιτούσε η εύρυθμη λειτουργία του Νοσοκομείου και μάλιστα με την έγκριση του Υπουργείου Υγείας (ΔΥ13Β/41208/22-2-96 απόφαση);

Τι μέτρα θα πάρουν για την άμεση ρύθμιση του θέματος, του οποίου υπεύθυνοι δεν είναι οι εργαζόμενοι, που εκπλήρωσαν το καθήκον τους, αλλά η γραφειοκρατία και η ανευθυνότητα από μεριάς των αρμόδιων υπηρεσιακών παραγόντων;

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ πολύ.

Η υπόθεση είναι βέβαιον ότι αποκαλύπτει σε όλη του την έκταση το μεγαλείο της γραφειοκρατίας στην ελληνική δημόσια διοίκηση, σε όλη την έκταση και σε όλα τα επίπεδα.

Όπως σαφέστατα περιγράφηκε στο περιεχόμενο της επίκαιρης ερώτησης του κ. συνάδελφου κ. Λεβέντη, όπως κάθε χρόνο, έτσι και το 1996 το Υπουργείο Υγείας εξέδωσε Κοινή Υπουργική Απόφαση με το Υπουργείο Οικονομίας, προκειμένου να καλυφθούν οι υπερωρίες των εργαζόμενων και οι εξαιρέσιμες των αργιών, επισήμων, Κυριακών κ.λπ. Έρχεται όμως να προστεθεί στη συνέχεια και στη λειτουργία το Νοσοκομείο της Ελευσίνας το Θριάσιο, ξεκινάει τον Ιούνιο του 1996, και επομένων δεν περιλαμβανόταν στην κοινή υπουργική απόφαση που εξεδόθη το Γενάρη του 1996.

Επειδή η προετοιμασία για τη λειτουργία του Νοσοκομείου σαφέστατα είχε ξεκινήσει, τέλος Φεβρουαρίου του ίδιου έτους, του 1996, εκδίδεται νέα υπουργική απόφαση, η οποία όμως απ' ότι αποδεικνύεται στη συνέχεια, δεν ήταν Κοινή Υπουργική Απόφαση Υπουργείου Οικονομίας και Υπουργείου Υγείας, αλλά ήταν απλώς εγκριτική απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία έδινε το δικαίωμα στη Διοίκηση του Νοσοκομείου της Ελευσίνας να εγκρίνει την πληρωμή των υπερωριών στους εργαζόμενους στο Θριάσιο Πεδίο. Διότι το Νοσοκομείο του Θριασίου Πεδίου μπήκε από την πρώτη στιγμή σε εικοσιτετράωρη λειτουργία και απαιτούνταν σαφέστατα η υπερωριακή απασχόληση ενός μεγάλου αριθμού από το προσωπικό.

Κινείται η διαδικασία να εκδοθούν τα εντάλματα και για τους μήνες Ιούνιο έως και Νοέμβριο, εκδίδονται τα εντάλματα, εγκρίνεται από την πλευρά του Παρέδρου η πληρωμή και πληρώνονται οι εργαζόμενοι που είχαν εκτελέσει τις υπερωρίες και τις εργασίες κατά τις ημέρες των αργιών, χωρίς να υπάρχει η εγκριτική Κοινή Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Υγείας και Υπουργού Οικονομικών.

Η Διοίκηση, λοιπόν, του Νοσοκομείου και για τον άλλο μήνα, το Δεκέμβριο της ίδιας χρονιάς αποστέλλει και πάλι για έγκριση τα εντάλματα και αντί να έρθει εκ νέου, όπως περίμεναν, ενώ δεν θα ήταν έτσι, η έγκριση από πλευράς Ελεγκτικού Συνεδρίου, έρχεται απορριπτική, διότι δεν υπήρχε η σχετική Κοινή Υπουργική Απόφαση που θα έδινε το δικαίωμα της νομιμοποίησης όλων των πράξεων.

Από και και πέρα, αρχίζει μια «αντιπαράθεση» ανάμεσα στο Ελεγκτικό, στη Διοίκηση, στο Υπουργείο, προκειμένου να βρεθεί τρόπος έτσι, ώστε να πληρωθούν και τα χρήματα του μηνός Δεκέμβριου. Αντ' αυτού, κάποια στιγμή κρίνεται από την πλευρά του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι, όχι μόνο δεν θα πρέπει να πληρωθούν – και έτσι να ήταν – αλλά θα πρέπει να επιστραφούν τα χρήματα, τα οποία πήραν οι εργαζόμενοι για τις υπερωρίες και τις αργιές, διότι αυτά δεν είχαν δοθεί νομίμως. Και έτσι ήταν.

Επομένως, έπρεπε αυτό το θέμα να ρυθμιστεί, διότι ούτε οι εργαζόμενοι είχαν την ευθύνη γιατί πήραν τα χρήματα, αλλά ούτε και η διοίκηση του νοσοκομείου είχε την ευθύνη γιατί προχώρησε σε αυτή τη διαδικασία. Υπήρξε αυτή η παράλειψη στη δεύτερη εγκριτική απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία όπως είπαμε, έπρεπε να είναι Κοινή Υπουργική Απόφαση, για να αντικειτωστεί το θέμα και να κλείσουμε, διότι έπρεπε να είχε δοθεί απάντηση από πολύ νωρίς, από το τέλος της προηγούμενης χρονιάς. Άλλα και από αυτή τη χρονιά το Υπουργείο Υγείας προχώρησε στη διατύπωση νομοθετικής ρύθμισης, η οποία λύνει το θέμα, αλλά επειδή ήταν άλλες οι προτεραιότητες του νομοθετικού έργου της Κυβέρνησης, δεν δόθηκε η ευκαιρία μέχρι τώρα αυτό το πράγμα να τακτοποιηθεί. Ήδη, ως άρθρο - και αναφέρομαι άρθρο 22- έχει συμπεριληφθεί στο νομοσχέδιο για την απαγόρευση πώλησης καπνού και αλκοόλ στους ανηλίκους, που έχει ήδη κατατεθεί στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή και διευθετεί το θέμα, θα έλεγα, κατά τον πλέον δίκαιο και εύλογο τρόπο, έτσι ώστε να μην ζητηθούν τα χρήματα από αυτούς στους οποίους κατεβλήθησαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοι - νωνικής Αλληλεγγύης): ...διατύπωση, ώστε να καλύψω πλήρως τον συνάδελφο, κυρία Πρόεδρε.

Λοιπόν, άρθρο 22 στο νομοσχέδιο. «Θεωρούνται νομίμας καταβληθέντα και δεν αναζητούνται τα ποσά ύψους που δόθηκαν σε εργαζόμενους στο «Γενικό Νοσοκομείο Ελευσίνας Θριάσιο», για τη νυχτερινή τους εργασία και εργασία κατά τις Κυριακές και κατά τις εκ του νόμου αργίες για το έτος 1996 και δεν είχαν περιληφθεί στις σχετικές εγκριτικές κοινές υπουργικές αποφάσεις. Έτσι, το θέμα λύνεται οριστικά και κλείνει μία άσχημη ειλικρινά σελίδα που αποκαλύπτει, όπως είπα στην αρχή, το μεγαλείο της γραφειοκρατίας στη δημόσια διοίκηση σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε, κύριε Υφυπουργέ.

Το λόγο έχει ο κ. Λεβέντης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, σας τιμά η ειλικρίνεια με την οποία θέσατε πράγματι το πρόβλημα. Είναι τραγικό το «μεγαλείο» της ελληνικής γραφειοκρατίας, το οποίο οδηγεί σε πλήρη γελοιοποίηση του κράτους και των θεσμών. Δεν είναι δυνατόν! Είναι άνθρωποι οι οποίοι εργάστηκαν, οι οποίοι πρόσφεραν πολύτιμες υπηρεσίες και εάν θέλετε πιέστηκαν, τους έπιασαν στο λαιμό για να προσφέρουν. Ξέρετε τι σημαίνει, να αρχίσει να λειτουργεί ένα νοσοκομείο και μόλις αρχίσει να λειτουργεί, να αρχίσει να εφημερεύει; Να σημειώσω ότι το «Αττικό» είναι τόσα χρόνια και ακόμα δεν έχει αρχίσει να εφημερεύει, ενώ το «Θριάσιο» ξεκίνησε από την πρώτη στιγμή να εφημερεύει. Καταλαβαίνετε πόσος κόπος και πόση προσπάθεια χρειάστηκε. Και

αυτά τα γλίσχρα ποσά, τα οποία καταβλήθηκαν στους εργαζόμενους, γιατί ξέρουμε ότι είναι πολύ μικρό το ποσό το οποίο καταβάλλεται, να τους ζητούν ύστερα από δώδεκα χρόνια να επιστραφούν. Έ, αυτό είναι κάτι, που όταν το άκουσα δεν μπορούσα να φανταστώ πως είναι πραγματικότητα. Δυστυχώς, όμως, αυτό επιβεβαιώθηκε. Επανειλημμένα έχω καταδέσει τουλάχιστον τέσσερις ερωτήσεις και ενδιάμεσα δύο επίκαιρες, τον τελευταίο ενάμισι χρόνο και ο κ. Γιαννόπουλος, ο προκάτοχός σας Υφυπουργός, είχε υποσχεθεί ότι αυτό θα ρυθμιστεί νομοθετικά, πριν από πολύ καιρό, πριν από ένα χρόνο, αλλά ακόμα εκκρεμεί.

Θέλω να πιστεύω ότι εδώ θα είναι τελεσίδικη η απόφαση και θα σταματήσει αυτό το απαράδεκτο γεγονός πα -πως αλλιώς να το χαρακτηρίσω, δεν θέλω να χρησιμοποιήσω πιο βαρείς χαρακτηρισμούς- και βέβαια, θα ήθελα από αυτή την άποψη να ζητήσω το εξής: Πως θα κατοχυρωθούμε, για να μην έχουμε παρόμοια φαινόμενα στο μέλλον; Γιατί δυστυχώς, η ελληνική γραφειοκρατία διαπρέπει και αν θέλετε, η απάντηση που έχουμε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, λέει, ότι καλώς, τέλος πάντων πράπτει το Ελεγκτικό Συνέδριο που δεν τα εγκρίνει και επομένων, αυτά πρέπει να επιστραφούν και να καταβληθούν.

Θέλω να πιστεύω ότι θα υπάρξει μία συνεννόηση, μεταξύ των συναρμόδιων Υπουργείων, ώστε να μην υπάρξει κάποια καινούργια παρερμηνεία. Επειδή άκουσα ότι περιλαμβάνετε τις υπερωρίες, Κυριακές και αργίες, δεν ξέρω, εάν περιλαμβάνονται οι εφημερίες εκεί, κύριε Υφυπουργέ, μήπως έχουμε άλλα καινούργια «ντράβαλα».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε, κύριε Λεβέντη.

Ο κύριος Υφυπουργός, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοι - νωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε,

Δεν προσθέτω, ώστε αφαίρω τίποτα από αυτά που είπατε, κύριε συνάδελφε και απολογήθηκα για λογαριασμό της ελληνικής πολιτείας όλα αυτά τα χρόνια.

Ειλικρινά, δεν υπάρχει κανένα απολύτως πρόβλημα, το κουβεντιάσαμε και μαζί, το ξέρετε πολύ καλά ότι κινηθήκαμε προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά ήταν άλλες, όπως είπα, οι προτεραιότητες. Θα είχε ρυθμιστεί πολύ πιο νωρίς.

Πάντως, ήδη έχει κατατεθεί, σας διάβασα και το περιεχόμενο και ως άρθρο 22 περιλαμβάνει και καλύπτει όλο το ποσό των 24.000 περίπου ευρώ, όπου είναι αυτά τα χρήματα. Δεν γίνονται συχνά και αποτελούν περιπτώσεις όπου επιβεβαιώνουν τον κανόνα. Το Ελεγκτικό κάνει πολύ καλά τη δουλειά του και καλά κάνει και κάνει τη δουλειά του.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε, κύριε Υφυπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των αναφορών και ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΒΟΥΛΗΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί των αναθεωρητέων διατάξεων του Συντάγματος, σύμφωνα με τα άρθρα 110 του Συντάγματος και 119 του Κανονισμού της Βουλής.

Στη σημερινή συνεδρίαση θα συζητηθεί η δεύτερη ενότητα των αναθεωρητέων διατάξεων του Συντάγματος, δηλαδή το άρθρο 16, παράγραφοι 1, 5, 6, 7, 8, 10 και 11.

Γενικός εισηγητής της πλειοψηφίας είναι ο κ. Πάνος Παναγιωτόπουλος, τον οποίο και καλώ στο Βήμα.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα εισερχόμαστε στη συζήτηση της δεύτερης ενότητας, η οποία καλύπτεται εξ ολοκλήρου από συγκεκριμένες παραγράφους του άρθρου 16 του Συντάγματος.

Νομίζω ότι θα συμφωνήσουμε όλοι, ανεξαρτήτως του σημείου εκκίνησης της προβληματικής του καθενός και της κάθε μίας γύρω από τα θέματα της ανώτατης παιδείας μας, ότι για την αναθεώρηση αυτού του άρθρου, έχει προκληθεί ίσως ο μεγαλύτερος πολιτικός και κοινωνικός θόρυβος.

Θα μου επιτρέψετε, λοιπόν, κατ' αρχήν να ξεκαθαρίσω ορισμένα πράγματα, τα οποία δεν αφορούν το περιεχόμενο της πρότασης της Νέας Δημοκρατίας. Γιατί, επιτρέψτε μου να πω, ως γενικός εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, για τη συνταγματική αναθεώρηση, ότι θέλω να επισημάνω πως υπάρχει πολύ μεγάλη παραπληροφόρηση γύρω από τις πραγματικές θέσεις και την πραγματική πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, σε σχέση με τα θέματα της δημόσιας παιδείας και σε σχέση με την ενεργοποιηθέσα πολιτική βούληση του κόμματος, το οποίο έχω την τιμή να εκπροσωπά για την αναθεώρηση του άρθρου 16.

Κατ' αρχήν, ακούστηκε από πολλές πλευρές -και επιτρέψτε μου να πω ότι κατά κόρον έχει χρησιμοποιήσει αυτή την καραμέλα της παραπληροφόρησης το Π.Α.Σ.Ο.Κ. προκειμένου να αναζητήσει σωσίβιο από τα δικά του εσωτερικά προβλήματα- και γράφτηκε ότι η Κυβέρνηση, επιδώκοντας την αναθεώρηση του άρθρου 16, επιδιώκοντας δηλαδή τη δημιουργία ενός νέου συνταγματικού πλαισίου, μιας νέας συνταγματικής διάταξης που να επιτρέπει την ίδρυση μη κρατικών, μη δημοσίων, μη κερδοσκοπικών ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ουσιαστικά ανοίγει τις πύλες για το ξεπούλημα, για την ιδιωτικοποίηση του χώρου της ανωτάτης εκπαιδεύσεως και επιπλέον, δρομολογεί τις διαδικασίες για να γίνει εμπορεύσιμο αγαθό η ανώτατη παιδεία στη χώρα μας. Αυτά έχουν γραφεί κατά κόρον και έχουν χρησιμοποιηθεί και στις εσωτερικές κομματικές έριδες του Π.Α.Σ.Ο.Κ., σαν πρόσχημα της μιας ή της άλλης πλευράς.

Να αποσυνδέσουμε, λοιπόν, μια τόσο σημαντική διαδικασία, όσο είναι η αναθεώρηση του Συντάγματος από τέτοιους είδους μικροπολιτικές, από τέτοιους είδους μικρές σκοπιμότητες που δεν ταιριάζουν σε μια τέτοια διαδικασία και οι οποίες, όπως γνωρίζετε οδήγησαν την ηγεσία του Π.Α.Σ.Ο.Κ., το ιερατείο της Χαριλάου Τρικούπη, να πάρει την απόφαση να αποσύρει τους Βουλευτές της από την Αίθουσα της Ολομέλειας και από τη διαδικασία αναθεώρησης.

Να πούμε τα πράγματα όπως τα πιστεύουμε, όπως τα αισθανόμαστε, να σας αναπτύξω τα επιχειρήματα, αλλά και την κινούσα πολιτική αιτία της προτάσεως της Νέας Δημοκρατίας.

Ξεκαθαρίζουμε, λοιπόν: Μακριά από τη Νέα Δημοκρατία, μακριά από την Κυβέρνηση, μακριά από τον Πρωθυπουργό Κώστα Καραμανή -καθαρά λόγια, καθαρές κουβέντες, καθαρές θέσεις- οποιαδήποτε ιδέα, πρόθεση ή βούληση για ιδιωτικοποίηση του χώρου της ανώτατης εκπαίδευσης. Για τη Νέα Δημοκρατία η ανώτατη παιδεία, η παιδεία γενικότερα στον τόπο μας -εν προκειμένω η ανώτατη παιδεία- παραμένει δημόσιο αγαθό, το οποίο παρέχεται σε όλους τους Έλληνες και σε όλες τις Ελληνίδες με την εγγύηση του ελληνικού κράτους. Η πρότασή μας, εάν προβλέπει την παροχή υπηρεσιών ανώτατης εκπαίδευσης από μη δημόσιους φορείς, το προβλέπει μόνο

κατά παραχώρηση και υπό την απόλυτη εποπτεία του κράτους. Το τονίζω: παροχή υπηρεσιών ανώτατης εκπαίδευσης από μη δημόσιους φορείς, μόνο κατά παραχώρηση και υπό την απόλυτη εποπτεία του κράτους.

Άρα, τα όσα ακούγονται και τα όσα γράφονται για δήθεν πρόθεση ξεπουλήματος της ανώτατης παιδείας σε ιδιωτικά συμφέροντα -έχει γραφτεί ότι «κάθε πόλη και στάδιο, κάθε γειτονιά και πανεπιστήμιο» είναι φαιδρά και σαν αυτοί που τα εκστομίζουν δεν γνωρίζουν, ας μελετήσουν, ας ενημερωθούν, ας διαβάσουν, ας μας ακούσουν. Εάν, όμως, γνωρίζουν και σκοπίμως διαστρεβλώνουν την ουσία και την κινούσα πολιτική αιτία, τη δικαιολογητική βάση των θέσεων της Νέας Δημοκρατίας, τότε πρόκειται για κατ' επάγγελμα πολιτικούς συκοφάντες, για κατ' επάγγελμα διαστρεβλωτές της αλήθειας, για πρόσωπα που κατ' επάγγελμα και καθ' έξιν επιχειρούν τη συστηματική παραπληροφόρηση της κοινής γνώμης στο δημόσιο βίο της χώρας. Περί αυτού πρόκειται.

Και επιτρέψτε μου να σας πω το εξής: Δεν είναι δυνατόν να αναθέρψητο το Συντάγματος, η μεγάλη εθνική υπόθεση του ελληνικού πανεπιστημίου να υφίσταται τα δεινά των εσωκομματικών συσχετισμών και των εσωκομματικών σκοπιμοτήτων του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος. Σέβομαι απόλυτα το κόμμα αυτό, είναι από τους μεγάλους βασικούς πυλώνες του ελληνικού πολιτικού συστήματος αναμφίβολα, ένα μεγάλο κομμάτι του ελληνικού λαού ψηφίζει το Π.Α.Σ.Ο.Κ. και το σέβομαι απόλυτα, σέβομαι την επιλογή τους, αλλά εστιάζω την προσοχή μου και την κριτική μου στις ευκαιριακές, τακτικίστικες, καιροσκοπικές επιλογές της ηγεσίας του Π.Α.Σ.Ο.Κ., οι οποίες γύρω από το άρθρο 16 και γύρω από τη συζήτηση για την αναθεώρηση του άρθρου 16 έπλεξαν ένα ολόκληρο πολιτικό κωμειδύλλιο, με κωμικοτραγικές επεισόδια, το οποίο οδήγησε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. στη θροβαδό και απαράδεκτη αυτή απουσία.

Ξεκαθαρίζουμε, λοιπόν, για να πάψει κάθε εστία και διαδικασία παραπληροφόρησης: Η παιδεία δημόσιο αγαθό σε όλες τις βαθμίδες με την εγγύηση του ελληνικού κράτους. Η παροχή της, σύμφωνα με την πρότασή μας από μη δημόσιους φορείς, μόνο κατά παραχώρηση και υπό την εποπτεία του κράτους.

Για να πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά τους και να ξεκινήσουμε διαπιστωτικά. Πού είναι σήμερα το ελληνικό πανεπιστήμιο; Σύμφωνούμε όλοι ότι το ελληνικό πανεπιστήμιο περνάει μέρες δύσκολες, άσχημες; Σύμφωνούμε όλοι - το δείχνουν οι αξιολογήσεις των ανωτάτων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων απανταχού της γης- ότι αξιολογείται σε πολύ χαμηλές βαθμίδες, ενώ πριν από είκοσι χρόνια τα ελληνικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, η Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, τόσες άλλες σχολές, μονίμως συγκαταλέγοντο μεταξύ των πενήντα σημαντικότερων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της Ευρώπης; Σήμερα έχουμε καθίζηση. Αυτή η καθίζηση οφείλεται στο ότι λειτουργούν στη χώρα μη δημόσια, μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια; Όχι. Το ελληνικό πανεπιστήμιο βρίσκεται στο έλεος κάθε είδους κομματικών συντεχνιών -αυτή είναι η αλήθεια- στις οποίες κομματικές συντεχνίες και παρακομματικές διεργασίες μπορούν να συμμετέχουν -επιτρέψτε μου να πω- και ορισμένοι δικοί μας συνδικαλιστές.

Εγώ δεν διαχωρίζω και δεν λέω: οι καλοί και οι κακοί. Αποτελεί ένα κοινωνικό φαινόμενο στο ελληνικό πανεπιστήμιο. Μία κλειστή παρακομματική κάστα θεωρεί το πανεπιστήμιο φέουδο της. Πιστεύει ότι είναι μια κλειστή διαδικασία παραγωγής προνομίων, μία περιέργη νεοπαγής πανεπιστημιακή γραφειοκρατία, η οποία διαφεύγει τα πάντα. Το πανεπιστήμιο γίνεται θερμοκήπιο επώασης και παραγωγής κρουσμάτων βίας. Αυτή είναι η αλήθεια. Πολύ λίγο αυτές οι κομματικές συντεχνίες οι οποίες διαφεύγουν το ελληνικό πανεπιστήμιο ενδιαφέρονται για την πραγματική παραγωγή γνώσης. Γιατί πρέπει να σας πω ότι είμαι από εκείνους που κατ' εξοχήν πιστεύουν ότι το ελληνικό Πανεπιστήμιο είναι και πρέπει να είναι χώρος ελεύθερης διακίνησης ιδεών, χώρος παραγωγής γνώσεων, χώρος ελεύθερης διακίνησης απόψεων.

Όμως, άλλο είναι αυτό και άλλο είναι το φεστιβάλ της κάνναβης στη Γεωπονική που τη χρησιμοποίησαν σαν ορμητήριο στη συνέχεια κάθε λογής εξωπανεπιστηματικά περιθωριακά στοιχεία για να βγουν στην Αθήνα και να τα σπάσουν.

Ένα πανεπιστήμιο που δε λειτουργεί, ένα πανεπιστήμιο που έχει κλειστές τις πύλες του, ένα πανεπιστήμιο με κατεστραμμένες αίθουσες διδασκαλίας, τι πανεπιστήμιο είναι; Είναι πανεπιστήμιο που δεν παράγει γνώση. Και όταν δεν παράγεται γνώση στο δημόσιο πανεπιστήμιο, ποιος έχει να χάσει; Τα παιδιά των προνομιούχων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αριστεράς; Θα κλάψει ο πλούσιος επειδή δεν κάνει μαθήματα το Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο; Θα κλάψει το παιδί του προνομιούχου, του κοινωνικά και οικονομικά ισχυρού, επειδή δεν γίνονται μαθήματα με το σωστό τρόπο, επειδή δεν είναι ανταγωνιστικά τα δημόσια πανεπιστήμια στη χώρα; Δεν θα καθίσει να σκάσει. Θα πληρώσει στο παιδί του τα απαραίτητα για να πάει σε κάποια από τα καλύτερα πανεπιστήμια της Ευρώπης ή να περάσει τον Ατλαντικό και να πάει σε κάποια από τα καλύτερα πανεπιστήμια της Αμερικής.

Εάν υπάρχει το ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο, υπάρχει για όλους, αλλά εν αμφιβολίᾳ όπως λέμε στα νομικά πριν απ' όλα και πάνω απ' όλα υπάρχει για το παιδί εκείνου που δεν έχει, υπάρχει για το παιδί του μη έχοντος και μη κατέχοντος, το οποίο δεν έχει άλλη δυνατότητα στη ζωή του για να αποκτήσει ένα όχημα για να μπορέσει να αναβαθμιστεί κοινωνικά. Αυτή είναι η αλήθεια.

Και εγώ παλεύω κι εννοώ όλοι μας ως Νέα Δημοκρατία, για μία κοινωνία στην οποία να μην υπάρχουν ταξικά στεγανά. Να υπάρχει η δυνατότητα στο νέο άνθρωπο να προοδεύσει, να δημιουργήσει, να ανελιχθεί, με νόμιμο και διαυγή τρόπο. Όταν, λοιπόν, το ελληνικό πανεπιστήμιο καίγεται, όταν καίγονται δημόσια κτήρια από «γνωστούς αγνώστους» και κάνει το πολιτικό σύστημα και όλοι μας, οι κυβερνήσεις, τα κόμματα, οι αντιπολιτεύσεις, ότι δεν καταλαβαίνουν, όταν καίγονται κτήρια τα οποία αποτελούν αντικείμενο δωρεάς των μεγάλων ευεργετών για να οπουδάσει το παιδί του αγρότη και του εργάτη, τότε επιστρέφουμε σε εποχές του Μεσοπολέμου, σε εποχές κεκαλυμένου φασισμού. Και πρέπει να έχουμε το θάρρος να τα πούμε αυτά τα πράγματα και όχι να κλείνουμε τα μάτια.

Θεωρώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αριστεράς ότι στην αγωνία μας για το δημόσιο πανεπιστήμιο μπορεί να ξεκινάμε από διαφορετικές ιδεολογικές και πολιτικές αφετηρίες, αλλά μπορούμε να συμπέσουμε. Εμείς πιστεύουμε ότι η αγωνία σας είναι ειλικρινής. Δεχθείτε κι εσείς ότι η και η δική μας αγωνία και η ανησυχία, τα δικά μας πιστεύωνται είναι εξίσου ειλικρινή με τα δικά σας. Για μας θα εξακολουθήσει να λειτουργεί ως υψήστη εθνική και κοινωνική προτεραιότητα το δημόσιο πανεπιστήμιο. Εάν προτείνουμε την αλλαγή του άρθρου 16, την προτείνουμε για να δοθεί η δυνατότητα στην ευρεία κοινωνία -η κοινωνία δεν είναι μόνο το κράτος και δεν ζούμε σε εποχές κρατισμού της δεκαετίας του '60, του '70 και του '80- να χειραφετηθεί από το κράτος. Οι κοινωνίες πια εκφράζονται με μη κυβερνητικές οργανώσεις, μέσα από κοινωνικούς εταίρους, μέσα από πολλαπλά, πολυσύνθετα κοινωνικά μορφώματα.

Λέμε, λοιπόν, σε μη κερδοσκοπική βάση -το τονίζω, μη κερδοσκοπική βάση- δεν διανέμονται κέρδη. Αν υπάρξει μέρισμα, είναι κοινωνικό μέρισμα, κεφαλαιοποιείται υπέρ της κοινωνίας. Να έχουν τη δυνατότητα φορείς κοινωνιών εταίρων να συμπράξουν με άλλους για να δημιουργήσουν πανεπιστήμια ανταγωνιστικά, τα οποία δεν θα γίνουν με ευκαιριακό τρόπο, θα γίνουν με βάση ένα αυστηρό πλαίσιο, το οποίο θα θέσει το νέο άρθρο του Συντάγματος, το οποίο προτείνουμε και στη συνέχεια ο εκτελεστικός νόμος και όχι μόνο αυτό, όχι μόνο εκτελεστικός νόμος που θα ορίσει πλαίσια και σιδερένιες προϋποθέσεις, αλλά και μια δική μου πρόταση την οποία κατέθεσα στην αρμοδία επιτροπή, η αδειοδότηση του καθενός νέου έχωντος ανωτάτου εκπαιδευτικού ιδρύματος που θα προκύψει, μη κερδοσκοπικού, μη δημοσίου, να γίνεται με ad hoc νέο νόμο που θα έρχεται, θα συζητείται εξαντλητικά και θα ψηφίζεται από την Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων. Ξεσκαρτάρισμα, ξεκαθάρισμα, ξετίναγμα.

Οι εκπαιδευτικοί, οι καθηγητές, οι φορείς της γνώσεως που θα την μεταδώσουν...

(Στο σημείο αυτό, κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα, δύο λεπτά, κυρία Πρόεδρε και ολοκληρώνων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Βεβαίως.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: ...στους φοιτητές τους να επι-

λέγονται σύμφωνα με όλα τα κριτήρια τα οποία θα ισχύουν για το δημόσιο πανεπιστήμιο, με ίδια κριτήρια.

Όπως σας είπα, συνταγματικό πλαίσιο από το άρθρο που θα αναθεωρήσουμε. Αυστηρές προϋποθέσεις από τον εκτελεστικό νόμο που θα προκύψει και θα προβλέπεται και στη συνέχεια πλήρης ενδελεχής κοινοβουλευτικός, κοινωνικός, πολιτικός έλεγχος από τη Βουλή, που θα έρθει να συζητά ad hoc την κάθε πρόταση αδειοδότησης και θα ψηφίζει σχετικό νόμο για ένα έκαστο ανώτατο εκπαιδευτικό ιδρυμα που θα προκύψει, που τυχόν προκύψει έχωντος. Πλήρης κοινωνικός έλεγχος, πλήρης διασφάλιση του σωστού χαρακτήρα, του σωστού περιεχομένου και της κοινωνικής αποστολής των νέων ιδρυμάτων.

Τώρα, τα ωφελήματα είναι πολλά. Δεν έχω το χρόνο να σας τα αναπτύξω, τα γνωρίζετε. Δίνουμε απάντηση στη φοιτητική μετανάστευση που πλήγει την Ελλάδα. Δημιουργούμε ένα πλαίσιο ανταγωνιστικότητας και για το δημόσιο πανεπιστήμιο, που -επαναλαμβάνω προς κάθε κατεύθυνση, ίδιως προς τους συναδέλφους της Αριστεράς- αποτελεί πρωταρχικό μέλημα, εθνική και κοινωνική προτεραιότητα για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και προσωπικά για τον Πρωθυπουργό Κώστα Καραμανλή.

Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι με αυτά που ειπώθηκαν, αλλά και με αυτά που θα ακολουθήσουν από όλους τους συναδέλφους που θα λάβουν το λόγο από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και από την υπεύθυνη τοποθέτηση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας -και θέλω να ευχαριστήσω τον κ. Στυλιανίδη που είναι εδώ για να διαλυθούν και τα όποια νεφελώματα προέκυψαν τον τελευταίο καιρό- τα πράγματα μπαίνουν στη θέση τους. Αποκαθίσταται η αλήθεια προς κάθε κατεύθυνση. Διαλύεται το βαρομετρικό χαμηλό της παραπληροφόρησης και της κατευθυνόμενης προπαγάνδας, όχι των παρόντων, της ηγεσίας των απόντων.

Κλείνοντας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Κλείνοντας, θα επαναλάβω αυτό που είπα στην αρχή. Είμαστε πολύ πιο κοντά απ' ότι φαίνεται. Αν θέλουμε να διασφαλίσουμε το δημόσιο πανεπιστήμιο, εδώ είμαστε. Αν θέλουμε να ενισχύσουμε, να κατοχυρώσουμε, να επαυξήσουμε τις δυνατότητες που έχει, εδώ είμαστε.

Δεν μπορούμε να μείνουμε στη σημερινή κατάσταση. Όποιος ζητάει να παραμείνουμε στο σημερινό τέλμα, στρέφεται εναντίον του δημοσίου πανεπιστημίου, στρέφεται δηλαδή εναντίον του κοινωνικά αδυνάτου, για το παιδί του οποίου η δημόσια ανώτατη εκπαίδευση στην Ελλάδα αποτελεί διέξοδο κοινωνικής ανέλιξης και προοδόσου.

Ας καταρρεύσουμε, λοιπόν, οι μύθοι, ας κοιταχτούμε στα μάτια και ας μη χάσουμε μια ιστορική ευκαιρία, μέσω της οποίας μπορούμε να δώσουμε στην ανώτατη εκπαίδευση στην Ελλάδα τις μεγάλες ευκαιρίες του 21ου αιώνα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Κύριοι συνάδελφοι, ο συνάδελφος κ. Σταϊκούρας ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό. Εγκρίνει η Βουλή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αχιλλέας Κανταρτζής.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με τη συζήτηση σήμερα του άρθρου 16 του Συντάγματος μπαίνουμε σ' ένα από τα κομβικά ζητήματα που ήταν και μία από τις κεντρικές ιδέες που διέπνεαν, διέτρεχαν τις προτάσεις και της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και τις προτάσεις που είχε καταθέσει η Αξιωματική Αντιπολίτευση, το ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Δεν διαφεύγει της προσοχής μας ότι η αναθεώρηση του άρθρου 16 είχε προταθεί και από τα δύο μεγάλα κόμματα, δηλαδή και από την Κυβέρνηση και από την Αξιωματική Αντιπολίτευση, με σχεδόν ταυτόσημες, πανομοιότυπες, θα έλεγα, προτάσεις. Καμμία ουσιαστική

διαφορά δεν υπήρχε στις προτάσεις τους. Είχαν την ίδια ακριβώς στόχευση κι εντάσσονταν στην ίδια ακριβώς στρατηγική στα μεγάλα ζητήματα της παιδείας, δηλαδή στην άρση όλων των εμποδίων -όσων ακόμη υπάρχουν- για την επιχειρηματική δραστηριότητα κατ' αρχήν στον χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης και την κατάργηση της δωρεάν παιδείας ή, καλύτερα θα έλεγα, όσων έχουν απομείνει ακόμα απ' αυτή την συνταγματική επιταγή για το δικαίωμα στη δωρεάν μόρφωση.

Είναι προφανές ότι οι αλλαγές αυτές οδηγούσαν στην άρση των εμποδίων για μια ακόμη πιο έντονη, πλήρη εμπορευματοποίηση της παιδείας σε όλες ανεξαιρέτως τις βαθμίδες κι όχι μόνο στην τριτοβάθμια. Στη λογική αυτή των δύο μεγάλων κομμάτων, της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑ.ΣΟ.Κ., προσχώρησε και ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός υποστηρίζοντας με την ίδια θέρμη αυτές τις προτάσεις. Μάλιστα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι ο Λ.Α.Ο.Σ. μιλάει πιο ανοιχτά και χωρίς περιστροφές, ότι δεν προσπαθεί να κρυφτεί πίσω από τα δήθεν μη κερδοσκοπικά, Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, αλλά λέει τα πράγματα με το ονόμα τους: να δοθεί δηλαδή η δυνατότητα για να δημιουργηθούν ιδιωτικά πανεπιστήμια, ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Είναι θετικό το γεγονός ότι κάτω από τις κινητοποιήσεις των φοιτητών, των σπουδαστών, των εκπαιδευτικών, των εργαζομένων την προηγούμενη χρονιά ναυάγησε, όπως φαίνεται οριστικά, η αναθεώρηση του άρθρου 16. Είναι θετικό το γεγονός ότι κάτω από την πίεση των εργαζομένων, των λαϊκών στρωμάτων και της νεολαίας το Π.Α.Σ.Ο.Κ. αναγκάστηκε να κάνει έναν ελιγμό αποχωρώντας από τη διαδικασία συζήτησης για την Αναθεώρηση του Συντάγματος έτσι ώστε να κρύψει, να συσκοτίσει την πραγματικότητα και να συγκαλύψει τις προθέσεις του. Ελιγμός ήταν και τίποτε περισσότερο! Η πολιτική του -κι αναφέρομαι στο Π.Α.Σ.Ο.Κ.- παραμένει η ίδια, με την ίδια πάντα στόχευση, με τις ίδιες πάντα δεσμεύσεις για την πρόσδεση της παιδείας στους κανόνες της αγοράς, μια πολιτική που διακήρυξε και προώθησε και από τη θέση της Κυβέρνησης για όσα χρόνια μας κυβερνούσε, αλλά και από τη θέση της Αντιπολίτευσης.

Έστω κι έτσι ήταν βέβαια μια νίκη του κινήματος της νεολαίας και των εργαζομένων. Είναι θετικό, κατά τη γνώμη μας, ότι εμποδίστηκε η αναθεώρηση του άρθρου 16. Καμμιά όμως επανάπαιση δεν χρειάζεται στους φοιτητές, στους σπουδαστές, στη νεολαία, στους εργαζομένους, γιατί οι πολιτικές με τις οποίες αναμετριούνται είναι πάντοτε παρούσες, όπως παρούσες είναι και οι δυνάμεις που τις στηρίζουν: και η πλουτοκρατία που τις επιζητά και τα δύο μεγάλα κόμματα που την υπηρετούν, όπως επίσης και η Ευρωπαϊκή Ένωση που ανοιχτά πλέον έχει διακηρύξει τη σύνδεση της μόρφωσης με την αγορά, αναγορεύοντάς της μάλιστα στην τελευταία Σύνοδο που επανεξέτασε και επανακαθόρισε τους στόχους της στρατηγικής της Λισαβόνας σαν την περίφημη «πέμπτη έλευθερία». Έτσι, λοιπόν, πλάι στις τέσσερις άλλες ελευθερίες του κεφαλαίου, που -ας είναι καλά- τις καθιέρωσαν προς χάριν της πλουτοκρατίας με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, δηλαδή την ελευθερία κίνησης κεφαλαίων, εμπορευμάτων, υπηρεσιών και εργαζομένων, έχουμε και την αναγόρευση πλέον της πέμπτης ελευθερίας, την υποταγή της μόρφωσης και της έρευνας στους κανόνες της αγοράς.

Δεν έχουμε μόνο τις πιέσεις και την απειλή του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για την αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων και για την εφαρμογή της διαβόητης κοινοτικής οδηγίας που θέλει να διευκολύνει -λέει- την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, νομιμοποιώντας έτσι από το παράθυρο τα λεγόμενα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα με τα κέντρα ελεύθερων σπουδών και όλα τα άλλα τα γνωστά. Δεν έχουμε μόνο αυτήν την πίεση, αλλά έχουμε και την πανηγυρική τους αναγνώριση και την προώθηση τους μέσα και από τις επίσημες αποφάσεις και με διάφορους τρόπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μετά απ' όλες αυτές τις εξελίξεις, θα ήθελα να ρωτήσω και τον Εκπρόσωπο του Συναπισμού, που κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή για την Αναθεώρηση του Συντάγματος έβαλε το εξής ερώτημα: Μα, πού ασκεί πίεση η Ευρωπαϊκή Ένωση; Πού ασκεί πίεση η Ευρωπαϊκή Ένωση για την αναγνώριση των ιδιωτικών πανεπιστημάτων;

Μετά απ' όλες αυτές τις εξελίξεις, επιμένει σ' αυτήν την διαπίστωσή του; Επιμένει να ξαναβάζει αυτό το ερώτημα ή μήπως με τη Συνθήκη της Μπολόνια, με τη λεγόμενη αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων και η στρατηγική της Λισαβόνας δεν ανοίγει ο δρόμος που οδηγεί στην εμπορευματοποίηση της παιδείας που πρωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο συλλογικός εκπρόσωπος και εκφραστής του ευρωπαϊκού κεφαλαίου;

Επομένων εδώ δεν έχουμε να κάνουμε απλά με κάποιες επιμέρους πλευρές, αλλά με μια συνολική στρατηγική της πλουτοκρατίας για τα ζητήματα της παιδείας. Το άρθρο 16 ήταν μια πλευρά σημαντική μεν -δεν χωρά αμφιβολία- δεν είναι, όμως, η μοναδική. Είναι θετικό -επαναλαμβάνω- το γεγονός ότι παρεμποδίζεται η αναθεώρηση του άρθρου 16. Η επίθεση, όμως, δεν σταματά. Η επίθεση θα συνεχιστεί, έστω και χωρίς την αναθεώρηση του άρθρου 16.

Ένα από τα επιχειρήματα που ακούσαμε κατ' επανάληψη όλο αυτό το διάστημα -και σήμερα ακόμα από τον εισιγητή της Νέας Δημοκρατίας, όπως επίσης το ίδιο επιχείρημα επικαλείτο και η άλλη πλευρά, το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης που σήμερα λείπει- ήταν: Μα, σας αρέσει η κατάσταση των δημοσίων πανεπιστημίων σήμερα; Είστε ικανοποιημένοι από την κατάσταση που υπάρχει στα δημόσια πανεπιστήμια;

Ευθέως απαντάμε όχι! Δεν υπερασπίζόμαστε τη σημερινή κατάσταση. Δεν είναι δικό μας δημιούργημα, δεν είναι δική μας ευθύνη η κατάσταση που υπάρχει σήμερα στα δημόσια πανεπιστήμια. Είναι δικό σας δημιούργημα. Είναι δημιούργημα της πολιτικής που ακολούθησαν οι κυβερνήσεις του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και της Νέας Δημοκρατίας.

Είναι δικό τους δημιούργημα και οι σχέσεις διαπλοκής που έχουν αναπτυχθεί ανάμεσα στις επιχειρήσεις και στα πανεπιστήμια. Είναι δικό τους δημιούργημα και η συνειδητή υποβάθμιση των πτυχίων. Είναι δικό τους δημιούργημα το ότι για τα μεταπτυχιακά ουσιαστικά έχει καταργηθεί το δικαίωμα στη δωρεάν μόρφωση.

Δεν ήμασταν εμείς αυτοί που λέγαμε, κατά το πρότυπο «κάθε πόλη και στάδιο», κάθε πόλη και πανεπιστήμιο. Είναι αλήθεια ότι το τελευταίο διάστημα παραπομένει και από μεριάς της Κυβέρνησης, προεξάρχοντος του Υπουργού Παιδείας που παρευρίσκεται και σήμερα στη συζήτηση, αλλά και από μια συντονισμένη θα λέγαμε αντιμετώπιση του θέματος από μεγάλα συγκροτήματα του Τύπου, μια συγχρονισμένη -κατά τη γνώμη μας- και καλά ενορχηστρωμένη επίθεση που στόχο έχει την κατασκοφάντηση του φοιτητικού και σπουδαστικού κινήματος, που θέλει να εμφανίσει τα δημόσια πανεπιστήμια ως μια εικόνα που κυριαρχούν οι βανδαλισμοί, όπου τα πάντα είναι έρμαια στη λεηλασία και κυριαρχεί ο αυταρχισμός και η ασυδοσία.

Είναι προφανές ότι η τακτική αυτή εντάσσεται σε μια ακόμα πιο ενορχηστρωμένη προσπάθεια για την εφαρμογή του νόμου-πλαίσιο που πρωθεί την υποταγή της ανώτατης εκπαίδευσης στα επιχειρηματικά συμφέροντα. Είναι επίσης προφανές ότι ο αγώνας για την ανατροπή του, στην πράξη δεν μπορεί να γίνει ούτε με εκδηλώσεις χάπεινγκ ούτε με άλλες αποστασιακού χαρακτήρα πρωτοβουλίες μέσα στα πανεπιστήμια.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας απορρίπτοντας συνολικά το νόμο-πλαίσιο θα συμβάλει με όλες του τις προσπάθειες, ώστε με τη θέληση της πλειοψηφίας των φοιτητών, των εκπαιδευτικών, των εργαζομένων να δημιουργηθούν εκείνοι οι όροι που θα εμποδίσουν την εφαρμογή αυτού του αντιδραστικού και αυταρχικού νόμου-πλαίσιο στην πράξη, που θα ανοίξει το δρόμο για τις ριζικές αλλαγές που έχει ανάγκη η εκπαίδευση.

Ίσα-ίσα, αν δεν υπήρχαν οι αγώνες του φοιτητικού και σπουδαστικού κινήματος, αν δεν υπήρχαν οι αγώνες του λαϊκού κινήματος, η κατάσταση θα ήταν ακόμα χειρότερη σήμερα.

Είναι μύθος ότι η λειτουργία των ιδιωτικών πανεπιστημάτων θα συμβάλει στην αναβάθμιση της δημόσιας παιδείας. Το αντίθετο ακριβώς θα συμβεί. Η λειτουργία των ιδιωτικών πανεπιστημάτων θα διευκολύνει την πορεία εμπορευματοποίησης στο χώρο της εκπαίδευσης. Οι αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού που δεν επιτρέπουν διακρίσεις, με τα στυγεία κριτήρια της επιχειρηματικότητας, θα επιβάλουν ακόμα και στα δημόσια πανεπιστήμια,

εφόσον απομείνουν με τη σημερινή τους μορφή, να λειτουργούν κάτω από τους ίδιους όρους και τις ίδιες προϋποθέσεις με τα ιδιωτικά. Θα περιοριστεί στο ελάχιστο η κρατική χρηματοδότηση, θα επιβληθούν δίδακτρα σε μια προσπάθεια απαλλαγής του κράτους από τις υποχρεώσεις τους. Αυτό άλλωστε με τον έναν ή τον άλλο τρόπο διατυπώθηκε και στη Σύνοδο του Ο.Α.Σ.Α. στην Αθήνα πριν από δύο χρόνια. Και κυρίως, η ελεύθερη λειτουργία της επιχειρηματικής δραστηριότητας στο χώρο της εκπαίδευσης θα συμβάλει ακόμα περισσότερο στον πιο ασφυκτικό εναγκαλισμό των πανεπιστημίων από τις επιχειρήσεις. Προωθείται ήδη και με το νόμο-πλαίσιο, σε μεγάλο βαθμό, μέσα από τα διάφορα προγράμματα, τα οποία είναι υποχρεωμένα να υποβάλουν τα πανεπιστήμια για να έχουν έστω την ελάχιστη κρατική χρηματοδότηση.

Δίνεται η δυνατότητα, με άλλα λόγια, σε επιχειρηματίες, σε επιχειρηματικούς ομίλους να χρηματοδοτούν προγράμματα και πανεπιστήμια, όχι βέβαια για να διδάξουν τη μόρφωση στα παιδιά, όχι βέβαια για να διδάξουν την επιστημονική γνώση, αλλά για να εξυπηρετηθούν τα δικά τους ιδιαίτερα συμφέροντα, των επιχειρηματικών ομίλων, αλλά και τα γενικότερα συμφέροντα των καπιταλιστών.

Ο στόχος τους είναι τριπλός. Από τη μια η μαζική παραγωγή του φτηνού εργατικού δυναμικού με περιορισμένη γνώση που γρήγορα θα απαξιώνεται, από την άλλη πλευρά η πλήρης υποταγή της μόρφωσης, της παιδείας, της έρευνας, στους ιδιαίτερους σχεδιασμούς των επιχειρηματικών ομίλων και ταυτόχρονα, μαζί με αυτές, η ιδεολογική χειραγώηση της νεολαίας, των φοιτητών.

Θα ήθελα να ρωτήσω κάτι όλους αυτούς που λένε: «Μα, είναι κακό να χρηματοδοτήσεις μια επιχείρηση τα πανεπιστήμια, είναι κακό να επιχορηγούνται τα πανεπιστήμια από επιχειρηματίες;» Μάλιστα ο Πρόεδρος του Π.Α.Σ.Ο.Κ. μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα είπε και το εξής: «Είναι κακό οι επιχειρηματίες να επιχορηγούν κάποιες έδρες;»

Αλήθεια, θα ήθελα να θέσω το ερώτημα: Με τι όρους θα χρηματοδοτήσουν; Θα χρηματοδοτήσουν για παράδειγμα οι εταιρείες που παράγουν τα μεταλλαγμένα το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, για να βγει και να πει ότι τα μεταλλαγμένα είναι επικίνδυνα για τη δημόσια υγεία; Θα χρηματοδοτήσουν οι φαρμακευτικές εταιρείες και οι άλλοι επιχειρηματικοί ομίλοι που δραστηριοποιούνται στο χώρο των παρασκευασμάτων –δεν ξέρω πώς λέγονται– αυτών των ειδών διατροφής, το γνωστό ντοπάρισμα για να το πούμε απλά, την Ιατρική Σχολή ή τη Γυμναστική Ακαδημία, για να βγει και να πει ότι το ντοπάρισμα, αυτά τα «συμπληρώματα διατροφής», όπως λέγονται για να κρύψουν την πραγματικότητα, σκοτώνουν τον άνθρωπο; Ε, δεν είμαστε και χαζοί, δεν είμαστε και αφελείς, ούτε θεωρούμε ότι οι επιχειρηματίες είναι χαζοί. Δε χρειάζεται να βάλουν κανέναν όρο, προκειμένου να χρηματοδοτήσουν. Θα σπεύσουν τα ίδια τα πανεπιστήμια, οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί που θα χρηματοδοτούνται και που η σταδιοδρομία τους θα εξαρτάται από τη χρηματοδότηση αυτών των επιχειρήσεων, όπως προφητικά περιέγραφε και θα το επαναλάβω και πάλι, πριν από έναν και πλέον αιώνα, ο Τζάκ Λόντον, στο απαραίλλο έργο του «Η σιδερένια φτέρνα», μια κατάσταση που βλέπουμε να επιβεβαιώνεται σήμερα και να γενικεύεται σε όλες τις χώρες του καπιταλισμού.

Οι αλλαγές αυτές φυσικά δεν σταματάνε στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή στα Τ.Ε.Ι. Θα διευρυνθούν σε όλη την κλίμακα της παιδείας. Το λένε καθαρά και τα δύο κόμματα. Για παράδειγμα το Π.Α.Σ.Ο.Κ. το ονομάζει «σύνδεση με τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας» η Νέα Δημοκρατία «ευέλικτα προγράμματα». Ουσιαστικά έχουμε κατάργηση του ενιαίου χαρακτήρα της εκπαίδευσης. Πάμε στην κατηγοριοποίηση των σχολείων. Θα έχουμε άλλα σχολεία για τις εργατογειτονίες, άλλα σχολεία για τις φτωχογειτονίες των πόλεων, άλλα σχολεία για τα χωριά και άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα για τα παιδιά της πλουτοκρατίας.

Θα έχουμε όχι μόνον τα πανεπιστήμια, αλλά το σύνολο της εκπαίδευσης να αναζητά σπόνσορες και χορηγούς και ενδεχομένως και εκπαιδευτικούς να κυκλοφορούν σαν πλασιέ με τα

φανελάκια, τα μπλουζάκια ή τα καπελάκια της άλφα ή της βήτα επιχειρήσης, πλασάροντας και λανσάροντας τα προϊόντα.

Πού ο δηγούμαστε; Δεν χρειάζεται να είναι κάποιος μάντης για να καταλάβει ότι μέσα απ' αυτές τις συνθήκες μόνο αλλαγές προς όφελος του λαού και της νεολαίας δεν πρόκειται να δρομολογηθούν.

(Στο σημείο αυτό, κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω σ' ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε, με την ανοχή σας.

Αυτές ακριβώς τις αλλαγές έρχεται να προωθήσει και η νέα διοικητική διάρθρωση της χώρας που πρωθείται με τη συναίνεση των δύο μεγάλων κομμάτων μέσα από τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ ΙΙ», έτσι ώστε να επιταχυνθεί, να διευκολυνθεί η εμπορευματοποίηση στους τομείς της παιδείας και της υγείας.

Είναι προφανές ότι απορρίπτουμε συνολικά την αναθεώρηση του άρθρου 16. Απορρίπτουμε συνολικά την επιχειρηματική δραστηριότητα στο χώρο της παιδείας. Διεκδικούμε αποκλειστικά δημόσια δωρεάν παιδεία σε όλες τις βαθμίδες, από τον παιδικό σταθμό μέχρι και την ανώτατη εκπαίδευση.

Δεν χωράει η επιχειρηματική δραστηριότητα μέσα στο χώρο της παιδείας. Η παιδεία πρέπει να είναι όχι μόνο δημόσια, αλλά και δωρεάν. Και γ' αυτόν ακριβώς το στόχο, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας θα κάνει ό,τι μπορεί για την ανάπτυξη των αγώνων των εργαζομένων που είναι προϋπόθεση και για τη συνολική αναβάθμιση της παιδείας, έτσι ώστε να έχουμε μία παιδεία στην υπηρεσία του λαού και όχι του κεφαλαίου, κάτι που συνδέεται βεβαίως και με τις γενικότερες κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές που έχει ανάγκη η χώρα μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Παρακαλώ τον ειδικό αγορητή του Συνασπισμού, τον κ. Φώτη Κουβέλη, να έρθει στο Βήμα.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αναθεώρητική διαδικασία πρέπει προφανώς να αντιστοιχείται με ανάγκες οι οποίες έχουν καταγραφεί μέσα στη διαδρομή των ετών. Δηλαδή, αναθεωρούμε διατάξεις προκειμένου να αντιμετωπίσουμε υπαρκτά προβλήματα και στο επίπεδο του καταστακού χάρη του Συντάγματος.

Και θέτω αυτήν την προϋπόθεση ακριβώς για να ερωτήσω τους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας και του Λ.Α.Ο.Σ. ποια είναι η ανάγκη που επιβάλλει τη συνταγματική Αναθεώρηση, την αναθεώρηση του άρθρου 16, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα να ιδρύονται μη κρατικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, όπως λέει η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας.

Και αν κάποιοι διεκτραγωδούν –εμείς δεν συμφωνούμε με τη διεκτραγώδηση που γίνεται– τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, το ερώτημα μας είναι ευθύ. Σε τι εμπόδισε το άρθρο 16 του Συντάγματος ως έχει να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα του δημόσιου πανεπιστημίου, της δημόσιας δηλαδή ανώτατης εκπαίδευσης;

Πιστεύει κάποιος καλόπιστα –όχι, βέβαια, οχυρωμένος πίσω από την αλαζονική πολιτική άποψη του κόμματός του– ότι το άρθρο 16 εμπόδισε να ληφθούν μέτρα για να ενισχυθεί το αυτοδιοίκητο του πανεπιστημίου, να ενισχυθεί η εκπαίδευση που παρέχεται μέσα στο δημόσιο πανεπιστήμιο;

Εμείς λέμε «προφανώς, όχι». Εκείνο που εμπόδισε την αντιμετώπιση των προβλημάτων της ανώτατης εκπαίδευσης ήταν ο βαθύτατα συντηρητικός, όσο και αδιάφορος τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίστηκε το πανεπιστήμιο μέσα στη διαδρομή πολλών ετών και προφανώς όχι μόνο κατά το διάστημα που την κυβερνητική εξουσία την ασκεί η Νέα Δημοκρατία.

Επομένως πίσω απ' αυτήν την πρόταση, δεν ανήνευεται, αλλά είναι βέβαιο ότι υπάρχει η πολιτική επιλογή –με την οποία εμείς διαφωνούμε, γιατί τη θεωρούμε βαθύτατα νεοφιλελεύθερη και συντηρητική– να σπάσει, να ρηγματωθεί ο δημόσιος χαρακτήρας της ανώτατης εκπαίδευσης και να δοθεί η δυνατότητα σε μη κερδοσκοπικές αστικές –κατά τη διορθωμένη εκδοχή της πρότασης– ενώσεις να ιδρύουν πανεπιστήμια.

Περί αυτού ο λόγος. Και ποιος πιστεύει ότι δεν επέρχεται η ρηγμάτωση του δημόσιου χαρακτήρα της ανώτατης εκπαίδευσης;

Επιστρατεύθηκαν διάφορα επιχειρήματα, μεταξύ των οποίων και το ότι αν έχουμε πανεπιστήμια ιδρυμένα και λειτουργούντα ως μη κερδοσκοπικές ενώσεις, θα αντιμετωπίσουμε -έτσι ακούστηκε και από το στόμα του κυρίου Πρωθυπουργού- τη φοιτητική μετανάστευση.

Ας το επαναλάβουμε. Το ζήτημα της φοιτητικής μετανάστευσης μπορεί να αντιμετωπιστεί με την αλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος, το οποίο πρέπει να καθιστά ευκολότερη την πρόσβαση των νέων ανθρώπων στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης. Σε τίποτα δεν εμπόδισε το άρθρο 16 ως έχει και σε τίποτα δεν εμποδίζει την αλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρόκειται για δύο διαφορετικές πολιτικές απόψεις και πρέπει να το πούμε πάρα πολύ καθαρά. Εμείς, ο Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς πιστεύει ότι η παιδεία είναι δημόσιο αγαθό και το δημόσιο αγαθό πρέπει να παράγεται μόνο μέσα στο δημόσιο χώρο. Οτιδήποτε άλλο αδικεί την ουσία του δημόσιου αγαθού.

Όμως, ας έρθουμε στα επιχειρήματα τα οποία κατατίθενται αναφορικά με τις μη κερδοσκοπικές ενώσεις οι οποίες θα έχουν τη δυνατότητα να ιδρύουν πανεπιστήμια.

Η πρότασή σας αν μη τι άλλο είναι ελλιπής -και επιλέγω επίτηδες επιεική έκφραση- για το λόγο ότι ειδικός νόμος, λέτε, δηλαδή, εκτελεστικός νόμος, θα ορίσει τις προϋποθέσεις για την ίδρυση αυτών των πανεπιστημάτων που προτείνετε. Όμως, δεν ακούσαμε ποιο θα είναι το περιεχόμενο αυτού του νόμου και ποιοι θα είναι οι άξονες αυτού του νόμου, οι οποίοι θα στηρίζουν ακριβώς αυτό το οποίο λέτε, ότι δηλαδή αυτά τα πανεπιστήμια θα είναι υπό τον άμεσο έλεγχο του κράτους.

Σπεύδω επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να σας πω ότι ο άμεσος έλεγχος του κράτους -προκειμένου για πανεπιστήμια τα οποία λειτουργούν από ενώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα- σχετικοποιείται. Δεν μπορεί να είναι απόλυτος. Δεν μπορεί να είναι ο έλεγχος που γίνεται στο αμιγώς δημόσιο πανεπιστήμιο.

Και θα σας έλεγα, εντελώς καλόπιστα, να ανατρέξετε σε χώρες που υπάρχουν τέτοια πανεπιστήμια, για να διαπιστώσετε ότι ο έλεγχος του δημόσιου είναι μέχρις ενός ορισμένου σημείου.

Ο δημόσιος έλεγχος θέτει προϋποθέσεις εκπαιδευτικού προγράμματος, αλλά από εκεί και πέρα υπάρχει και ένα μεγάλο πεδίο, όπου το ίδιο το πανεπιστήμιο που θα βρίσκεται στα χέρια μη κερδοσκοπικής ένωσης θα καθορίζει όλα στοιχεία του προγράμματος. Και νομίζω ότι δεν κομίζω τίποτα νεώτερο, διότι σας λέω ότι αυτό υπάρχει σε όλα τα πανεπιστήμια που λειτουργούν με το χαρακτήρα που εσείς εισηγείστε για να λειτουργούν τα πανεπιστήμια που θέλετε.

Είναι γνωστό ότι οι μη κερδοσκοπικές ενώσεις μπορεί να μην διανέμουν κέρδη, αλλά έχουν οικονομικές δραστηριότητες. Οι οικονομικές δραστηριότητες δεν εμποδίζονται από τον μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα της ένωσης. Οτιδήποτε άλλο λέγεται, βεβαιωθείτε ότι είναι αβάσιμο -τουλάχιστον αβάσιμο- γιατί πιστεύω ότι κανένας δεν θέλει για ένα τόσο σοβαρό ζήτημα να μιλά προσχηματικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, το διεκδικούμενο από εκείνους που θα ιδρύσουν πανεπιστήμια -με τη μορφή, επαναλαμβάνω, που τα προτείνετε- είναι μόνο το υλικό κέρδος; Είναι τα χρήματα, δηλαδή, που προσδοκούν; Η μήπως το κέρδος μπορεί να αναφέρεται και σε άλλο περιεχόμενο, επί παραδείγματι, τη διαμόρφωση ειδικών στοιχείων, εξαιρετικά αναγκαίων, για τη λειτουργία της αγοράς, η οποία ελέγχεται από εκείνους που θα έχουν την οικονομική δυνατότητα να ιδρύσουν τέτοια πανεπιστήμια;

Κατά συνέπεια είναι εξαιρετικά εύκολος όσο και πρόχειρος λόγος να διατυπώνεται η άποψη ότι καλά είναι τα πανεπιστήμια που εσείς προτείνετε, από την ώρα που δεν θα κερδοσκοπούν, δηλαδή δεν θα διεκδικούν να εξασφαλίζουν οικονομικό όφελος. Όμως, έχει συνομολογηθεί εδώ και χρόνια ότι το όφελος και το κέρδος δεν είναι μόνο το υλικό μέρος, αλλά και πολλά, μα πάρα

πολλά άλλα στοιχεία και μερικά από αυτά σας τα ανέφερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιπαρέχομαι ευκολίες χαρακτηρισμών που υπήρχαν για εμπρησμούς πανεπιστημάτων, για εμπρησμούς δημοσίων κτιρίων και όλα τα συναφή.

Εμείς, ως ΣΥ.Π.Ζ.Α., από εξαιρετικά υπεύθυνη θέση, όταν, κύριε Υπουργέ, η Βουλή των Ελλήνων με την προκάτοχό σας συζητούσε το νόμο-πλαίσιο, καταθέσαμε πενήντα δύο τροπολογίες. Και θέλω να πω ότι δεν περιορίζαμε σε μια γενική άρνηση και σε ένα στείρο καταγγελτισμό. Καταθέτουμε την πρότασή μας και πιστεύουμε ότι αυτές οι προτάσεις που καταθέσαμε, εάν είχαν γίνει δεκτές, θα αποτελούσαν στοιχεία ενισχυτικά του δημοσίου πανεπιστημίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει προβλήματα το πανεπιστήμιο; Ας επανέλθω σε αυτό. Βεβαίως, έχει. Και επαναλαμβάνω ότι δεν συμμερίζομαι την εξαιρετικά απλουστευτική διάθεση που υπάρχει σε κάποιους ότι τίποτα δεν λειτουργεί μέσα στο πανεπιστήμιο. Όμως, έχει προβλήματα.

Αυτά, όμως, τα προβλήματα -επαναλαμβάνω- μπορούν να αντιμετωπίσουν, εάν και ο νόμος-πλαίσιο αλλάξει και αν υπάρξει μια άλλη στήριξη του δημόσιου πανεπιστημίου, έτσι ώστε πράγματι να εξασφαλίζει εκείνο το επίπεδο που όλοι διεκδικούμεν με την παραδοχή ότι το μεγαλύτερο πια επενδεδυμένο κεφάλαιο -με την ευρύτητα του όρου- πρέπει να είναι η παιδεία με ότι συνεπάγεται αυτή η επένδυση και, προφανώς, για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις, δεν ομιλώ με οικονομικούς όρους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ετέθη ένα ερώτημα από τον αγαπητό Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο, τον ειδικό αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, που εγώ τον προσφωνώ με το όνομά του, τον κ. Αχιλλέα Κανταρτζή.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει δικαίωμα να παρέμβει και να διεκδικήσει η Ελλάδα να εγκαταλείψει τη συνταγματική θέση που έχει και να ιδρύσει ιδιωτικά πανεπιστήμια, όπως μάλιστα προτείνονται από τη Νέα Δημοκρατία. Τα ζητήματα της παιδείας είναι εσωτερική υπόθεση των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτό είναι άλλης τάξεως ζήτημα και τελείως διαφορετικό. Όντως η Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω των λεγομένων «επαγγελματικών δικαιωμάτων», επιχειρεί να διαμορφώσει το καθεστώς στο οποίο αναφέρθηκε ο κ. Κανταρτζής και να επιβάλει τις γνωστές νόρμες για την εκπαίδευση που αυτή θέλει. Είναι άλλης τάξεως ζήτημα -και το αναδεικνύω αυτό το θέμα ακριβώς γιατί είναι διαφορετική η απόκρουση που πρέπει να γίνεται.

Και βεβαίως, κύριε Υπουργέ, έχω την άποψη -και όχι μόνο πολιτικά- ότι και η απόκρουση όσων πιεζόμεθα να δεχθούμε είναι δυνατόν, στο όνομα της αρχής και της παραδοχής ότι τα θέματα της παιδείας είναι εσωτερική υπόθεση, να αντιμετωπίστε χωρίς υποχωρήσεις, οι οποίες είναι παρούσες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα επιχειρήματά μας τα έχουμε καταθέσει και στην προηγούμενη διαδικασία. Εμείς μείναμε και μένουμε στην αναθεωρητική του Συντάγματος διαδικασία. Δεν αποχωρήσαμε. Επιλέξαμε να είμαστε παρόντες και όχι απότοντες. Και το λέω αυτό για το Π.Α.Σ.Ο.Κ., το οποίο επετέθη στο Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς, για να μας πει ότι εμείς πιστεύουμε σε μια αναθεωρητική διαδικασία η οποία δεν έχει ουσία.

Ουσία έχει να αποκρούσεις την αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος. Πολιτική ουσία έχει να αποκρούσεις εδώ μέσα -και να το ακούει όλος ο ελληνικός λαός- την αναθεώρηση του άρθρου 24 του Συντάγματος. Ουσία έχει να μένεις εδώ και να διεκδικείς, ανεξαρτήτως αποτελέσματος, να υπάρξει η καθιέρωση του ελαχίστου εγγυημένου εισοδήματος.

Εμείς αυτήν τη στάση επιλέξαμε. Όμως, το Π.Α.Σ.Ο.Κ. θέλησε να φύγει, ακριβώς διότι ταλαιπωρήθηκε. Δεν είχε θέση. Η μάλλον είχε θέση που κάποια στιγμή κατάλαβε ότι η εκπαίδευτική κοινότητα, ο ελληνικός λαός, δεν την ήθελε αναφορικά με την αναθεώρηση του άρθρου 16.

Επομένως εαυτόν ας μέμφεται και όχι το Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς, ο οποίος πολιτικά αυτοπροσδιορίζεται και δεν ετεροκαθορίζεται από τη στάση του Π.Α.Σ.Ο.Κ..

Εμείς δεν θέλουμε να αναθεωρήσει το άρθρο 16 του Συντάγματος ούτε το άρθρο 24, όπως και κάποια άλλα.

Αλλά μένουμε, επαναλαμβάνω, στη διαδικασία, για να ψηφίσουμε εκείνες τις διατάξεις, αυτές που πιστεύουμε ότι μπορούν να αναθεωρηθούν και να μην επιτρέψουμε να ανοίξει κάτω από άλλους συσχετισμούς νέα αναθεωρητική διαδικασία, γιατί υπάρχει ο κίνδυνος Νέα Δημοκρατία και Π.Α.Σ.Ο.Κ. να βρεθούν στην ίδια πολιτική θέση και για το άρθρο 16 και να το αναθεωρήσουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς θεωρούμε πάρα πολύ σημαντικό το γεγονός ότι με τους αγώνες της εκπαιδευτικής κοινότητας, με τους αγώνες του ελληνικού λαού αποκρούστηκε η αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος και αναγκάστηκε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. να αποχωρήσει απ' αυτήν εδώ τη διαδικασία.

Με αυτήν τη θέση προσερχόμαστε στη σημερινή συζήτηση για το άρθρο 16 του Συντάγματος και με την ίδια θέση θα είμαστε παρόντες, για να καταψηφίσουμε την ημέρα που θα γίνει η σχετική ψηφοφορία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε τον κ. Κουβέλη.

Τελευταίος ειδικός αγορητής είναι ο κ. Αθανάσιος Πλεύρης, Βουλευτής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, το άρθρο 16 οπωδήποτε είναι μία από τις βασικές διατάξεις που ήρθαν προς αναθεώρηση. Θα απαντήσω σ' αυτό που τέθηκε από τον ειδικό αγορητή του Σ.Υ.Π.Ζ.Α.κ. Κουβέλη για το ποιος είναι ο λόγος που κρίνεται αναγκαία αυτή η Αναθεώρηση. Εμείς πιστεύουμε ότι η δημόσια παιδεία - δεν είναι και δεν πρέπει να είναι κρατικό μονοπώλιο - είναι δημόσιο αγαθό και πρέπει να παρέχεται από το κράτος. Ποιος λέει, όμως, ότι πρέπει να παρέχεται μόνο από το κράτος; Η υγεία δεν είναι δημόσιο αγαθό; Παρέχεται μόνο από το κράτος; Εκτός αν μας πείτε ότι είστε και εναντίον των ιδιωτικών νοσοκομείων, οπότε μπορούμε να πούμε ότι έχετε μία ευρύτερη αντίληψη πως οτιδήποτε είναι δημόσιο αγαθό, δεν μπορεί να παρέχεται και από ιδιώτες. Άλλωστε, ήδη το θέμα της παιδείας παρέχεται και από ιδιώτες σε όλους τους βαθμούς της εκπαίδευσης, πλην των ανωτάτων σχολών. Δεν παρέχεται από ιδιώτες; Έπαθε κάτι η εκπαίδευση από τα ιδιωτικά σχολεία; Εθίγη το κύρος των δημοσίων σχολείων επειδή υπήρξαν ιδιωτικά σχολεία; Αντιθέτως. Μπορώ να πω ότι μία ευγενής άμιλα που μπορεί να αναπτυχθεί ανάμεσα στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα μπορεί να οδηγήσει και στην ανάπτυξη δημόσιου σχολείου και δημόσιου πανεπιστημίου. Εμείς πιστεύουμε ότι τα δημόσια αγαθά μπορούν να παρέχονται και από ιδιώτες. Πότε; Όταν τίθενται υπό την εποπτεία του κράτους. Άκουσα μάλιστα ότι όταν έχουμε μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα ιδρύματα, σχετικοποιείται η επέμβαση του δημοσίου. Και στη δημόσια εκπαίδευση δεν σχετικοποιείται η επέμβαση του δημοσίου; Δεν υπάρχει το αυτοδιοίκητο στα πανεπιστήμια; Δεν βγαίνουν οι καθηγητές και ελεύθερα μπορούν να σας κάνουν στο Πάντειο ημερίδα για τους τσάμηδες και για τα δικαιώματα των τσάμηδων, τα υποτιθέμενα δικαιώματα, που υποτίθεται ότι τους έσφαξαν οι Έλληνες; Μπορούσε εκεί το ελληνικό κράτος να επέμβει και να τους πει «δεν θα την κάνετε»; Βλέπετε ότι το Πάντειο -που κατά παράδοση πρωθειτε κατά καιρούς σε μια μεγάλη ημερίδα τις ανθελληνικές του θέσεις- και σ' αυτήν την περίπτωση έκανε ημερίδα για τους τσάμηδες. Οι μισοί καθηγητές πανεπιστημίου λένε τα Σκόπια με το όνομα «Μακεδονία». Χαρακτηριστικά μάλιστα ο κ. Σάνος Βερέμης, που τον έχετε και σε μία θέση στο Υπουργείο σας, από πολύ παλιά είχε ταχθεί στη σύνθετη ονομασία κι έχει πει ότι ο Κολοκοτρώνης κατέσφαξε τους Τούρκους στην Τριπολιτσά... Όλα αυτά έχουν δημοσιευτεί, είναι γνωστά.

Συνεπώς βλέπουμε ότι και στο δημόσιο πανεπιστήμιο σχετικοποιείται η επέμβαση του κράτους, δεν μπορεί να επέμβει και το δημόσιο πανεπιστήμιο λειτουργεί όπως θέλει. Αυτό που πρέπει να δούμε ειλικρινώς είναι πώς είναι η κατάσταση σήμερα του δημόσιου πανεπιστημίου. Προ ολίγους βρισκόμασταν στην Αίθουσα 168 με εκπροσώπους της Τσεχίας, μίας χώρας που έχει ιδιωτικά πανεπιστήμια, και τους ρώτησα να μας πουν την εμπειρία τους. Υπήρχαν Βουλευτές της Τσεχίας που ήταν υπέρ

των δημοσίων πανεπιστημίων, άλλοι που ήταν εναντίον μόνο των δημοσίων και ήθελαν και ιδιωτικά, αλλά κανένας όμως δεν μπορούσε να καταλάβει πώς είναι δυνατόν νομοθετικά να απαγορεύεται η δυνατότητα ιδρυσης και ιδιωτικών πανεπιστημίων.

Επιώθηκε και στην επιτροπή πολλές φορές να αναφερθούν χώρες που έχουν ιδιωτικά πανεπιστήμια. Πράγματι, στη Γερμανία δεν υπάρχει κάποιο συνταγματικό κώλυμα, αλλά δεν υπάρχει και κάποιος λόγος να γίνει ιδιωτικό πανεπιστήμιο, διότι το δημόσιο πανεπιστήμιο βρίσκεται σ' ένα τέτοιο επίπεδο όπου δεν θα ήταν ανταγωνιστικά τα ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Και μεταφέρω το ερώτημα της Αριστεράς, που έρχεται και μας λέει: «Τι έφταξε ως τώρα και είναι τα ελληνικά πανεπιστήμια σε αυτήν την κατάσταση; Έφταξε το άρθρο 16;». Όχι, δεν έφταξε το άρθρο 16, ή δεν έφταξε μόνο το άρθρο 16. Άλλα τι θα φταίσουν τα ιδιωτικά πανεπιστήμια εάν δεν μπορέσει να αναβαθμιστεί η δημόσια παιδεία; Θα φταίνε τα ιδιωτικά πανεπιστήμια; Σήμερα που υπάρχει αυτό το κρατικό μονοπώλιο, είστε ευχαριστημένοι από τη δημόσια παιδεία;

Να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους. Έγινε μία περιγραφή της κατάστασης που υπάρχει στα δημόσια πανεπιστήμια. Επιτρέψτε μου τουλάχιστον από τους συναδέλφους που βλέπω να παραβρίσκονται εδώ πέρα να πω ότι ήμουν πολύ πιο πρόσφατα στα φοιτητικά έδρανα κι έχω, ενδεχομένως, μία καλύτερη εντύπωση για το τι ισχύει στο ελληνικό πανεπιστήμιο. Το ακαδημαϊκό επίπεδο του ελληνικού πανεπιστημίου δεν είναι ικανοποιητικό. Να μας πείτε έναν Έλληνα καθηγητή που έχει εξαντλήσει όλες τις σπουδές του στην Ελλάδα, διότι αν υπήρχε ένα καλό ακαδημαϊκό επίπεδο, θα μπορούσε να μείνει εδώ πέρα για να κάνει όλες τις σπουδές του. Όλοι αναγκάζονται να πάνε έξω για να έλθουν εδώ πέρα και να γίνουν καθηγητές. Το όπι μπορεί να υπάρχει καλό ακαδημαϊκό επίπεδο σε θέματα καθηγητών και σε θέματα φοιτητών, δεν έχει σχέση με αυτό που ζούμε στο δημόσιο πανεπιστήμιο. Και τι φταίει; Φταίνε πολλά θέματα. Φταίνε οι υλικοτεχνικές υποδομές που έχετε θίξει, κατά την άποψή μου όμως αυτό που φταίει περισσότερο στο δημόσιο πανεπιστήμιο και το έθιξε περισσότερο ο κ. Παναγιωτόπουλος -αλλά η Νέα Δημοκρατία δεν το φέρνει προς αναθεώρηση- είναι η κακώς εννοούμενη ιδέα του «ασύλου» που υπάρχει.

Το δημόσιο πανεπιστήμιο αυτήν τη στιγμή έχει γίνει άντρο εξωπανεπιστηματικών, αναρχικών και διαφόρων τύπων, που δεν έχουν καμία σχέση με τα δημοκρατικά ιδεώδη και θεωρούν ότι το «άσυλο» είναι να μπορούν μέσα να καπνίζουν το χασίς τους, να διαλύουν την εκπαίδευση, να κλείνουν τα πανεπιστήμια και αυτό το λένε «ελευθερία έκφρασης»!

Κύριοι, το «άσυλο» τέθηκε ως άσυλο στον καθηγητή αρχικά, να μπορεί να μιλάει εναντίον της θρησκείας και του βασιλιά από το έδρανο χωρίς να έχει κανένα πρόβλημα. Μετά αναπτύχθηκε και στους φοιτητές σε επίπεδο ιδεών. Σας ερωτώ, σήμερα υπάρχει κάποιος που πιστεύει ότι στην Ελλάδα δεν μπορεί να πει τις απόψεις του έως από το πανεπιστήμιο; Υπάρχει κάποια τέτοια απαγόρευση; Ποιος είναι ο λόγος για να διατηρείται το «άσυλο»; Και ας διατηρείται σε επίπεδο ιδεών. Ποιος είναι ο λόγος για θέλουμε άσυλο γι' αυτούς που δεν έχουν καμία σχέση με τη νομιμότητα, γι' αυτούς που μπαίνουν μέσα, τους κουκουλοφόρους, που κάποιοι λένε ότι παίρνουμε και παράστημα που τους υπερασπιζόμαστε, που κάινε τα πανεπιστήμια, που δεν αφήνουν την εκπαίδευτική διαδικασία να προχωρήσει και ποιος προστατεύει όλους αυτούς τους φοιτητές που θέλουν να τελειώσουν στα τέσσερα χρόνια τη σχολή τους;

Ακούσαμε ότι υπήρξε ένα λαϊκό κίνημα σε επίπεδο φοιτητών εναντίον της αναθεώρησης του άρθρου 16. Κοιτάξτε, αυτήν τη στιγμή ζούμε σ' ένα δημοκρατικό πολίτευμα και δεν χρειάζεται να βγαίνουμε στο δρόμο να μετράμε ότουμα για να λέμε πότε έχουμε λαϊκό αγώνα και πότε όχι. Και οι φοιτητές έχουν εκλογές. Και όσοι υποστήριξαν τις θέσεις αυτές της μη αναθεώρησης του άρθρου 16, είδαμε τα νούμερα που έπαιρναν. Εκεί πέρα εκφράζονται και οι φοιτητές. Αυτός είναι ο κόσμος που τηγανίνει στο πανεπιστήμιο και θέλει να σπουδάσει. Δεν είναι ο άλλος που είναι επαναστάτης σε όλη τη διάρκεια της πανεπιστημιακής τους θητείας. Και τους είδα τους συναδέλφους μου της Αριστεράς, αφού τελείωσαν το πανεπιστήμιο, ή στο Συνή-

γορο του Πολίτη πήγαν, που κατά βάση εκεί πέρα όλοι όσοι βρίσκονται προέρχονται από τους κόλπους της Αριστεράς, ή έγιναν και πολλοί άλλοι δικηγόροι τραπεζών, που όταν ήταν φοιτητές τις κατηγορούσαν!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

Αυτή είναι η πραγματικότητα που ζούμε στο δημόσιο πανεπιστήμιο!

Εάν πραγματικά θέλουμε να το αναβαθμίσουμε -αι φεύγουμε από το θέμα ιδιωτικών ή μη πανεπιστημών- θα συμφωνήσω ότι δεν θα σώσουν την κατάσταση τα ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Εμείς τι προτείναμε στο άρθρο 16 που η Νέα Δημοκρατία δεν το κάνει; Προτείναμε στην παράγραφο 5 -γιατί όλα αυτά τα αναφέρατε- τα ιδρύματα αυτά να τελούν υπό την εποπτεία του κράτους -όπως αναφέρει η παράγραφος- το οποίο μεριμνά για την ανεμπόδιστη λειτουργία τους.

Μη φοβάστε, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, να αγγίξετε το άσυλο δύοτι και η δίκη σας φοιτητική παράταξη, η Δ.Α.Π. Νομικής -και το ανέφερα σαν γεγονός- μας έθεσε απαγορεύσεις. Συντάχθηκε με όλες τις δυναμίες της Αριστεράς και την Π.Α.Σ.Π. και μας απαγόρευσε να κατέβει η φοιτητική οργάνωση «Συναγερμός» στη Νομική Αθηνών. Εάν αυτό είχε γίνει κάπου αλλού, θα διαμαρτυρόμασταν όπως διαμαρτύρεται -και σωστά- το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος για την απαγόρευση που υπάρχει στην κομμουνιστική νεολαία στην Τσεχία. Όμως στο Πανεπιστήμιο της Νομικής μας απαγόρευσαν οι άλλες φοιτητικές παρατάξεις να κατέβουμε.

Αυτή είναι η εικόνα του Πανεπιστημίου και ελπίζω ότι και ο κύριος Υπουργός που είναι εδώ και θα τοποθετηθεί μετά, θα καταδικάσει αυτό το συμβάν με το αιτιολογικό ότι είμαστε δήθεν ακραίο κόμμα. Δηλαδή σ' ένα κοινοβουλευτικό κόμμα απαγόρευσαν να συμμετάσχουν στις φοιτητικές εκλογές ποιοι; Κάποιοι τύποι της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς γιατί αυτοί ήταν που του το απαγόρευσαν και έσυραν τη Δ.Α.Π. Νομικής που καθημερινά θέλει να δίνει εξετάσεις στην Αριστερά ότι είναι καλά παιδιά και ότι δεν είναι δεξιοί, γιατί αυτήν τη στιγμή στη Νέα Δημοκρατία άμα πεις ότι είσαι δεξιός υπάρχει και κίνδυνος να διαγραφείς.

Τι πιστεύουμε εμείς; Αυτό που πιστεύουμε εμείς είναι ότι στα ιδιωτικά πανεπιστήμια όπως θα γίνουν θα πρέπει να συνυπάρχει η ιδιωτική πρωτοβουλία και να συνεπικομψεί το κοινωνικό κράτος. Κάναμε συγκεκριμένη πρόταση που είναι ότι το 15% αυτών των ιδιωτικών πανεπιστημίων -ο αριθμός είναι προς διαπραγμάτευση- θα παραμένει στο κράτος το οποίο βάσει αυτών των θέσεων θα μπορεί να ασκεί κοινωνική πολιτική, θα μπορεί να δίνει κάποιες θέσεις σε παιδιά που είναι από πολύτεκνες οικογένειες, θα μπορεί να παρέχει αυτές τις θέσεις σε κάποιους αριστούχους μαθητές οι οποίοι αποχώρησαν ή στην πανελλήνιες. Κυρία Παπακώστα, είχαμε και αυτήν την κουβέντα. Δεν σημαίνει ότι όλοι οι αριστούχοι μαθητές οπως δήποτε πετυχαίνουν στις πανελλήνιες εξετάσεις.

Προτείναμε λοιπόν συγκεκριμένη διατύπωση. Επιτρέπεται η ίδρυση ανωτάτων σχολών και από ιδιώτες. Η εποπτεία, ο έλεγχος της ίδρυσης, της λειτουργίας και του ακαδημαϊκού επιπέδου ασκείται αποκλειστικώς από το κράτος, όπως ο νόμος ορίζει. Στις ανώτατες σχολές που ιδρύονται από ιδιώτες παραχωρείται άνευ ανταλλάγματος το 15% των θέσεων των φοιτητών στο κράτος το οποίο τις παρέχει σε Έλληνες μαθητές με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, όπως ο νόμος ορίζει.

Δεν άκουσα καμμία τοποθέτηση από κάποιον γι' αυτό το θέμα της ποσόστωσης και πραγματικά δεν μπορώ να καταλάβω γιατί έστω και αυτήν τη στιγμή η Νέα Δημοκρατία δεν αποδέχεται αυτήν την πρότασή μας όχι αναγκαστικά στον αριθμό του ποσοστού, αλλά ως συνταγματική επιταγή ότι νόμος θα ορίζει το ποσοστό που θα διατηρεί το κράτος το οποίο πραγματικά θα της παρείχε ένα ισχυρό κίνητρο που θα έδειχνε ότι η ιδιωτική πρωτοβουλία δεν είναι πάντα κακιά, όπως θέλουν κάποιοι να την παρουσιάσουν, ότι η ιδιωτική πρωτοβουλία όταν γίνεται υπό την εποπτεία του κράτους και την υποχρεώνουμε να έχει και ένα κοινωνικό πρόσωπο, μπορεί πραγματικά να ωφελήσει.

Εμείς λοιπόν είχαμε συγκεκριμένη πρόταση και πιστεύουμε

ότι αυτήν εδώ την ώρα δεν υπάρχει δυνατότητα δυστυχώς να αναθεωρηθεί το άρθρο 16. Ειπώθηκε ότι σε κάποια άρθρα μπορεί να υπάρχει κάποια σύμπλευση. Το άρθρο 16 δεν είναι σ' αυτά τα άρθρα και επανερχόμαστε σ' αυτό που είπαμε από την αρχή: Γίνεται μία αναθεώρηση που σας λέει ευθέως η Αριστερά -και είναι σταθερή και συνεπής στη θέση της- ότι «εμείς σύμας με το Π.Α.Σ.Π. και το έσυραν πραγματικά γιατί εκεί πέρα δεν ξέρουν αν είναι υπέρ ή κατά του άρθρου 16 και θα κόψουμε την αναθεώρηση για τα επόμενα πέντε χρόνια.

Εμείς πιστεύουμε ότι μεταρρυθμίσεις τέτοιας φύσεως πρέπει να γίνουν. Δεν είναι δυνατό να μην μπορεί στην Ελλάδα σήμερα η παιδεία να τεθεί και σε χέρια ιδιωτών σε επίπεδο ίδρυσης. Μην φοβάστε τη λέξη «ιδιωτής». Στα νοσοκομεία το είδατε, η ιδιωτική πρωτοβουλία έκανε καλό, εκτός εάν εσείς θέλατε να παρέμενε το Ε.Σ.Υ. και μετά όποιος βρισκόταν στη δυσάρεστη θέση να πρέπει να πάει στα δημόσια νοσοκομεία, θα προτιμούσε να πάει στο εξωτερικό.

Τα θυμάστε. Είδαμε και πολλούς ανθρώπους που προέρχονται από τα αριστερά να κατηγορούν τα ιδιωτικά νοσοκομεία αλλά όταν ήρθε το «εγώ» δεν πήγαν στο Ε.Σ.Υ., πήγαν στο εξωτερικό ή στα ιδιωτικά νοσοκομεία που υπήρχαν. Δεν είναι κακή η ιδιωτική πρωτοβουλία.

Και επιτέλους επειδή τέθηκε και ένα παρακολουθηματικό επιχείρημα, δεν το θεωρούμε το βασικό επιχείρημα. Είναι η φυγή των Ελλήνων στο εξωτερικό. Είναι μια πραγματικότητα. Αν πιστεύουν κάποιοι ότι απελευθερώνοντας την είσοδο στα πανεπιστήμια θα μπορέσουν να λύσουν αυτό το πρόβλημα εμείς έχουμε να τους προτείνουμε να απελευθερώσουμε και το πτυχίο στα πανεπιστήμια. Δηλαδή, να έρχεται κάποιος να δηλώνει «Θέλω να γίνων δικηγόρος». «Θέλετε να γίνετε δικηγόρος; Πάρτε το πτυχίο σας». Δεν είναι σοβαρές προτάσεις αυτές.

Αντιθέτως. Αν εδώ υπήρχαν ιδιωτικά πανεπιστήμια αφ' ενός τα παιδιά των εχόντων και κατεχόντων θα προτιμούσαν να πάνε στα ιδιωτικά πανεπιστήμια που υπάρχουν για να μην κουραστούν τα παιδιά στις πανελλήνιες εξετάσεις. Γιατί το έχουν αυτό οι γόνοι πλουσίων οικογενειών. Και από την άλλη θα υπήρχαν θέσεις στο δημόσιο πανεπιστήμιο.

Σε κάθε περίπτωση δεν θα υπήρχε κανένα πρόβλημα λειτουργίας του δημόσιου πανεπιστημίου. Αντιθέτως θα υπήρχε μια ανάπτυξη ακαδημαϊκού επιπέδου σε όλη την Ελλάδα. Αντί λόγο χάριν -στο αντικείμενο που έχω- τρεις νομικές σχολές με πενήντα καθηγητές, με μπορούσαμε να είχαμε δέκα νομικές σχολές με πεντακόσιους καθηγητές, να υπήρχαν διδακτορικές διατριβές, να υπήρχε επιστημονικό έργο. Να μην έχουμε το φαινόμενο που είχαμε όταν εγώ ήμουν φοιτητής που όταν έρχονταν συνάδελφοι από την Γερμανία δεν τους πήγαιναν στην Νομική γιατί έτρεπονταν να δείξουν αυτό το χάλι που είχε. Τώρα την έχουν φτιάξει. Τους πήγαιναν στην Φιλοσοφική και τους έλεγαν ότι αυτή ήταν η Νομική.

Αυτό το πανεπιστήμιο το οποίο ευθύνεται και για την απουσία της υλικοτεχνικής υποδομής αλλά και για την πλήρη επικράτηση των ιδεολογιών του αριστερισμού, του κακώς εννοούμενου αριστερισμού μέσα στα πανεπιστήμια όπου κάνουμε ότι τι θέλουμε, κλείνουμε τα πανεπιστήμια, διαλύουμε τα πάντα και καταστρέφουμε το κέντρο της Αθήνας, δεν έχει καμμία σχέση με αυτό το λέτε στην αρχή -και υποστηρίζουμε- ότι η παιδεία είναι αξία του ελληνικού πολιτισμού.

Ο ελληνικός πολιτισμός έχει τον διάλογο και ο ελληνικός πολιτισμός δεν φοβάται την πρωτοβουλία. Αυτοί που θέλουν να κρατήσουν τα πανεπιστήμια στον έλεγχο τους τρέμουν τα ιδιωτικά πανεπιστήμια διότι γνωρίζουν ότι τότε δεν θα μπορούν να κάνουν ότι θέλουν στο κέντρο της Αθήνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ, πριν ανέλθετε στο Βήμα.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι:

1. Οι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Δικαιοσύνης κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου σύμφωνα με το άρθρο 34 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση το οποίο τροποποιεί τη Σύμβαση σχετικά με την χρήση της Πληροφορικής στον Τελωνειακό Τομέα όσον αφορά

τη δημιουργία αρχείου φακέλων Τελωνειακών Ερευνών».

2. Οι Υπουργοί Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Πρωτόλλου των τροποποιήσεων στη Διεθνή Σύμβαση για το Διεθνή Υδρογραφικό Οργανισμό».

3. Οι Υπουργοί Μεταφορών και Επικοινωνιών, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Ανάπτυξης κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Πληροφορικής και Επικοινωνιών της Δημοκρατίας της Κορέας για συνεργασία στους τομείς Τηλεπικοινωνιών και Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών».

Παραπέμπονται στις αρμόδιες Διαρκείς Επιτροπές.

Ευχαριστώ τον κύριο Υπουργό και να με συγχωρεί για την καθυστέρηση.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Σύνταγμα είναι η θεσμική, συμπυκνωμένη έκφραση του σύγχρονου πολιτειακού και πολιτικού μας πολιτισμού. Εμπειρίζει τον κώδικα αρχών και αξιών που πιστεύουμε όλοι μας και υπηρετούμε. Η Αναθεώρηση του Συντάγματος είναι η κορυφαία πράξη συνεννόησης, συναίνεσης, σύνθεσης και συνεργασίας σε μια ώριμη κοινοβουλευτική δημοκρατία.

Για το λόγο αυτό επιτρέψτε μου κατ' αρχάς να συγχαρώ τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας, τον Συνασπισμό της Αριστεράς των κινημάτων και της οικολογίας και τον Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό που εναρμονισμένα με την παράδοση που δημιούργησε κατά τις προηγούμενες Αναθεωρήσεις η Νέα Δημοκρατία ως Αξιωματική Αντιπολίτευση, συμμετέχουν στην αναθεωρητική διαδικασία, σέβονται τους θεσμούς και διατυπώνουν με ευθύτητα τη θετική ή την αρνητική τους άποψη στα υπό συζήτηση ζητήματα.

Είναι βέβαιο ότι σε πάρα πολλά θέματα διαφωνούμε με την Αριστερά, έχοντας διαφορετική ιδεολογική αντίληψη και πολιτική αφετηρία. Είναι προτιμότερο όμως στο πλαίσιο ενός τόσο σημαντικού θεσμικού διαλόγου, που δεν θα επηρεάσει απλά τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις, αλλά θα προσδιορίσει καθοριστικά το μέλλον της νέας γενιάς, να έχεις άποψη παρά να δραπετεύεις. Ακόμη και μία αρνητική θέση είναι συμβολή στον διάλογο και άρα είναι προτιμότερη από μια μη θέση. Ο φόβος του πολιτικού κόστους, η υποταγή του εθνικού συμφέροντος στην εύθραυστη εσωκομματική ισορροπία, η ατολμία, η φυγή, η απουσία αποδεικνύουν δειλία και άρνηση ανάληψης ευθύνης ενώπιον των Ελλήνων πολιτών. Τα φαινόμενα δε αυτά που χαρακτηρίζουν την Αξιωματική Αντιπολίτευση καθίστανται τραγικότερα, όταν γνωρίζει κάποιος ποια είναι η άποψη της ηγεσίας της και διαπιστώνει ότι δειλιάζει να την υποστηρίξει θεσμικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παράταξή μου και η Κυβέρνηση υποστηρίζει με συνέπεια την αναθεώρηση του άρθρου 16. Πιστεύουμε ότι η ίδρυση μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων θα απελευθερώσει τις δυνάμεις του δημοσίου πανεπιστημίου μέσα από την άμιλλα. Θα αξιοποιήσει αξιόλογα ελληνικά μυαλά από τη χώρα μας ή από τον οικουμενικό Ελληνισμό και θα επιτρέψει σε ελληνικά κεφάλαια να επενδύσουν στον χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, χωρίς να γίνονται υπάλληλοι ή υπεργολάβοι ξένων συμφερόντων.

Εμείς που υποστηρίζουμε τη δημιουργία του μη κρατικού, μη κερδοσκοπικού Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρυμάτου, δεν διακατεχόμαστε από φοβικά σύνδρομα, ούτε εγκλωβιζόμαστε σε ιδεολογίες του παρελθόντος. Εμπιστευόμαστε σε υγιές επιστημονικό δυναμικό του δημοσίου πανεπιστημίου, γι' αυτό και επενδύουμε στο δημοσίο πανεπιστήμιο.

Το βασικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται η μεταρρυθμιστική μας πολιτική, προσδιορίζεται εκ των πραγμάτων από τρία βασικά κείμενα. Το πρώτο είναι η συμφωνία της Μπολόνια για τον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο ανώτατης εκπαίδευσης. Το δεύτερο είναι η διαδικασία της Λισαβόνας, για την σύνδεση του πανεπι-

στημάτου με την αγορά εργασίας. Και το τρίτο βεβαίως είναι το Ελληνικό Σύνταγμα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Ε'Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ**)

Οι μεταρρυθμίσεις μας σε σχέση με τα δύο πρώτα έχουν ήδη ξεκινήσει. Η αξιολόγηση στα πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι. έχει θεσμοθετηθεί και ήδη για πάνω από εκατόν είκοσι πέντε τμήματα άρχισαν οι σχετικές διαδικασίες σε συνεργασία με την ανεξάρτητη διοικητική αρχή για τη διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Με απόφασή μας μάλιστα, συνδέσαμε τη χρηματοδότηση των μεταπτυχιακών στα πανεπιστημιακά τμήματα της χώρας από κρατικούς και ευρωπαϊκούς πόρους, με την πορεία της αξιολόγησής τους, κινητροδοτώντας έτσι την προσπάθεια. Η αυτονομία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, γίνεται πράξη.

Ο έλεγχος νομιμότητας για τις κρίσεις και τις εξελίξεις των καθηγητών ανήκει πλέον κατ' αρμοδιότητα στα ίδια τα ιδρύματα και όχι στο Υπουργείο Παιδείας. Η ελεύθερη επιλογή συγγράμματος που καταργεί ουσιαστικά το μονοπάτιο του ενός βιβλίου, είναι πραγματικότητα. Ο νέος εσωτερικός κανονισμός σε λίγες ημέρες δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και θέτει τα ευρήματα ενώπιον της ευθύνης τους. Διατίθενται πια τα θεσμικά εργαλεία στις διοικήσεις των πανεπιστημίων, για να μπορεί να προστατευθεί η ομαλή ακαδημαϊκή λειτουργία, οι δημοκρατικές διαδικασίες και η ελευθερία έκφρασης.

Η Κυβέρνηση, ανέλαβε την ευθύνη και επωμιζόμενη το πολιτικό κόστος, νομοθέτησε. Τώρα οφείλουν να αναλάβουν και τις δικές τους ευθύνες όλες οι άλλες πλευρές: Οι διοικήσεις των ιδρυμάτων, η εκπαιδευτική κοινότητα, οι παρατάξεις, το φοιτητικό κίνημα, τα πολιτικά κόμματα.

Τέλος, προετοιμάστηκε το μοντέλο του τετραετούς οικονομικού προγραμματισμού που θα συμβάλλει στον αποτελεσματικότερο συντονισμό πολιτείας και πανεπιστημίων, καθώς και στον στρατηγικό σχεδιασμό μιας πιο διαφανούς, πιο αποτελεσματικής και πιο ανταποδοτικής οικονομικής διαχείρισης.

Βεβαίως είναι στόχος μας η αύξηση των δαπανών για την παιδεία. Δεν πρέπει να λησμονούμε, όμως, ότι οι δαπάνες για την τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα αντιπροσωπεύουν το 1,3% του Α.Ε.Π. και έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια κατά 30% για τα πανεπιστήμια και κατά 52,5% για τα Τ.Ε.Ι. κατατάσσοντας τη χώρα μας μεταξύ των πρώτων κρατών-μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε δημόσια χρηματοδότηση. Υπολειπόμεθα διότι αρνούμεθα συστηματικά την ιδιωτική χρηματοδότηση, δηλαδή τη χορηγία. Αρα, τα προβλήματα σε αρκετές περιπτώσεις δεν είναι μόνο ζήτημα δαπάνης, αλλά και διαφανούς και αποτελεσματικής διαχείρισης από τα ίδια τα ιδρύματα.

Επίσης, σε λίγες ημέρες καταθέτουμε το νέο νόμο για τα μεταπτυχιακά, που συμβάλλει στην εναρμόνιση των πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι. και στη σύνδεση τους με την αγορά εργασίας, θεσμοθετώντας τη θέσηση διδάκτρων για όποιο πανεπιστήμιο το επιθυμεί. Παράλληλα, μειώνουμε τους εισακτέους στα πανεπιστήμια των μεγαλών αστικών κέντρων από φέτος και αυξάνουμε αντιστοίχως τον αριθμό στα περιφερειακά πανεπιστήμια, βελτιώνοντας την αναλογία διδασκόντων-διδασκομένων μια που ήδη την περίοδο 2004-2008 προστέθησαν δυο χιλιάδες μέλη Δ.Ε.Π. στα πανεπιστήμια και οκτακόσια μέλη Δ.Ε.Π. στα Τ.Ε.Ι., δυναμική η οποία θα συνεχισθεί και τα επόμενα χρόνια.

Ο πληθωρισμός των πανεπιστημιακών τμημάτων και η άστοχη δημιουργία τους την προηγούμενη περίοδο για λαϊκίστικους στόχους σε κάθε νομό της χώρας, χωρίς όμως μια συνεκτική λογική με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και χωρίς την για πολλά χρόνια παράλληλη κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων για περίπου τριακόσιους χιλιάδες αποφοίτους, συνέβαλε επί μακρόν στην υποβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου του δημοσίου πανεπιστημίου και Τ.Ε.Ι. και στην αύξηση της ανεργίας και της απασχόλησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η λογική αυτή αλλάζει, οι στρεβλώσεις διορθώνονται, τα επαγγελματικά δικαιώματα επιτέλους κατοχυρώνονται και οι ανάγκες της αγοράς εργασίας λει-

τουργούν ως οδηγός για τις αποφάσεις μας.

Τόσο εγώ προσωπικά όσο και πολλοί συνάδελφοι μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο, είμαστε απόφοιτοι ελληνικού δημόσιου και μάλιστα περιφερειακού πανεπιστημίου. Υπηρετήσαμε με συνέπεια το δημόσιο αγαθό της εκπαίδευσης ως φοιτητές, ως συνδικαλιστές της Ε.Φ.Ε.Ε., ως ερευνητές και διδάσκοντες αλλά και ως εκλεγμένοι από τον ελληνικό λαό πολιτικοί. Δεν δεχόμαστε την αντίληψη ότι το δικαίωμα πρόσβασης στα μεγάλα διεθνή πανεπιστήμια μπορεί να είναι αποκλειστικό προνόμιο της αριστοκρατίας του πλούτου, που έχει τη δυνατότητα να στέλνει εκεί τα παιδιά της να σπουδάζουν.

Η ελεύθερη πρόσβαση στην ποιοτική τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι δικαίωμα του κάθε Έλληνα πολίτη, της κάθε μεσαίας και φτωχής οικογένειας που θα ήθελε να δώσει τη δυνατότητα στο παιδί της να αποκτήσει ολοκληρωμένη μόρφωση. Η απελευθέρωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εξασφαλίζει πλήρως την ισότητα των ευκαιριών στη μόρφωση. Η παράλληλη λειτουργία του μη κρατικού μη κερδοσκοπικού Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος με εργαλείο την άμιλλα, κινητοποιεί και απελευθερώνει από τη δικτατορία των μετριοπήτων τις υγείες και αξιόλογες δυνάμεις του ελληνικού δημόσιου πανεπιστημίου. Αναδεικύνονται, δημιουργούν, παράγουν και πάουν να αντιμετωπίζονται ως παρατρεχόμενοι βολεμένων κατεστημένων που αυτοτροφίζανται ως αυθεντίες. Αυτές τις δυνάμεις εμπιστευόμαστε ως κινητήρια δύναμη που θα ξυπνήσει την αξιοκρατία στα δημόσια πανεπιστήμια αναδεικύνοντάς τα ως πρωταγωνιστές στον ενιαίο ευρωπαϊκό εκπαιδευτικό χώρο.

Το μη κρατικό μη κερδοσκοπικό πανεπιστήμιο θα επιτρέψει σε ελληνικά και ξένα κεφάλαια να επενδύσουν στην εκπαίδευση στην Ελλάδα, προστατεύοντας κυρίως τους Έλληνες ίδιωτες από το να καταστούν υπάλληλοι ή υπεργολάβοι ξένων συμφερόντων μέσα στην ίδια τους τη χώρα. Η δημιουργία του μη κρατικού μη κερδοσκοπικού Α.Ε.Ι. δεν θα πολλαπλασιάσει απλά τις θέσεις εργασίας σε μια σειρά ειδικοτήτων, αλλά θα χτυπήσει στο σκληρό της πυρήνα την παραπαίδεια.

Η διευκόλυνση της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για όσους μαθητές θέλουν να συνεχίσουν τις σπουδές, θα απελευθερώσει τις μεσαίες και φτωχές οικογένειες από το υψηλό κόστος που πληρώνουν στην προσπάθειά τους να διασφαλίσουν μια θέση για το παιδί τους στο δημόσιο πανεπιστήμιο.

Τα μη κρατικά και μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια θα ανοίξουν την πόρτα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στους χιλιάδες Έλληνες επιστήμονες του οικουμενικού ελληνισμού που διδάσκουν στα πανεπιστήμια των Ηνωμένων Πολιτειών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων χωρών επανασυνδέοντάς τους με τη μητρόπολη και δίδοντάς τους την ευκαιρία να μεταφέρουν στη χώρα μας τεχνογνωσία και δίκτυα χρήσιμα για την προώθηση της έρευνας, για την ανάπτυξη της οικονομίας μας, για την ισχυροποίηση της διεθνούς μας θέσης.

Παράλληλα η Ελλάδα θα γιλτώσει σημαντική διαρροή συναλλάγματος, αντιστρέφοντας επιθετικά την κατάσταση. Στόχος μας είναι αντί να αφήνουμε χιλιάδες Έλληνες φοιτητές να μεταναστεύουν στο εξωτερικό, να καταστήσουμε την Ελλάδα περιφερειακό και διεθνές εκπαιδευτικό κέντρο.

Για να είναι επιτυχής μια μεταρρύθμιση, μια αναθεώρηση του άρθρου 16, οφείλει να συνδυαστεί με την ανασυγκρότηση του ελληνικού δημόσιου πανεπιστημίου που ήδη έχει ξεκινήσει, αλλά και με τη θέσπιση ενός αυτηρού πλαισίου εφαρμογής που θα θέτει συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις λειτουργίας και θα εδραιώνει στο σύνολο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για όλους τους τύπους των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων τις αρχές της αυτονομίας, της κινητικότητας, της αξιοκρατίας και της εξωστρέφειας.

Σύμφωνα με τον Ο.Ο.Σ.Α., το 2003 δύο εκατομμύρια φοιτητές σπούδαζαν στο εξωτερικό, δηλαδή το 2% περίπου του διεθνούς συνόλου. Από τα τέλη της δεκαετίας του '90 ο κλάδος της ανώτατης εκπαίδευσης επεκτείνεται επησίως κατά 7%, ενώ τα ετήσια διδακτρά που διακινούνται, φτάνουν τα 30.000.000.000 δολάρια.

Η Βρετανία είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα κράτους που επένδυσε στην εκπαίδευτικό κέντρο. Εκεί σπουδά-

ζουν περίπου εκατόν δώδεκα χιλιάδες φοιτητές από κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τριάντα οχτώ χιλιάδες Κινέζοι φοιτητές, που όπως επισημαίνει το Βρετανικό Συμβούλιο έως το 2010 θα υπερδιπλασιαστούν. Παράλληλα έχει αρχίσει, όπως και άλλα κράτη, να ανοίγει παραρτήματα σε αναπτυσσόμενες χώρες όπως η Κίνα, το Ντουμπάι, η Μαλαισία κ.α., προσδοκώντας οικονομικά και πολιτικά οφέλη. Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής το 30% του συνόλου των φοιτητών είναι αλλοδαποί, στη Βρετανία το 12%, στην Γερμανία το 10%. Στις Ηνωμένες Πολιτείες το 2004 ο δωρητές έδωσαν στα ιδιωτικά πανεπιστήμια 24,4 δισεκατομμύρια δολάρια ως χορηγία.

Δεν είναι απογοητευτικό, αναφωτιέμαι, μια χώρα σαν την Ελλάδα, που η παιδεία υπήρξε πάντα το συγκριτικό της πλεονέκτημα διεθνώς, να μην εκμεταλλεύεται τις δυνατότητες και τη θέση της; Διαθέτουμε, όπως διαπίστωσα σε πρόσφατο ταξίδι μου εκεί, πάνω από τρεις χιλιάδες διακεκριμένους Έλληνες καθηγητές στα διεθνούς φήμης αμερικανικά πανεπιστήμια και πάνω από δεκαπέντε χιλιάδες στα πανεπιστήμια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Χιλιάδες είναι και τα φωτεινά μιαλά στα ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια.

Η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου θα μας έδινε τη δυνατότητα να καταστήσουμε πραγματικά τη χώρα μας εκπαιδευτικό κέντρο με οφέλη όχι μόνο για την εκπαίδευση αλλά και για την οικονομία και για την εξωτερική πολιτική. Δεν βρίσκω καμία λογική στο να παραιτούμαστε από μόνοι από αυτό τον πρωταγωνιστικό ρόλο που θα μπορούσαμε να διαδραματίσουμε στην Νοτιοανατολική Ευρώπη, στον Εύξεινο Πόντο ή και διεθνώς.

Εάν η Αριστερά, λοιπόν, αρνείται για λόγους ιδεολογικής συνέπειας, που καταλήγει κατά την άποψή μου στην ιδεοληψία, παρ' ότι διαφωνώ κάθετα μαζί της, σέβομαι ότι αναλαμβάνει αυτήν την ευθύνη και το κόστος της άρνησής της ενώπιον της κοινωνίας.

Αυτό που είναι αδιανόητο, είναι η άτολμη στάση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Δραπετεύει για να μην τοποθετηθεί. Ομολογεί έτσι την αδυναμία της να στρητεύει αυτά που πιστεύει ή που δεν πιστεύει. Είναι τραγικό ένα κόμμα εξουσίας με θολές τοποθετήσεις να αποφεύγει να ξεκαθαρίσει τη θέση του, πέφτοντας σε απανωτές αντιφάσεις και υπονομεύοντας την κορυφαία δημοκρατική διαδικασία, που είναι η Αναθεώρηση του Συντάγματος.

Έχω στα χέρια μου, εκτός από τις δημόσιες τοποθετήσεις του κ. Παπανδρέου υπέρ του μη κρατικού μη κερδοσκοπικού Α.Ε.Ι., την παρέμβαση για την ανώτατη εκπαίδευση του μέλλοντος του στενού του συνεργάτη κ. Παμπούκη, που σαφώς υποστήριζε όλες αυτές τις θέσεις που σας περιέγραψα.

Καταθέτω, επίσης, στα Πρακτικά της Βουλής ένα επιστημονικό κείμενο του αρχηγού της εσωκομματικής Αντιπολίτευσης του Π.Α.Σ.Ο.Κ. κ. Βενιζέλου, ο οποίος σε ανύποπτο χρόνο υποστήριξε τη θέση ότι ακόμα και με την παρούσα διάταξη του άρθρου 16 θα μπορούσαν να δημιουργηθούν μη κρατικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα, αρκεί να έχουν τη μορφή του νομικού προσώπου νομικού δικαίου.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ευρυπίδης Στυλιανίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Υποστηρίζει μάλιστα σαφώς στις σελίδες 18 και 65 του γνωστού του συγγράμματος, τις οποίες κατέθεσα στα Πρακτικά, ότι οι ιδιώτες χορηγοί, το Τεχνικό Επιμελητήριο, η Εκκλησία της Ελλάδος, ο Ιατρικός ή ο Δικηγορικός Σύλλογος θα μπορούσαν σήμερα να ιδρύσουν μη κρατικά μη κερδοσκοπικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Το περίεργο είναι ότι και οι δύο πλευρές του Π.Α.Σ.Ο.Κ. στο πλαίσιο των εσωκομματικών τους ισορροπιών αλληλοεγκλωβίστηκαν σε θέσεις που τους καθιστούν αντιμέτωπους με τον ίδιο τους εαυτό, μετατρέποντάς τους σε πραγματικούς ουραγούς της αριστερής άποψης.

Εμείς, τουλάχιστον είμαστε ειλικρινείς και συνεπείς στις θέσεις μας, όσον αφορά το άρθρο 16. Δεν αντιφάσκουμε, δεν υποκρινόμαστε, δεν υποχωρούμε και χωρίς θα δειλιάζουμε,

υποστηρίζουμε την άποψη του μέλλοντος. Τις τελευταίες μέρες δέχτηκα κριτικές από τα στελέχη του Π.Α.Σ.Ο.Κ., γιατί με ειλικρίνεια κατέθεσα τις απόψεις μου ενώπιον της κοινωνίας και της εκπαιδευτικής κοινότητας. Απόψεις που με συνέπεια υποστηρίζω από την εποχή που ήμουν αιρετός εκπρόσωπος των φοιτητών.

Αδυνατώ να κατανοήσω αυτή τη στάση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, που τη μια μέρα ταυτίζεται με τη Νέα Δημοκρατία και την επομένη σύρεται πίσω από την Αριστερά. Πόστη αξιοπιστία μπορεί να έχει αλήθεια ένα κόμμα, που τοποθετείται για την αναθεώρηση του άρθρου 16 αρνητικά δια της φυγής, την ώρα που το ίδιο στο σύνολό του έχει πράξει το αντίθετο;

Εννοώ, βεβαίως, τον κ. Παπανδρέου ως Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και τον κ. Βενιζέλο τότε ως Υπουργό Δικαιοσύνης, οι οποίοι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν ήδη θεσμοθετήσει δια νόμου στη Βουλή των Ελλήνων το πρώτο μη κρατικό μη κερδοσκοπικό πανεπιστήμιο το 1996 και μάλιστα, κατά τη δική τους αντιλήψη, κόντρα στο άρθρο 16.

Καταθέτω στα Πρακτικά της Βουλής το ν. 2413/17-06-1996, που δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. 126. Στα άρθρα 32 και 33 με υπογραφή τους τόσο ο κ. Παπανδρέου όσο και ο κ. Βενιζέλος ιδρύουν Πανεπιστήμιο Ελληνικών Σπουδών και μάλιστα με τη νομική μορφή προσώπου όχι δημοσίου, αλλά ιδιωτικού δικαίου στην περιοχή της Ολυμπίας. Προβλέπεται δε στο άρθρο 33 παράγραφος 5γ, ως δείγμα σεβασμού του Π.Α.Σ.Ο.Κ. στη δημόσια και δωρεάν παιδεία, η θέσπιση μετά από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων διδάκτρων για τους φοιτητές.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ευριπίδης Στυλιανίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δύο πράγματα συμβαίνουν, κυρίες και κύριοι. Η Αξιωματική Αντιπολίτευση ή δεν θέλει την αναθεώρηση του άρθρου 16 υποκύπτοντας στις ιδεολόγies του παρελθόντος και στην εσωκομματική ισορροπία ή δεν τολμά δημόσια και θεσμικά να στηρίξει τις θέσεις της. Ό,τι και αν ισχύει, είναι εξίσου τραγικό για τον τόπο.

Εμείς πιστεύουμε με συνέπεια ότι η Ελλάδα μπορεί να καταστεί διεθνές εκπαιδευτικό κέντρο μέσα από την επένδυση στο ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο και μέσα από την απελευθέρωση του μη κρατικού μη κερδοσκοπικού ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος.

Η Ελλάδα έχει δυνάμεις που ξεπερνούν τα σύνορά της, ανταποκρίνονται στην ιστορία της και εκπροσωπούν πραγματικά στο εθνικό, αλλά και στο διεθνές πεδίο το μέγεθος ενός διαχρονικού πολιτισμού, που έχει ακόμα να προσφέρει πολλά στην πατρίδα, αλλά και στην ανθρωπότητα. Έχουμε χρέος τις δυνάμεις αυτές να τις κινητοποιήσουμε, να τις εμπνεύσουμε και να τις αξιοποιήσουμε. Το οφείλουμε στα παιδιά μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ζητήσει ο Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Γεώργιος Καρατζαφέρης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθό - δοξου Συναγερμού): Είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα κοινοβουλευτική ημέρα σήμερα, γιατί συζητάμε ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο κεφάλαιο, κατά πόσο θα δώσουμε ίσες ευκαιρίες στα Ελληνόπαιδα με άλλες χώρες της Ευρώπης. Και δεν μιλάω για τις πιο προχωρημένες. Να δώσουμε τουλάχιστον ίσες ευκαιρίες με αυτές που έχουν στη FYROM.

Είχα πάει πριν από μερικούς μήνες ως Αντιπρόεδρος Κοινοβουλευτικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο Κοινοβούλιο της FYROM και ένας εκ των Βουλευτών με τον οποίο μιλούσα μου λέει: «εγώ έχω ιδιωτικό πανεπιστήμιο στα σύνορα με την Ελλάδα, με χιλιούς διακόσιους φοιτητές». Έχει, λοιπόν, το δικαίωμα και τη δυνατότητα ο φοιτητής που ζει πέντε χιλιόμετρα από τα σύνορά μας, από την πλευρά της FYROM, να πάει σε ιδιωτικό πανεπιστήμιο. Εμείς δεν το έχουμε.

Θα έρθω σε σας, κύριε Υπουργέ. Ακούστε ποιο τραγελαφικό

συμβαίνει σήμερα. Έρχεται ο άλλος από την Οξφόρδη με πτυχίο AA και κάνει τρεις ή τέσσερις μήνες σ' αυτό το ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α. ή όπως αλλιώς το λέτε τώρα, για να το εξετάσει ένας βοηθός καθηγητής. Είναι έτοι, κύριε Υπουργέ, ή όχι; Το βλέπετε σοβαρό αυτό; Έρχεται από το καλύτερο πανεπιστήμιο της Ευρώπης, έχει σπουδάσει εκεί μια ολόκληρη τετραετία, έχει πάρει έναν τίτλο με άριστα και έρχεται εδώ και τον ταλαιπωρούμε τρεις ή τέσσερις μήνες, για να μπορέσει να πάρει από ένα βοηθό καθηγητή την αναγνώριση. Ευτυχώς, μάλιστα, που ήταν ο κ. Λυκουρέντζος, ο Υφυπουργός. Γιατί μάι επιστημονική μου συνεργάτιδα, άριστη εις το Ευρωκοινοβούλιο, η οποία χρησιμοποιείται σε πολλές επιπτροπές και έχει τελεώσει από το καλύτερο πανεπιστήμιο της Ευρώπης, από το Πανεπιστήμιο των Βρυξελλών, το πανεπιστήμιο των νομπελιστών, παρακαλούσε επί τρεις μήνες να επιταχύνει τις διαδικασίες ο κύριος Υφυπουργός, γιατί η κοπέλα βιαζόταν να καταθέσει τον τίτλο. Για όνομα του Θεού! Αυτή είναι η κατάσταση σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξέρετε πόσα χρήματα δίνουμε το χρόνο, για να πηγαίνουν τα παιδιά μας να σπουδάζουν στο εξωτερικό; Έχουμε 2.000.000.000 ευρώ κόστος. Το είπα προχθές, παρόντος του Πρωθυπουργού, ότι για λιγότερο από 1.000.000.000 επί ενάμισι μήνα ταλαιπωρηθήκαμε όλοι με το ασφαλιστικό και 2.000.000.000 κάθε χρόνο φεύγουν, ταξιδεύουν.

Σας αρέσει αυτό, κύριοι της Αριστεράς; Είναι 2.000.000.000. Εάν τα είχαμε αυτά τα 2.000.000.000, θα μπορούσαμε να τα δώσουμε στους μη προνομιούχους Έλληνες, να τα δώσουμε για την ασφάλιση, για τη σύνταξη των μικροσυνταξιούχων και αυτά τα λεφτά, με τη δική σας απαίτηση, με τη δική σας πολιτική αυθαίρετα, στο θέμα της παιδείας τα στέλνουμε κάθε χρόνο στο εξωτερικό!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

Μίλησα πριν από ένα μήνα –σας το είχα πει- στο Λονδίνο για το Σκοπιανό και σε Άγγλους καθηγητές, αλλά και σε Έλληνες φοιτητές. Μου δήλωσαν αρκετά παιδιά: «εγώ είμαι του Κ.Κ.Ε., εγώ είμαι του ΣΥ.ΠΙΖ.Α.». Τα «δικά» σας παιδιά πάνε και σπουδάζουν έξω, ενίστε σε ιδιωτικά πανεπιστήμια, γιατί τους απαγορεύετε να έχουν αυτήν τη δυνατότητα εδώ. Ποιον υποστηρίζετε με αυτήν τη στείρα πολιτική; Το παιδί του φτωχού, αυτό αποκλίετε. Αυτό ταλαιπωρείτε, αυτό εκβιάζετε, αυτό ωθείτε εις την άκρη. Γιατί: Εάν γίνουν κάποια ιδιωτικά πανεπιστήμια, θα πάει το παιδί εκείνου που μένει στην Εκάλη, του κατέχοντος, ο οποίος μπορεί να έχει δύο καθηγητές στο σπίτι και άλλα δύο φροντιστήρια, το παιδί εκείνου που συνήθως παίρνει τη θέση από το παιδί αυτού που μένει στο Πέραμα, σε μία καμαρούλα μια σταλιά δύο επί τρία με τέσσερα παιδιά, που δεν έχει τη δυνατότητα ο άνεργος πατέρας να προσφέρει φροντιστήριο και καθηγητή.

Άρα, λοιπόν, το παιδί του κατέχοντος έχει μια προτεραιότητα και πάιρνει τη θέση στο δημόσιο πανεπιστήμιο. Ε, αυτό το παιδί θα πάει στο ιδιωτικό πανεπιστήμιο και θα υπάρξει μία θέση για τη θέση του φτωχού. Το φτωχό πολεμάει και δεν έχεινάμε όλοι από την ίδια αφετηρία, κυρίες και κύριοι. Μπορεί κάποιοι μεν να τα καταφέρουν, αλλά κάποιοι άλλοι δεν τα καταφέρουν, γιατί τα παιδιά των πλουσών τους παίρνουν τις θέσεις.

Βεβαίως, εάν γίνουν τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, ας καταλάβουν οι συνάδελφοι της Αριστεράς ότι θα τερματιστούν, θα μετωθούν, θα εξαφανιστούν τα φροντιστήρια, οι «καρκίνοι» της ελληνικής οικογένειας. Γιατί, εάν υπάρχουν τόσες θέσεις σε ιδιωτικά και δημόσια πανεπιστήμια, δεν έχει ανάγκη ο άλλος να πηγαίνει στα φροντιστήρια και στις τρεις τάξεις του λυκείου και να δεινοπαθεί η οικογένεια. Βάλλετε εναντίον των μη προνομιούχων.

Τα θέματα, λοιπόν, είναι σοβαρά. Αυτή η στείρα αντιπολίτευση, αυτή η στείρα θέση θα καθυστερήσει δέκα χρόνια την Ελλάδα. Πέντε χρόνια για να ξεκινήσουμε κάποια Αναθεώρηση και άλλα πέντε χρόνια για να φηφιστεί. Ποιος σας δίνει το δικαίωμα δέκα χρόνια να μείνουμε πίσω στο θέμα της παιδείας; Δεν βλέπετε τι συμβαίνει; Δεν βλέπετε τι γίνεται και εδώ, ανάμεσά μας;

Κακή η αλήθεια, αλλά όσοι μας έχουν έρθει από τα πανεπι-

στήμια της Αμερικής έχουν μία πρωτεύουσα θέση ανάμεσά μας. Ας μη μιλήσω και για τα κολεγιόπαιδα. Δεν είναι έτσι;

Εμείς τι λέμε; Για να μη φτιάξουμε κοινωνίες δύο ταχυτήων, η πρότασή μας, κύριε Υπουργέ –και θέλω την προσοχή σας, γιατί εμείς θέλουμε να ψηφίσουμε και να βοηθήσουμε– είναι να γίνουν ιδιωτικά πανεπιστήμια και να δεσμευθεί η πολιτεία στην ποσόστωση. Δηλαδή το 15% των ιδιωτικών θρανίων να δίδεται στην πολιτεία και με τη σειρά σας, με τη δική σας βοήθεια, να δίδεται σε μη προνομιούχους Έλληνες, σε πολύτεκνες οικογένειες, σε ανθρώπους που είναι στην ανεργία, για να τους δώσουμε την ευκαρία να μπολιάσουν τα παιδιά τους με τα άλλα παιδιά και έτσι, επιτέλους, να μπορέσουν να έχουν μια καλύτερη τύχη. Θέλω, λοιπόν, να σκεφθείτε ποσόστωση και ιδιωτικά πανεπιστήμια να πηγαίνουν μαζί σε μία τάξη του 15% ή ακόμα και περισσότερα, αν το περάσετε.

Το ίδιο πράγμα ζητάμε να γίνει και στα νοσοκομεία. Ιδιωτικά πανεπιστήμια, ναι, ιδιωτικά νοσοκομεία, ναι, αλλά το 15% των θρανίων και το 15% των κρεβατιών των ιδιωτικών νοσοκομείων, στην πολιτεία, για να μπορεί να στείλει και εκείνον τον Έλληνα που δεν μπορεί.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λ.Α.Ο.Σ.)

Όχι στα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Δηλαδή, τι σας ενοχλεί να μπορούσε ο Ερυθρός Σταυρός να έχει μια ιατρική σχολή. Τι θα σας ενοχλούσε; Όπως έχει κάνει αυτό το κόσμημα που λέγεται «ΕΠΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» και στο οποίο κατέψυγε προχθές σε μια μεγάλη της ανάγκη η προκάτοχός σας Υπουργός και έγινε καλά, το οποίο είναι πρότυπο και το παρακολουθούν τα δημόσια νοσοκομεία για να εξελιχθούν, να έχει τη δυνατότητα να κάνει μια ιατρική σχολή. Τι θα μας έβλαπτε δηλαδή; Τι θα μας έβλαπτε να μπορεί να κάνει ο Δήμος Αθηνών ένα δημοτικό πανεπιστήμιο; Θα μας έβλαπτε; Πως μπόρεσε και έκανε το δημοτικό ραδιόφωνο; Γιατί θα μας έβλαπτε; Θα μας έβλαπτε μια μεγάλη μητρόπολις να μπορεί να κάνει μια θεολογική σχολή; Θα μας έβλαπτε; Επιτέλους, τι στέιρα αντίδραση είναι αυτή;

Σας το είπα προχθές ξεκάθαρα, γιατί εδώ μέσα που είμαστε πρέπει να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους. Είχατε μια σειρά πραιτοριανών, για να αναστατώνουν το κοινωνικό σύστημα, όποτε αισθάνεστε ότι εξυπηρετείστε πολιτικά, όπως με τους ναυτικούς. Με τον τρόπο σας αιδειάσατε τα καράβια από τους Έλληνες ναυτικούς, τα γειμίσατε τα καράβια με ξένους ναυτικούς, οπότε χάσατε τους πραιτοριανούς. Το ίδιο και με τους οικοδόμους. Μαζέψατε όλους τους λαθρομετανάστες εδώ, μπήκαν στην οικοδομή, έχασαν οι Έλληνες οικοδόμοι το μεροκάματο, τους χάσατε τους πραιτοριανούς. Τώρα οι μόνοι σας πραιτοριανοί είναι οι φοιτητές και ας τους χρησιμοποιείτε κάθε φορά με τον τρόπο που ξέρετε να τους χρησιμοποιείτε και με αποτέλεσμα, τα οποία γνωρίζουμε όλοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λ.Α.Ο.Σ.)

Και λέτε, αν γίνουν τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, αυτό το πράγμα θα εκλείψει. Έχετε πάει σε δημόσιο πανεπιστήμιο να δείτε -τι έχει γραφτεί μέσα; Τι προσβλητικά συνθήματα υπάρχουν; Και ελάτε ο οποιοσδήποτε από σα να πάμε μια βόλτα σε οποιοδήποτε πανεπιστήμιο της Ευρώπης. Να πάμε στο Άμστερνταμ, το πολύ προχωρημένο Άμστερνταμ, να δείτε ένα πανεπιστήμιο εάν έχει αυτές τις βωμολοχίες που υπάρχουν εδώ. Να πάμε στις Βρυξέλλες, να πάμε στο Λονδίνο, να πάμε οπουδήποτε στον κόσμο. Αυτό είναι ελευθερία έκφρασης, η οποιαδήποτε, αν θέλετε, αγυρτεία του οποιουδήποτε, να κατοχυρώνεται και να προσπαθούμε να το περάσουμε, ως ελευθερία συνείδησης; Ήταν ελευθερία συνείδησης προχθές το πάρτι που έδωσαν οι χασισολάγνες; Ήταν ελευθερία δημοκρατική; Μαζεύτηκαν οι χασισολάγνες, πήραν τη Γεωπονική Σχολή, τα έσπασαν όλα και ποιος πλήρωσε κύριε Λεβέντη; Ποιος πλήρωσε γιατρέ μου, εσείς πληρώσατε; Ο φορολογούμενος Έλληνας πολίτης πληρώσε. Από το ταμείο του Υπουργού φύγανε τα λεφτά, του κρατικού, βεβαίως, Υπουργείου και πήγαν για να ξαναφτιαχθεί η αίθουσα, την οποία δέλυσαν οι χασισολάγνοι. Το ίδιο έγινε και πριν λίγο καιρό στο Παγκράτι. Ποιος θα πληρώσει; Δεν σεβόμαστε το χρήμα του ελληνικού λαού; Μπήκαν αυτοί οι οποίοι ξεσηκώνονται ευκόλως και παίζουν τα παιχνίδια και διαλύσανε

το Γυμνάσιο του Παγκρατίου. Είναι 1.000.000 ευρώ, κύριε Υπουργέ. Το πήρατε το 1.000.000 ευρώ από εκείνους που το έκαναν; Στείλατε στα δικαστήρια τους αυτουργούς. Και βεβαίως, εκτός από τους φυσικούς αυτουργούς, κάποια στιγμή να φάξουμε και για θητικούς ή μάλλον ανήθικους αυτουργούς, οι οποίοι κρύβονταν πίσω απ' όλη αυτή την ασυδοσία που δημιούργησε προβλήματα στην δημοκρατία, στην Ελλάδα, στην πατρίδα, στο έθνος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λ.Α.Ο.Σ.)

Μπορείτε να παιξτε με όλα, δεν μπορείτε όμως να παιξτε με την παιδεία της ελληνικής νεολαίας! Χρειάζονται εφόδια, χρειάζονται το καλύτερο και σεις σήμερα τους στέρετε με τη στείρα θέση σας, το δικαίωμα στην καλύτερη επιλογή. Ζήτω, λοιπόν, η δημοκρατία και η ελεύθερη επιλογή, τουλάχιστον στους νέους ανθρώπους που εννοείται ότι κάποιοι θέλουν να προστατεύσουν τουλάχιστον περισσότερο από εμάς! Ζήτω επαναλαμβάνω, το δικαίωμα της ελεύθερης επιλογής που στερείται δυστυχώς από τη νεολαία, από την Αριστερά!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λ.Α.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι αριστερά του Προεδρείου παρακολουθεί τη συνεδρίασή μας, αντιπροσωπεία της Επιτροπής Συνταγματικών και Νομικών Υποθέσεων του Κοινοβουλίου της Τσεχίας, προσκεκλημένοι του Κοινοβουλίου μας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα)

Το λόγο έχει τώρα, ο ειδικός εισιγητής κ. Ιωάννης Μπούγας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα την πρόταση αναθέωρησης του άρθρου 16. Η προτεινόμενη αναθέωρηση, κατά την άποψή μου, έπρεπε να γίνει δεκτή από όλα τα κόμματα του Κοινοβουλίου. Δυστυχώς όμως, απ' ότι δείχνουν τα πράγματα, δεν πρόκειται να προχωρήσει.

Από το 2004, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η βελτίωση της ανώτατης εκπαίδευσης και η προσαρμογή της στο ευρωπαϊκό, αλλά και διεθνές περιβάλλον, αναδείχθηκαν σε στρατηγική επιλογή της Κυβερνησής μας, προκειμένου το ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο να ανακτήσει τη δύναμη παραγωγής γνώσης και συμβολής στην ανάπτυξη, στην απασχόληση, στη συλλογική, αλλά και την ατομική πρόοδο, να απαλλαγεί επιπλέοντας από την ομηρία του εφησυχασμού και της αδράνειας που υπονομεύει την ποιότητα των σπουδών, την αξία των πτυχίων του και εν τέλει τις εργασιακές προοπτικές των νέων μας.

Δανείζομαι μερικές από τις έννοιες τις οποίες χρησιμοποίησε κατά την ομιλία του ο Υπουργός: Αριστεία, κύρος, άμιλλα, ποιότητα, διαφάνεια, αξιοκρατία, προσαρμοστικότητα, διεθνής προσανατολισμός, κοινωνική λογοδοσία. Αυτές, ακριβώς, είναι οι έννοιες που ενέπινεσαν τις νομοθετικές πρωτοβουλίες, στο χώρο της παιδείας, της Κυβερνησής.

Σημειώνω, γιατί οφείλω να το κάνω, τους νόμους για την αξιολόγηση της ανώτατης εκπαίδευσης, την ίδρυση του Διεθνούς Πανεπιστημού Ελλάδος, την προαγωγή της ποιότητας της Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και την καθιέρωση κοινών και διακρατικών μεταπτυχιακών προγραμμάτων, καθώς επίσης και την αναμόρφωση του πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογία.

Ειδικά με την τροποποίηση του νόμου-πλαίσιου σχετικά με τη δομή και τη λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, εισάγονται σημαντικές καινοτομίες για την αναβάθμιση του ελληνικού δημόσιου πανεπιστημίου, όπως είναι η ενίσχυση του αυτοδιοίκητου, η διαφάνεια της οικονομικής διαχείρισης και ο τετραετής ακαδημαϊκός, αναπτυξιακός προγραμματισμός.

Τα μέτρα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταδεικνύουν τη σταθερή βούληση της Κυβερνησής για την ανάπτυξη του ελληνικού δημόσιου πανεπιστημίου στην κατεύθυνση της δωρεάν παροχής ανώτατης παιδείας σε όλους τους νέους ανθρώπους της χώρας, προκειμένου με επαρκή επιστημονικά εφόδια και με πτυχία κύρους στο διεθνές περιβάλλον να διεκδικήσουν, όπως δικαιούνται άλλωστε, την επαγγελματική τους αποκατάσταση. Το θεσμικό αυτό πλαίσιο για την προαγωγή της εκπαίδευσης -και αναφέρομαι στην ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα-

επιδιώκουμε να το συμπληρώσουμε με την προτεινόμενη αναθέρηση της διατάξεως του άρθρου 16 του Συντάγματος.

Κατ' αρχάς, εισιγούμαστε την προσθήκη νέου εδαφίου στην παράγραφο 1 του άρθρου 16, προκειμένου να υπογραμμιστεί ότι η παρεχόμενη παιδεία πρέπει να ανταποκρίνεται προς τις αξίες του Ελληνικού, αλλά και του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού, που ασφαλώς αποτελεί συνέχεια του ελληνικού. Η προσθήκη αυτή, πρέπει να σημειώσουμε, δεν έχει απλώς διακρυτικό, αλλά έχει έντονα δεσμευτικό χαρακτήρα, καθ' όσον υπενθυμίζει την αναγκαιότητα της μέριμνας όχι μόνο για την ανάπτυξη της παιδείας σε νέες καινοτόμες κατευθύνσεις, αλλά και για τη μετάδοση στη νέα γενιά, της μακράς πνευματικής μας παράδοσης. Στις ιστορικές μας περιγραμένες, στις πνευματικές μας παρακαταθήκες βρίσκεται η ουσία της εθνικής μας συνέχειας μέσα στο χρόνο, βρίσκεται η ουσία του ευρωπαϊκού οικοδομήματος ως κοινότητας αξιών. Η συνείδηση αυτής της συνέχειας και της κοινής προσήλωσης σε ανθρωπιστικές, πρώτα απ' όλα, αξίες, είναι θεμελιώδες στοιχείο της διάπλασης και της αυτοπεποίθησης των νέων Ελλήνων, των νέων Ευρωπαίων.

Περαιτέρω, με την πρότασή μας για αναθέρηση του άρθρου 16, εκκινώντας από τη μόνιμη έγνωσια μας για την ποιότητα της εκπαίδευσης συνολικά, καθώς και για την αναβάθμιση του κύρους των πανεπιστημιακών πτυχών ειδικότερα, προτείνουμε την προσθήκη νέας παραγράφου, η οποία θα ορίζει ότι η διασφάλιση της ποιότητας σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης, αποτελεί πρωταρχική υποχρέωση του κράτους.

Προτείνουμε, επίσης, με την ίδια παράγραφο, τη συνταγματική αποτύπωση της υποχρέωσης υποβολής όλων των φορέων της ανώτατης εκπαίδευσης -δημόσιας ή μη- και, ειδικότερα, κάθε κατηγορίας διδακτικού προσωπικού της σε διαρκή αξιολόγηση του έργου τους, σύμφωνα με ειδικό νόμο, ο οποίος πρόκειται να εκδοθεί.

Επίσης, με την προτεινόμενη προσθήκη νέας παραγράφου στο άρθρο 16 εισάγεται η δυνατότητα παροχής της ανώτατης εκπαίδευσης και από μη κρατικά εκπαιδευτικά ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα υπό τον άμεσο έλεγχο του κράτους και υπό τις προϋποθέσεις που ειδικός νόμος πρόκειται να ορίσει. Τα προσόντα των διδασκόντων σ' αυτά τα εκπαιδευτικά ιδρύματα προβλέπεται να είναι αντίστοιχα με εκείνα των διδασκόντων στα κρατικά εκπαιδευτικά ιδρύματα έτοις ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Στο ίδιο πνεύμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτείνεται και η συνταγματική κατοχύρωση της δυνατότητας επαγγελματικής και κάθε άλλης ειδικής εκπαίδευσης όχι μόνο από το κράτος και ως προνόμιο του κράτους, αλλά και από μη κρατικούς φορείς με την τροποποίηση της παραγράφου 7 του άρθρου 16 του Συντάγματος.

Στόχος της πρότασής μας για μη κρατικά ΑΕΙ δεν είναι όπως λέγεται εσφαλμένα, η ιδιωτικοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης. Κάτι τέτοιο λέγεται σκόπιμα, προκειμένου να στρεψοδικήσουν όσοι επικαλούνται ότι η Κυβέρνηση και η Βουλή, στην οποία ανήκει η πρωτοβουλία της Αναθέρησης του Συντάγματος, έχει τέτοιο σκοπό. Πρόθεσή μας είναι η πρόβλεψη της δυνατότητας λειτουργίας και μη κρατικών ανωτάτων ιδρυμάτων, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, παράλληλα προς τα δημόσια ιδρύματα, η ρύθμιση μας νέας δυνατότητας, δηλαδή, που διαμορφώνεται στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη από την αυξανόμενη ζήτηση εκ μέρους των νέων ανθρώπων για πανεπιστημιακές σπουδές, που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες, προσαρμόζονται στις δικές τους απαιτήσεις, επιδιώξεις και περιστάσεις.

Θα αναφέρω τρεις κυρίως λόγους για να επιχειρηματολογήσω υπέρ της άποψης ότι πρέπει παράλληλα προς τα κρατικά να λειτουργήσουν και τα μη κρατικά, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ανώτατα ιδρύματα.

Πρώτον, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η άρνηση λειτουργίας μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων σημαίνει αποστέρηση των νέων ανθρώπων από μία εναλλακτική δυνατότητα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, κατά παράβαση μάλιστα της θεμελιώδους διατάξεως του άρθρου 5 παράγραφος 1 του Συντάγματος μας που κατοχυρώνει το δικαί-

ωμα της ελεύθερης και ανεμπόδιστης ανάπτυξης της προσωπικότητας.

Δεύτερο επιχείρημα. Η λειτουργία μη κρατικών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων στη χώρα μας, συνεπάγεται επίσης τη δημιουργία νέων δυνατοτήτων αξιοποίησης του εγχώριου επιστημονικού δυναμικού, καθώς και εξοικονόμησης συναλλαγμάτων από τον πειρισμό της «φοιτητικής μετανάστευσης» και παραμονή και εργασία στη χώρα μας νέων επιστημόνων. Συνεπάγεται δε οικονομική ελάφρυνση των οικογενειών, που πολλές φορές αναγκάζονται να επωμιστούν το βάρος για τη συντήρηση ενός ή περισσότερων παιδιών που φοιτούν στο εξωτερικό. Και η «φοιτητική μετανάστευση» –ελέχθη αυτό αλλά επιτρέψει μου να το επαναλάβω- δεν αφορά τα παιδιά των ευπόρων οικογενειών, που -ούτως ή άλλως- θα επιλέξουν ένα υψηλού κύρους πανεπιστήμιο του εξωτερικού. Αφορά κυρίως και προεχόντως δεκάδες χιλιάδες ελληνικές οικογένειες χαμηλού η μεσαίου εισοδήματος, που μην έχοντας εναλλακτική προλογή στέλνουν τα παιδιά τους για σπουδές στο εξωτερικό.

Τρίτον, με την ιυθέτηση των εθνικών ρυθμίσεων για λειτουργία των μη κρατικών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων προλαμβάνουμε –κι αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό- μία ανεξέλεγκτη κατάσταση που μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα των εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς επίσης και της υποχρέωσής μας να αναγνωρίζουμε τα επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων ξένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένων και των παραρτημάτων τους που λειτουργούν στην Ελλάδα. Προσδιορίζουμε, με την εισιγούμενη Συνταγματική Αναθέρηση, εμείς τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία μη κρατικών μη κερδοσκοπικών Α.Ε.Ι. και δεν επιτρέπουμε να εξελιχθούν τα πράγματα εκτός ορίων και κανόνων. Διαφορετικά, θα μείνει –και πρέπει αυτό να το συνειδητοποιήσουμε- ανοικτό το ενδεχόμενο να διαμορφωθεί αύριο ένα άναρχο τοπίο στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπογραμμίζεται επιπλέον ότι η λειτουργία μη κερδοσκοπικών Α.Ε.Ι. θα γίνει υπό αυστηρούς όρους και κανόνες τους οποίους θα θεσμοθετήσει το Ελληνικό Κοινοβούλιο και υπό τις δικλίδες ασφαλείας του Ευρωπαϊκού Δικαίου.

Επιπλέον, υπογραμμίζεται ότι η ιδιαιτερότητα του δημοσίου πανεπιστημίου ως ιδρύματος που επιτελεί δημόσια αποστολή και παρέχει δωρεάν φοίτηση, στέγαση και σίτιση το διαφοροποιεί επαρκώς από οποιδήποτε μη κρατικό πανεπιστήμιο, ώστε να μην είναι δυνατόν -διότι και αυτό ελέχθη ως επιχείρημα από την πλευρά της Αριστεράς- να εγερθεί εκ μέρους των μη κρατικών πανεπιστημών αξίωση για κρατική χρηματοδότηση κατ' επίκληση της χρηματοδότησης που δίδεται στη δημόσια ανώτατη εκπαίδευση από τον κρατικό προϋπολογισμό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, σε ενάμισι λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδη): Ορίζετε μόνος σας το χρόνο;

Προσπαθήστε να ολοκληρώσετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Ζητώ και εσείς μου επιτρέπετε ανάλογα με το χρόνο που υπάρχει.

Με την πρόταση, λοιπόν, αναθέρησης του άρθρου 16 και την προσθήκη των παραγράφων που ανέφερα, προχωρούμε στη δυνατότητα αξιολόγησης της ανώτατης εκπαίδευσης και επιχειρείται η ενσωμάτωση στο Σύνταγμα της δυνατότητος για ίδρυση μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών πανεπιστημών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ανέδειξαν οι σύγχρονες τάσεις στην κοινωνία και στην εκπαίδευση. Η άρνηση της Αντιπολίτευσης, έτσι όπως εκδηλώθηκε από τα κόμματα της Αριστεράς, αλλά και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, να αντιληφθεί το ζήτημα και να συμβάλει στην επίλυσή του είναι ουσιαστικά άρνηση αντιμετώπισης της πραγματικότητας, μια άρνηση η οποία, δυστυχώς, υπαγορεύεται από κοντόφθαλμους μικροκομματικών υπολογισμούς και όχι από βάσιμα επιχειρήματα. Δεν είναι τυχαίο ότι το Π.Α.Σ.Ο.Κ. και ο Σ.Υ.ΡΙΖ.Α. για τα ίδια θέματα ψήφισαν διαφορετικά στο Ευρωκοινοβούλιο το 2002 και διαφορετικά ψηφίζουν σήμερα, παραπλανώντας τις νέες και τους

νέους του τόπου μας.

Κλείνοντας, θέλω να υπενθυμίσω ότι για τα κορυφαία ζητήματα θέση των κομμάτων της Αντιπολίτευσης, ιδίως των κομμάτων της Αριστεράς, είναι η διενέργεια δημοψηφίσματος. Δεν άκουσα να επαναλαμβάνουν αυτό το αίτημα για διενέργεια δημοψηφίσματος σχετικά με το άρθρο 16, διότι γνωρίζουν πως η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών, επιθυμεί παραλληλή λειτουργία -υπό τους όρους και προϋποθέσεις που εμείς συνταγματικά και κανονιστικά θα θέσουμε- μη κρατικών Α.Ε.Ι..

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πρέργυα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Και εγώ ευχαριστώ.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης, ειδικός εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι ήταν χαρακτηριστικός ο τρόπος με τον οποίο κατέληξε ο προηγούμενος ομιλητής, ο αγαπητός συνάδελφος κ. Μπούγας, προκάλεσε πραγματικά όσους αντιδρούν, όσους διαφωνούν με την αναθεώρηση του άρθρου 16 να ζητήσουν πολιτική επιβεβαίωση των θέσεων τους από τον ελληνικό λαό δια μέσου ενός δημοψηφίσματος. Λυπάμαι που μιλώ σε έδρανα τα οποία είναι σχεδόν κενά από την πλευρά των όσων διαφωνούν, γιατί θεωρώ ότι η αναθεώρηση του άρθρου 16 και η δυνατότητα κατοχύρωσης της λειτουργίας των μη κρατικών πανεπιστημίων από την πλευρά του Συντάγματος και στη συνέχεια η εφαρμογή αυστηρών διατάξεων για τη λειτουργία τους προστατεύει αυτά τα αγαθά, της δημόσιας εκπαίδευσης και της καλής λειτουργίας της ανώτατης εκπαίδευσης, τα οποία θέλουν να υπερασπίσουν όσοι αντιδρούν στην αναθεώρηση του άρθρου 16.

Τι λένε οι αντιδρώντες; Τι λένε τα κόμματα της Αριστεράς; Τι λέει το Π.Α.Σ.Ο.Κ.; το οποίο μάλλον δεν λέει, γιατί απλά δεν έχει ξεκαθαρίσει τι θέλει να πει; Άλλα λένε σήμερα, ξεχάνε τι είχαν πει την προηγούμενη, ξαναέρχονται με καινούργιες ιδέες, χωρίς όμως να έχουν αποτυπώσει σ' ένα φύλλο χαρτί ποια είναι η συνταγματική τους πρόθεση. Λένε όσοι αντιδρούν ότι, αν ανοίξουμε τη λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στον ιδιωτικό χώρο μέσα από τη λειτουργία αυτών που προτείνουμε εμείς Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων μη κρατικά, μη κερδοσκοπικά χαρακτήρα, θα εμπορευματοποιήσουμε την παιδεία. Παραγνωρίζουν ένα πράγμα, ότι σήμερα η παιδεία μας είναι de facto εμπορευματοποιημένη, όχι μόνο γιατί χιλιάδες φοιτητές σπουδάζουν στο εξωτερικό, αλλά γιατί χιλιάδες παιδιά προσπαθούν να βρουν απάντηση στα όνειρα της επαγγελματικής αποκατάστασης και της απόκτησης δεξιοτήτων μέσα από αυτά που λειτουργούν ήδη κερδοσκοπικά στη χώρα μας. Και δεν συζητάμε μόνο για ένα, δύο ή τρία ιδρύματα, μιλάμε για εκατοντάδες ιδρύματα, τα οποία λειτουργούν με διατάξεις του εμπορικού κώδικα, που δεν ελέγχονται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και παρέχουν πτυχία, που εγώ δεν θέλω να πώ ότι είναι αμφισβητούμενης ποιότητας, αλλά σίγουρα δεν εκδίδονται με καμμία κρατική πιστοποίηση και σίγουρα δεν υπάρχει καμμία κρατική αναγνώριση στην συνέχεια.

Και ξεχάμε κάτι πάρα πολύ σημαντικό. Ότι εφόσον λειτουργούν όλα αυτά τα ιδρύματα εδώ και πάρα πολύ καιρό στη χώρα μας και έχουν παράγει δεκάδες χιλιάδες αποφοίτους, κάποια στιγμή το κοινωνικά δίκαιο θα είναι ή το κοινωνικά πιεστικό - ακόμα χειρότερα γιατί εμείς είμαστε πολιτικοί και αντιδρούμε στην κοινωνική πίεση- να έλθουμε να τα αναγνωρίσουμε εκ των υστέρων. Κάποια στιγμή δε, θα έλθει και η Ευρωπαϊκή Ένωση και θα μας πει ότι εφόσον έχουμε συνυπογράψει την Μπολόνια και την αναγνώριση των πτυχίων -και καλώς τη συνυπογράψαμε, διαφωνούσε το Κ.Κ.Ε. ενδεχομένως, αλλά δεν έχει τόσο μεγάλη σημασία εφόσον το 95% του ελληνικού λαού προσβλέπει προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και η προηγούμενη Κυβέρνηση συνυπέγραψε την Μπολόνια, δηλαδή την αναγνώριση των πτυχίων μέσα στην Ευρώπη μέσα από κοινούς παραδεκτούς κανόνες λειτουργίας- θα πρέπει να αναγνωρίσουμε όλα αυτά τα ιδρύματα και τα πτυχία. Μάλιστα δε θα αναγνωρίσουμε και την

κερδοσκοπία και θα κατατάξουμε τελικά την κερδοσκοπία πάνω στον εκπαιδευτικό χώρο ως το μόνο τρόπο απόκτησης διπλωμάτων πέρα από το δημόσιο.

Τι σημαίνει όλο αυτό; Ότι μη ψηφίζοντας την Αναθεώρηση του άρθρου 16 και δίνοντας τη δυνατότητα στο κράτος να ελέγχει την παρεχόμενη από ιδιώτες δημόσια ανώτατη εκπαίδευση -όχι το αντίστροφο- εθελοτυφλούμε απέναντι σε μια ζωντανή πραγματικότητα, μια πραγματικότητα πιεστική, μια πραγματικότητα που θα μας οδηγήσει μαθηματικά σε μερικά χρόνια να αναγνωριστούν πτυχία τα οποία έχουν δοθεί με τρόπους που έφερουμε στην πλατεία Κάνιγγος! Και αυτό δεν θα είναι καθόλου τιμητικό ούτε για τη χώρα, ούτε για το επίπεδο εκπαίδευσης.

Νομίζω ότι τα επιχειρήματα τα οποία έχουν αναπτυχθεί γύρω από την αναγκαιότητα λειτουργίας της ανώτατης εκπαίδευσης στην ιδιωτική σφαίρα και πέρα από τον απόλυτο και ασφυκτικό έλεγχο του κράτους μέσα από τη δημόσια εκπαίδευση, είναι καταλυτικά, τα έχουμε συζητήσει. Άλλωστε, μπορώ να σας πω ότι ως Ειδικός Εισηγητής για την Αναθεώρηση του άρθρου 16 στην προηγούμενη Βουλή σιώπησα μπροστά στην καταλυτικότητα των επιχειρήματων του Εισηγητή της Μειοψηφίας τότε του κ. Θόδωρου Πάγκαλου, ο οποίος ήταν ακόμα πιο ένθερμος υπέρμαχος απ' ό,τι η Νέα Δημοκρατία για τη λειτουργία τέτοιου είδους ιδρυμάτων.

Θα σας πω όμως το εξής, ότι ο κόσμος αλλάζει, και ο κόσμος δεν μπορεί να λειτουργεί μέσα από περιχαρακώσεις του παρελθόντος. Τα εθνικά σύνορα είναι πολύ χαλαρά για την οικονομία, για τους ανθρώπους, για τη γνώση, για τις δεξιότητες και για την αγορά εργασίας. Και εφόσον τα εθνικά σύνορα είναι χαλαρά, μια πραγματικότητα την οποία δεν μπορούμε να παραβεβαιώσουμε, δεν μπορούμε εμείς να παραμένουμε κολλημένοι σ' ένα σκληρό παρελθόν που είχε άλλους στόχους να εξυπηρετήσει, την τάξη διότι όταν ψηφίστηκε στη συγκεκριμένη διάταξη στο Σύνταγμα, ήθελε να βάλει τάξη σε μια αναρχία.

Εμείς σήμερα τι προτείνουμε: να δώσουμε τη δυνατότητα αλλά και την εποπτεία στο κράτος. Να επαναφέρουμε την εποπτεία στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μέσα από νόμο-πλαίσιο που θα ορίζει πώς μπορεί να λειτουργεί και κάτω από ποιες προϋποθέσεις το μη κρατικό Α.Ε.Ι. και μέσα από ιδρυτικούς νόμους του καθενός Α.Ε.Ι., να καθορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ιδρυτών, να καθορίζεται ο τρόπος επιλογής τους εκπαιδευτικού προσωπικού, τα δικαιώματα των φοιτητών, τα θέματα χρηματοδότησης, τα θέματα υποτροφιών, πράγματα πολύ βασικά για να λειτουργήσει ένα τέτοιο ίδρυμα.

Έχω υπάρξει φοιτητής σε διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό και μπορώ να μιλήσω έχοντας δεσμού τις εκπαιδευτικές υπηρεσίες και για τα καλά και για τα κακά του κάθε συστήματος. Ένα όμως έμαθα, ότι τελικά τα εκπαιδευτικά ιδρύματα δεν τα διαμορφώνουν ούτε οι αιθουσες, ούτε οι υποδομές ούτε τίποτε άλλο ούτε οι διοι οι καθηγητές ούτε οι συγγράμματα. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και το υψηλό επίπεδο τους το διαμορφώνει η άμιλλα που δημιουργείται για τη γνώση ανάμεσα στους φοιτητές. Εκεί γεννιούνται οι νέες ιδέες, εκεί γεννιούνται τα νέα μιαλά, εκεί γεννιέται η πρωτοπορία.

Και, δυστυχώς, σήμερα ακριβώς γιατί έχει επικρατήσει εδώ και πάρα πολλά χρόνια μια λογική ισοπέδωσης, μια λογική μηδενισμού αποφυγής της άμιλλας ιδιαιτέρα μέσα στο πανεπιστήμιο, δεν γεννιέται τέτοιου είδους νέα γνώση στο Ελληνικό πανεπιστήμιο. Γεννιέται αντίδραση απέναντι στη γνώση. Γεννιέται η επιθυμία κατάλυσης της λειτουργίας του πανεπιστημιακού ιδρύματος. Το έχουμε νοιώσει ως φοιτητές στις αιθουσες των συνελεύσεων. Το νοιώθουμε σήμερα όταν πάμε να επισκεφθούμε Ανώτατα Εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα βλέπουμε βαθιά πληγωμένα από τον κομματισμό. Το αισθανόμαστε όταν γινόμαστε δέκτες επιθυμιών για να εκλεγεί ο Α ή ο Β καθηγητής ή να στηριχθεί από την Α ή από τη Β πολιτική νεολαία.

Δυστυχώς, έτσι δεν φτιάχνεται ανώτατη εκπαίδευση. Ανώτατη εκπαίδευση φτιάχνεται μόνο μέσα από σκληρό αγώνα και μέσα από σκληρό ανταγωνισμό των φοιτητών για τον καλύτερο

βαθμό, ένα καλύτερο βαθμό που δικαιούνται όχι γιατί φέρουν κομματικές κονκάρδες, ή γιατί ήταν πρώτοι στους κομματικούς αγώνες, αλλά γιατί ήταν πρώτοι στα μαθήματα και στη γέννηση της νέας σκέψης και της νέας γνώσης.

Έχω μπροστά μου ένα βιβλίο. Το υπογράφει ο νυν Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μαζί με τον έγκριτο δημοσιογράφο κ. Μανώλη Κοττάκη. Λέγεται: «Κόντρα στη δικτατορία των μετριοτήτων-μία παρέμβαση για την αναθεώρηση του άρθρου 16». Δυστυχώς, αποτελεί μία ανατύπωση ενός άρθρου που δημοσιεύθηκε το 1988 στον Οικονομικό Ταχυδρόμο. Αποτελούσε τη σκέψη όλων ημών που παρ' ότι ήμασταν φοιτητές στο ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο θέλαμε να δούμε δίπλα μας να γεννηθεί και κάπι αλλο, κάπι που να μας ανταγωνίζεται, να μας συναγωνίζεται ώστε να διακριθούμε και να φανούμε καλύτεροι. Δυστυχώς, είκοσι χρόνια μετά ακόμα η κατάλυση της δικτατορίας των μετριοτήτων αποτελεί το ζητούμενο. Γι' αυτό και ζητάω απ' όλους σας να ψηφίσουμε την αναθεώρηση του άρθρου 16.

(Χειροκροτήματα από την πέρυργα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Εισερχόμεθα στον κατάλογο των ομιλητών. Υπενθυμίζω ότι ο χρόνος ομιλίας είναι οκτώ λεπτά.

Ο κ. Σταϊκούρας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σύμφωνα με τις θεωρίες της ενδογενούς οικονομικής ανάπτυξης η επένδυση στη γνώση επιταχύνει τους ρυθμούς της βιώσιμης και της αειφόρου ανάπτυξης, βελτιώνει την ανταγωνιστικότητα, μειώνει τις περιθωριακές ανισότητες, ενισχύει την απασχόληση, προωθεί την κοινωνική συνοχή. Σε μια κοινωνία που επενδύει στη γνώση το ανθρώπινο κεφάλαιο αποδεικνύεται ως ο πιο πολύτιμος πόρος στον πιο καθοριστικό παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης.

Θεωρητικές προσεγγίσεις και εμπειρικές μελέτες κατατείνουν στη διαπίστωση ότι η εκπαίδευση αποτελεί το βασικό μηχανισμό παραγωγής, συσσώρευσης και δάχυσης του ανθρώπινου κεφαλαίου. Έχει αποδειχθεί ότι οι επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο τόσο οι ιδιωτικές όσο και οι κοινωνικές υπό την προϋπόθεση της χρηστής και αποτελεσματικής διαχείρισης των πόρων έχουν καλές αποδοτικότητες. Ως εκ τούτου ορθώς η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει αποδώσει ιδιαίτερη σημασία στην ποσότητα και στην ποιότητα του ανθρώπινου κεφαλαίου. Ορθώς έχει αποδώσει υψηλή προτεραιότητα στην ανασυγκρότηση και στον εκσυγχρονισμό του συστήματος της τυπικής εκπαίδευσης και στη δημιουργία ενός αξιόπιστου συστήματος κατάρτισης και διά βίου μάθησης.

Σ' αυτήν την κατεύθυνση καίριας σημασίας είναι η βελτίωση της αποδοτικότητας του συστήματος της ανώτατης εκπαίδευσης. Είναι γεγονός ότι η κατάσταση στην ανώτατη εκπαίδευση είναι προβληματική. Η Ελλάδα υστερεί στους περισσότερους δείκτες που αποτιμούν και αξιολογούν τις επιδόσεις της χώρας στο συγκεκριμένο τομέα. Η ανώτατη εκπαίδευση σε θεσμικό, δομικό και λειτουργικό επίπεδο παραυτάζει ελλείμματα, δυσλειτουργίες και αναχρονιστικές αγκυλώσεις με συνέπεια να μην μπορεί να συμβάλλει όσο δυνητικά μπορεί στην επιτυχή προσαρμογή της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας στο ανταγωνιστικό και συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Η ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα μας χαρακτηρίζεται από κρατικό συγκεντρωτισμό, γραφειοκρατική και συντεχνιακή λογική, εσωστρέφεια, έλλειψη διαφάνειας, χαμηλό βαθμό κοινωνικής λογοδοσίας. Στην ανώτατη εκπαίδευση παρατηρείται μετάλλαξη των θεσμών, παραγωγή κοινωνικών διακρίσεων και ανισοτήτων. Εγκολπώνονται αρκετές διεθνείς πρωτοτυπίες, οι οποίες συμβάλλουν όμως στην υποβάθμιση των ελληνικών πανεπιστημάτων.

Παρά ταύτα είναι εσφαλμένη και άδικη μια ισοπεδωτική αρνητική κριτική για το ελληνικό πανεπιστήμιο. Στους κόλπους του έχουν αναπτυχθεί κάποιες σημαντικές νησίδες ποιότητας που δεν θα πρέπει να τις αγνοούμε, δεν θα πρέπει να τις υποτιμούμε.

Σε κάποιες περιπτώσεις παράγεται και προσφέρεται σημαντικό έργο από διδάσκοντες και φοιτητές που διακρίνονται σε διε-

θνές επίπεδο. Αυτές όμως είναι οι εξαιρέσεις και όχι ο κανόνας. Και αυτό διότι το ελληνικό πανεπιστήμιο δεν εμφανίστηκε έτοιμο, αλλά και πρόθυμο, να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της νέας εποχής.

Τα προβλήματα στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης τα αναγνωρίζουν πολιτικές δυνάμεις και διεθνείς οργανισμοί. Εγώ ριες και διεθνείς εκθέσεις, όπως η φετινή έκθεση του Ο.Ο.Σ.Α., συγκλίνουν στη διαπίστωση ότι η μεταρρύθμιση στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης είναι επιτακτικά αναγκαία, κοινωνικά επιβεβλημένη.

Η συνολική ανασυγκρότηση και ο εκσυγχρονισμός της ανώτατης εκπαίδευσης, με πρώτιστο μέλημα την αναβάθμιση του δημόσιου πανεπιστημίου, σ' ένα θεσμικό περιβάλλον όμως, όπου κρατική και μη κρατική, αλλά σαφώς μη κερδοσκοπική ανώτατη εκπαίδευση μπορούν να συνυπάρξουν κάτω από τις απαιτητικές ποιοτικές προδιαγραφές, αποτελεί την πλέον ρεαλιστική και αποτελεσματική πρόταση.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με τον πρόσφατο νόμο για την ανώτατη εκπαίδευση και με την πρόταση για την αναθεώρηση του άρθρου 16 του Ελληνικού Συντάγματος, θέτει τις βάσεις, τον οδικό χάρτη για την αποκατάσταση της ποιότητας του ελληνικού πανεπιστημίου.

Σύχος αυτών των πρωτοβουλιών είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών πανεπιστημίων με την παροχή ίσων και πολλαπλών ευκαιριών, η θεσμική θωράκιση της διοίκησης των ανώτατων ιδρυμάτων, η ακαδημαϊκή και οικονομική αυτοτέλεια των πανεπιστημίων, η εισαγωγή κριτηρίων αριστείας και κοινωνικής λογοδοσίας, η εφαρμογή ενός αξιόπιστου συστήματος αξιολόγησης, η υιοθέτηση υψηλών κριτηρίων αξιοκρατίας, διαφάνειας και αποτελεσματικότητας, η εναρμόνιση θεσμών και δομών με το ευρωπαϊκό περιβάλλον και τα διεθνή πρότυπα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η προτεινόμενη αναθεώρηση του άρθρου 16 του Ελληνικού Συντάγματος παρέχει τη δυνατότητα ιδρυσης μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και στη χώρα μας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ίπαρξη αξιών και κριτηρίων και ενός ρυθμιστικού και εποπτικού μηχανισμού που να τα εφαρμόζει άμεσα, αυστηρά, αξιόπιστα, κριτηρίων και προδιαγραφών που θα διασφαλίζουν το υψηλό ποιοτικό επίπεδο εκπαίδευσης σε τομείς όπως είναι η στελέχωση του ιδρύματος, η υλικοτεχνική υποδομή, η οικονομική διαφάνεια και βιωσιμότητα, η διαδικασία εισαγωγής των φοιτητών, ο χρονικός ορίζοντας της επένδυσης, η ακαδημαϊκή φερεγγυότητα.

Σύχοις της προτεινόμενης αναθεώρησης είναι πρώτον, η ποιοτική αναβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης, με τη διαρκή αξιολόγηση του έργου όλου του διδακτικού προσωπικού και όλων των φορέων της ανώτατης εκπαίδευσης, της αποσυμφόρησης των κρατικών πανεπιστημίων και της ορθολογικής κατανομής του ποιοτικού δυναμικού, της ενίσχυσης του ανταγωνισμού, του περιορισμού της απόλυτης κρατικής εξάρτησης και της λογικής της συντεχνίας.

Δεύτερον, η συμβολή στην αντιμετώπιση της παραπαιδείας, στον περιορισμό της φοιτητικής μετανάστευσης και της διαρροής εγκεφάλων με τη διεύρυνση των εκπαιδευτικών επιλογών και ευκαιριών.

Τρίτον, ο επαναπατρισμός, η αξιοποίηση και η ανάδειξη διακεκριμένων Ελλήνων επιστημόνων, οι οποίοι θα μεταφέρουν και τη σχετική τεχνογνωσία στη χώρα μας.

Τέταρτον, η δημιουργία καινούριων εισοδημάτων και νέων θέσεων απασχόλησης για τη στελέχωση των ιδρυμάτων.

Πέμπτον, η εξοικονόμηση πόρων, ώστε να βελτιωθεί το κόστος ανά φοιτητή στη δημόσια εκπαίδευση.

Έκτον, η προσέλκυση φοιτητικής χώρες, με συνέπεια την εισροή συναλλάγματος και τη δυνατότητα εξαγωγής της ελληνικής παιδείας και του Ελληνικού Πολιτισμού.

Έβδομον, η καθιέρωση αυστηρού ρυθμιστικού πλαισίου λειτουργίας σε κάθε είδους ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα οποία αναπτύσσονται άναρχα και χωρίς επαρκή έλεγχο στην ποιότητα της παρεχόμενης γνώσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αναθεώρηση του άρθρου 16

του Συντάγματος φυσικά δεν πρόκειται από μόνη της να λύσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα μας. Δεν είναι πανάκεια για τη θεραπεία όλων των δεινών. Είναι όμως αναμφίβολα ένα σημαντικό βήμα. Είναι μία πραγματικά προοδευτική πρωτοβουλία. Συμβαδίζει με τις απαιτήσεις που θέτει η σύγχρονη κοινωνία της γνώσης. Ανταποκρίνεται σε βασικές, πραγματικές ανάγκες της νέας εποχής, σε καθολικά αιτήματα της σύγχρονης κοινωνίας.

Η προτεινόμενη αναθεώρηση του άρθρου 16 σε καμμία περίπτωση δεν σημαίνει εμπορευματοποίηση της παιδείας. Η προτεινόμενη αναθεώρηση δεν μεταβάλλει την αξία και προτεραιότητα που αποδίδει η Ελληνική Κυβέρνηση στην ενίσχυση και την ποιοτική αναβάθμιση του δημόσιου πανεπιστημίου έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στο σύγχρονο θεσμικό του ρόλο με ετοιμότητα, εγκυρότητα, δυναμισμό κι αυτοπεποίθηση.

Το δημόσιο πανεπιστήμιο, που είχα την τιμή να υπηρετώ μέχρι το Σεπτέμβριο, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για την ανάπτυξη της αναγκαίας για τη χώρα εκπαίδευτικής υποδομής.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την περέυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Ελευθέριος Αυγενάκης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Κύριοι Υπουργοί, κύριοι συνάδελφοι, η αποψινή συζήτηση για την αναθεώρηση του άρθρου 16 μας βάζει όλους τους Έλληνες πολίτες αλλά κυρίως εμάς τους Βουλευτές μπροστά σε μια ιστορική απόφαση. Να αποφασίσουμε εάν θα προχωρήσουμε στο δρόμο των μεταρρυθμίσεων προσαρμόζοντας την ελληνική κοινωνία και την ελληνική πραγματικότητα στο διεθνοποιημένο περιβάλλον.

Το είπα και στη συζήτηση της προηγούμενης εβδομάδας -το επαναλαμβάνων και τώρα- ότι θεωρώ τιμή να συμμετέχω στην ύψιστη κοινοβουλευτική διαδικασία, μια τιμή που συνοδεύεται παράλληλα από τεράστια ευθύνη να λάβουμε τολμηρές αποφάσεις που ενδεχομένως να μην βολεύουν εμάς, αλλά που διασφαλίζουν ένα καλύτερο αύριο για τα παιδά μας, για τις μελλοντικές γενεές.

Η συζήτηση για το άρθρο 16 έχει πολλές φορές στηριχθεί σε ανακρίβειες και φοβικά σύνδρομα. Τις περισσότερες φορές έχει γίνει αντικείμενο δημιουργίας λανθασμένων εντυπώσεων κι έχει χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση μικροπολιτικών συμφερόντων.

Ενδεικτική αυτής της στάσης είναι η υποκριτική συμπεριφορά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Ο κ. Παπανδρέου ως Υπουργός, την περίοδο της κυβέρνησης Σημίτη, είχε ταχθεί επισήμως υπέρ της ίδρυσης μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών πανεπιστημάτων. Στη συνέχεια ως Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης άλλαξε θέση. Προκειμένου να διατηρήσει τις εσωκομματικές ισορροπίες έκανε βήματα οπισθοδρόμησης και στροφή εκατόν ογδόντα μοιρών. Προκειμένου να μην συγκρουστεί με εσωκομματικούς του αντιπάλους προτίμησε να απεμπολήσει τις θέσεις του και να υποστηρίξει τις ακριβώς αντίθετες. Προτίμησε να πει «όχι» σ' αυτά που ο ίδιος υποστήριζε, για να μην επωμιστεί το πολιτικό κόστος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Αρχηγός του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. οφείλει να στηρίξει τις πραγματικές του απόψεις. Η απαιωνική και υποκριτική συμπεριφορά του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. είναι ακόμη πιο προκλητική κι αυτό γιατί είχε αρχικά συμφωνήσει με τις βασικές κατευθύνσεις της Αναθεώρησης. Όμως αυτές τις ανακολουθίες και την απουσία θέσεων και προγράμματος τις κρίνει ο ελληνικός λαός και φυσικά θα τις κρίνει η ίδια η Ιστορία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αναγκαίο για κάποια θέματα ιδιαίτερα εθνικής σημασίας όπως η παιδεία, να αφήσουμε στην άκρη τα πολιτικά παιχνίδια και τις μικροπολιτικές σκοπιμότητες. Οφείλουμε να στοιχηθούμε ως κοινωνία σε θέματα της παιδείας. Η παιδεία αποτελεί τη μεγαλύτερη επένδυση του Έθνους. Είναι η βάση και το στήριγμα του πολιτισμού μας. Παράλληλα είναι το επιστέγασμα του πολιτισμού μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα προβλήματα στην παιδεία είναι γνωστά σε όλους μας. Το αποδεικνύουν οι θέσεις των ελληνικών πανεπιστημάτων στις παγκόσμιες και ευρωπαϊκές

κατατάξεις. Στη διεθνώς αναγνωρισμένη κατάταξη των «TIMES» το πρώτο ελληνικό Α.Ε.Ι. στη διεθνή κατάταξη συντάσσεται στη θέση 459. Κανένα ελληνικό Α.Ε.Ι. στις πρώτες εκατό θέσεις στην Ευρώπη! Είναι πλέον καιρός να πάψουμε να αγνοούμε και να εθελοτυφλούμε μπροστά σε μια πραγματικότητα. Είναι χρέος μας να αντιμετωπίσουμε κατάματα τα προβλήματα και να μην τα μεταθέτουμε στο αύριο. Ο κόσμος θέλει να ξέρει την αλήθεια. Και η αλήθεια είναι ότι οφείλουμε να ενσωματώσουμε τις κοινοτικές οδηγίες, όπως την 36/2005, η οποία μας υποχρεώνει να αναγνωρίσουμε τα κέντρα ελευθέρων σπουδών που συνεργάζονται με πανεπιστήμια στο εξωτερικό.

Είμαστε υποχρεωμένοι να προχωρήσουμε στην επαγγελματική αναγνώριση των πτυχίων που χορηγούνται από ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, στο πλαίσιο της συνεργασίας τους με ελληνικά κολέγια.

Η πραγματικότητα είναι ότι η χώρα μας είναι αναλογικά ο μεγαλύτερος εξαγωγέας φοιτητών! Χιλιάδες Ελληνες φοιτητές φοιτούν στα πανεπιστήμια του εξωτερικού κάθε χρόνο, μεταφέροντας και σημαντικό συνάλλαγμα προς τις χώρες αυτές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν τα Τ.Ε.Ι. υστερούν στις διεθνείς κατατάξεις, αυτό προμηνύει τις ευκαιρίες που θα είχαν οι απόφοιτοί τους στην αυριανή διεθνοποιημένη κοινωνία, προμηνύει το μέλλον των παιδιών μας στην αυριανή, ακόμα πιο ανταγωνιστική, παγκοσμιοποιημένη κοινωνία.

Ζέρω πολλούς που ενδιαφέρονται για τη διατήρηση της υπάρχουσας κατάστασης στα ελληνικά πανεπιστήμια, μάχονται υπέρ της διατήρησης της ισχύουσας κατάστασης, αλλά τα παιδιά τους σπουδάζουν στο εξωτερικό! Είναι όμως πολύ περισσότεροι αυτοί που παρακολουθούν τα ελληνικά πανεπιστήμια με αγωνία. Είναι αυτοί οι γονείς που οι σπουδές των παιδιών τους στο εξωτερικό είναι απρόσιτες. Είναι αυτοί που πληρώνουν το κλείσιμο των πανεπιστημίων, τους βανδαλισμούς και τη μετριότητα των ελληνικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Η δικαίωση της Μειοψηφίας στο χώρο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης κοστίζει σε χρόνο και σε χρήμα. Δεν έχουμε δικαίωμα να χρονοτριβούμε και να παίζουμε στις πλάτες του ελληνικού λαού. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε άμεσα προβλήματα που έχουν σωρευθεί από χθες. Το οφείλουμε στους Έλληνες πολίτες. Το χρωστάμε άλλωστε και στα παιδιά, στη νεότερη γενιά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση του Κώστα Καραμανή, πιστή στις προεκλογικές εξαγγελίες και υλοποιώντας τις δεσμεύσεις της, κινείται σε δύο άξονες για την τριτοβάθμια εκπαίδευση:

Πρώτον, ενίσχυση των δημοσίων πανεπιστημάτων. Η παιδεία εξακολουθεί να αποτελεί δημόσιο αγαθό. Το ζητούμενο δεν είναι αυτό. Το ζητούμενο είναι η ποιότητα των δημοσίων πανεπιστημάτων.

Ο νόμος Γιαννάκου έβαλε τέλος στον αναχρονιστικό θεσμικό καθεστώς. Έβαλε τα θεμέλια για ένα πανεπιστήμιο ανοιχτών οριζόντων και ανοιχτών ευκαιριών και θεσμοθέτησε την αυτονομία των Α.Ε.Ι. και των Τ.Ε.Ι., τετραετή προγραμματισμό, ελεύθερη επιλογή προγράμματος, αξιολόγηση και ισχυρές πανεπιστημιακές διοικήσεις. Επεδίωξε το νέο θεσμικό πλαίσιο να είναι η ποιότητα και η αριστεία.

Να αναφερθώ λίγο στις προσετήρες πρυτανικές εκλογές, όπου για πρώτη φορά εφαρμόζεται η αρχή της καθολικής ψηφοφορίας. Θα κληθούν να ψηφίσουν όλοι οι φοιτητές. Αυτό αποτελεί ίσως την πιο δημοκρατική απόδειξη για τη συμμετοχή και την ενεργοποίηση όλων των φοιτητών, όλης της φοιτητικής και πανεπιστημιακής κοινότητας.

Υπάρχει ανθρωπος, αλήθεια, που διαφωνεί με αυτή την αρχή της καθολικής ψηφοφορίας; Θέλω να πιστεύω πως όχι. Αν όλοι στηρίζουμε την αρχή της καθολικής φοιτητικής της ψήφου, τότε όλοι θα επιβεβαιώσουμε και θα επιβραβεύσουμε τη συμμετοχή όλων των φοιτητών στις πρυτανικές εκλογές των επόμενων ημερών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας μην ξεχνάμε ότι η μετριότητα των ελληνικών πανεπιστημάτων συνδέεται άρρηκτα με τη διαπλοκή πολιτικών κομμάτων, συνδικαλιστών και πρυτάνεων που γέννησε ο νόμος του 1982. Εμείς βάζουμε τέλος σ' αυτή τη διαπλοκή.

Δεύτερον, ο δεύτερος άξονας της πολιτικής μας είναι η ανα-

θεώρηση του άρθρου 16 και η δυνατότητα λειτουργίας μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Με τον τρόπο αυτό αναβαθμίζουμε την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Δίνουμε το δικαίωμα της επιλογής. Τι πιο φιλελεύθερο και τι πιο δημοκρατικό;

Τα σφέλη από τη συνύπαρξη δημοσίων και ιδιωτικών ιδρυμάτων είναι πολλά. Στόχος είναι να δημιουργήσουμε ένα σύγχρονο εξωτερικές και δυναμικό ελληνικό Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.

Και διερωτώμαι: Γιατί να μην υποστηρίξουμε την επιστροφή ακαδημαϊκών και ερευνητών που διαπρέπουν στο εξωτερικό; Θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ σε μια πρόσφατη εμπειρία που είχα με αφορμή ένα ταξίδι μου στη Νέα Υόρκη. Είδα στα μάτια πολλών Ελλήνων επιστημόνων τη δύση της επιστροφής. Έγινα αποδέκτης συνεχώς ερωτημάτων για τα κίνητρα που δίνει ο πρόσφατα ψηφισμένος νόμος για την Έρευνα και την Τεχνολογία, προκειμένου να επιστρέψουν οι Έλληνες ερευνητές -πού;- στην Ελλάδα, στην πατρίδα τους.

Γιατί να μην τους δώσουμε την ευκαιρία να επιστρέψουν και να μεταφέρουν τις γνώσεις τους εδώ να καταθέσουν εδώ το μυαλό, τις σκέψεις και τις ιδέες τους; Διερωτώμαι γιατί να μην γίνουμε η χώρα που θα εισάγει φοιτητές, αντί να στέλνει χιλιάδες κάθε χρόνο στο εξωτερικό. Η χώρα μας αποτελεί δημοφιλή προορισμό. Γιατί να μην τα αξιοποίησουμε στο μέγιστο βαθμό και να γίνουμε χώρα υποδοχής φοιτητών; Γιατί να μην αναπτύξουμε ένα σημαντικό κλάδο του τριτογενή τομέα;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μας τρομάζει η απελευθέρωση και δεν πρέπει να μας τρομάζει η απελευθέρωση. Εμπιστευόμαστε τις υγείες και τις δημιουργικές επιστημονικές δυνάμεις των πανεπιστημιακών και τεχνολογικών ιδρυμάτων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Θεωρούμε όμως ότι θα αναδείξουμε τη σύγκριση και την άμιλλα βάζοντας τέλος στη μετριότητα και την καθήλωση. Η συνύπαρξη κρατικών και μη κρατικών Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. θα κρατήσει νέες δυνάμεις στην Ελλάδα, θα επιστρέψει στην ελληνική κοινωνία και στην ελληνική αγορά τις επενδύσεις που έχουν γίνει χρόνια τώρα στο εξωτερικό.

Θα ανοίξει την πόρτα σε χιλιάδες διακεκριμένους Έλληνες του εξωτερικού που επιστρέφοντας στην πατρίδα, θα φέρουν νέα τεχνογνωσία, χρήσιμη για την ανάπτυξη της οικονομίας μας.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνοντας θα μου επιτρέψετε, κυρίες και κύριοι, να πω μία τελευταία φράση. Η πολιτική δεν είναι η τέχνη του εφικτού, αλλά η τέχνη της επίτευξης στόχων. Στόχος μας δεν είναι το εφικτό, αλλά το ευκταίο, δεν είναι το μέτριο, αλλά το άριστο. Με γνώμονα, λοιπόν, το άριστο και το ευκταίο, κινούμαστε στην αναθεώρηση του άρθρου 16.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ο κ. Ηλίας Καλλιώρας.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, το 2001 ήμουν στην Αίθουσα αυτή και τότε αναθεωρήσαμε -και πολύ σωστά κάναμε- με τη γενναιότητα της Νέας Δημοκρατίας, εν αντιθέσει με το Π.Α.Σ.Ο.Κ που δεν είναι στην Αίθουσα για μέρες τώρα, μια σειρά από διατάξεις. Και κάναμε το σωστό. Ήταν μια πάρα πολύ καλή αναθεώρηση. Χρειαζόταν η χώρα μεταρρυθμίσεις, αλλαγές. Κάναμε ορισμένες, αφήσαμε κάποιες. Μια τέτοια διακριτή κλασική περίπτωση είναι και το άρθρο 16 του Συντάγματός μας.

Η Νέα Δημοκρατία, λοιπόν, το 2001 ήταν εδώ. Το Π.Α.Σ.Ο.Κ, όμως -από το οποίο περίμενα πολύ περισσότερα και προσωπικά- έζησε ένα μικρό «πολιτικό δράμα», ας μου επιτραπεί η έκφραση, το οποίο ξεκίνησε, όταν φθάσαμε τα Χριστούγεννα για να συζητήσουμε τότε στην Επιτροπή Αναθεώρησης του Συντάγματος το άρθρο 16. Θυμηθείτε τις παλινωδίες και όλες τις αστειότητες που προέκυψαν, αναφορικά με το πότε θα

πάρει σειρά συζήτησης το εν λόγῳ άρθρο.

Από εκεί και πέρα, όλοι γνωρίζουμε ότι το 2007 το Π.Α.Σ.Ο.Κ. έφυγε από την Αίθουσα. Γύρισε την πλάτη του, όπως έκανε και με την Ε.Ο.Κ. τότε που έλεγε: «ΕΟΚ και ΝΑΤΟ το ίδιο συνδικάτο». Το έκανε και πρόσφατα με το ασφαλιστικό. Δηλαδή, σε κρίσιμες στιγμές -και ανέφερα δύο παραδείγματα- γύρισε την πλάτη στην Αίθουσα και έφυγε.

Οι πολίτες, όμως, στις τελευταίες εκλογές και όχι μόνο είπαν «ναι». Είχαμε στο πρόγραμμά μας συγκεκριμένα τοποθετηθεί, γράψει και πει στον κόσμο ότι εμείς είμαστε υπέρ της αναθεώρησης του άρθρου και ότι χρειάζεται μη κρατικό ίδρυμα, πανεπιστήμιο.

Αγαπητοί συνάδελφοι, φαντάζεστε τι θα γινόταν, εάν κάνουμε, σήμερα, την υπόθεση εργασίας ότι ήταν στην Αίθουσα οι συνάδελφοι από το Π.Α.Σ.Ο.Κ και κυρίως ο κ. Παπανδρέου -ας το πω ονομαστικά, γιατί όχι;- μαζί με τον κύριο Βενιζέλο;

Θέλω να σας θυμίσω ότι το 1996, οι δύο εκλεκτοί του Π.Α.Σ.Ο.Κ ξεκίνησαν -το είπε και ο Υπουργός νωρίτερα- το ν. 2413/96, όπου στο άρθρο 32 ήταν η ίδρυση του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελληνικών Σπουδών, άσχeta εάν εφαρμόστηκε ή όχι τότε ο νόμος, όπου υπήρχαν υπογραφές του κ. Παπανδρέου και του κ. Βενιζέλου. Αυτά το 1996. Γ' αυτό που συζητάμε σήμερα δηλαδή, συμφωνούσαν τότε δύο Υπουργοί.

Στη συνέχεια όμως δυστυχώς, δέκα χρόνια αργότερα, όταν η Νέα Δημοκρατία ξεκίνησε τη διαδικασία τον Ιούνιο του 2006, οι δύο του Π.Α.Σ.Ο.Κ, ο κ. Βενιζέλος και ο κ. Παπανδρέου, δεν συναντήθηκαν ποτέ. Λυπάμαι, γιατί αυτό αποβαίνει σε βάρος της χώρας. Και θα φέρω ορισμένα παραδείγματα στη συνέχεια, γιατί με πονά, γιατί είμαι και εγώ μέλος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Μάλιστα νιώθω μεγαλύτερη πολιτική δυσφορία, όταν διαβάζω τα εξής. Επιτρέψτε μου να διαβάσω δύο λόγια από τον κ. Βενιζέλο, όπου σε βιβλίο του το 1996 έλεγε: «Θέστη μου εδώ και χρόνια είναι ότι και το ισχύον Σύνταγμα, επιτρέπει να ιδρυθούν με νόμο πανεπιστήμια που είναι μεν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, είναι όμως μη κρατικά κοινωφελή ιδρύματα».

Ο κ. Βενιζέλος έλεγε επίσης: «Δεν πειράζει φυσικά αυτή η δυνατότητα να προβλεφθεί και ρητά στο Σύνταγμα». Τι πιο καθαρά, τι πιο αληθινά, τι πιο σωστά για τον τόπο. Άλλα πρώτα το κόμμα και μετά η Ελλάδα!

Για να τα δούμε λίγο πιο αναλυτικά τα πράγματα. Το κυρίως πρόβλημα για το οποίο θα έπρεπε όλοι οι Έλληνες να στενοχωρηθούμε και να πούμε ότι γίνεται τεράστιο λάθος και από εμάς τους Βουλευτές, είναι ότι εφόσον δεν υπάρχει η αλλαγή και η «μετάλλαξη» -εντός εισαγωγικών- του άρθρου 16, η κακή ή η ψυχρή αλήθεια είναι ότι δεν δίνονται ίσες ευκαιρίες σε όλα τα παιδιά της χώρας. Το πρόβλημα είναι πρόβλημα ισότητας. Έχουν δικαίωμα όλα τα παιδιά στη μόρφωση! Μα, όλα τα παιδιά! Διότι η παιδεία -και το λέμε αυτό- παραμένει δημόσιο αγαθό. Είναι υπό την εποπτεία του κράτους τα προσόντα των διδασκόντων και η αξιολόγηση. Έχουμε συγκεκριμένες προτάσεις για να δώσουμε τη δυνατότητα σε όλους τους Έλληνες, σε όλα τα παιδιά, σε όλα τα παιδιά μας, να έχουν αξιόπιστες σπουδές, να έχουν ένα πτυχίο στα χέρια που να έχει αντίκρισμα στην Ελλάδα, στην Ευρώπη, στην υφρίλιο.

Τι με στενοχωρεί δε περισσότερο απ' όλα; Με στενοχωρεί που αυτήν τη στιγμή που μιλάμε, εξήντα εππά χιλιάδες Έλληνες φοιτητές σπουδάζουν στο εξωτερικό, Δίνουν μόνο για δίδακτρα και για να διαμείνουν στο εξωτερικό πάνω από 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

Επίσης, με λυπεί το γεγονός ότι μόνο στην Αμερική πάνω από τρεις χιλιάδες καθηγητές ελληνικής καταγωγής διδάσκουν εκεί και δεν μπορούν να έλθουν στον τόπο που τους γέννησε η έλκουν την καταγωγή τους απ' αυτόν, για να προσφέρουν τα αγαθά της μόρφωσης και της παιδείας στον τόπο, με δεδομένο ότι η καλύτερη επένδυση είναι η παιδεία. Όπου και να τοποθετήσουμε τα χρήματα, σε οποιαδήποτε άλλη επένδυση, η επένδυση στην παιδεία είναι δέκα φορές ανώτερη ως αποτέλεσμα από τη δεύτερη καλύτερη επένδυση. Αυτό είναι αποδεδειγμένο με μαθηματικά.

Άρα, λοιπόν, το έγκλημα είναι μεγάλο. Και το έγκλημα φαίνε-

ται αν θυμηθούμε ότι στην Ελλάδα κάποιος που προτάθηκε δύο φορές για το Νόμπελ, ήλθε στην Ελλάδα και δεν μπόρεσε να μπει στο πανεπιστήμιο. Αυτό το λέω για τον κ. Νανόπουλο.

Θέλω, λοιπόν, να σας πω και τρεις ακόμα βασικές παραπρήσεις. Πρώτον, είχα διαβάσει στο παρελθόν στον «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ» το Γιάννη Μαρίνο, ο οποίος κάποια στιγμή έλεγε ότι είχε συναντηθεί με τον αείμνηστο Ανδρέα Παπανδρέου -για να δείτε και την προοπτική του ζητήματος στο βάθος χρόνου και να σκεφθείτε μόνοι σας- και σε κατ' ίδιαν συζήτηση είχε πει ο Ανδρέας Παπανδρέου ότι, ναι, πρέπει να αλλάξει, πρέπει να έχουμε αυτό που ζητάμε με το άρθρο 16 σήμερα, αλλά δεν πρέπει να γίνει διότι σπάνε οι γραμμές αντίληψης των δύο κομμάτων, με τη Νέα Δημοκρατία. Επομένως έλεγε ότι δεν μπορεί να γίνει. Ξεκάθαρα δηλαδή το κομματικό συμφέρον τότε θυσιαζόταν σε ένα πρόσωπο -του κ. Παπανδρέου- και φυσικά το ελληνικό συμφέρον στο κομματικό.

Κάποιοι από το ΣΥ.ΠΙΖ.Α. νόμισαν -και αυτό με στενοχωρεί- ότι θα έχουν οφέλη από τους φοιτητές. Έφτιαξαν μάλιστα και τη γενιά του άρθρου 16. Όταν πέρασαν, όμως, οι τελευταίες φοιτητικές εκλογές και είδαν ότι δεν πέτυχαν τίποτα, κατάλαβαν ότι οι φοιτητές, οι συνδικαλιστές και οι άλλοι είναι πίσω από τους Έλληνες πολίτες που βλέπουν την πλάτη τους.

Πολύ πικρό το μάθημα που πήρατε!

Επίσης, στενοχωριέμαι για το Κ.Κ.Ε. και θα πω μόνο ένα παράδειγμα. Θα μιλήσω για το φαινόμενο να έχουμε κομμουνιστές καθηγητές πανεπιστημίου, να είναι άνεργοι στην Αθήνα και οι φοιτητές που θα μπορούσαν αυτοί οι άνεργοι καθηγητές να διδάσκουν εδώ, να δίνουν δουλειά σε δεξιούς καθηγητές στο Λονδίνο.

Καταλαβαίνετε τι κάνετε; Εξήντα εππά χιλιάδες φοιτητές τους διδάσκουν άλλοι καθηγητές πλήν κομμουνιστών. Εσείς να διδάσκατε τα παιδιά μας, εσείς οι Έλληνες! Και δεν το θέλετε ούτε αυτό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Να πω και ένα δικό μου προσωπικό παράδειγμα. Επειδή έχω δουλέψει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση πολλά χρόνια, στενοχωριόμουν για μια περίπτωση ειδικά, όταν εγώ με τρία Master και διδακτορικό από το Χάρβαρντ και το Σικάγο ήμουν υπάλληλος ενός παιδιού ηλικίας είκοσι πέντε ετών με ένα Master οκτώ μηνών. Δώδεκα χρόνια σπουδές μεταπτυχιακές, οκτώ μήνες ο άλλος και εγώ ήμουν υπάλληλός του.

Αυτές τις στρεβλώσεις κάνετε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Το λόγο έχει τώρα ο κ. Γεώργιος Κοντογιάννης, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Π.Α.Σ.Ο.Κ. για λόγους που η κοινωνία δεν φαίνεται να γνωρίζει ή να θυμάται, απέχει από τη διαδικασία Αναθεώρησης του Συντάγματος. Απέχει ακόμα και από τη συζήτηση άρθρων που το ίδιο είχε προτείνει, όπως το άρθρο 16.

Εάν αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν αποτελεί πολιτικό παράδοξο, τότε ποιο είναι το πολιτικό παράδοξο; Διότι δεν υπάρχει προηγούμενο να έρχεται η Κυβέρνηση και να λέει ότι συζητώ και μπορώ να ψηφίσω την πρόταση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης για την αναθεώρηση του άρθρου 16 και η Αξιωματική Αντιπολίτευση να αρνείται να συζητήσει και να στηρίξει μέσα στη Βουλή την πρότασή της.

Γιατί όλα αυτά; Μα, γιατί οι αντιδράσεις των συνδικαλιστών του Π.Α.Σ.Ο.Κ. στο χώρο της εκπαίδευσης είναι τέτοιες που ο Αρχηγός του κόμματος δεν μπορεί να τις ξεπεράσει.

Έτσι, λοιπόν, για μία ακόμη φορά πάνω από το συμφέρον του τόπου, το Π.Α.Σ.Ο.Κ. θέτει το κομματικό συμφέρον. Το Π.Α.Σ.Ο.Κ. προβάλλει διάφορα προσχήματα. Όμως, ποιο πρόσχημα μπορεί να δικαιολογήσει την απουσία του από τη Βουλή που ισοδυναμεί με προσβολή της κορυφαίας κοινωνιούλευτικής διαδικασίας, της Αναθεώρησης του Συντάγματος; Όμως, εδώ θα δίσταξε το Π.Α.Σ.Ο.Κ.;

Το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ως κυβέρνηση -το ακούσατε προηγουμένως από τον Υπουργό- δεν δίστασε να ψηφίσει εν γνώσει του ένα νόμο,

το ν. 2413/1996, για ίδρυση διεθνούς πανεπιστημίου στην Αρχαία Ολυμπία, που ποτέ δεν εφαρμόστηκε γιατί ήταν αντισυνταγματικός. Ο πολιτικός καιροσκοπισμός σε όλο του το μεγαλείο, στον υπέρτατο βαθμό!

Όμως, θέλω, κύριε Υπουργέ, μια και το έφερε ο λόγος, να δείτε με την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ευαισθησία και τόλμη το ζήτημα της ίδρυσης ανώτατης σχολής στην Ηλεία. Άλλωστε, αποτελεί μια προγραμματική δέσμευση της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, προγραμματική δέσμευση του 2004, που οφείλουμε να την εφαρμόσουμε.

Σήμερα ας έρθουμε λοιπόν, να πράξουμε ότι δεν τόλμησε τη σημερινή ηγεσία του Π.Α.Σ.Ο.Κ., το οποίο για μία ακόμα φορά αποδεικνύεται ότι δεν σεβάστηκε ποτέ το Σύνταγμα.

Τελικά, μήπως πρέπει επιπλέον ο Αρχηγός του Π.Α.Σ.Ο.Κ. να καταλάβει ότι τα παιδιάστικα πολιτικά πείσματα όχι μόνο δεν εξυπηρετούν, αλλά ουσιαστικά υπονομεύουν την πορεία της χώρας σε μία παγκόσμια κοινότητα σκληρή και ανταγωνιστική; Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την αναθεώρηση του άρθρου 16 και τη δυνατότητα να ιδρύονται και μη δημόσια ανώτατα εκπαιδευτικά ίδρυματα, επιδίωκή μας είναι να δώσουμε τα εφόδια στην ελληνική εκπαίδευση να μπορέσει να σταθεί ανταγωνιστικά σε παγκόσμιο επίπεδο.

Πιστεύω ότι όλοι έχουμε συνειδητοποιήσει ότι η δύναμη στην εποχή μας μεταβιβάζεται σε εκείνους και μόνο σε εκείνους που έχουν τη γνώση, γιατί μέσα από τη γνώση παράγεται και οικονομικός πλούτος και πολιτική ισχύς. Φανταστείτε, λοιπόν, πόση σημασία έχει για μία μικρή χώρα σαν την Ελλάδα να ανοίξει τα σύνορα της γνώσης σε όλα τα παιδιά της, αλλά και σε εκείνους που θέλουν να μετάσχουν της ελληνικής παιδείας.

Σε ολόκληρο τον κόσμο η πρόσβαση στη γνώση είναι ελεύθερη. Εδώ -μόνο εδώ στην Ελλάδα- την περιορίζουμε μέσα στα κρατικά τείχη. Τελικά, δεν μπορούμε να κατανοήσουμε ότι ο ανταγωνισμός θα φέρει νομοτελειακά τη βελτίωση των δημόσιων πανεπιστημάων:

Είναι σαφές ότι η Νέα Δημοκρατία επιμένει και πιστεύει ότι η παιδεία είναι δημιόσιο αγαθό και η προώθηση αυτού του αγαθού αποτελεί υποχρέωση του κράτους. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι η ιδιωτική παιδεία και στο ανώτατο επίπεδο δεν πρέπει να παρέχεται από μη δημόσιους φορείς, οι οποίοι θα τελούν υπό τον αυστηρό ελεγχό και την εποπτεία του κράτους.

Για να διασφαλίσουμε το επίπεδο της ανώτατης παρεχόμενης εκπαίδευσης από μη κρατικά πανεπιστήμια, οφείλουμε να θέσουμε τέτοιους όρους για τη λειτουργία μη κρατικών πανεπιστημάων, που και μόνο η παροχή της άδειας να εγγυάται την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Όμως, δεν μπορούμε να συνεχίσουμε να είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρώπη και στον κόσμο που αρνείται τη λειτουργία μη κρατικών πανεπιστημάων. Και δεν μπορούμε να δεχόμαστε από τη μια να νομιμοποιούμε τα κάθε λογής πτυχία -ακόμη και από τριτοκοσμικές χώρες- και από την άλλη, να μη θεωρούμε το ελληνικό, πολιτικό και εκπαιδευτικό σύστημα ικανό να διαφυλάξει το επίπεδο σπουδών από μη κρατικά πανεπιστήμια.

Σε τελική ανάλυση, ας δεχόμαστε την πρόταση του γενικού εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας για ad hoc έγκριση κάθε αίτησης από το Κοινοβούλιο. Δηλαδή, εκτός από τον ειδικό νόμο που θα διέπει τη λειτουργία μη κρατικών πανεπιστημάων, εκείνο που προτείνουμε είναι κάθε άδεια λειτουργίας να δίνεται κατά περίπτωση από την ίδια τη Βουλή, μετά από εξαντλητική συζήτηση. Και αυτό είναι το σωστό. Όλα δημοσίως, όλα στο φως. Με τον τρόπο αυτόν, η ψήφος μας θα αποτελεί εγγύηση ποιότητας των παρεχόμενων σπουδών.

Έτσι θα μπορέσουμε να ανοίξουμε νέους ορίζοντες για την ελληνική παιδεία, όχι μόνο γιατί θα κρατήσουμε στον τόπο μας παιδιά που έχουν ικανότητες, αλλά είχαν και την ατυχία να μην εισαχθούν σε κάποιο A.E.I. ή T.E.I., αλλά, και γιατί, πρώτον, θα εισάγουμε φοιτητές και όποιος αποφοιτά από ένα ελληνικό πανεπιστήμιο θα έχει μάθει και να σκέφτεται ελληνικά, και δεύτερον, θα μας δοθεί η δυνατότητα να επαναπατρίσουμε όλα εκείνα τα σπουδαία μιαλά που ζουν και εργάζονται στο εξωτερικό, αφού πλέον και στον οικονομικό, αλλά και στον ερευνητικό τομέα, θα έχουν άλλες δυνατότητες από τις σημερινές.

Ένας παράγοντας που δεν πρέπει να παραβλέψουμε είναι και αυτός της διάθεσης Ελλήνων ιδιωτών να προσφέρουν στο χώρο της παιδείας. Ιδιώτες που έχουν τη δυνατότητα και την ευελιξία να παρεμβαίνουν εκεί που το κράτος έχει αδυναμία ή διακατέχεται από δυσκινησία, επειδή κυριαρχεί η γραφειοκρατία.

Εδώ και χρόνια έχω προτείνει την ίδρυση ενός διεθνούς μεταπτυχιακού τμήματος στην Αρχαία Ολυμπία, με θέμα το αθλητικό μάνατζμεντ. Το κράτος, είτε είχε άλλες προτεραιότητες είτε δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να το πρωθήσει. Τελικά, ήρθε το Ίδρυμα Λάτση με τη μεσολάβηση του Αντιπροέδρου της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής και το χρηματοδοτεί, πάντα υπό την εποπτεία του κράτους.

Έχετε σκεφθεί σε πόσες ανάλογες περιπτώσεις, ακόμη και για λόγους συναισθηματικούς, όπως στην περίπτωση που σας προανέφερα, μπορεί να αξιοποιηθεί ο ιδιωτικός τομέας; Έχουμε σκεφθεί πόσες ευκαιρίες στερούμε από τα παιδιά μας; Έχουμε σκεφθεί πόσα εμπόδια βάζουμε στην ανάπτυξη της χώρας μας, στερώντας γνώσεις από εκείνους που αναζητούν έναν εναλλακτικό τρόπο, για να την αποκτήσουν; Έχουμε σκεφθεί, κυρίως οι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., που με την απούσια τους σαμπιτάρουν τη διαδικασία, πόσοι από τους ίδιους δεν θα είχαν καν αποκτήσει γνώσεις, αν δεν σπούδαζαν σε κάποιο ιδιωτικό πανεπιστήμιο του εξωτερικού;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν θέλουμε να ενεργούμε με υπευθυνότητα και να ανταποκρινόμαστε στις απαιτήσεις του λαού και του έθνους, οφείλουμε ορισμένα εθνικά ζητήματα να τα αφήνουμε εκτός κομματικής αντιπαράθεσης. Και η παιδεία είναι το μεγαλύτερο εθνικό ζήτημα αυτού του τόπου. Οφείλουμε, λοιπόν, να αναλάβουμε τις ευθύνες μας και να πάρουμε αποφάσεις, εγκαταλείποντας ιδεοληψίες του παρελθόντος και συνθηματολογία που παραπέμπει στη σοβιετική εποχή.

Ας αφήσουμε στην άκρη τα συμφέροντα που εμποδίζουν την ίδρυση μη κρατικών πανεπιστημάων. Ας αφήσουμε στην άκρη μικροκομματικά, συντεχνιακά και μικροπολιτικά συμφέροντα που εμποδίζουν την ομαλή μετάβασή μας στο αύριο. Ας πούμε επιτέλους «όχι» στην ολιγαρχία των παρακομματικών συντεχνιών που θέλει να εγκλωβίσει την ελληνική παιδεία στο χθες.

Η γνώση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν φυλακίζεται. Σαρώνει τα πάντα, όταν ο λαός την αποκτήσει. Μη στερείτε, λοιπόν, τη γνώση από το λαό. Δώστε του εναλλακτικές διεξόδους να την αποκτήσει. Και ας συμφωνήσουμε να θωρακίσουμε την παιδεία μας, βάζοντας εμείς τους όρους κάτω από τους οπόιους θα παρέχεται η παιδεία από μη κρατικούς φορείς. Τώρα, πριν να είναι αργά! Τώρα, πριν μας ξεπεράσουν οι εξελίξεις! Τώρα, πριν η αγορά, που ξέρει να βρίσκεται τρόπους και διεξόδους, δημιουργήσει τους δικούς της όρους!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει τώρα η κ. Παρασκευή Μπουζάλη, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΜΠΟΥΖΑΛΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα, μετά από περίπου ενάμισι χρόνο, επανερχόμαστε στη συζήτηση για την αναθεώρηση του άρθρου 16 σχετικά με την εκπαίδευση στην Ελλάδα. Πρόκειται για μια συζήτηση που προκάλεσε αίσθηση και στην κοινή γνώμη και παράλληλα, όμως, τη φυγή των συναδέλφων της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, οι οποίοι προτίμησαν να αποχωρήσουν από τη διαδικασία, παρά το γεγονός, βέβαια, ότι προηγουμένως είχαν συνανέσει σε αυτή και μάλιστα υποβάλλοντας αυτοτελείς προτάσεις αλλαγών.

Τότε βέβαια οι κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης είχαν προβάλει αστείες δικαιολογίες, προκειμένου να δραπετεύσουν από το διάλογο, δικαιολογίες που στην πορεία φάνηκε ότι συνδέονταν με έντονες εσωκομματικές τριβές και αμφισβήτησεις.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η παιδεία αποτελεί το βασικότερο μοχλό της κοινωνικής, πολιτιστικής, αλλά και οικονομικής ανάπτυξης ενός τόπου. Η αξιοποίηση και αναβάθμιση του ανθρώπινου κεφαλαίου αποτελεί πρωταρχικό στόχο, αλλά και σημα-

ντική επένδυση για κάθε σύγχρονη κοινωνία, η οποία προσβλέπει σε μια δυναμική πορεία για το μέλλον.

Μέσα, λοιπόν, σε ένα τέτοιο πλαίσιο κανείς δεν έχει δικαίωμα να αδιαφορεί και να παίζει με το μέλλον και την ανασφάλεια χιλιάδων νέων που πασχίζουν να μορφωθούν σε ξένα, δημόσια και ιδιωτικά, πανεπιστήμια. Κανείς δεν έχει το δικαίωμα να δυναμίζει αλλά και να καθηλώνει κάθε θετική μεταρρυθμιστική προσπάθεια που αποβλέπει στον εκσυγχρονισμό και στην προσαρμογή της εκπαίδευσης στα νέα δεδομένα, κάτι που έγινε κατά τη διάρκεια της εκπαίδευτικής μεταρρύθμισης.

Πρέπει όλοι, επιτέλους, να αντιληφθούμε ότι είμαστε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οφείλουμε να ακολουθούμε τις εξελίξεις, αλλά και να ξεκολλήσουμε, επιτέλους, την παιδεία από προκαταλήψεις και συνήθειες του παρελθόντος. Η εκπαίδευση –και συγκεκριμένα η τριτοβάθμια εκπαίδευση– στη χώρα μας οφείλει να εκσυγχρονίζεται και να προσαρμόζεται στις συνεχείς εξελίξεις μιας σύγχρονης κοινωνίας, χωρίς βέβαια να απογαλακτίζεται από τις παραδόσεις, την πνευματική κληρονομιά και αποστολή, στοιχεία έγκυρα και απαραίμιλλα, που χαρακτηρίζουν διαχρονικά το έθνος μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι εξελίξεις τρέχουν με ιλιγγιάδη ταχύτητα. Σε όλη την Ευρώπη τις τελευταίες δύο δεκαετίες καταγράφονται σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες για τη δομή και τη λειτουργία των πανεπιστημάων, την αξιολόγηση της ποιότητας, τα προγράμματα σπουδών, τη φοιτητική μέριμνα και άλλα πολλά.

Στις αρχές του 1990 η Φινλανδία πέρασε μια σοβαρότατη οικονομική κρίση. Αντέδρασε προσαρμόζοντας το εκπαίδευτικό της σύστημα στις απαιτήσεις του διεθνούς ανταγωνισμού. Σήμερα έχει πια ενταχθεί στις χώρες με τους ταχύτερους αλλά και αποδοτικότερους ρυθμούς ανάπτυξης. Την ίδια θεραπεία έναντι του εκπαίδευτικού μαρασμού ακολούθησε και η Ιρλανδία. Εντακτικοποίηση της εκπαίδευσης με προσαρμογή στα σκανδιναβικά πρότυπα. Τα αποτελέσματα, θεαματικά. Ακόμη και στην Ελβετία έχουν κατοχυρωθεί συνταγματικά η έρευνα και η εκπαίδευση ενηλίκων, καινοτομίες σημαντικές για μια σύγχρονη παιδεία.

Αντίθετα, στη χώρα μας για μια εικοσαετία δεν έγινε τίποτα. Από το νόμο - πλαίσιο του 1982 μέχρι και το 2004 οι προηγούμενες κυβερνήσεις δεν προχώρησαν σε καμία ουσιαστική πρωτοβουλία για την αναβάθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης.

Συνεπώς σήμερα βρισκόμαστε με εκπαίδευτικά ιδρύματα που διαθέτουν ανεπαρκείς εγκαταστάσεις, έλλειψη διδακτικού πρωταποίητου, αντί να λειτουργούν ως μοχλός ανάπτυξης και διάχυσης της γνώσης στην κοινωνία, με αυξημένη ζήτηση φροντιστηριακών μαθημάτων, με μεγάλη εξαγωγή φοιτητών στο εξωτερικό. Θυμίζω απλώς ότι τα μεγάλα ποσά που δαπανούν τα ελληνικά νοικοκυριά όχι μόνον για τα φροντιστήρια αλλά και για τα παιδιά που φοιτούν στο εξωτερικό και που πλησιάζουν τους εξήντα χιλιάδες φοιτητές, κοστίζουν κάτι περισσότερο από 30.000.000.000 δραχμές.

Φανταστείτε, λοιπόν, τα χρήματα που χάνουμε επησίως, τα οποία αρκετές φορές πηγαίνουν σε ιδρύματα που παρέχουν και αμφιβόλου ποιότητας εκπαίδευση.

Εμείς από την πρώτη στιγμή, που αναλάβαμε τη διακυβέρνηση της χώρας, θέσαμε μέσα στις άμεσες προτεραιότητές μας τον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης, ώστε το ελληνικό πανεπιστήμιο να μπορεί να ανταποκριθεί στις σύγχρονες προκλήσεις. Η συστηματοποίηση της διά βίου μάθησης, η ίδρυση του Διεθνούς Πανεπιστημίου, ο Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημιακών και Πληροφόρησης, η διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση, η εκπαίδευτική μεταρρύθμιση, είναι μερικές από τις ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις που πρωθήσαμε για την ποιοτική αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αλλά και για τη διαμόρφωση ενός συστήματος που θα ανταποκρίνεται στα πρότυπα των ευρωπαϊκών και των διεθνών συστημάτων και που παράλληλα θα προσφέρει ισότιμες ευκαιρίες πρόσβασης και προόδου σε όλους τους νέους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη σημερινή αναθεώρηση του άρθρου 16 σημειώνω ότι την επιδοκίμασε και ο Αρχηγός της

Αξιωματικής Αντιπολίτευσης σύμφωνα με τις δηλώσεις του στα «ΝΕΑ» στις 18 Μαΐου του 1998 όταν ήταν κυβέρνηση και διαβάζω αυτολεξείς: «Σήμερα η παιδεία πρέπει να είναι υπόθεση των ζωντανών και δημιουργικών δυνάμεων της ελληνικής κοινωνίας και όχι μιας κεντρικής κρατικής γραφειοκρατίας. Κάνοντας την αυτοκριτική μας θα πρέπει να παραδεχθούμε ότι το Π.Α.Σ.Ο.Κ. παρά τις εξαγγελίες του και παρά τις φιλότιμες προσπάθειές του, δεν κατάφερε να απελευθερώσει τις δυνάμεις αυτές. Ίσως να μη συμφωνούν όλοι με τις συγκεκριμένες προτάσεις, πρέπει όμως να συμφωνήσουμε στο εξής: Είναι ανάγκη να δώσουμε την ευκαιρία στην επόμενη Βουλή των Ελλήνων να κάνει δημιουργικές αλλαγές, ύστερα από ουσιαστικό διάλογο και προβληματισμό. Αυτό θα είναι προς όφελος της νέας γενιάς, της ελληνικής κοινωνίας και της θέσης της χώρας μας στο διεθνές περιβάλλον. Για το λόγο αυτόν υποστηρίζω και θα ψηφίσω την αναθεώρηση του άρθρου 16». Τώρα μάλλον αυτά τα ξέχασε.

Έτσι, λοιπόν, εμείς πρωθυμόμεις μια αναθεώρηση και επιθυμούμε μέσα από αυτήν την αναθεώρηση να παρέχουμε τη δυνατότητα ίδρυσης μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κάτω βέβαια από τον αυστηρό έλεγχο του κράτους. Να προβλέπουμε την ποιοτικότερη αναβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες, με την αξιολόγηση διδακτικού προσωπικού και όλων των φορέων της ανώτατης εκπαίδευσης, γιατί μόνον έτσι θα συμβάλουμε στην αντιμετώπιση της παραπαιδείας, στον περιορισμό της φοιτητικής μετανάστευσης και στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού της χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρότασή μας για την ίδρυση μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών πανεπιστημάτων στην Ελλάδα δεν υποβαθμίζει σε καμμία περίπτωση τα ελληνικά ανώτατα ιδρύματα, εφόσον θα προϋποθέτει τη δημιουργία νομικού πλαισίου για τον τρόπο λειτουργίας αλλά και την ποιότητα των σπουδών που θα παρέχουν και θα βρίσκονται πάντα υπό την εποπτεία του κράτους. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα δημιουργηθεί ανταγωνισμός που θα βελτιώσει τα δημόσια πανεπιστήμια και θα τα βγάλει από το λήθαργο στον οποίο έχουν πέσει.

Εάν η εκπαίδευση αποτελεί την ασφαλέστερη και αποδοτικότερη επένδυση, τότε ας δούμε τα μη κρατικά, μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια ως αύξηση των επενδύσεων για την παιδεία και πεδίο άμυλας και περισσότερων επιλογών για όλους τους νέους.

Άλλωστε πολλές χώρες έχουν υιοθετήσει την πρακτική των μη κρατικών πανεπιστημάτων, για παράδειγμα η Τσεχία και η Ουγγαρία, όπου τα καλύτερα πανεπιστήμιά τους είναι μη κρατικά. Επίσης στην Τουρκία τα δύο καλύτερα πανεπιστήμιά τους είναι μη κρατικά, ενώ δεν πρέπει να ξεχνούμε και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, όπου μεγάλα πανεπιστήμια όπως το Yale, το Stanford, το Harvard ξεδένουν τεράστια ποσά για την προώθηση της έρευνας και της γνώσης. Στις χώρες αυτές τα πανεπιστήμια λειτουργούν μέσα σε ένα πλαίσιο ανταγωνισμού με αποτέλεσμα να πασχίζουν για ολοένα και καλύτερη ποιότητα εκπαίδευσης και υπηρεσιών.

Επιπλέον, πρέπει να σας θυμίσω ότι στην παράγραφο 8 του άρθρου 16 προβλέπονται ήδη κάποιες προϋποθέσεις για την αδειοδότηση και λειτουργία των ιδιωτικών πανεπιστημάτων, πάντα υπό την κρατική εποπτεία.

Συνεπώς δεν προτείνεται κάπιτα καινούργιο. Προτείνεται μια αναβάθμιση της υπάρχουσας κατάστασης. Μάλιστα εμείς μιλάμε για μη κρατικά και όχι για ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Όσον αφορά στο θέμα της δωρεάν εκπαίδευσης, πρέπει να υπογραμμίσω ότι και εδώ απαιτούνται βελτιώσεις. Προηγουμένως σας ανέφερα τι πληρώνουν τα ελληνικά νοικοκυρά για φροντιστήρια, τι πληρώνουν για τις σπουδές στο εξωτερικό. Αναλογιστείτε επίσης τι πληρώνουν για ενοίκια, για βιβλία και όλα όσα χρειάζονται για τους φοιτητές του εξωτερικού. Τα ποσά είναι μεγάλα και οι σημερινοί γονείς δύσκολα τα φέρουν. Πρέπει, λοιπόν, να γίνουν προσπάθειες ώστε να αναβαθμιστούν τα προγράμματα των υποτροφιών και να καλύπτουν τις ειδικές περιπτώσεις των φοιτητών. Μόνο έτσι θα μιλάμε για ισότητα στην εκπαίδευση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Νορβηγία, που από το 1947 λειτουργεί το Stage Education Loan Fund, το οποίο

τι είναι; Παρέχει οικονομική στήριξη σε φοιτητές υπό τη μορφή δανείων ή και επιδομάτων για την ανώτερη, ανώτατη εκπαίδευση. Έτσι ανεξαρτήτου οικονομικού επιπέδου, εξασφαλίζεται η πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αναθεώρηση του άρθρου 16 είναι επιβεβλημένη. Πρέπει συνειδητά να μας ακολουθήσετε στη μάχη που δίνουμε για τις μεταρρυθμίσεις στα Α.Ε.Ι., οι οποίες αφορούν το παρόν, αλλά και το μέλλον. Είναι μια μάχη της προοπτικής έναντι της υστερησης της αναβάθμισης, έναντι της υποβάθμισης. Είναι μια μάχη απαίτησης των πολλών, που με απογοήτευση παρακολουθούν το καταστροφικό έργο των ολίγων που θορυβούν.

Με αυτές τις σκέψεις κλείνω την παρέμβασή μου. Σας καλώ, αγαπητοί συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης –παρ' όλο που δεν μας κάνετε τη χάρη να είστε εδώ- να κάνετε πράξη την πρώτη απόφαση του Αρχηγού σας και να υπερψηφίσετε την αναθεώρηση του άρθρου 16 για ένα καλύτερο μελλον στην εκπαίδευση, για το καλό της νεολαίας και για το καλό της χώρας μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει η Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Όλγα Κεφαλογιάννη.

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Αναθεώρηση του Συντάγματος είναι μια επιβεβλημένη πολιτική πρωτοβουλία για την αναπροσαρμογή του καταστατικού χάρτη της δημοκρατίας μας στις σύγχρονες ανάγκες των πολιτών. Και ενώ η Κυβέρνηση με υπευθυνότητα και συνέπεια προχώρα στην πράξη αυτή, η Αξιωματική Αντιπολίτευση έχει ξεχάσει τι σημαίνει συνεργασία και συνεννόηση. Έχει ξεχάσει την αρμοδιότητα που της αναλογεί. Έχει ξεχάσει πως το Σύνταγμα εκτός από δικαιώματα και λειτουργικούς κανόνες των θεσμών, ορίζει υποχρεώσεις και ευθύνες για όλες τις πολιτικές δυνάμεις. Υποχρεώσεις και ευθύνες για τη δρομολόγηση αλλαγών που θα απαντούν στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες και θα συμβαδίζουν με τα δεδομένα του διεθνούς περιβάλλοντος.

Πάγια θέση της Κυβέρνησης παραμένει ότι η ώρα της Αναθεώρησης είναι τώρα. Θέση που πηγάζει από το διαρκές κοινωνικό αίτημα η οργάνωση και η λειτουργία του κράτους, καθώς και οι θεσμοί, να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες, να κάνουν τη ζωή των πολιτών καλύτερη, ευκολότερη.

Η Αναθεώρηση του Συντάγματος είναι υποχρέωση όλων των παρατάξεων, είναι καθολική ευθύνη, την οποία η Αξιωματική Αντιπολίτευση έχει αποποιηθεί, υποχωρώντας μπροστά στο πολιτικό κόστος της εσωκομματικής αντιπαράθεσης, σε αντίθεση με τη συναινετική και υπεύθυνη στάση της παράταξης της Νέας Δημοκρατίας, που το 2001 συμφωνούσε ως αξιωματική αντιπολίτευση με τις αναβαθμητικές προτάσεις της τότε κυβέρνησης. Διότι γνώριζε πως μεγαλύτερο κόστος για ολόκληρη την κοινωνία θα είχε η μη συνεργασία, η άρνηση της ευθύνης, η συντήρηση πεπαλαιωμένων και δύσκαμπτων λειτουργικών και θεσμικών πλαισίων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανάμεσα στις αναβαθμητικές διατάξεις ξεχωρίζω ως κρίσιμης σημασίας το άρθρο 16. Όπως όλοι γνωρίζουμε ο χώρος της παιδείας έχει αλλάξει ριζικά τα τελευταία χρόνια. Τα νέα τεχνολογικά μέσα όπως το διαδίκτυο, η εφαρμογή της ψηφιακής τεχνολογίας στις διδακτικές μεθόδους κάθε βαθμίδας, η διεύρυνση της γνώσης, η ελεύθερη μετακίνηση εργαζομένων που εντείνει τον ανταγωνισμό αναφορικά με την ποιότητα των σπουδών και το κύρος των πτυχιών, η δυνατότητα εξ αποτάσεως φοίτησης σε πανεπιστήμια αξιώσεων του εξωτερικού, είναι μερικά από τα νέα δεδομένα που θα έπρεπε να μας κάνουν να αναρωτιόμαστε:

Γιατί εμείς να επιμένουμε σε περιχαράκωση στο όνομα της συντήρησης άκαιρων και παρωχημένων συστημάτων; Γιατί να υπερασπίζουμε μονοπαλιακές αντιλήψεις που υπονομεύουν την ποιότητα της εκπαίδευσης και υποβαθμίζουν το κύρος των πτυχιών; Γιατί να επιτρέπουμε την υπονόμευση της νέας γενιάς που διεκδικεί και δικαιούται μια θέση στη νέα παγκόσμια οικο-

νομία της γνώσης;

Τα ερωτήματα αυτά είναι τώρα πιο καίρια από ποτέ. Απαντήσεις δίνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας μέσα από σαφείς μεταρρυθμιστικές προτάσεις και μακροπρόθεσμο όραμα για την παιδεία. Με συνείδηση ευθύνης προτείνει αναθέρηση του άρθρου 16, που στην παρούσα μορφή του εμποδίζει τις αναγκαίες αλλαγές στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης. Ένας χώρος που τον γνωρίζουμε καλά όλοι και παρουσιάζει σήμερα πολλές και σοβαρές αδυναμίες. Το αποτέλεσμα είναι, την ίδια στιγμή που η Ευρώπη και ο κόσμος προχωρούν και αναπροσαρμόζουν τα λειτουργικά και θεσμικά πλαίσια των εκπαιδευτικών συστημάτων τους στις επιταγές των καιρών, τα ελληνικά πανεπιστήμια να υστερούν σημαντικά σε ανταγωνιστούς της και σε ποιότητα μένοντας καθηλωμένα στο παρελθόν.

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι περίπου εξήντα χιλιάδες Έλληνες φοιτούν στο εξωτερικό, αναζητώντας καλύτερες συνθήκες πανεπιστημιακής φοίτησης, καλύτερα πτυχία, περισσότερες ευκαιρίες για συμμετοχή στην έρευνα. Την ίδια ώρα τα ελληνικά πανεπιστήμια κάθε άλλο παρά προσελκύουν τους ένοντας φοιτητές. Ενδεικτικά αναφέρω πως το 2002 - 2003 οι ένοντα φοιτητές στην Ελλάδα έφταναν μόλις το 1,5%, όταν ο αντίστοιχος μέσος όρος για τις ανεπτυγμένες χώρες του Ο.Ο.Σ.Α. ήταν στο 5,7%.

Για να πετύχει η Ελλάδα την αναπροσαρμογή στα νέα δεδομένα θα πρέπει να δρομολογηθούν άμεσα αλλαγές. Η αναθέρηση του άρθρου 16 δίνει λύσεις. Είναι μια αναγκαία και επωφελής πρόταση αλλαγής. Η προβλεπόμενη ίδρυση μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, υπό τον έλεγχο του κράτους, έχει ένα πολλαπλό στόχο: Πρώτον, την ποιοτική αναβάθμιση του ελληνικού δημόσιου πανεπιστημίου, ανάμεσα στα άλλα και μέσω της διαδικασίας διαρκούς αξιολόγησης του έργου τους. Δεύτερον, την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και την ισότιμη πρόσβαση των νέων με ελληνικό πτυχίο στη διεθνή αγορά εργασίας. Τρίτον, την αποφόρτιση της ελληνικής οικογένειας από τη δαπάνη των σπουδών στο εξωτερικό. Και, τέταρτον, την καλύτερη αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού της χώρας. Η επίτευξη του πολλαπλού αυτού στόχου είναι εφικτή μόνο εφόσον καλυφθούν τα κενά που προκαλεί το σήμερα ισχύον θεσμικό πλαίσιο της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Ειδικότερα, πρώτον, η εμπειρία αποδεικνύει πως τα ελληνικά πανεπιστήμια δεν είναι αρκούντος ανταγωνιστικά. Παρέχουν πτυχία που υστερούν σε ποιότητα και θεωρούνται περιορισμένου κύρους στην εγχώρια και τη διεθνή αγορά εργασίας. Οι απόφοιτοι ελληνικών πανεπιστημάτων που αναζητούν εργασία βιώνουν καθημερινά αυτήν την υποτιμητική πραγματικότητα.

Δεύτερον, στην εποχή του ελεύθερου ανταγωνισμού η Ελλάδα παραμένει η μόνη χώρα της Ευρώπης που απαγορεύει την ίδρυση και τη λειτουργία μη κρατικών και μη κερδοσκοπικών Α.Ε.Ι. από φορείς ή από ιδιώτες. Έχει όμως και το καλύτερο δημόσιο πανεπιστήμιο; Όχι. Γ' αυτό θα ήταν θεμιτή η συνύπαρξη ιδιωτικών και κρατικών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, για να δημιουργήσει τις συνθήκες ανταγωνισμού που πρωτίστως θα συμβάλουν στην αναβάθμιση της ποιότητας του δημόσιου πανεπιστημίου.

Τονίζω σ' αυτό το σημείο πως η αναθέρηση του άρθρου 16 δεν στοχεύει σε κατάργηση του δημόσιου πανεπιστημίου και άδικα η Αντιπολίτευση επικαλείται αυτήν την ανακρίβεια ως κεντρικό της αντεπιχείρημα. Αντίθετα, η αναθέρηση του άρθρου 16 αφελεί το δημόσιο πανεπιστήμιο, το οποίο και εισάγει σε μια διαδικασία υγιούς και πραγματικού ανταγωνισμού.

Τρίτον, το φαινόμενο της φοιτητικής μετανάστευσης είναι σήμερα εντονότερο από ποτέ. Ο τεράστιος αριθμός Ελλήνων φοιτητών στο εξωτερικό στοιχείει ακριβά στα νοικοκυριά σε όρους διδάκτρων και κόστους ζωής των φοιτητών.

Τέταρτον, πολλοί από τους Έλληνες φοιτητές που επιλέγουν πανεπιστήμια του εξωτερικού για τις σπουδές τους, διστάζουν να επιστρέψουν στην Ελλάδα, γεγονός που οφείλεται καθαρά στην εγχώρια προβληματική πραγματικότητα.

Και ερωτώ: γιατί να μην έχουν τη δυνατότητα οι νέοι να επιλέξουν να φοιτήσουν σε ένα μη κρατικό, μη κερδοσκοπικό,

πανεπιστημιακό ίδρυμα, σε ένα καλύτερο, ποιοτικά αναβαθμισμένο και σύγχρονο δημόσιο πανεπιστήμιο; Γιατί να μην ενεργήσουμε ώστε να αυξήσουμε τις επιλογές τους εδώ στη χώρα μας αποφορτίζοντας τα νοικοκυριά από μια υπέρογκη δαπάνη; Γιατί να μείνουμε καθηλωμένοι σε μια πραγματικότητα που δεν είναι ποιοτική, δεν είναι ασφαλής, δεν είναι αποτελεσματική αλλά, αντίθέτως, απομονώνει τη χώρα μας από τον ευρωπαϊκό και το διεθνή χώρο της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης; Γιατί να υπερασπιστούμε ένα ξεπερασμένο και προβληματικό σύστημα όταν οι κατευθύνσεις της Μπολόνια, της Πράγας, του Βερολίνου και της στρατηγικής της Λισαβόνας για έναν ποιοτικό ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης επιπλέονταν την ουσιαστική αναμόρφωσή του; Εν ολίγοις, για πόσο ακόμα θα αγνοούμε την αναγκαιότητα μιας εκπαίδευτικής μεταρρύθμισης, έτσι ώστε οι νέοι Έλληνες και οι νέες Ελληνίδες να συμμετέχουν ισότιμα στη νέα παγκόσμια οικονομία γνώσης;

Επιτρέψτε μου να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν βλέπω κανένα λογικό επιχείρημα που να δικαιολογεί την απράξια. Δεν κατανοώ καμιά από τις δικαιολογίες μιας απούσας και αμήχανης Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, που συνειδητά υπεραπούνται της συντήρησης, υπονομεύει τις αλλαγές, απορρίπτει το διάλογο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην εποχή της διεθνοποίησης της γνώσης, σε μια χώρα που θέλει να είναι προοδευτική, δεν νοείται να πρωθεί μονοπωλιακές πρακτικές που υποβαθμίζουν τον πολίτη, μειώνουν τις προοπτικές και καταδικάζουν το μέλλον του. Στόχος είναι να κατανοήσουμε ότι η αποστολή του πανεπιστημίου ήταν και θα είναι να προετοιμάζει τους νέους για έναν κόσμο που συνεχώς αλλάζει. Όταν το ίδιο το πανεπιστήμιο δεν αλλάζει, τότε πώς περιμένουμε να φέρει σε πέρας με επιτυχία αυτήν την αποστολή;

Θέλω κλείνοντας να υπογραμμίσω ότι η αναθέρηση του άρθρου 16 είναι ένα αναγκαίο βήμα προόδου, βήμα ποιοτικής αναβάθμισης του πανεπιστημίου, βήμα ελευθερίας και πλουραλισμού επιλογών, βήμα προσαρμογής στο θεσμό στο σύγχρονο αυτόν κόσμο. Προπάντων είναι ένα μεγάλο καθοριστικό βήμα ευθύνης προς την ουσιαστική αναβάθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα μας. Η πρόοδος και η εξέλιξη μάς αφορά όλους, γι' αυτό η ευθύνη είναι συλλογική, απευθύνεται σε όλους, μας αφελεί όλους, μας δεσμεύει όλους.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Ο κ. Νικόλαος Παναγιωτόπουλος, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην οικονομία της γνώσης, όπου στη δεκαετία που διανύουμε οκτώ από τα εννέα ταχύτερα αναπτυσσόμενα επαγγέλματα απαιτούν επιστημονικές και τεχνολογικές δεξιότητες, η πλειοψηφία των εργαζομένων θα χρειαστεί κάποια μορφή ανώτατης εκπαίδευσης ώστε να στελέχωσει επαγγελματικές ανάγκες του μέλλοντος. Αν επιθυμούμε να επενδύσουμε στους καινοτόμους του αύριο. Όταν τούτη την ώρα στην Κίνα αποφοιτά ετησίως οκταπλάσιος αριθμός μηχανικών σε σχέση με τους αντίστοιχους απόφοιτους μηχανικούς στις Ηνωμένες Πολιτείες –τα νούμερα για όσους ενδιαφέρονται είναι τετρακόσιες χιλιάδες με πενήντα χιλιάδες για τους Αμερικανούς μηχανικούς- εμείς πρέπει να εκπαίδευσουμε εκατό χιλιάδες επιπλέον μηχανικούς και επιστήμονες στην επόμενη τετραετία και να ενισχύσουμε με νέα κονδύλια ιδιωτικά ή κρατικά τους άριστους νέους ερευνητές της χώρας. Έχουμε στη διάθεσή μας το δίκτυο των κολεγίων και των πανεπιστημίων που απαιτείται για να το επιτύχουμε. Αυτό που λείπει δεν είναι το χρήμα αλλά η αίσθηση του εθνικού κατεπείγοντος. Αυτό αναφέρει ο Μπάρακ Ομπάμα στο τελευταίο βιβλίο του, που αποτελεί την προγραμματική πλατφόρμα των θέσεών του ως υποψήφιος για το χρίσμα των Δημοκρατικών στις επερχόμενες προεδρικές εκλογές στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Εγώ βέβαια δεν ήρθα απόψε εδώ για να πάρω θέση στον

αγώνα για το χρίσμα των Δημοκρατικών στις επερχόμενες προεδρικές εκλογές, αλλά νομίζω ότι μέσα απ' αυτές τις γραμμές αποτυπώνεται λίγο ή πολύ ο προβληματισμός που αναπτύσσεται τούτη την ώρα στις Ηνωμένες Πολιτείες στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, όπου βασικό ζητούμενο είναι η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας, του υψηλού επιπέδου εργατικού δυναμικού μέσα από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της ανώτατης εκπαίδευσης στα πανεπιστήμια της χώρας και όπου βέβαια έχουν ξεπεραστεί προ πολλού τα ψευτοδιλήμματα τύπου κρατικό ή ιδιωτικό, κερδοσκοπικό ή μη κερδοσκοπικό, ανταγωνισμός ή μονοπάλιο, άστρο ή μάυρο. Αυτός είναι ο προβληματισμός στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Στη χώρα μας βέβαια είναι λίγο διαφορετικά τα πράγματα. Τα δεδομένα έχουν ως εξής: Κανένα ελληνικό πανεπιστήμιο δεν κατατάσσεται σύμφωνα με έγκυρες διεθνείς κατατάξεις στα διακόσια καλύτερα πανεπιστήμια του κόσμου. Συνεπώς, ως προς το ποιοτικό κριτήριο της ανώτατης εκπαίδευσης με την υφιστάμενη κατάσταση, όχι απλά είμαστε παραπεταμένοι σε μια άκρη του χάρτη, αλλά η πραγματικότητα είναι ότι δεν είμαστε πουθενά στο χάρτη.

Δεύτερο δεδομένο: πενήντα πέντε χιλιάδες Έλληνες φοιτητές το χρόνο φεύγουν από την Ελλάδα προς αναζήτηση πτυχίου στο εξωτερικό. Είμαστε η πρώτη χώρα κατά κεφαλήν εξαγωγής φοιτητών και, κατά συνέπεια, φοιτητικού συναλλάγματος στον κόσμο. Και αυτή είναι μια διόλου κολακευτική πρωτιά.

Τρίτο δεδομένο: υπάρχει πραγματικό ενδιαφέρον σήμερα στη χώρα μας για τη δημιουργία μη κερδοσκοπικών πανεπιστημάτων, είτε από ξένα πανεπιστήμια είτε από σημαντικά ιδρύματα και επιφανείς Έλληνες που ενδιαφέρονται να διαθέσουν βασικά υπό μορφή δωρεάν τα απαραίτητα κονδύλια.

Εδώ θα ταίριαζε η ρήση του Ομπάτα «υπάρχουν τα χρήματα, αλλά όχι η αίσθηση του κατεπείγοντος». Στην Ελλάδα, στην ουσία πραγματική αίσθηση κατεπείγοντος για τις απαραίτητες τομές στην ανώτατη εκπαίδευση φαίνεται ότι διακατέχει μόνο την Κυβέρνηση, την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, η οποία βρίσκεται εδώ πέρα, στην πρώτη γραμμή της μάχης, και πρωσιπικά τον Πρωθυπουργό, ο οποίος επιμένει ότι η αναθεώρηση πρέπει να γίνει τώρα.

Τέταρτο δεδομένο. Σήμερα υπάρχει ιδιωτική τριτοβάθμια εκπαίδευση στη χώρα μας μέσω κολεγίων αμφιβόλου ποιότητας, τα οποία υπάγονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και όχι στον έλεγχο του Υπουργείου Παιδείας, δεν υπόκεινται σε κανέναν, ως εκ τούτου, ποιοτικό έλεγχο, λειτουργούν κερδοσκοπικά και είναι εξαρτημένα για την αξιολόγησή τους από ξένα πανεπιστήμια. Υπάρχουν, δηλαδή, σήμερα στην Ελλάδα κερδοσκοπικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα οποία στην ουσία δεν ελέγχονται από τους εκπαιδευτικούς θεσμούς της χώρας και τα οποία, αργά ή γρήγορα, θα αναγνωριστούν υποχρεωτικά δυνάμει της επικείμενης ενσωμάτωσης της κοινοτικής οδηγίας για την επαγγελματική αναγνώριση των πτυχίων αυτών. Επομένων υπάρχει τούτη την ώρα η πραγματική ανάγκη ρύθμισης αυτής της πραγματικής κατάστασης, στη βάση μιας συνολικής μεταρρυθμιστικής πολιτικής για την ανώτατη εκπαίδευση.

Και πέμπτο δεδομένο: τα εθνικά σύνορα στην εκπαίδευση έχουν προ πολλού ακυρωθεί από την εξίσου αδιαφισθήτητη πραγματικότητα του διαδίκτυου. Σήμερα υπάρχουν πτυχία που γίνονται από το διαδίκτυο, άλλα ανταγωνιστικά, άλλα λιγότερο ανταγωνιστικά. Οι μεγαλύτερες βιβλιοθήκες του κόσμου και οι παραδόσεις καθηγητών του Harvard και του MIT παρακολουθούνται αυτή τη στιγμή on line από όσους ενδιαφέρονται στο διαδίκτυο. Η ψηφιακή επανάσταση δεν έχει αλλάξει απλά τη λογική πρόσβασης στη γνώση, έχει αλλάξει ακόμα και αυτό το κόστος της απόκτησής της. Αυτή είναι η πραγματικότητα, αυτά είναι τα δεδομένα στη χώρα μας και διεθνώς τούτη την ώρα.

Τα ερωτήματα που ανακύπτουν για μας είναι: Είμαστε ως πολιτικός κόσμος ικανοποιημένοι από την επικρατούσα κατάσταση στη δημόσια ανώτατη εκπαίδευση; Και ακόμα, έχουμε κάνει αρκετά για να διασφαλίσουμε ένα πραγματικά λειτουργικό πλαίσιο αναβάθμισής της; Να το δούμε. Η αναθεώρηση του άρθρου 16, όπου κατά την πρόταση της Κυβέρνησης επιτρέπεται η δημιουργία μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών, ανώτατων

εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, τα οποία θα υπόκεινται στον έλεγχο της πολιτείας όπως και τα δημόσια πανεπιστήμια, έγινε πραγματικά το αληθινό επίκεντρο αυτής της υπό συζήτησης αναθεωρητικής διαδικασίας. Ουσιαστικά αυτή η αναθεωρητική πρόταση δεν είναι τίποτε άλλο από την προσαρμογή του θεσμικού αυτονόμου στην ελληνική πραγματικότητα στην ανώτατη εκπαίδευση. Η σημασία της όμως έχει διογκωθεί και διασταρωθεί, έχει συνδεθεί με το ψευδές και ανυπόστατο δίλημμα «δημόσια ή ιδιωτική εκπαίδευση», ακόμα έχει προβληθεί και ως απειλή για τα δημόσια πανεπιστήμια και έγινε σημαία κινητοποίησεων, για να φθάσουμε εδώ που είμαστε σήμερα.

Ενδιαφέρον έχει να δούμε τις θέσεις της Αντιπολίτευσης για το άρθρο 16. Το Π.Α.Σ.Ο.Κ. έχει αποχωρήσει από τη συζήτηση για την Αναθεώρηση, ως γνωστόν, αποκαλώντας την πρόταση της Κυβέρνησης προσχηματική. Η ουσία είναι ότι όσον αφορά το πραγματικό νόμημα του άρθρου 16, η θέση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και διά του Αρχηγού του ελάχιστα διαφοροποιείται από την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας. Εδώ, όμως, είναι τα δύσκολα, κυρίες και κύριοι συναδέλφοι, για το Π.Α.Σ.Ο.Κ. και για τον Αρχηγό του. Όντως όμωρος εσωκομματικών ιστοροπιών και διαφοροποίησεων ο Γιώργος Παπανδρέου δεν μπορεί τούτη την ώρα να επιμείνει δημόσια στην αρχικώς εκφρασθείσα θέση του υπέρ της ίδρυσης μη κρατικών πανεπιστημάν, ακόμα και αν τούτο πιστεύει σε προσωπικό επίπεδο. Γ' αυτό και επέλεξε το δρόμο της φυγής απ' αυτήν τη συζήτηση, το δρόμο της ανεύθυνης και άτακτης υποχώρησης. Για μία ακόμα φορά η Αξιωματική Αντιπολίτευση στα δύσκολα έκανε πίσω. Το Π.Α.Σ.Ο.Κ. έφυγε από τη συζήτηση, γιατί φοβήθηκε να συμφωνήσει. Αυτή είναι η αλήθεια. Και είναι πραγματικά κρίμα, γιατί θα μπορούσαμε να συμφωνήσουμε και να προχωρήσουμε στην επιβεβλημένη από την πραγματικότητα αναθεώρηση του άρθρου 16 σε κλίμα συναίνεσης, μπροστά στο μείζον εθνικό ζήτημα. Γ' αυτό ο ελληνικός λαός που παρακολουθεί και αξιολογεί, απορρίπτει την πρόταση του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ως αναξιόπιστη πρόταση εξουσίας.

Σχετικά με τα άλλα κόμματα: Το Κ.Κ.Ε. έχει μία σταθερή σχέση υπέρ μιας αποκλειστικά κρατικής και δημόσιας εκπαίδευσης, αναμασώντας παρωχημένες και ξεπερασμένες από τις εξελίξεις των καιρών λογικές του παρελθόντος, σαν να μην υπάρχει παγκόσμια οικονομία της γνώσης, σαν να μην είναι συνδεδέμενή η ανώτατη εκπαίδευση με την αγορά εργασίας και την ανταγωνιστικότητα του εγχώριου έμψυχου δυναμικού στην παγκόσμια πραγματικότητα, σαν να είμαστε εμείς στην Ελλάδα αλλού, σε ένα δικό μας κόσμο, στο δικό μας απομονωμένο και προστατευμένο νησί. Η άποψη είναι σεβαστή οπωσδήποτε. Είναι δεδομένο ότι το Κ.Κ.Ε. τη διατυπώνει ευθαρσώς και ευπρεπώς.

Ο Σ.Υ.Π.Ζ.Α. όμως είναι μία άλλη ιστορία, έχοντας αναγάγει την ειρωνεία, την αλαζονεία και το ναρκισσισμό σε ιδιότυπο πολιτικό ύφος, τάσσεται πεισματικά εναντίον κάθε μεταρρύθμισης στην παιδεία, προτάσσοντας εαυτόν όχι μόνο ως αδιαπραγμάτευτο υπερασπιστή των δημόσιων πανεπιστημάν αλλά και ως πιθετικό υποκινητή κινητοποίησεων.

Εκμεταλλεύεται έτσι σαν κατ' εξοχήν επιθετικός εκφραστής του αριστερόστροφου συντρητισμού, του μοναδικά διότυπου στην ελληνική πραγματικότητα αριστερόστροφου συντρητισμού, τις φοβίες και τις ανασφάλειες μεριδίας της μαθητικής νεολαίας για το μέλλον και τη σύνδεση εκπαίδευσης και εργασίας και στηρίζει τη συντήρηση της αδράνειας, της μιζέριας και της κακοδιαχείρισης στο σύγχρονο δημόσιο πανεπιστήμιο, υποστηρίζοντας ότι το μόνο που χρειάζεται η ανώτατη εκπαίδευση σήμερα είναι η διοχέτευση περισσότερων κρατικών κονδυλίων σε ένα βαρέλι δίχως πάτο και απειλώντας ευθέως με ακόμα περισσότερες κινητοποιήσεις.

Το μόνο που δεν ακούσαμε από το Σ.Υ.Π.Ζ.Α. μέχρι στιγμής είναι ότι αυτούς που έχτισαν με τούβλα την πόρτα του γραφείου του καθηγητή -εάν δεν κάνω λάθος, σε κάποιο πανεπιστήμιο στην Πάτρα- πρέπει να τους αντιμετωπίσουμε με αισιοδοξία γιατί έχουν όλες τις προϋποθέσεις για να γίνουν καλοί πολιτικοί μηχανικοί. Μόνο αυτό δεν έχουμε ακούσει μέχρι τώρα.

Και είναι τουλάχιστον πολιτική υποκρισία, κυρίες και κύριοι

του ΣΥ.ΡΙΖ.Α., να κόπτεσθε σήμερα για το δημόσιο πανεπιστήμιο όταν έχει..

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κύριου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Ο χρόνος σας έχει εξαντληθεί, κύριε συνάδελφε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: ...ακόμα και στα χρήσιμα σημεία εφαρμογής του νόμου-πλαισίου για τα Α.Ε.Ι., όπως παραδείγματος χάριν για την κατάργηση του ενός συγγράμματος.

Τέλος, ένα σχόλιο για τον Λ.Α.Ο.Σ.. Κάνει την πλέον πραγματική τοποθέτηση στο χώρο της Αντιπολίτευσης ισχυριζόμενος ότι υπό τις παρούσες συνθήκες η αναθεώρηση πρέπει να εγκαταλειφτεί και να ξεκινήσει ξανά από μηδενική βάση αν είναι να επιτευχθεί συναίνεση.

Η εκτίμηση είναι σωστή και ρεαλιστική, δυστυχώς όμως πάλι θα χαθεί πολύτιμος χρόνος όταν η αναθεώρηση έπρεπε να έχει ήδη προχωρήσει. Η θέση του, όμως, αποδεικνύει το γεγονός ότι στην Ελλάδα πολλές φορές αλλού προσδίδεται η ταμπέλα του συντρητισμού και αλλού απαντάται στην πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Παρακαλώ, ολοκληρώστε. Έχει εξαντληθεί ο χρόνος σας και περιμένουν πάρα πολλοί συνάδελφοι να μιλήσουν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι βέβαια γεγονός ότι υπό τις παρούσες συνθήκες η αναθεωρητική πρόταση δεν θα περάσει, όμως όσο είναι καιρός, κυρία Πρόεδρε, πρέπει να συνεχίσει η προσπάθεια για εντατικότερη μεταρρύθμιση στην εκπαίδευση.

Σας ευχαριστώ.

ΗΛΙΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ: Στην Κομιτηνή ήταν το περιστατικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κύριε Φωτιάδη, σας παρακαλώ όχι σχόλια!

Η κ. Παπακώστα έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιάνοντας το νήμα από εκεί που ο προηγούμενος συνάδελφος το άφησε σε σχέση με το δήθεν πολιτικό επιχείρημα που εξεφράσθη από την πλευρά του Συνασπισμού, από την πλευρά του ΣΥ.ΡΙΖ.Α., πως το λαϊκό κίνημα επέβαλε τη μη αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος και βεβαίως εκεί παρέσυρε και το Π.Α.Σ.Ο.Κ., το οποίο υπαναχώρησε από την ορθή του θέση για την αναγκαιότητα της αναθεώρησης του άρθρου 16, πρέπει να σας πω ότι απαντήθηκε συντριπτικά από την ελληνική κοινωνία στις εκλογές του Σεπτεμβρίου. Διότι πρέπει να σας πω ότι στις εκλογές του Σεπτεμβρίου οι πολίτες υπέδειξαν το δρόμο της συνέχειας, της συνέπειας και της ευθύνης.

Η Βουλή αυτή είναι Βουλή Αναθεωρητική, που σημαίνει στην πράξη, για να κατανοήσουν ακριβώς οι πολίτες τι συζητούμε στην Εθνική μας Αντιπροσωπεία, πως οι πολίτες αναδεικνύονται στη διακυβέρνηση του τόπου τη Νέα Δημοκρατία ως Κυβέρνηση και τον Κώστα Καραμανλή ως Πρωθυπουργό της χώρας, ενέκριναν το περιεχόμενο και των υπό αναθεώρηση διατάξεων, άρα και του άρθρου 16 που πρότεινε τη Νέα Δημοκρατία. Και μέσα από την εκλογική αναμέτρηση εγκρίθηκε το περιεχόμενο των διατάξεων προς αναθεώρηση και επομένως το δήθεν επιχείρημα περί λαϊκού κινήματος, το οποίο επιβάλλει τη μη αναθεώρηση του άρθρου 16, δεν είναι αληθές, δεν υφίσταται, είναι ανέρειστο και πέφτει στο κενό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει επιτέλους να αρθούμε στο ύψος των περιστάσεων και θα πρέπει να αποφασίσουμε με αίσθημα ευθύνης, με υψηλό φρόνιμα, πέρα από μικροκομματικές επιδιώξεις, ότι η παιδεία έχει ανάγκη πλέον να φύγει από την ομηρία στην οποία βρίσκεται σήμερα.

Το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης επέλεξε να είναι απόν, αλλά η απουσία του καταλογίζεται ως δείγμα πολιτικής αδυναμίας. Πολιτικά απόντες είναι εκείνοι οι οποίοι δεν έχουν επιχειρήματα. Πολιτικά απόντες είναι εκείνοι οι οποίοι δεν μπορούν να υποστηρίζουν τις θέσεις τους με πειστικότητα. Πολιτικά απόντες είναι εκείνοι οι οποίοι άλλα έλεγαν και υπέγραφαν και αναφέρομαι και στον κ. Παπανδρέου και στον κ. Ευάγγελο Βενιζέλο, αλλά και στα υπόλοιπα στελέχη του Π.Α.Σ.Ο.Κ., τα

οποία και προσυπέγραψαν την αναθεώρηση και προσυπέγραψαν την ανάγκη αναθεώρησης του άρθρου 16 και στη συνέχεια επέλεξαν να είναι απόντες και απούσες. Μιλάω για τους συναδέλφους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Η πολιτική απουσία, λοιπόν, καταγράφεται στη συλλογική πολιτική συνείδηση. Η πολιτική απουσία αξιολογείται από την κοινωνία των πολιτών. Η πολιτική απουσία ασφαλώς θα έχει επιπτώσει στο γεγονός ότι απ' ότι διαφαίνεται δεν θα πάμε σε αναθεώρηση του άρθρου 16 έτσι όπως θέλει η ελληνική κοινωνία και μάλιστα στη συντριπτική της πλειοψηφία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εσείς που τάσσεσθε –και ορθώς τάσσεσθε, κατά καιρούς όμως και επιλεκτικά– ωσάν να είναι αλά καρτ η διεξαγωγή της διαδικασίας του δημοψηφίσματος, εσείς που τάσσεσθε υπέρ του δημοψηφίσματος, τι θα λέγατε αν αύριο το πρώι η Κυβέρνηση για παράδειγμα αποφασίσει ότι θέλει να προχωρήσει στη διενέργεια δημοψηφίσματος για το αν πρέπει να αναθεωρηθεί το άρθρο 16, για το αν πρέπει δηλαδή να σπάσει το κρατικό μονοπάλιο που το άρθρο 16 περιέχει και το οποίο η Κυβέρνηση με τη λαϊκή εντολή εισηγείται σ' αυτήν τη Βουλή η οποία είναι αναθεωρητέα, ώστε να υλοποιηθεί η έγκριση διά της ψήφου του ελληνικού λαού του περιεχομένου της διατάξεως και του άρθρου αυτού; Αν, λοιπόν, αύριο η συντριπτική πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας, η οποία πιστεύει στην ευρωπαϊκή προοπτική, η οποία πιστεύει στην ανάγκη αναθεώρησης του άρθρου 16, πει «ναι», εσείς τι θα πείτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Δέχεστε τη διεξαγωγή και τη διενέργεια δημοψηφίσματος για να αποφανθεί κυρίαρχα ο ελληνικός λαός -ο οποίος απεφάνθη το Σεπτέμβριο με τις εκλογές- για την ανάγκη αναθεώρησης του άρθρου 16; Απαντήστε στο ερώτημα αυτό, τοποθετηθείτε επ' αυτού του ερωτήματος και να δεσμευθείτε και για κάτι άλλο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κυρίως των κομμάτων της Αριστεράς, αλλά πρωτίστως η Αξιωματική Αντιπολίτευση, γιατί καθένας έχει το μερίδιο της ευθύνης που του αναλογεί ανάλογα και με το ποσοστό το οποίο κατέλαβε με βάση την τελευταία εκλογική αναμέτρηση στον τόπο μας στην Εθνική μας Αντιπροσωπεία.

Θέλω να ρωτήσω το εξής: Έχουμε μπροστά μας πρυτανικές εκλογές. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αριστεράς, σας τιμά το γεγονός συνολικά, αλλά και εσάς, κύριοι συνάδελφοι του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, αλλά δεν αναφέρομαι στο Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό, διότι ποτέ δεν ετέθη τέτοιο ζήτημα από την πλευρά του και εννώ πολιτικό ζήτημα άρνησής του για την ανάγκη αναθεώρησης του άρθρου 16.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αριστεράς, καλείστε να δεσμευθείτε στην Εθνική Αντιπροσωπεία για το εάν και κατά πόσο θα διασφαλίσετε με την πολιτική σας συμπεριφορά, με τον πολιτικό τόνο που θα δώσετε, την ομαλή διεξαγωγή των πρυτανικών εκλογών. Αυτό οφείλετε να το πείτε καθαρά στην ελληνική κοινωνία για να γνωρίζει πώς ακριβώς τα πολιτικά κόμματα τοποθετούμαστε απέναντι στην κοινωνία και στα ζητήματα που την αφορούν. Εθνικό θέμα είναι το θέμα της παιδείας, εθνικό θέμα είναι η ανάγκη αναθεώρησης του άρθρου 16 και τέτοια θα πρέπει να είναι η στάση και η συμπεριφορά όλων των πολιτικών κομμάτων, δηλαδή η δημόσια, η ευθεία, η εκεκάθαρη τοποθέτηση, η θέση με σαφήνεια απέναντι στα ζητήματα που αφορούν την παιδεία. Θα δεσμευθείτε, λοιπόν, ότι θα διασφαλίσετε την ομαλή διεξαγωγή των πρυτανικών εκλογών που είναι ένα κομμάτι μέσα στο γενικότερο σύνολο, αν θέλετε, της προσπάθειας που κάνει η Κυβέρνηση για να εκκαθαρίστε το τοπίο, για να αμβλυνθούν οι στρεβλώσεις, για να μπορέσουμε πραγματικά να οδηγηθούμε σ' ένα εκπαιδευτικό σύστημα, μιλώντας εσείς για αναβάθμιση του δημοσίου πανεπιστημίου το οποίο εμείς θεσμοθετίσαμε;

Το Σύνταγμα του 1975 είναι αυτό το οποίο μάλιστα δημιούργησε το μονοπάλιο, αλλά για άλλους λόγους, με άλλους όρους της εποχής εκείνης. Αυτό το Σύνταγμα είναι το Σύνταγμα που ο Κωνσταντίνος Καραμανλής τότε δημιούργησε για να προστατεύσει τη δημόσια και δωρεάν παιδεία.

Σήμερα παρίσταται, χωρίς να φεύγουμε από τον πυρήνα του Συντάγματος αυτού, η αναγκαιότητα να προχωρήσουμε στην αλλαγή του άρθρου 16, έτσι ώστε να μην έχουμε κρατικό μον-

πώλιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε εσάς κυρίως της Αριστεράς που σας είπα ότι σέβομαι τις απόψεις σας, δεν τις συμμερίζομαι όμως, θέτω το εξής ερώτημα: Πείτε μου, διότι το χρησιμοποιείτε και ως επιχείρημα κατά της αναθεώρησης του άρθρου 16, όσοι αντιστρατεύεστε την ανάγκη αναθεώρησης του άρθρου 16, δεν μετατρέπετε την παιδεία σε αγαθό για λίγους; Δεν μετατρέπετε την παιδεία σε αγαθό για τους οικονομικά εύρωστους; Δεν μετατρέπετε ουσιαστικά την παιδεία σε ένα αγαθό το οποίο είναι για εκείνους οι οποίοι είναι προνομιούχοι; Δεν στρέφεστε, λοιπόν, κατά της ωφέλειας των συμπολιτών μας, των ελληνικών οικογενειών, των Ελληνίδων και των Ελλήνων που δεν προέρχονται από εκείνη την κάστα του πλούτου, των λίγων που έχουν τη δυνατότητα να λειτουργήσουν μ' αυτόν τον τρόπο;

Γ' αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας θέλω να πω πως πραγματικά αυτήν την ώρα με αυτήν την κορυφαία διαδικασία της Αναθεώρησης αναλαμβάνουμε ο καθένας και η κάθε μία αλλά και συνολικά τα πολιτικά κόμματα, από την Κυβέρνηση μέχρι και όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, την ευθύνη μας απέναντι στην ελληνική κοινωνία, απέναντι στις Ελληνίδες, στους Έλληνες, στις νέες και στους νέους της χώρας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ο κ. Κωνσταντίνος Αλυσανδράκης, Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, τι, τέλος πάντων, είναι αυτά τα «μη κρατικά πανεπιστήμια», για τα οποία κόπτονται τόσο η Νέα Δημοκρατία όσο και το Π.Α.Σ.Ο.Κ.; Αφήγω απ' έξω το Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό, γιατί μιλάει ανοιχτά για ιδιωτικά πανεπιστήμια και σημειώνω επίσης ότι ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός ταυτίζεται με τη Νέα Δημοκρατία και στο παραλόγημα κατά του ασύλου –το ακούσαμε και εδώ.

Τι είναι, λοιπόν, τα «μη κρατικά πανεπιστήμια»; Εμείς ισχυρίζομαστε ότι είναι ιδιωτικές επιχειρήσεις, κάτι που οι θιασώτες τους αρνούνται πεισματικά. Απρόσμενη στήριξη της δικής μας άποψης πήραμε πρόσφατα από τον ίδιο τον Υπουργό Παιδείας. Πράγματι, ο κ. Στυλιανίδης, σε ομιλία του στις 8 του Μάη, δήλωσε καθαρά ότι η αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος «θα επέτρεπε σε σημαντικά ελληνικά και ξένα κεφάλαια να επενδύσουν στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα». Το είπε και σήμερα. Είπε, όμως, μόνο για τα σημαντικά ελληνικά κεφάλαια, δεν είπε για τα ξένα σημαντικά κεφάλαια. Δεν πιστεύω να υπάρχει κανένας μέσα ή έξω από αυτήν την Αίθουσα που πιστεύει ότι οι καπιταλιστές επενδύουν για τη σωτηρία της ψυχής τους ή έστω για τη σωτηρία των ψυχών των προγόνων τους.

Αφού, λοιπόν, διευκρινίσαμε με τη βοήθεια και του κ. Στυλιανίδη σε τι αποσκοπεί ο πυρήνας της αναθεώρησης του άρθρου 16, μπορούμε να προχωρήσουμε σε μία πιο ουσιαστική συζήτηση. Η βασική διαφορά ανάμεσα στο Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας και τους υποστηρικτές της ιδιωτικοποίησης της εκπαίδευσης, έγκειται στην αντίληψη για τη γνώση. Εμείς αντιμετωπίζουμε τη γνώση ως κοινωνικό αγαθό, που παράχθηκε με τη συμβολή όλης της κοινωνίας στη διάρκεια της ιστορικής της εξέλιξης και κατά συνέπεια δεν ανήκει σε κανέναν. Κανένας δεν έχει δικαίωμα να εμπορεύεται τη γνώση. Όλοι έχουν το δικαίωμα της απρόσκοπτης πρόσβασης σε αυτήν. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η δωρεάν, αποκλειστικά δημόσια παιδεία σε όλες βέβαια τις βαθμίδες της και όχι μόνο στην τριτοβάθμια. Αντίθετα, αυτοί που θα πουλούσαν και τα κόκαλα του παπιού τους εάν έβρισκαν αγοραστή, δεν διστάζουν να την εκδώσουν στην αγορά, να την κάνουν εμπόρευμα, να την υποτάξουν στην κερδοφορία των μονοπωλίων, όπως κάνει και η διαβόητη στρατηγική της Λισαβόνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εδώ ακούσαμε πάλι τον κ. Κουβέλη να μας λέει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει νομική δικαιοδοσία σε θέματα περιεχο-

μένου της εκπαίδευσης. Έτσι είναι, όμως, ο ίδιος ο κ. Κουβέλης είπε ότι με διάφορους άλλους τρόπους η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθεί να επιβάλει την πολιτική της. Δέχεται, δηλαδή, ότι έχει πολιτική η Ευρωπαϊκή Ένωση για την εκπαίδευση, αλλά για τα μάτια του κόσμου δεν την έχει θεσμοθετήσει στις συνθήκες. Εάν το βλέπει αυτό ο κ. Κουβέλης, μήπως θα πρέπει να βγάλει και τα απαραίτητα συμπεράσματα για το χαρακτήρα αυτής της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Μήπως ο κ. Κουβέλης και ο ΣΥΡΙΖΑ. Θα πρέπει να προχωρήσουν και λίγο παραπέρα και να βγάλουν συμπεράσματα για το χαρακτήρα της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Τι, τέλος πάντων, είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση; Μπορούμε να την κάνουμε ποτέ να δουλέψει για λογαριασμό των λαών;

Και όλοι αυτοί, λοιπόν, που μιλάνε για κερδοφορία με βάση τη γνώση, έχουν το θράσος να μιλάνε και για κοινωνία της γνώσης. Αυτοί, λοιπόν, αντί για γνώση σε βάθος των νόμων της κίνησης, της φύσης και της κοινωνίας, προσφέρουν δεξιότητες μιας χρήσης, ακόμα και σε πανεπιστημιακό επίπεδο. Θα καταφύγω και πάλι στον κ. Στυλιανίδη, που στην ίδια ομιλία δήλωσε: «Ο στόχος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης περιορίζεται» – προσέξτε τη λέξη – «στην παροχή εφοδίων και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων των νέων ανθρώπων». Πουθενά η γνώση, δεξιότητες, με δεξιότητες αντικαθίσταμε τη γνώση, για να μπορούν βέβαια οι νέοι να είναι στην υπηρεσία κάθε εργοδότη. Να σημειώσω ότι με τέτοιες τοποθετήσεις του, όπου με απροκάλυπτο, ωμό και αποκρουστικό τρόπο αποκαλύπτει τις προθέσεις της Κυβέρνησης, ενώ ταυτόχρονα απειλεί όποιους τολμήσουν να μη συμμορφωθούν, ο Υπουργός Παιδείας μάς προσφέρει πολύτιμη βοήθεια και στην τεκμηρίωση των απόψεών μας αλλά και στην αντιμετώπιση της αντιλαϊκής πολιτικής της Κυβέρνησης.

Επενδύσεις, λοιπόν. Διαμόρφωση νέων ανθρώπων απόλυτα προσαρμοσμένων στις απαιτήσεις της άρχουσας τάξης και της οικονομικής ολιγαρχίας. Ιδού οι πραγματικοί στόχοι της αναθεώρησης του άρθρου 16.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας δούμε και κάποια ιδεολογήματα που προβάλλονται για να δείξουν ότι η ανυπαρξία ιδιωτικών πανεπιστημάτων είναι υπεύθυνη για όλα τα κακά του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Το ιδεολόγημα της ποιοτικής αναβάθμισης που θα προκύψει από τον ανταγωνισμό: Ανταγωνισμός για ποιο σκοπό; Προφανώς για την προσέλκυση χρηματοδότησεων ιδιωτικών και δημόσιων. Με ποιους όρους; Με βάση την ποιότητα της διδασκαλίας και την πρωτοπορία της έρευνας ή με βάση τις απαιτήσεις των χρηματοδοτών; Προφανώς με βάση το δεύτερο. Και το αποτέλεσμα το έχουμε δει ήδη. Ο ολόενα και πιο σφιχτός εναγκαλισμός των πανεπιστημάτων με τα επιχειρηματικά συμφέροντα και η συνακόλουθη υποβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης γνώσης, η παραπέρα απομάκρυνση της από τις κοινωνικές ανάγκες, η παραπέρα υποταγή της στα μονοπώλια.

Το ιδεολόγημα της αντιμετώπισης της φοιτητικής μετανάστευσης: αν το πρόβλημα οφείλεται στο ότι δεν έχουμε αρκετά πανεπιστήμια, γιατί τα πανεπιστήμια που μας λείπουν πρέπει να είναι ιδιωτικά και όχι δημόσια; Αν οι κυβερνήσεις ήθελαν πράγματι να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα, γιατί δεν δίνουν στα υπάρχοντα πανεπιστήμια τη δυνατότητα να εκπαιδεύσουν πειραστέρους φοιτητές, γιατί δεν φτιάχνουν νέα δημόσια πανεπιστήμια; Και δεν εννοώ βέβαια πανεπιστήμια και τμήματα σαν αυτά που φτιάχτηκαν τα τελευταία χρόνια και που δεν έχουν και ιδιαίτερη σχέση με επιστημονικά αντικείμενα.

Το ιδεολόγημα της επαναπατρισμού των επιστημόνων της διασποράς: Αφού σημειώσω ότι το πρόβλημα είναι στο πώς θα τους κρατήσουμε και όχι στο πώς θα τους φέρουμε πίσω αφού τους διώξουμε, να επισημάνω ότι δεν είναι η έλλειψη ιδιωτικών πανεπιστημάτων που τους κρατάει στο εξωτερικό, αλλά η έλλειψη θεούσων, η έλλειψη ικανοποιητικών αμοιβών, η έλλειψη υποδομών και ικανοποιητικών συνθηκών εργασίας. Αν οι κυβερνήσεις δεν θέλουν να αντιμετωπίσουν αυτά τα προβλήματα, θα τα αντιμετωπίσουν οι ιδιώτες επιχειρηματίες, που προφανώς θα επιχειρήσουν να λειτουργήσουν τα μη κρατικά πανεπιστήμια με το μικρότερο δυνατό κόστος;

Αφήσα τελευταίο το ιδεολόγημα ότι η δωρεάν παιδεία είναι

για τους προνομιούχους, ενώ η επί πληρωμή ιδιωτική παιδεία είναι για το λαό. Δεν είμαι σε θέση, ομολογώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να απαντήσω σε τόσο υψηλού επιπέδου επιχείρημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Τα προβλήματα που έχει το εκπαιδευτικό σύστημα δεν λύνονται με την παραπέρα ιδιωτικοποίησή του. Χωρίς να υποτιμούμε τις άμεσες δυνατότητες της διεκδικητικής πάλης, δεν μπορούμε να αποκρύψουμε ότι η οριστική λύση των προβλημάτων σε όφελος του λαού έπειρνάει αναγκαστικά τα όρια του καπιταλιστικού συστήματος και προϋποθέτει τη ριζική, επαναστατική αλλαγή της κοινωνίας.

Σε κάθε περίπτωση, απ' ό,τι φαίνεται, η αναθεώρηση του άρθρου 16 δεν θα πραγματοποιηθεί, τουλάχιστον άμεσα. Αυτό οφείλεται στην αντίσταση και στην πάλη των φοιτητών, της πανεπιστημιακής κοινότητας, του λαϊκού κινήματος. Δεν μπορώ όμως να μη συμειώσω ότι κάποιοι εμφανίζονται ως «δρακοντοκτόνοι», διεκδικώντας για τον εαυτό τους τη δόξα της αποτροπής. Και εδώ αναφέρομαι στον ΣΥ.Π.Ζ.Α. και μεταξύ άλλων στην τοποθέτηση του εισηγητή του κ. Κουβέλη την προηγούμενη εβδομάδα: «Ο Συναπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς αισθάνεται ιδιαίτερα υπερήφανος που κατάφερε με αγώνες του μέσα και έξω από τη Βουλή να εμποδίσει την αναθεώρηση του Συντάγματος σε καίριες διατάξεις, όπως είναι αυτή του άρθρου 16 του Συντάγματος». Εμείς δεν αρνούμαστε τη συμβούλη, μεγάλη ή μικρή, κανενός, αλλά δεν μπορούμε να ανεχθούμε την οικειοποίηση των κατακτήσεων του κινήματος από κανέναν.

Βεβαίως, η ιδιωτικοποίηση δεν είναι μόνο ο δράκος του άρθρου 16, που μπορεί να εξοντωθεί από τον Περσέα, τον Άγιο Γιώργη ή ακόμα και το Μεγαλέξαντρο, αλλά μοιάζει περισσότερο με τη Λερναία Ύδρα, γιατί έχει πολλά κεφάλια και έχει προχωρήσει ήδη, ανεξάρτητα από την αποτυχία της Αναθεώρησης του άρθρου 16. Η ιδιωτικοποίηση δεν είναι κάτι απόμακρο, ήδη υπάρχει. Η ιδιωτικοποίηση του εκπαιδευτικού συστήματος είναι αναπόσπαστο μέρος των αναδιαρθρώσεων που επιχειρεί το καπιταλιστικό σύστημα, για να εξασφαλίσει τα κέρδη των ολιγοπλάνων, για την ίδια του την επιβιωση.

Είναι ασυγχώρητη αφέλεια να κλείσεις μεν το παράθυρο στην Αναθεώρηση του άρθρου 16, αλλά να αφήσεις ανοιχτή την πόρτα σε άλλες μορφές ιδιωτικοποίησης της εκπαίδευσης ή στις καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις στο σύνολό τους. Ας μην υπάρξει, λοιπόν, καμμία επανάπτωση, έχουμε πολύ αγώνα μπροστά μας μέχρι να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες στην κοινωνία αλλαγές που θα οδηγήσουν σε μία πραγματικά λαϊκή εξουσία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαίδου): Σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ζητήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ταλιαδούρος.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βασικό μέλημα του Υπουργείου Παιδείας είναι η στήριξη, η βελτίωση και η αναβάθμιση της λειτουργίας των δημόσιων πανεπιστημάτων και των Τ.Ε.Ι.. Αυτό, άλλωστε, αποδεικνύεται και από μία σειρά νομοθετικών πρωτοβουλιών, με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση του δημόσιου πανεπιστημίου που έχουν ήδη ληφθεί μέχρι σήμερα από την παρούσα Κυβέρνηση, από την αύξηση της χρηματοδότησης από το 2004 και ύστερα της ανώτατης εκπαίδευσης, από τη σημαντική αύξηση του αριθμού θέσεων των μελών Δ.Ε.Π. κατά δύο χιλιάδες στα πανεπιστήμια και οκτακοσίων μελών Ε.Π. στα Τ.Ε.Ι..

Όμως, θεωρούμε ότι λόγοι κοινωνικοί, οικονομικοί, εθνικοί και εκπαιδευτικοί, όπως αναπτύχθηκαν πριν από λίγο από τον Υπουργό Παιδείας κ. Στυλιανίδη, συνηγορούν υπέρ της πρότασης της Νέας Δημοκρατίας ότι πρέπει να αναθεωρηθεί το άρθρο 16 του Συντάγματος, ώστε να κατοχυρωθεί ρητά η δυνατότητα ιδρυσης και λειτουργίας υπό την εποπτεία του κράτους και ιδρυμάτων ανωτάτης εκπαίδευσης μη δημόσιου και μη κερ-

δοσκοπικού χαρακτήρα.

Η συνταγματική ρύθμιση της ανώτατης παιδείας, όπως έχει σήμερα, δεν έχει στο σύνολό της εσωτερική συνέπεια και αξιολογική διαφάνεια. Ο αποκλεισμός μη δημόσιων φορέων από την τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι ένα curiosum, θα έλεγα, της ελληνικής συνταγματικής τάξης, της μόνης χώρας στην Ευρώπη που περιλαμβάνει στο Σύνταγμά της τέτοια απαγόρευση.

Επειδή στόχος μας είναι, όπως κατ' επαναληψή έχει τονίσει ο Πρωθυπουργός, να καταστεί η πατρίδα μας κέντρο παιδείας και πολιτισμού στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και μέλημά μας είναι η αναβάθμιση και η βελτίωση της λειτουργίας των δημόσιων ιδρυμάτων, αυτό το οποίο θέλουμε να διασφαλιστεί είναι ότι τα μη δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα, που θα δημιουργηθούν μετά την αναθεώρηση του άρθρου 16, θα είναι υψηλής επιστημονικής στάθμης.

Απαιτείται, λοιπόν, η νομοθετική πρόβλεψη από εκτελεστικό νόμο του Συντάγματος τόσο του νομικού τύπου που θα λάβει το ίδρυμα όσα και των προϋποθέσεων, των κριτηρίων, των όρων και των κανόνων λειτουργίας αυτών των ιδρυμάτων, με σκοπό να διασφαλίζεται το υψηλό ποιοτικό επίπεδο εκπαίδευσης, να περιφρουρείται το κύρος και η αξιοπιστία ενός θεσμού που μπορεί, όπως εμείς θεωρούμε, να προσφέρει πολλά στην πατρίδα μας.

Θα ήθελα, λοιπόν, να αναφέρω ορισμένες προϋποθέσεις και όρους, που παγίως θεωρούμε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν στον εκτελεστικό νόμο του Συντάγματος, ακριβώς για να καταστεί σαφές ποια είναι η εικόνα αυτών των μη δημόσιων ιδρυμάτων που εμείς θέλουμε, για να καταστεί σαφές ότι δεν μιλάμε για κερδοσκοπικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ότι δεν πλήγεται ουσιαστικά ο δημόσιος χαρακτήρας της ανώτατης εκπαίδευσης, αλλά αντίθετα ενισχύεται. Επειδή και ο εισηγητής του Συναπισμού κ. Κουβέλης με ερώτηση που απήγινε προς την Κυβέρνηση, είπε πριν από λίγο στην ομιλία του «πώς θεωρείτε το μη δημόσιο ίδρυμα, ποιοι είναι οι όροι και οι προϋποθέσεις», γι' αυτό θα ήθελα σήμερα να αναφερθώ ενδεικτικά σε δέκα ή έντεκα όρους, που εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρχουν για να συνοδεύουν το μη δημόσιο ίδρυμα.

Πρώτον, θεωρούμε ότι πρέπει στο νόμο να υπάρχει επίσημη διατύπωση της βασικής αποστολής και επιδωξίης του ιδρύματος και εκπλήρωσης των στόχων του, στο πλαίσιο της τήρησης του Συντάγματος και των νόμων. Να εξασφαλίζεται η αυτοδιοίκηση και η επιστημονική και διδακτική του αυτοτέλεια.

Δεύτερον, να υπάρχει επαρκής προσφορά διδακτικής ύλης, για να διασφαλίζεται ο επιστημονικός χαρακτήρας της διδασκαλίας και της έρευνας. Η οργάνωση των σπουδών να γίνεται σύμφωνα με τον χαρακτήρα του ιδρυμάτος. Να υπάρχει δημοσιευμένο και αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών που να μπορεί να ανταγωνιστεί τα ελληνικά και τα ξένα εκπαιδευτικά ιδρύματα με υψηλό επίπεδο σπουδών.

Τρίτον, να υπάρχει αναλυτικός κανονισμός λειτουργίας του ιδρυμάτων που θα περιγράφει με σαφήνεια την οργάνωση και τη διοίκηση του. Διατάξεις σχετικές με τις αρμοδιότητες, τις λειτουργίες και τους κανόνες του διοικητικού προσωπικού είναι απαραίτητες.

Τέταρτον, κανόνες που θα ρυθμίζουν την επιλογή του διδακτικού προσωπικού, που θα έχει τα ίδια ακριβώς με τα μέλη Δ.Ε.Π. των δημόσιων πανεπιστημάτων, ακαδημαϊκά προσόντα και να είναι αριθμητικά επαρκές. Η διαδικασία πρόσληψης αυτού του προσωπικού θα είναι ενιαία και διαφανής και οι αποφάσεις πλήρως αιτιολογημένες και παράλληλα, θα πρέπει να ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν στις σχέσεις και του λοιπού εκπαιδευτικού προσωπικού.

Πέμπτον, συγκεκριμένη και διαφανής διαδικασία εισαγωγής σπουδαστών. Επαρκής υλικοτεχνική υποδομή, χώροι διδασκαλίας, αναψυχής, βιβλιοθήκης, εργαστηρίων και όλων των αναγκών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θα τεθούν και θα έχουν να κάνουν με ιδρύματα που προσφέρουν διδασκαλία και έρευνα.

Έκτον, να υπάρχει οικονομική διαφάνεια που θα διασφαλίζεται με την ύπαρξη και δημοσίευση προϋπολογισμού, απολογισμού εσόδων και εξόδων, αλλά και με τον εξωτερικό έλεγχο

των συναλλαγών του ιδρύματος.

Έβδομον, διαδικασία εξετάσεων και απονομής πτυχίων αντίστοιχων με το επίπεδο της εκπαίδευσης και θα υπόκεινται σε κρατική αναγνώριση.

Ογδοστον, πρόνοια για τον τρόπο και το περιεχόμενο των δημοσιεύσεων και των διαφημίσεων των ιδρυμάτων, ώστε να είναι έτοι διατυπωμένες που να ανταποκρίνονται στην υψηλή αποστολή του εκπαιδευτικού ιδρύματος.

Έναντον, η ισότητα των ευκαιριών και η στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων πολιτών θα διασφαλίζεται με σύστημα υποχρεωτικής παροχής υποτροφιών από τα ίδια τα ιδρύματα στους οικονομικά ασθενέστερους που προτιμούν να σπουδάσουν στα μη δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ποσοστό που θα υπερβαίνει το 15% των θέσεων που θα παρέχονται.

Δέκατον, η συνύπαρξη των μη δημόσιων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων μαζί με τα δημόσια, θα τοποθετηθεί σε ένα προκαθορισμένο και σαφές πλαίσιο λειτουργίας, το οποίο θα υπάγεται στις (ιδιες διαδικασίες που προβλέπονται από το εθνικό σύστημα αξιολόγησης, δηλαδή θα υπόκεινται και αυτά τα ιδρύματα στο ίδιο σύστημα εθνικής αξιολόγησης. Θα αξιολογούνται με τον ίδιο τρόπο τα δημόσια και τα μη δημόσια ιδρύματα. Θα μπουν δηλαδή και κανόνες ελέγχου και κοινωνικής λογοδοσίας.

Τέλος, σε καμμία περίπτωση δεν θα υπάρχει χρηματοδότηση της πολιτείας στα ιδρύματα αυτά. Η χρηματοδότηση και οι πόροι θα είναι αποκλειστικά δικό τους θέμα. Η πολιτεία έχει την ευθύνη και θα έχει την υποχρέωση να χρηματοδοτεί μόνο τα δημόσια πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι..

Κυρίες και κύριοι, νομίζω ότι είναι σαφές ότι η πλήρωση αυτών των προϋποθέσεων θα ελέγχεται από την πολιτεία, τόσο αρχικά, κατά τη χρονήγηση της άδειας, δύο και περιοδικά, κατά τη διάρκεια λειτουργίας του ιδρύματος. Η άδεια της λειτουργίας θα μπορεί να ανακαλείται, εφόσον διαπιστώνεται ότι δεν τηρούνται οι προϋποθέσεις που έχουν τεθεί από την εθνική νομοθεσία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι με αυτούς τους σαφείς όρους δίνουμε την εικόνα του πώς εμείς θεωρούμε και βλέπουμε ότι μπορεί να λειτουργήσει ένα μη δημόσιο μη κερδοσκοπικό ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα στην πατρίδα μας. Με αυτούς τους όρους και προϋποθέσεις που θα προβλέπονται στον εκτελεστικό νόμο του Συντάγματος σε κεφάλαια, τους τίτλους των οποίων ουσιαστικά σας ανέγνωσα σήμερα, θα τεθούν οι όροι και οι προϋποθέσεις, ώστε να ιδρύονται ιδρύματα υψηλού εκπαιδευτικού επιπέδου. Έτσι διασφαλίζεται με σαφήνεια, χωρίς ερωτηματικά, χωρίς απορίες, χωρίς διαστρεβλώσεις, το τι επιδιώκουμε. Αυτό το οποίο επιδιώκουμε είναι η παράλληλη λειτουργία μη δημόσιων ιδρυμάτων, υπό αυστηρή κρατική εποπτεία και έλεγχο, ώστε τα ιδρύματα αυτά να συμβάλλουν μαζί με τα δημόσια ιδρύματα που είναι η ευθύνη της πολιτείας στην προστάθεια που καταβάλλουμε σήμερα, για να καταστεί η πατρίδα μας ένα κέντρο παιδείας και πολιτισμού στην Ευρώπη, ένα κέντρο παιδείας και πολιτισμού στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κ. Βοριδής, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, έχει το λόγο.

MAYROUDΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλούμεντας αυτή τη συζήτηση, προσπαθώ να αντιληφθώ ποιο είναι το βασικό επιχείρημα εναντίον της Αναθεωρήσεως.

Παρακαλούμεντας με όστη προσοχή μπορώ τα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν από την πλευρά των εισιγητών των κομμάτων της Αριστεράς και θα έλεγα ότι μπορώ να τα διακρίνω σε επιχειρήματα -ας το πω- δύο τάξεων. Ένα επιχείρημα που έχει μία κεντρική, βασική, ιδεολογική αντίρρηση με το κοινωνικοοικονομικό σύστημα στο οποίο ζούμε και υπ' αυτήν την έννοια σκέψηται κάτι τελείως διαφορετικό -αυτό ανοίγει μία πολύ μεγάλη

συζήτηση, εγώ, μόνο δύο, τρία πράγματα θα πω ως προς αυτό το θέμα- και κυρίως τα επιχειρήματα μίας, κατά τη γνώμη μου, διαφορετικής τάξεως, που προσπαθούν να μιλήσουν στοιχειώδως συμβατά με την εποχή μας, επιχειρηματολογώντας υπέρ της δημόσιας εκπαίδευσης.

Ως προς την κατηγορία των επιχειρημάτων πρώτης τάξεως ακούω, παραδείγματος χάριν, το επιχείρημα «η παιδεία είναι δημόσια αγαθό, η μόρφωση είναι δημόσιο αγαθό, η γνώση είναι δημόσιο αγαθό και επομένως δεν μπορεί να εμπορευματοποιείται». Διερωτώμαι τι ακριβώς σημαίνει αυτό. Παραδείγματος χάριν, ένας επιστήμονας που συγγράφει ένα επιστημονικό σύγγραμμα, δεν πρέπει να λάβει τα δικαιώματα πνευματικής του ιδιοκτησίας; Διότι αν τα λάβει, έχει εμπορευματοποιήσει τη γνώση; Ένας καθηγητής, ο οποίος διδάσκει στο πανεπιστήμιο, δεν πρέπει να αμείβεται; Διότι στην περίπτωση αυτή η μετάδοση της γνώσεως που γίνεται, σημαίνει ότι εμπορευματοποιείται η γνώση; Όλη η διαδικασία που απαιτείται, πολλές φορές μία εξαιρετικά σύνθετη και περίπλοκη διαδικασία τόσο στις ανθρωπιστικές όσο και στις θετικές επιστήμες, μία διαδικασία χρηματοβόρα, μία διαδικασία που απαιτεί εργαστήρια, απαιτεί βιβλιοθήκες, απαιτεί επισκέψεις, απαιτεί μελέτες, απαιτεί χρόνο και μιαλό, προκειμένου να παραχθεί αυτή η γνώση, είναι μία διαδικασία η οποία είναι έξω από οποιαδήποτε οικονομική αποτίμηση;

Όποιος επιχειρηματολογεί σε αυτή τη βάση, μπορεί να μιλάει για ένα κοινωνικοοικονομικό σύστημα εντελώς διαφορετικό, όπου η κατεύθυνση είναι ότι δεν υπάρχουν τελικώς, σε αυτόν τον δήθεν ονειρικό κόσμο, οικονομικές σχέσεις ή καταργούνται με έναν ορισμένο τρόπο, αλλά πάντως αυτός δεν είναι ο κόσμος στον οποίο ζούμε. Εξ ου και δεν καταλαβαίνω ποιο είναι το επιχείρημα.

Τι φοβάται η Αριστερά αρνούμενη αυτή την Αναθεωρηση; Διότι, εγώ έτσι όπως το αντιλαμβάνομαι, συμβαίνει το εξής: Από τη μία μεριά θα υπάρχουν δημόσια πανεπιστήμια –έτσι φαίνεται να γίνεται- τα οποία θα παρέχουν δωρεάν παιδεία και από την άλλη μεριά θα υπάρχουν ιδιωτικά πανεπιστήμια, τα οποία θα παρέχουν παιδεία, ανώτατη μόρφωση με κόστος.

Εγώ λέω το εξής: Φανταστείτε ένα προϊόν, το ίδιο, το οποίο στη μία περίπτωση παρέχεται δωρεάν και στην άλλη περίπτωση παρέχεται με αντίτιμο. Ποιος δεν θα πάει να πάρει το προϊόν που παρέχεται δωρεάν; Πού είναι ο φόβος; Ο πραγματικός φόβος της Αριστεράς βρίσκεται σε μία θλιβερή διαπίστωση, την εξής: Ότι δυστυχών η κατάσταση της δημόσιας παιδείας σήμερα είναι τέτοια ώστε ακόμα κι αν παρέχεται δωρεάν, η ελληνική κοινωνία θα προτιμήσει να πληρώσει προκειμένου να αποκτήσει την καλύτερη παιδεία που θα παρέχουν τα ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Αυτή την παθογένεια, όμως, δεν την ξεπερνάμε με την απαγόρευση, εκτός κι αν λέτε ότι πρέπει να αφήσουμε την κατάσταση της δημόσιας παιδείας σ' αυτό το χάλι που βρίσκεται σήμερα, για το οποίο ανησυχείτε και είναι προφανές ότι αυτό είναι που σας ανησυχεί. Διότι αλλιώς εγώ δεν θα ανησυχούσα σε καμία περίπτωση εάν είχα τη δυνατότητα να πάρω κάτι τοάμπα, εάν το ίδιο προϊόν μου το χαρίζανε. Θα πήγαινα να πάρω από αυτόν που το χαρίζει, όχι να πάω να το πληρώσω.

Είναι προφανές ότι δεν είναι αυτό που σας ανησυχεί. Σας ανησυχεί και θέλετε να παραμείνουμε εγκλωβισμένοι με τη στάση σας σ' αυτήν την κακή κατάσταση της δημόσιας παιδείας γιατί; Γιατί από την εποχή του Γκράμσι πέρασε πολύς καιρός και κύλησε πολύ νερό σ' αυλάκι και μάθατε από τότε πολλά μαθήματα. Μάθατε την τεράστια αξία της ιδεολογικής ηγεμονίας και μάθατε την αξία των ιδεολογικών μηχανισμών. Και κατά μία πολύ συγκεκριμένη συγκυρία αυτοί οι ιδεολογικοί μηχανισμοί έχουν περάσει σήμερα στα χέρια σας. Αυτή δεν είναι η πραγματικότητα;

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Έτσι είναι.

MAYROUDΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Κουβέλη για την επιβεβαίωση.

Αυτή η πραγματικότητα είναι που δημιουργεί και το ζήτημα, η αμφισβήτηση ακριβώς αυτής της ιδεολογικής ηγεμονίας των συγκεκριμένων ιδεολογικών μηχανισμών με τη δημιουργία

άλλων μηχανισμών.

Διαβάζω την εισήγηση του Κ.Κ.Ε. και γράφει μέσα ένα απόστασμα από τον Τζακ Λόντον και λέει ότι «ξέρετε τι θα πάθουμε ουσιαστικά; Αυτός είναι ο φόβος. Θα έλθουμε σε έναν καθηγητή και θα του πουν. Εάν δεν προσχωρήσεις στις σοσιαλιστικές ιδέες, θα σε απολύσουμε».

Η ανησυχία σας είναι όχι βεβαίως ότι κανείς θα απολύεται τη σημειερινή εποχή γιατί έχει οποιεσδήποτε πολιτικές ιδέες, διότι ξέρετε ότι αυτό δεν γίνεται και δεν μπορεί να γίνει, αλλά τι; Ότι θα προσληφθούν κάποιοι καθηγητές οι οποίοι, ενδεχομένως, θα μπορούν να πουν και άλλα πράγματα απ' αυτά που λένε σήμερα στη μονοκρατορία των δημοσίων πανεπιστημάτων. Και εδώ είναι το μεγάλο ιδεολογικοπολιτικό ζήτημα.

Το ερώτημα όμως είναι: Επιτρέπεται -γιατί εγώ θεωρώ ότι υπάρχει και μια εθνική διάσταση σε κάθε συζήτηση, δεν μπορεί όλα να τα βλέπουμε μερικά και δεν μπορεί όλα να τα βλέπουμε μονοκόμματα κάτω από το πρίσμα των ιδεολογικών μας τοποθετήσεων- να γίνεσθε εσείς συνεργοί σε μια κατάσταση οπισθοδρομήσεως, σε μια κατάσταση άκρως αντιδραστική όσον αφορά το δημόσιο πανεπιστήμιο για το οποίο, επιτρέψετε μου, καλό λόγο δεν άκουσα από κανέναν μας. Κύριε Υπουργέ, αυτό είναι κάτι που πρέπει πρωτίστως εσάς να προβληματίσει. Καλός λόγος για την κατάσταση του δημοσίου πανεπιστημίου δεν ακούστηκε από κανέναν μας από διαφορετικές οπικές. Εμάς μπορεί να μη μας αρέσει η κατάσταση των βιαιοπραγιών και των εμπρησμών και η ασυδοσία που υπάρχει μέσα από την κατάχρηση της έννοιας του ασύλου, μπορεί να μη μας αρέσει το γεγονός ότι δεν υπάρχουν τα απαιτούμενα εργαστήρια, οι υποδομές ή ότι το πτυχιό είναι απαξιωμένο, αλλά δεν άκουσα από οποιονδήποτε να πει ότι ναι, αυτό είναι ένα καλό πανεπιστήμιο που έχουμε σήμερα και επομένων δεν μας χρειάζεται άλλο. Δεν το άκουσα αυτό. Εσείς όμως δεν θέλετε εδώ να δοθεί έστω η ελπίδα ότι θα υπάρξει ένα καλύτερο πανεπιστήμιο μέσα από τη δημιουργία ιδιωτικών πανεπιστημάτων και κατά τη γνώμη μου μέσα από τη δημιουργία ανταγωνιστικών συνθηκών που θα «ξεκουνήσουν» το πανεπιστήμιο, έστω έτσι όπως είναι ιδεολογικά διαμορφωμένο προκειμένου να μπορέσει να συγκρατήσει μερίδια φοιτητών και προκειμένου να παράξει γνώση, να παράξει έρευνα, να παράξει μελέτη, αυτό δηλαδή που είναι κατ' εξοχήν ο ρόλος του.

Εγώ κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα περίμενα από τα κόμματα της Αριστεράς, βεβαίως πρωτίστως και κυρίως από το ΠΑ.Σ.Ο.Κ., το οποίο είναι απόν και το οποίο υπεκφεύγει και το οποίο δεν έρχεται εδώ να κάνει μια ξεκάθαρη τοποθέτηση ως προς το τι θέλει, θα περίμενα λοιπόν από τα κόμματα της Αριστεράς, όχι να παραμένουν σε ένα επιχείρημα που κατά τη γνώμη μου είναι απολύτως στείρο «η δημόσια παιδεία είναι δημόσιο αγαθό». λες και αυτό μας λύνει τίποτα, αλλά να προχωρήσουν ένα βήμα παραπέρα, πιο θαρραλέα, διότι τονίζω ότι εκείνο που πρέπει να εξηγηθεί είναι όχι γιατί πρέπει να υπάρχει δημόσια παιδεία και καλή δημόσια παιδεία -γιατί σε αυτό συμφωνούμε όλοι- αλλά γιατί δεν πρέπει να υπάρχει ιδιωτική παιδεία.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είχα ελπίσει ότι στη συζήτηση αυτή, παρά το ότι δεν υπήρχε προοπτική να συμπέσουμε στο να ψηφίσεις αυτή η Βουλή με την απαιτούμενη πλειοψηφία τη δυνατότητα ίδρυσης μη κρατικών μη κερδοσκοπικών πανεπιστημάτων, θα υπήρχε κάποια προσέγγιση κατά τη συζήτηση του άρθρου 16 με τα κόμματα της Αριστεράς, κυρίως λόγω κάποιων άλλων διατάξεων που υπάρχουν μέσα στο 16, τις οποίες δεν προσέχουμε καθόλου, δεν τους δίνουμε σημασία, καίτοι είναι πολύ σημαντικές διατάξεις που πνίγονται μέσα στη φόρτηση που διέπει το άρθρο 16.

Η μία διάταξη είναι η παράγραφος 10 που ορίζει ότι «το κράτος υποχρεούται να διασφαλίζει την ποιότητα της παιδείας που

παρέχεται σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Όλοι οι φορείς της εκπαίδευσης, δημόσιας και ιδιωτικής ειδικότερα, το κάθε κατηγορίας διδακτικό προσωπικό υπόκειται σε διαρκή αξιολόγηση του έργου του». Εδώ είχα ελπίσει ότι θα υπήρχε σύμπτωση απόψεων, όπως και στην παράγραφο 11 που ορίζει ότι «η ενίσχυση του εθελοντισμού και της κοινωνίας των πολιτών που εκφράζονται απομική ή οργανωμένα αποτελεί αντικείμενο ειδικής φροντίδας του κράτους». Αυτές οι πολύ ενδιαφέρουσες και πολιτικά σημαντικές διατάξεις πνίγονται μέσα στη φόρτηση που επικρατεί σχετικά με τα κρατικά και μη κρατικά πανεπιστήμια.

Ένα δεύτερο στοιχείο που ήπιζε ότι θα μπορούσε να μας βοηθήσει στο να συνεννοηθούμε είναι, ότι θα αντιλαμβάνομασταν την κατάσταση, στην οποία βρίσκεται η χώρα μας συνταγματικά, το να είναι δηλαδή η μόνη ευρωπαϊκή χώρα -και δεν ξέρω αν και παγκόσμια είναι η μόνη- που διαθέτει τέτοιο κρατικό μονοπώλιο, τέτοιας συνταγματικής περιωπής απαγόρευση ίδρυσης πανεπιστημών. Νομίζω επίσης ότι δεν έχουμε συνειδητοποίησει, ποια ήταν ίσως και η δικαιολογία αυτής της διάταξης. Η δικαιολογία είναι, ότι μετά από την έξοδο από τον εμφύλιο, μετά από την περιπέτεια της δικτατορίας, καλό θα ήταν το κράτος να έχει τα πλοκάμια του μέσα και πάνω από την ανώτατη εκπαίδευση. Να μιλάμε μεν περί ελευθερίας έρευνας και διδασκαλίας, αλλά επειδή «όποιος φυλάει τα ρούχα του έχει και τα μισά», το κράτος, η άρχουσα τάξη δηλαδή -για να χρησιμοποιήσω και μία έκφραση που κυρίως τα αριστερά κόμματα χρησιμοποιούν- να έχει το μάτι της και τον έλεγχό της μέσα στην ανώτατη εκπαίδευση. Αυτά δεν τα συνειδητοποιούμε, ώστε να μπορέσουμε να γίνουμε πιο σύγχρονοι, πιο προσαρμοσμένοι στο διεθνές περιβάλλον και να φέρουμε τη χώρα μας σε επίπεδο ευθυγράμμισης με τα ευρωπαϊκά κράτη τουλάχιστον που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Λέγοντας αυτά θα νομίζετε ότι είμαι ένας σημαιοφόρος των ιδιωτικών, μη κρατικών πανεπιστημών. Ε, λοιπόν, σας διαβεβαιώ κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν είμαι καθόλου. Ούτε πιστεύω ότι και να αλλάζω το άρθρο 16, αυτομάτως θα δημιουργούνται στην Ελλάδα μη κρατικά, μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια όπως θέλουμε να τα καθιερώσουμε. Διότι αν εμμείνουμε -και θα εμμέναμε βέβαια- στο να θέλουμε πραγματικά πανεπιστήμια στη χώρα μας, θα ήταν πάρα πολύ δύσκολο και τα κεφάλαια να βρεθούν και οι άνθρωποι να βρεθούν και οι υποδομές να βρεθούν που θα δημιουργούσαν τέτοια πανεπιστήμια.

Άλλωστε αυτό δείχνει και το παράδειγμα της Ευρώπης. Πού υπάρχουν τέτοια πανεπιστήμια μη κρατικά, μη κερδοσκοπικά; Στις αγγλοσαξωνικού τύπου έννομες τάξεις. Στον κορμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υπάρχουν. Η Γερμανία έχει δύο και με το ζόρι και αυτά. Είναι καλά μεν και σπουδαία, αλλά δύο. Η Γαλλία δεν ξέρω αν έχει κανένα. Στις ανατολικές χώρες υπάρχουν κάποια αγγλόφωνα, που έχουν άλλου είδους προέλευση και δικαιολογία. Επομένως φοβία από την κατάργηση του κρατικού μονοπώλιου δεν θα έπρεπε να μας διακατέχει. Δυστυχώς, όμως, δεν υπάρχει η απαραίτητη σύμπτωση, αλλά τουλάχιστον θα πρέπει να είμαστε συνεννοημένοι για ορισμένα θέματα που θέτουμε προς συζήτηση και τα επικαλούμαστε και ως επιχειρήματα.

Διερωτάται παραδείγματος χάριν ο κ. Κουβέλης ποια είναι η ανάγκη να αλλάξουμε το άρθρο 16, διότι η παιδεία, λέσι, είναι δημόσιο αγαθό και ως δημόσιο αγαθό πρέπει να παρέχεται μόνο σε δημόσιο χώρο. Κύριοι συνάδελφοι, είπα ότι πρέπει να αλλάξουμε το 16 για να μην είμαστε οπισθοδρομικοί και να μην είμαστε οι ουραγοί της Ευρώπης που δεν διαθέτει τέτοιου είδους συνταγματικές απαγορεύσεις, αλλά κανείς δεν διαφωνεί ότι η παιδεία είναι δημόσιο αγαθό. Το ερώτημα είναι: Γιατί πρέπει να παρέχεται μόνο σε δημόσιους χώρους, δηλαδή από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, και δεν μπορεί να παρέχεται και από άλλου είδους οντότητες -και δόξα των Θεών τώρα τα είδη των νομικών προσώπων πολλαπλασιάζονται- εφόσον εξασφαλίζεται όμως ότι υπάρχει ο κρατικός έλεγχος και η κρατική επιπτεία;

Διατυπώθηκε ο φόβος ότι, αν ιδρυθούν τέτοια μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια -αν ιδρυθούν, διότι εγώ τα βλέπω στον απώτερο ορίζοντα, θα μπορούν να παρεισφρήσουν και άλλα πρ-

γράμματα σπουδών που δεν θα είναι αυτά τα οποία θέλει να παρέχει το κράτος. Και γιατί να μην παρεισφρήσουν, κύριοι συνάδελφοι; Γιατί να μην υπάρχει, ειδικά στην ανώτατη παιδεία, ελευθερία εφαρμογής εκπαιδευτικών προγραμμάτων και πειραματισμού επί εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ώστε να ανοίξουν νέοι δρόμοι, να ανοίξουν και νέες επιστήμες;

Κύριοι συνάδελφοι, λυπάμαι που δεν θα μεταρρυθμιστεί το άρθρο 16, σύμφωνα με την πρόσταση της Νέας Δημοκρατίας, όχι μόνο για τους λόγους που έχουν αναπτύξει εξαιρετικά εύστοχα οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας -διότι π.χ. δεν θα ανοίξει επιτέλους η προσφορά της ανώτατης παιδείας, αλλά θα μείνει μίζερα περιορισμένη στις δυνατότητες που μπορεί να διαθέτει το πάντα όχι ιδιαίτερα πλούσιο ελληνικό κράτος αλλά και εξαιτίας δυο άλλων μειονεκτημάτων, τα οποία θα τα δούμε γρήγορα στο μέλλον και θα έχουμε μετανιώσει ενδεχομένως, γιατί χάσαμε αυτήν την ευκαιρία.

Το ένα μειονέκτημα είναι ότι κόβεται ο δρόμος για τον ακαδημαϊκό έλεγχο των ποικιλώματων «πανεπιστημίων» που κυκλοφορούν στην Ελλάδα και προσφέρονται στη νεολαία και όπου δυστυχώς προσφεύγει αθρόα η νεολαία επί χρήμασι ελπίζοντας, πιστεύοντας ή αυταπάτωμενη ότι πάιρνει πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Υπάρχουν, βέβαια, τέτοια υψηλοτάτου επιπέδου -κυρίως κάποια που συνεργάζονται με ξένα πανεπιστήμια και είναι γνωστά, δεν χρειάζεται να τους κάνουμε και διαφέρει σεντός της Βουλής- αλλά τα περισσότερα είναι μη ελεγχόμενα κέντρα ελευθέρων σπουδών, στα οποία αδυνατεί να παρέμβει το κράτος. Ο μόνος τρόπος για να παρέμβει είναι να τα αντιμετωπίσει ως εμπορικές επιχειρήσεις -τι είδους περιορισμούς να θέσει από πλευράς εμπορικής δραστηριότητας;- και αδυνατεί πλήρως το κράτος να κάνει ακαδημαϊκό έλεγχο, τι εκπαίδευση παρέχουν. Για πολλά χρόνια, λοιπόν, φοβούμαι ότι θα αφήσουμε απροστάτευτη τη νεολαία, η οποία καλή τη πίστη προσέρχεται σε αυτά τα κέντρα και πιστεύει ότι πάιρνει πανεπιστημιακού επιπέδου εκπαίδευση και μετά με ένα πτυχίο στα χέρια, το οποίο δεν έχει φυσικά αντίκρισμα λόγω του ότι παρεσχέθη κατ' αυτό τον τρόπο, βρίσκεται σε πραγματικό αδιέξοδο. Εξαιρούνται βέβαια εκείνα τα πολύ υψηλού επιπέδου ιδρύματα, όπου οι τίτλοι σπουδών δεν έχουν ανάγκη την αναγνώριση από το δημόσιο, διότι έχουν πλήρη την αναγνώριση από την αγορά εργασίας.

Το άλλο μειονέκτημα, το οποίο με απασχολεί ιδιαίτερως και θα είναι συνέπεια του γεγονότος ότι δεν συνεννοούμεθα στο να μεταρρυθμίσουμε το άρθρο 16 προς την κατεύθυνση που προτίνουμε εμείς, είναι ότι μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας θα μας μπουν από το «παράθυρο» όλα αυτά τα πανεπιστήμια. Και εδώ υπάρχει απάντηση προς το Κομμουνιστικό Κόμμα, που ρωτάει το Συναπισμό ποια είναι η θέση του απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είτε το θέλουμε είτε όχι είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και μάλιστα από τα παλαιότερα μέλη. Είμαστε υποχρεωμένοι να είμαστε απολύτως προσαρμοσμένοι στην ευρωπαϊκή νομοθεσία. Ήδη γνωρίζουμε πολύ καλά ότι εκκρεμεί προσφυγή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο απευθείας από την Επιτροπή και ότι εκκρεμεί και ερώτημα προδικαστικού του Συμβουλίου Επικρατείας.

Αν λάβουμε υπ' όψιν μας τι απεφάνθη το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στο θέμα της υπόθεσης Νέρι ως προς την Ιταλία, πρέπει να θεωρούμε μάλλον βέβαιο ή τουλάχιστον πολύ πιθανό ότι θα ανοίξει η ελληνική επικράτεια μέσω του συστήματος franchising στα ξένα πανεπιστήμια. Ένας επιχειρηματίας θα συμβληθεί με ένα κρατικό ευρωπαϊκό πανεπιστήμιο και θα εγκαταστήσει εδώ ένα παράρτημά του. Έχει και τώρα αυτό το δικαίωμα, αλλά με αυτά τα «μανιπουλαρίσματα» του πρώην Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α. εμποδίζουμε και «βασανίζουμε» υποψηφίους που κάνουν ένα μέρος των σπουδών τους εδώ και μετά το συμπληρώνουν στο εξωτερικό στο να αποκτήσουν επαγγελματικά δικαιώματα. Πόσο θα κρατήσει αυτό; Θα υποχρεωθούμε, λοιπόν, μετά από την παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δεχθούμε τα παραρτήματα των ευρωπαϊκών ξένων πανεπιστημίων. Διερωτώματος με ποια νομική βάση θα τα ελέγχουμε; Δεν θέλουμε να ελέγχουμε το ακαδημαϊκό πρόγραμμά τους; Διότι με άλλη διάταξη της Ευρωπαϊκής Συνθήκης, με το άρθρο 147 νομίζω, η

εκπαίδευση είναι υπόθεση του κράτους, είναι εθνική υπόθεση. Άλλα εάν μπορεί να εγκαθίσταται με τις άλλες διατάξεις το ξένο κράτος εν είδει παραρτήματος και να παρέχει ανώτατη παιδεία, πρέπει να έχουμε και εμείς τη νομική βάση ως κράτος για να ελέγχουμε αυτήν τη δραστηριότητα. Αν δεν διαθέτουμε το άρθρο 16 που θα δίνει στο κράτος τη δυνατότητα να ελέγχει όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης με την προτεινόμενη διάταξη που σας διάβασα, πολύ φοβάμαι ότι θα βρεθούμε ανυπεράσπιστοι σε μία κατάσταση που κανένας δεν την επικροτεί και κανένας δεν θα ήθελε να μείνει ανεξέλεγκτη.

Διατυπώθηκαν και ορισμένες άλλες προτάσεις. Βέβαια, τα δύο κόμματα της Αριστεράς δεν έκαναν προτάσεις, γιατί αρνούνται κατηγορηματικά οποιαδήποτε συζήτηση επ' αυτού του θέματος. Οι προτάσεις έγιναν από τον Λ.Α.Ο.Σ. και ιδιαίτερα από το συνάδελφο κ. Πλεύρη που έχει κάνει και γραπτές εισηγήσεις στην επιτροπή. Η μία πρόταση ήταν να βάλουμε μία φράση -θεωρητικά βέβαια, γιατί η διάταξη δεν θα ψηφιστεί με τη μεγάλη πλειοψηφία που να αφορά το άσυλο. Πρέπει να πω ότι αυτό το άσυλο είναι και αυτό μία ιδιορυθμία του εκπαίδευτικού μας συστήματος, όπως είναι ιδιορυθμία και το κρατικό μονοπάλιο για το οποίο μίλησα προηγουμένως. Εθιμικά έχει καθιερωθεί και δεν έχει καμμία συνταγματική κατοχύρωση. Το Σύνταγμα μιλάει για ελευθερία διδασκαλίας, για έρευνα και για διακίνηση ιδεών. Άλλα μη μου πείτε ότι το άσυλο για το οποίο μιλάμε τώρα στην Ελλάδα έχει καμμία σχέση με την ελευθερία της διδασκαλίας και με την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών.

Με την ελεύθερη διακίνηση κάποιων προσώπων έχει σχέση...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βούλευτού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Συνεπώς, δεν μας εμποδίζει το Σύνταγμα που δεν έχει διάταξη περί ασύλου, αν θέλει η πολιτεία -και κυρίως όχι τόσο η πολιτεία όσο ο πανεπιστημιακές αρχές, όλη η πανεπιστημιακή κοινότητα- να περιορίσουν το άσυλο. Μπορεί να το κάνουν κάλλιστα, φτάνει να υπάρχει η δύναμη και η θέληση.

Έγινε και μια άλλη πρόταση από το Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό -έτσι όπως το είπε, δεν μπορεί να περιληφθεί βέβαια- ότι ένα 15% των εισερχομένων να παραχωρούνται για την εισαγωγή στα μη κρατικά πανεπιστήμια. Φυσικά θα μπορούσε να γίνει μια βελτίωση, αν ψηφίζοταν η διάταξη, του τύπου ότι, πρόνοια λαμβάνεται -εννοείται από το κράτος- ώστε να καθίσταται δυνατή η πρόσβαση στα μη κρατικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, πράγμα που σημαίνει την παροχή ειδικών κινήτρων και δυνατοτήτων, σε νέους που δεν μπορούν να ανταποκριθούν οικονομικά στις απαίτησεις των μη κρατικών πανεπιστημίων.

Όλα αυτά θα μπορούσαν να γίνουν, εάν κύριοι συνάδελφοι, είχε διαπιστωθεί ένα μίνιμουμ σύμπτωσης απόψεων. Αυτό δεν υπάρχει. Δεν πειράζει. Δεν ξέρω αν πρέπει να καυχάται ο Συναπισμός ότι με τη στάση του να ψηφίζει ματαιώνει την αναθεώρηση.

Εγώ πιστεύω ότι η ασυνεννοητία που επικρατεί στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. θα το εμποδίζει να συνεννοθεί ακόμα και αν τα δύο μεγάλα κόμματα ξαναρχίζαμε αύριο μια καινούρια αναθεώρηση με το άρθρο 16 μέσα. Αποκλείεται να είχε βρεθεί κοινός παρανομαστής. Και πάλι το άρθρο 16 για τις γνωστές αγκυλώσεις δεν θα ψηφίζοταν.

Δεν θα το ψηφίσουμε, λοιπόν, το άρθρο 16. Είναι σαφές αυτό, αλλά τουλάχιστον, κύριοι συνάδελφοι, έχουμε την ευκαιρία να συνδιαλεγόμαστε δημοκρατικά και να καταλαβαίνουμε, όπως πιστεύω, πολύ καλά ο ένας τον άλλον.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κυρία Πρόεδρε.

Η κ. Ράγιου έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Πώς είναι η σειρά, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Τι να κάνουμε, κύριε Λεβέντη; Η κ. Ράγιου έχει σειρά. Έγινε αλλαγή με τον κ. Μπαντουβά. Μιλάτε αμέσως μετά. Πώς να γίνει διαφορετικά; Κάντε υπομονή. Εσείς είστε εξόχως κοινοβουλευτικός.

Κυρία Ράγιου, έχετε το λόγο για οκτώ λεπτά.

ΝΑΤΑΣΑ ΡΑΓΙΟΥ-ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Σχολιάζοντας για λίγο από εκεί που σταμάτησε η κυρία Πρόεδρος κ. Μπενάκη, θεωρούμε ότι με την άρνηση των κομμάτων της Αριστεράς δεν σημαίνει ότι ματαιώνεται μόνο η αναθεώρηση, αλλά ματαιώνεται και το μέλλον της εκπαίδευσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιλώντας για το άρθρο 16 και κυνηγώντας για άλλη μια φορά το αυτονόμητο σ' αυτήν την Αίθουσα, ας αναρωτηθούμε: Θέλουμε ή δεν θέλουμε παιδεία προσπίτη σε όλους; Δεν υπάρχει ανισότητα; Έχουν όλα τα ελληνόπουλα ίσες ευκαιρίες στη μόρφωση; Έχουμε ή δεν έχουμε στόχο την αναβάθμιση της δημόσιας ανώτατης εκπαίδευσης;

Νομίζω ότι δεν υπάρχει κανείς μέσα ή έξω απ' αυτή την Αίθουσα που να διαφωνεί μ' αυτές τις ερωτήσεις-διαπιστώσεις. Ακόμα και εκείνοι που λείπουν, έχουν συμφωνήσει διά στόματος του Προέδρου τους κ. Γαπανάρδεου, πολλές φορές στο παρελθόν.

Υπεραμνόμαστε με αγωνία της μεταρρύθμισης του άρθρου 16, καθώς θεωρούμε ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει την τόλη και επενδύει στο δημόσιο ελληνικό πανεπιστήμιο χωρίς, όπως τόνισε και ο Υπουργός Παιδείας, να διατρέχεται από φοβικά σύνδρομα.

Η αναθεώρηση του άρθρου 16 είναι πολύ σημαντική, καθώς συμβάλλει, τόσο οικονομικά όσο και θεσμικά, στην προοπτική ενίσχυσης των ελληνικών πανεπιστημάων. Ο στόχος μας πρέπει να είναι ένας και μοναδικός, να στηρίξουμε όσο μπορούμε την παιδεία μας, να στηρίξουμε τα θεμέλια του ελληνικού μας πολιτισμού και κατ' επέκταση του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι. Μ' αυτό το γνώμονα προτείνεται η αναθεώρηση του άρθρου 16, αναθεώρηση που θα έπρεπε να γίνει τώρα, μαζί με τις άλλες μεταρρυθμίσεις που οφείλει στη χώρα αυτή η Κυβέρνηση.

Παιδεία και πολιτισμός είναι από το 2004 οι πρώτοι στόχοι της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας και είναι συνεπής ως προς αυτούς. Η παιδεία φυσικά και παραμένει δημόσιο αγαθό, αλλά για να κατανοήσουμε πλήρως τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ανώτατη εκπαίδευση, οφείλουμε να εξετάσουμε ποιος είναι ο ρόλος και ποια η αποστολή τελικά του πανεπιστημίου.

Κι εδώ ας θέσουμε κάποια ερωτήματα: Πόσοι από σας πιστεύετε ότι οι φοιτητές είναι ευχαριστημένοι από την εκπαίδευση που πάρουν; Αισθάνονται οι καθηγητές ότι οι προσπάθειες που κάνουν έχουν τα αποτελέσματα που επιθυμούν; Θεωρούν όσοι ασκούν διοίκηση στο πανεπιστήμιο με τα σημερινά δεδομένα ότι μπορούν να είναι αποτελεσματικοί; Είναι η ελληνική κοινωνία ικανοποιημένη από τα πανεπιστήμια της; Πόσα κολλέγια ή μη κρατικά ξένα πανεπιστήμια εισέβαλαν στη χώρα μας χωρίς κανένα νομοθετικό πλαίσιο;

Εκτιμώ πως τα ερωτήματα, εντέλει, είναι ρητορικά. Είναι φανερό ότι σήμερα τα πανεπιστήμια αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις για να ανταποκριθούν στην αποστολή τους και το ελληνικό πανεπιστήμιο ακόμα περισσότερες. Κι αυτό γιατί συμβαίνει; Ας είμαστε ειλικρινείς και ας μην κρυψόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας. Συμβαίνει γιατί ακόμη αντιμετωπίζουμε το πανεπιστήμιο ως μία κρατικοποιημένη Δ.Ε.Κ.Ο. ή ως μία κρατική υπηρεσία υπό επιτήρηση. Όμως το πανεπιστήμιο -και μιλώντας εκπαίδευτος- είναι ένας δυναμικός οργανισμός στον οποίο δραστηριοποιούνται άτομα με φιλοδοξίες, με αντιθέσεις, με επιδιώξεις και με υψηλές δυνατότητες, οι οποίες αναδεικνύονται και αξιοποιούνται μόνον όταν υπάρχουν οι βασικές προϋποθέσεις. Επομένως, το πανεπιστήμιο και ως εκ τούτου η αποστολή του ενέχει τον παράγοντα της ευθύνης έναντι της κοινωνίας.

Το δημόσιο πανεπιστήμιο έχει γίνει γκέτο. Η ίδρυση ενός μη κρατικού πανεπιστημίου, το οποίο θα είναι μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, θα το βοηθήσει ώστε να λειτουργήσει ανταγωνιστικά με τα δημόσια πανεπιστήμια, θα το βοηθήσει να γίνει ακόμη καλύτερο μέσω του ανταγωνισμού, που θα επιτρέπει να αξιολογούνται οι καλύτεροι. Νομίζω ότι είναι καιρός να διδαχθούμε από τη διεθνή εμπειρία, να αφήσουμε το πανεπιστήμιο να βρει το δρόμο του. Η πολιτεία οφείλει να περιοριστεί στο ρόλο που μπορεί και πρέπει να έχει. Και αυτό θα γίνει μόνο με την αξιολόγηση του αν έχουν επιτευχθεί συγκεκριμένοι στόχοι που

έχουν συμφωνηθεί εκ των προτέρων. Και μόνον αξιολογώντας τα πανεπιστήμια με τον τρόπο που αξιολογούνται διεθνώς και με τις ίδιες διαδικασίες, μόνον έτσι θα αποκτήσουν αίγλη και κύρος και δεν θα έχουν τίποτα να ζηλέψουν από τα ξένα πανεπιστήμια. Όταν διασφαλιστούν αυτές οι προϋποθέσεις θα λυθούν πολλά από τα προβλήματα και θα πάψει να υφίσταται το γνωστό δίλημμα: ιδιωτικό ή δημόσιο;

Η Νέα Δημοκρατία σ' αυτό το πλαίσιο φέρνει ειδικό νόμο, που θα περνάει μόνο από τη Βουλή, για την αδειοδότηση και τις ανάλογες διαδικασίες λειτουργίας ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος μιας άλλης μορφής.

Και όσο για εκείνους που υποστηρίζουν ότι παίζουμε με τις λέξεις να τους πούμε ότι κανείς δεν ασχολείται με τις λέξεις, ούτε υπάρχει καιρός για παιχνίδια τουλάχιστον στη Νέα Δημοκρατία που κλήθηκε τώρα να πάρει σημαντικές αποφάσεις για το μέλλον της Ελλάδας και για το μέλλον των παιδιών μας. Και τελικά δεν γίνεται να παίζεις εν ου παικτοίς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ουσία της αναθεώρησης του άρθρου 16 προσφέρει την εναλλακτική δυνατότητα σε νέους ανθρώπους που έχουν δικαίωμα στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, την παραμονή και το δικαίωμα στην εργασία νέων επιστημόνων, καθώς και τη μείωση των Ελλήνων φοιτητών που φεύγουν κατά χιλιάδες -το έχουμε πει τόσες φορές- από τη χώρα μας για να σπουδάσουν σε άλλες χώρες, κυρίως ευρωπαϊκές. Σχεδόν εβδομήντα χιλιάδες Έλληνες φοιτητές φεύγουν στο εξωτερικό.

Η ιδιωτική εκπαίδευση υπάρχει ήδη με τα ιδιωτικά σχολεία. Αν μείνουμε εκεί απλώς κοροϊδεύουμε τους εαυτούς μας γιατί ήδη αυτά τα σχολεία συνεργάζονται με ξένα πανεπιστήμια και στέλνουν έξω τα παιδιά μας.

Κλείνοντας και επειδή ο ελληνικός λαός που μας ακούει πρέπει να κλείσει τα αυτιά του στη διαστρέβλωση που επιχειρεί η Αντιπολίτευση για λόγους εντυπωσιασμού, θέλω να πω με πολύ σαφή τρόπο τα εξής, απαντώντας σε κατηγορίες της Αντιπολίτευσης, μια και είναι πανόρμως γνωστό ότι η επανάληψη είναι η αρχή της μαθήσεως. Δεν παραδίδουμε το χώρο της εκπαίδευσης στους κανόνες της αγοράς. Δεν αποδομούμε το δημόσιο χαρακτήρα της ανώτατης εκπαίδευσης, δεν εμπαίζουμε τους θεσμούς, δεν λύνουμε όλα τα θέματα μέσω του Συντάγματος και δεν αλλάζουμε το Σύνταγμα κάθε μέρα. Άλλωστε αν διαβάσεις κανείς προσεκτικά τα Πρακτικά της αρμόδιας επιτροπής της Βουλής θα συνειδητοποιήσει ότι εκείνοι που σήμερα διαφωνούν σε πολλά σημεία ταυτίζονται. Και βέβαια το Π.Α.Σ.Ο.Κ. δεν δικαιούται να στρουθοκαμηλίζει όταν έχει ήδη το ίδιο ανοίξει τις πόρτες για το ανοιχτό πανεπιστήμιο.

Φυσικά δεν είναι μόνο οι νόμοι που θα λύσουν από μόνοι τους τα προβλήματα των ελληνικών πανεπιστημάτων και δεν θα ήταν σωστό να το πούμε. Η παιδεία θέλει, όπως όλοι γνωρίζουμε, μακροχρόνιο σχεδιασμό από το νηπιαγωγείο και το δημοτικό, με ορίζοντα τουλάχιστον εικοσαετίας. Οι νόμοι σήγουρα δεν μπορούν να αλλάξουν πολίτες με ήδη διαμορφωμένη συνειδήση. Χρειάζεται να δώσουμε έμφαση στο σχολείο, έμφαση σε δασκάλους υψηλού επιπέδου που θα επιμορφώνονται και οι ίδιοι διαρκώς, θα εργάζονται περισσότερο και θα αμειβόνται καλύτερα.

Άρα, έχουν να γίνουν πάρα πολλά και όλοι ειμίστε είμαστε υπεύθυνοι και γι' αυτό λέμε για άλλη μια φορά ότι οι Βουλευτές του Π.Α.Σ.Ο.Κ. θα έπρεπε να είναι εδώ να συζητήσουμε από κοινού. Λάμποντας διά της απουσίας τους σε τόσο σημαντικά θέματα, δίνουν πάρα πολύ εύκολα την εντύπωση ότι είναι αδύναμοι να κυβερνήσουν αυτόν τον τόπο. Οι νέοι που σήμερα αμφισβήτησαν ή και απορρίπτουν την πολιτική και τους πολιτικούς, οι νέοι που επαναστατούν και διαφωνούν, οι νέοι που έχουν απορίες και φοβίες, αυτοί οι νέοι πρέπει να μπουν στο μικροσκόπιο της ομοψυχίας μας.

Εμείς επιδιώκουμε και αφουγκραζόμαστε τις ανησυχίες τους, επιδιώκουμε και αναζητάμε την κριτική τους. Άλλωστε, γι' αυτούς γίνονται όλα αυτά. Οφείλουμε να τους δίνουμε και παραπάνω κίνητρα, οφείλουμε να τους δίνουμε και τα κατάλληλα ερεθίσματα, γιατί οι νέοι περισσότερο απ' όλους γνωρίζουν πολύ βαθιά μέσα τους αυτό που έχει πει ο Τόμας Φούλερ, ότι

το μόνο στολίδι που δεν φθείρεται είναι η γνώση. Και στο τέλος -τέλος ας γκρεμίσουμε τα τείχη και τις παρωπίδες του μυαλού μας και ας χτίσουμε πανεπιστήμια.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ.

Ράγιο.

Το λόγο έχει ο κ. Λεβέντης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν θέλουμε σήμερα να κρίνουμε το έργο ενός ερευνητή, ενός επιστήμονα, ανάμεσα στα άλλα -και κυρίως- κρίνουμε τις βιβλιογραφικές αναφορές, πόσες φορές τον αναφέρουν άλλοι ερευνητές. Αν κρίνουμε από τις αναφορές που έγιναν για τον ΣΥ.ΠΙΖ.Α. σ' αυτή τη συζήτηση για την Αναθεώρηση, πρέπει να πούμε ότι έχει καταρρίψει κάθε ρεκόρ, γιατί όλοι οι ομιλητές λίγο-πολύ αφιερώνουν ένα μέρος της ομιλίας για να αντικρούσουν τα επιχειρήματα του ΣΥ.ΠΙΖ.Α..

Ο κ. Αλυσανδράκης, δε, μας έκανε την τιμή τουλάχιστον η μισή ομιλία του να αναφέρεται στις θέσεις του ΣΥ.ΠΙΖ.Α. και μάλιστα στον «κακό δαίμονα» που είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση, την οποία θέλει ο ΣΥ.ΠΙΖ.Α. και όπερ εδέι δείξει η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλει να υποβαθμίσει την παιδεία μας. Τουλάχιστον έτσι διαμορφώθηκε η συνολική ομιλία του.

Από την άλλη, θα ήθελα να πω ότι έκανε μια μεγάλη προσπάθεια ο Λ.Α.Ο.Σ. αλλά και η Νέα Δημοκρατία να μας πείσει ότι με τα ιδιωτικά πανεπιστήμια θα αναβαθμιστούν συνολικά τα πανεπιστήμια μας και επομένως ποιος ο λόγος να μη θέλουμε τα ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Είναι πάρα πολύ απλός ο λόγος. Στα ιδιωτικά πανεπιστήμια θα πηγαίνουν αυτοί που θα πληρώνουν. Πηγαίνοντας εκεί και παίρνοντας το πτυχίο τους, δεν ξέρουμε με ποια κριτήρια θα γίνεται αυτό. Εφόσον θα πληρώνουν, δεν μπορούμε να είμαστε καθόλου σύγουροι ότι θα είναι καλύτεροι αυτοί που θα μπαίνουν, γιατί θα μπαίνουν, εφόσον πληρώνουν, όχι γιατί πέτυχαν σε κάποιες εξετάσεις. Αυτοί θα παίρνουν το πτυχίο και μετά θα παίρνουν τις θέσεις των άλλων που αγωνίζονται για να μπουν και να τελειώσουν το δημόσιο πανεπιστήμιο.

Εκτός αυτού, λέτε ότι τα ιδιωτικά πανεπιστήμια θα είναι καλύτερα -από πού προκύπτει ότι θα είναι καλύτερα;- και ότι οι Έλληνες δεν θα πηγαίνουν στο εξωτερικό, αλλά θα κάθονται στην Ελλάδα γιατί θα έχουν τα ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Ποιος σας είπε ότι η Οξφόρδη ή το Κέιμπριτζ είναι ιδιωτικά; Ποιος σας είπε ότι το Μπέρκλεϊ είναι ιδιωτικό; Αν θέλετε και το Χάρβαντ και το Οκλαντ που είναι τα μεγάλα πανεπιστήμια είναι και αυτά ημικρατικά, ακόμα και στην Αμερική.

Επομένως, δεν σημαίνει ότι αν εμείς έχουμε ιδιωτικά πανεπιστήμια, θα είναι και καλύτερα. Ξέρετε τι γίνεται; Στην Αμερική που είναι η πατρίδα όλης, αν θέλετε, αυτής της αντίληψης, τα πολλά «κακά» πανεπιστήμια είναι ιδιωτικά. Πλην όμως και αυτά δίνουν πτυχία και αυτά τα πτυχία χρησιμοποιούνται μετά.

Να σας πω και κάτι αλλό. Ποιος σας είπε ότι δεν θα πηγαίνουν παιδιά που οι Έλληνες στο εξωτερικό για να σπουδάσουν, όταν θα κάνουμε κι εδώ ιδιωτικά πανεπιστήμια; Ασφαλώς και θα πηγαίνουν. Γιατί δεν ξέρω πόσοι θα έχουν να πληρώνουν αυτά που θα ζητάνε εδώ. Εκτός αν αυτά που θα πληρώνουν στην Ελλάδα για να πάρουν το πτυχίο, δεν θα τα πλήρωναν στο εξωτερικό, μια και ο στόχος είναι να πάρουν το πτυχίο, το οποίο πτυχίο δεν θα χρησιμοποιήσουν.

Ελέχθη εδώ και από την κυρία Πρόεδρο κ. Μπενάκη, και από άλλους ότι ανοίγουν διάπλατα οι πόρτες για τα κέντρα ελευθέρων σπουδών και δεν μπορούμε να τα εμποδίσουμε, ενώ αν κάνουμε ιδιωτικά πανεπιστήμια, τότε θα τα ελέγχουμε καλύτερα. Δεν μπορώ να καταλάβω αυτή τη λογική. Αν θέλαμε να τα ελέγχουμε, θα μπορούσαμε κάλλιστα να μην επιτρέπουμε να λειτουργούν τα κέντρα ελευθέρων σπουδών με τον τρόπο που λειτουργούν. Γιατί έτσι, παίρνοντας μετά -μέσω και αυτής της συνεργασίας με κάποια ξένα πανεπιστήμια- τα πτυχία, βλέπετε ότι δημιουργούνται αυτά τα προβλήματα που αναφέρθηκαν.

Η έκβαση της συζήτησης για την Αναθεώρηση του Συντάγματος, έτσι όπως συνεχίστηκε και όπως τελικά κατέληξε, έδειξε ότι η αντίδραση του ελληνικού λαού που εκφράστηκε και με τις

μεγαλειώδεις κινητοποιήσεις της νεολαίας, των εκπαιδευτικών, των φοιτητών και όλων όσων ασχολούνται με τα θέματα της παιδείας, ανέτρεψε όλο το σκηνικό το οποίο είχε στηθεί και στο οποίο είχαν συμφωνήσει και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑ.ΣΟ.Κ., δηλαδή στην αναθεώρηση του άρθρου 16 και την ίδρυση των ιδιωτικών πανεπιστημάτων.

Αποδείχθηκε, όμως και κάτι αλλο, δηλαδή ότι δεν είναι αδάφορη η νεολαία, ότι δεν είναι «UFO» οι νέοι. Ενδιαφέρονται, αγωνίζονται και είναι, αν θέλετε και πολιτικοποιημένοι σε υψηλότατο βαθμό. Αυτοί, λοιπόν, εμπόδισαν αυτήν την εξέλιξη και ασφαλώς ο Συνασπισμός είναι από αυτούς που στήριξαν αυτήν την προσπάθεια, χωρίς να διεκδικεί ότι αυτός είναι ο μόνος ή ότι αυτός είναι ο κύριος συντελεστής. Ο κύριος συντελεστής ήταν οι νέοι, οι εκπαιδευτικοί και βέβαια, ο Συνασπισμός έδωσε όλες του τις δυνάμεις.

Η επίκληση της υπάρχουσας προβληματικής κατάστασης στα ελληνικά πανεπιστήμια από την Κυβέρνηση, αλλά και από το ΠΑ.ΣΟ.Κ., για να δικαιολογήσουν οι καθένας με το δικό του τρόπο την ανάγκη ίδρυσης ιδιωτικών πανεπιστημάτων, αποσιώπα τις μεγάλες ευθύνες που έχουν και τα δυο κόμματα για την υπάρχουσα κατάσταση της παιδείας συνολικά και ειδικά της ανωτάτης παιδείας. Δεν τους εμπόδισε ούτε τους εμποδίζει το άρθρο 16 για να πάρουν μέτρα για τη στήριξη της δημόσιας παιδείας, την αντιμετώπιση της παραπαδείας, της φοιτητικής μετανάστευσης, της αυξανόμενης ζήτησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Και ελέχθη από αυτό το Βήμα και από τον κ. Κουβέλη και από τον Πρόεδρο του ΣΥ.ΠΙΖ.Α. ότι μπορεί να ανοίξουν οι πόρτες στα πανεπιστήμια για να μη χρειάζεται να καταφεύγουν τόσα παιδιά στο εξωτερικό.

Τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, όπου υπάρχουν, ούτε καλύτερα είναι από τα δημόσια ούτε ο ανταγωνισμός με τα δημόσια με όρους εμπορεύσιμους μπορεί να τα βελτιώσει ούτε το πρόβλημα της ανεργίας θα λύσουν. Γιατί το πρόβλημα δεν είναι ότι τα δημόσια πανεπιστήμια δεν παράγουν ανθρώπους για την αγορά εργασίας, αλλά η ίδια η ελληνική οικονομία.

Και έρουμε μάλιστα και πώς καταλαμβάνονται οι θέσεις εργασίας. Καθοριστικό στοιχείο ήταν και στις σήμερα, η κομματική προσέγγιση του καθενός και σήμερα η συνέντευξη χρησιμοποιείται με έναν τρόπο που ενισχύει αυτή την άποψη, δηλαδή όποιος είναι φύλα προσκειμένος, αυτός έχει ανοικτές τις πόρτες για να καταλάβει μια θέση.

Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι ανέργοι πτυχιούχοι των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι σήμερα πολλοί περισσότεροι από τους ανέργους αποφοίτους του λυκείου και ακόμα περισσότερο από τους ανέργους αποφοίτους του γυμνασίου.

Όλη η δυσλειτουργία της παιδείας δεν οφείλεται στους διδάσκοντες, στους φοιτητές, στα κοινωνικά κινήματα, στα κόμματα. Η απουσία πολιτικών για την παιδεία που θα κάνουν το πανεπιστήμιο πραγματικό χώρο γνώσης και έρευνας, είναι αυτές που ευθύνονται για τα σημερινά προβλήματα του πανεπιστημάτου. Η επιλογή στην επένδυση της γνώσης που κάνουν οι Έλληνες πολίτες και που η πολιτεία θα έπρεπε να ενισχύει, απαιτεί η παιδεία να είναι δημόσιο αγαθό.

Τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, λοιπόν, μόνο ένα πράγμα δεν θα πετύχουν. Να κάνουν καλύτερη την παιδεία. Η δημιουργία, η στελέχωση και προπαντός η λειτουργία ενός πανεπιστημίου έχουν τεράστιο κόστος. Ποιος θα ξοδέψει τόσα χρήματα για να κάνει καλά πανεπιστήμια στην Ελλάδα, μεγάλες σχολές; Τουλάχιστον δεν θα κάνουν μεγάλες ιατρικές σχολές ή μεγάλες τεχνολογικές σχολές, γιατί έχουν υψηλό κόστος, ούτε καν, αν θέλετε, σχολές ανθρωπιστικών σπουδών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελείωνα αμέσως, κύριε Πρόεδρε, με την τελευταία μου φράση, λέγοντας ότι δεν σημαίνει ότι για ότι στραβό και ανάποδο γίνεται στο πανεπιστήμιο -και γίνονται και στραβά και ανάποδα- φταίει ο Συνασπισμός.

Μίλησε ο κ. Καρατζαφέρης μάλιστα και με εγκάλεσε και προσωπικά για τη χασισολαγγεία και άλλα συναφή. Δεν έχει καμία σχέση ο Συνασπισμός ούτε με τους κουκουλοφόρους ούτε με τις χασισολαγγείες. Αυτά είναι εντελώς άσχετα. Ας μη μπερ-

δεύουμε τα πράγματα με τον τρόπο που μερικές φορές συστηματικά μερικοί θέλουν να τα παρερμηνεύουν.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.)

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Μη φύγετε από την Αίθουσα για να ακούσετε την απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Λεβέντη.

Το λόγο έχει ο κ. Καζάκος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΖΑΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα επιχειρήσω να ανασκευάσω μερικά από τα επιχειρήματα που προβάλλει η κυβερνητική παράταξη, αλλά και πολλοί άλλοι αγορητές, πάνω σ' αυτό το επίμαχο θέμα της εθνικής παιδείας.

Ειδικά ο κ. Παναγιωτόπουλος στην εισήγησή του, με μεγάλο πάθος προέβαλε το ενδιαφέρον της Κυβέρνησης γι' αυτά τα θέματα της παιδείας και ιδίως για τα φτωχά στρώματα του λαού που μ' αυτές τις ρυθμίσεις στην Αναθεώρηση θα βρουν εύκολη πρόσβαση στη γνώση και που τώρα εμποδίζονται κυρίως από τη στάση της Αριστεράς.

Δεν αμφιβάλλω καθόλου –και δεν έχω το δικαίωμα να αμφιβάλλω– για τις καλές και ευγενικές προθέσεις, τα ευγενικά αισθήματα και του κυρίου Πρωθυπουργού και των Υπουργών και όλων των καλλιεργημένων και ευαίσθητων συναδέλφων που παίρνουν μέρος σ' αυτήν τη συζήτηση. Όμως, η πραγματικότητα, αγαπητοί συνάδελφοι, που διαμορφώνεται από τις πολιτικές που εφαρμόζετε, πρέπει να σας πω με όλη την ειλικρίνεια που μας διακρίνει ότι μας τρομοκρατεί. Μας τρομοκρατεί αυτή η πραγματικότητα.

Είπατε όλοι σχεδόν ότι η ανώτατη παιδεία μας είναι υποβαθμισμένη, ότι δεν παράγει, ότι είναι προβληματική επιχείρηση. Από την άλλη μεριά, ο κ. Παναγιωτόπουλος ειδικά αναφέρθηκε στην τελευταία εικοσαετία. Ποιος ευθύνεται για την κατάντια της παιδείας μας; Ποιος ευθύνεται γι' αυτήν την εικόνα που ζωγραφίζουμε στημερα, καθώς και για το ότι κλαυθυρίζουμε όλοι για το πώς έχουν φθάσει και καταντήσει τα ανώτατα εκπαιδευτικά μας ιδρύματα; Ποιος ευθύνεται για την εισβολή, κυριολεκτικά, ενός πλήθους ημετέρων παρατρεχόμενων στο διδακτικό επιστημονικό προσωπικό των πανεπιστημίων μας, οι οποίοι δεν υπήρχαν ποτέ ούτε επιστήμονες, αλλά πολύ περισσότερο δεν υπήρχαν διδάσκαλοι;

Υποβαθμίστηκε, λοιπόν, η απόδοση των πανεπιστημίων και έτσι έχουμε αυτήν την κυριαρχία των μετριοπήτων, όπως αναφέρει και το βιβλίο του κυρίου Υπουργού.

Ποιος ενέπιλεξε τα ιδιωτικά συμφέροντα, τις ιδιωτικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογίας μέσω των κοινών ευρωπαϊκών προγραμμάτων, με τα ανώτατα εκπαιδευτικά μας ιδρύματα; Μπορεί να πειστεί κανείς ότι το οργανωμένο κεφάλαιο, αυτά τα συμφέροντα όπως τα λέμε, οι επενδυτές –όπως θέλουν να λέγονται– ξέχασαν ξαφνικά τον κύριο στόχο της επένδυσής τους που είναι η απρόσκοπτη και ανεξέλεγκτη κερδοφορία και κατακλύστηκαν από την επιθυμία να σώσουν την ελληνική παιδεία;

Δεν πείθουμε αυτά τα επιχειρήματα. Οι στόχοι είναι συγκεκριμένοι. Οι επιχειρηματίες που θα δίνουν λεφτά στα πανεπιστήμια και θα παραγγέλνουν έρευνες, θα το κάνουν για το συμφέρον τους και το ελληνικό πανεπιστήμιο θα αλωθεί. Και θα προσαρμοστεί και το διδακτικό προσωπικό και οι φοιτητές στους στόχους και θα υπηρετήσουν θέλοντας και μη, σιγά-σιγά, το ιδιωτικό κεφάλαιο. Αυτή είναι η νεοφιλελεύθερη οικονομία που εφαρμόζετε. Τι άλλο μπορεί να γίνει.

Και έπειτα, προβάλλεται πολύ –και νομίζω άσχημα- αυτό το γεγονός των καταστροφών από κουκουλοφόρους που καταστρέφουν και λεηλατούν τη δημόσια περιουσία των πανεπιστημίων, παρεισφρύοντας μάλιστα μέσα στις ειδικλώσεις των φοιτητών.

Κάτω από όλο αυτό που λέγεται χωρίς να ονομάζεται απολύτως καθαρά, υποκρύπτεται και μεταβιβάζεται η ευθύνη αυτών των κουκουλοφόρων στο φοιτητικό κίνημα και στα πανεπιστήμια και στο άσυλο. Νομίζω, λοιπόν, ότι πρέπει να είμαστε λιγάκι πιο προσεκτικοί σ' αυτό. Πρέπει να σκεφτόμαστε πριν ανα-

φερθούμε στο φοιτητικό κίνημα.

Μάλιστα, όταν λέτε ότι πρόκειται για τους «γνωστούς αγνώστους», πρόκειται για πολιτικό όρο. Αυτό μεταβιβάζει την ευθύνη στην πολιτεία, στο κράτος. Δεν είναι μόνο για μας «γνωστούς αγνώστους», αλλά κυρίως για την κρατική μηχανή, για την Αστυνομία.

Και είδαμε στα πρόσφατα βίντεο από τις εκδηλώσεις τους κουκουλοφόρους αγκαλιά με τα MAT. Είδαμε τους κουκουλοφόρους να κρύβονται μέσα στις κλούβες των αστυνομικών και είδαμε να τους προστατεύουν. Είδαμε να τους παρακολουθούν όταν έκαναν καταστροφές και να επεμβαίνουν εκ των υστέρων, κυνηγώντας στα σοκάκια τους «γνωστούς αγνώστους». Τι σημαίνει «γνωστός αγνωστος»;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ήταν χωρίς κουκούλες!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΖΑΚΟΣ: Άρα, όλο αυτό το σύστημα λειτουργεί και χρησιμοποιεί αυτές τις παρακρατικές ομάδες –οι οποίες δεν ξέρω ποιες είναι– για τους σκοπούς του.

Όταν υποκρύπτεται στις σκέψεις σας ότι όλα αυτά, όλη αυτή η ευθύνη ανάγεται στο φοιτητικό κίνημα -και όταν λέμε συνολικά «το φοιτητικό κίνημα», εννοούμε τις κομματικές πολιτικές παρατάξεις που δραστηριοποιούνται στο χώρο των ανωτάτων εκπαιδευτικών ίδρυμάτων- πρέπει να αναλογιζόμαστε, να φέρνουμε στη μνήμη μας αμέσως το τι οφείλει η ελληνική κοινωνία στο φοιτητικό μας κίνημα.

Και όταν αναφέρεστε στα ανώτατα εκπαιδευτικά μας ιδρύματα, στο ελληνικό πανεπιστήμιο, σας παρακαλώ πολύ να θυμάστε ότι αυτό το φτωχό ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο που έκεινης από εκείνο το σπιτάκι κάτω από την Ακρόπολη, ήταν ο κύριος μοχλός που από τη δεκαετία του 1830 –εδώ και δεκαετών δεκαετίες από την Ελληνική Παλιγγενεσία- πήρε αυτή την ελληνική κοινωνία που ήταν μέσα στη λάσπη μιας δυσχιλιετούς δουλείας και από ένα άθλιο χωριό της Ανατολίας στην Τουρκία –από ένα άθλιο τουρκοκώφρι- την έφερε στην κατάσταση που βρισκόμαστε σήμερα. Αυτό ήταν το ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο! Και οι Έλληνες στη συντριπτική τους πλειονότητα ήταν απόφοιτοι αυτού του φτωχού ελληνικού πανεπιστημίου.

Πρέπει, λοιπόν, να τα σκεφτόμαστε λιγάκι αυτά. Καταντάει συκοφαντική αυτή η επίθεση κατά του δημόσιου χαρακτήρα του πανεπιστημίου και κυρίως κατά του ασύλου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε μισό λεπτό ακόμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Βέβαια, το άσυλο αποτελεί αλλό θέμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΖΑΚΟΣ: Δεν πειράζει, κύριε Πρόεδρε, θα σταματήσω εδώ.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Καζάκο.

Το λόγο έχει ο κ. Γεωργιάδης.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ξεκινώντας αυτήν τη σημερινή συζήτηση από την αναθεώρηση του άρθρου 16, οφείλουμε ορισμένες επισημάνσεις σ' αυτά που ακούστηκαν προηγουμένων στην Αίθουσα.

Θα ήθελα, λοιπόν, να ξεκινήσω με την ευχαρίστηση μου για τη δημόσια παραδοχή από τον κ. Κουβέλη της επισήμανσης του συναδέλφου μου κ. Βορίδη ότι στην ουσία, το ακαδημαϊκό κατεστήμένο σήμερα αποτελεί έναν μηχανισμό επιβολής της ιδεολογικής κυριαρχίας του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. στην ελληνική κοινωνία και των ιδεών που αυτός πρεσβεύει.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Άλλα ντ' άλλων!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Αυτό είναι πολύ σημαντικό, κύριε συνάδελφε και θα πρέπει να εξηγήσουμε στην ελληνική κοινωνία γιατί ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. προασπίζεται αυτή την ανώτατη παιδεία.

Καταθέτω, λοιπόν, εδώ για τα Πρακτικά ένα προχθεσινό δημοσίευμα της «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ» της Κυριακής 11 Μαΐου, όπου θα δείτε την εικόνα των σημερινών πανεπιστημίων.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δημοσίευ-

μα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θέλω να ρωτήσω φερ' ειπείν τον κ. Λεβέντη, που είναι ένας εξαιρετικά αξιοπρεπής άνθρωπος, το εξής: Θα δεχόσασταν, κύριε Λεβέντη, στο σπίτι σας να μπει κάποιος στο σαλόνι, να βάψει όλα αυτά τα συνθήματα και να πετάξει όλα αυτά τα σκουπίδια;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Και ποιος σας είπε ότι τα δέχομαι αυτά; Τι φταίει ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. γι' αυτό;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ένα λεπτό!

Αυτή είναι η εικόνα των σημερινών ελληνικών πανεπιστημάτων και δεν καταλαβαίνω, γιατί το σπίτι, παραδείγματος χάρη, του κ. Λεβέντη πρέπει να τυγχάνει σεβασμού, αλλά τα ελληνικά πανεπιστήμια πρέπει να έχουν αυτήν την εικόνα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Ποιος το είπε αυτό;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Θα σας πω ποιος το είπε. Αφού με προκαλείτε, σας ευχαριστώ πολύ για την πρόκληση.

Είπατε προηγουμένως ότι δεν έχετε σχέση με τους κουκουλοφόρους.

ΑΝΝΑ ΦΙΛΙΝΗ: Θέατρο του παραλόγου!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κύριε Λεβέντη, πριν το πείτε αυτό, θα έπρεπε να σκεφθείτε. Ξέρετε ότι πριν από μερικές ημέρες μπήκε στο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. ως συνιστώσα το «Δίκτυο»; Ξέρετε τι εστί «Δίκτυο» για μας που ζούμε στην Αθήνα; Ξέρετε ποιος είναι ο πολιτικός βραχίονας όλων των κουκουλοφόρων στην Αθήνα; Ξέρετε όσοι έχουν καταδικαστεί ως κουκουλοφόροι πο πού πηγαίνουν και μιλάνε μετά; Στο «Δίκτυο». Και αυτός είναι, εδώ και λίγες εβδομάδες, πολιτικός βραχίονας, πολιτική συνιστώσα του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.. Και θα πείτε σ' αυτήν την Αίθουσα ότι δεν έχετε σχέση με τους κουκουλοφόρους;

Ξέρετε, κύριε συνάδελφε, ότι πριν από δύο μέρες ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής σας Ομάδας, φρόντισε να πει πως είναι για εμάς παράσημο να μας κατηγορούν ότι υποθάλπουμε τους κουκουλοφόρους;

Και ποιος κουκουλοφόρους; Του είπα μάλιστα εγώ, αλλά δεν απήντησε «Να πληρώσετε και το λογαριασμό. Να μην παίρνετε μόνο τα παράσημα!»

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Τι είναι αυτά που λέτε;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Εν πάσῃ περιπτώσει, να φροντίσετε να ξεκαθαρίσετε τη σχέση σας μ' αυτούς τους χώρους και μετά να κάνετε τέτοιες δηλώσεις στο Βήμα της Βουλής.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα σας διαβάσω από την «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» τι θα πει «δημόσιο πανεπιστήμιο» σήμερα.

Ο πρύτανης της Α.Σ.Ο.Ε.Ε. έλαβε μια απόφαση και πήρε κάποια ταμπλό από τους φοιτητές. Πήγαν -λέει- κάποιοι από τα Ε.Α.Α.Κ., μπήκαν στο γραφείο του πρυτάνεως, ξήλωσαν όλες τις βιβλιοθήκες, πήραν τους υπολογιστές, κατέστρεψαν το γραφείο. Ρωτάει, λοιπόν, η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» της Κυριακής έναν εκπρόσωπο των Ε.Α.Α.Κ. γιατί το έκαναν αυτό. Ακούστε την απάντηση φοιτητού και μέλους φοιτητικού συλλόγου: «Νομίζω ότι πρέπει να σταθούμε στο συμβολισμό της πράξης.»

Από πότε, κύριοι, η κλοπή και η καταστροφή ξένης περιουσίας ενέχει συμβολισμούς; Θα τρελαθούμε;

Ας πούμε, λοιπόν, τα πράγματα με το όνομά τους. Έχουμε φτιάξει τα χειρότερα πανεπιστήμια του κόσμου!

Θα μου επιτρέψετε, κύριε Υπουργέ, κατ' αρχάς να σας συγχωρώ για τις προχθεσινές σας δηλώσεις, που είχαν θάρρος, σπάνιο θάρρος για εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας. Προηγουμένως, όταν είπε ο εισηγητής μας ότι στη Νέα Δημοκρατία, αν σε πουν «δεξιό», μπορεί και να διαγραφείς, γελάσατε. Η κ. Μπενάκη και εσείς το βρήκατε χαριτωμένο. Δεν είναι χαριτωμένο! Πρέπει να κλαίτε, όταν το ακούτε, γιατί αυτή είναι η πραγματικότητα. Ντρέπεστε να πείτε ότι είστε δεξιοί, όπως ντρέπεστε να πείτε ότι θέλετε ιδιωτικά πανεπιστήμια. Και εκεί φαίνεται. Ξέρετε, οι αρχαίοι Έλληνες έλεγαν «αρχή σοφίας η των ονομάτων επίσκεψις». Αντί να πείτε «ναι, θέλουμε ιδιωτικά πανεπιστήμια» -άλλωστε όλοι εδώ για τι συζητάμε; Εδώ και πέντε ώρας συζητάμε για τα ιδιωτικά και τα δημόσια.- βρήκατε το ευφυολόγημα «μη κρατικά, μη κερδοσκοπικά!».

Θα ήταν αστείο αν πίσω απ' αυτό το ευφυολόγημα δεν υπε-

κρύπτετο ο φόβος σας για το τι θα σας πει ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α.. Ε, κάθε φορά με το φόβο του τι θα σας πει ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. δεν μπορείτε να κυβερνήσετε!

Αφού, λοιπόν, εσείς, κύριε Υπουργέ, είχατε το θάρρος -και μπράβο σας!- να πείτε τα πράγματα με το όνομά τους, για τις θλιβερές μειοψηφίες που σταματούν τα ελληνικά πανεπιστήμια και την πρόοδο τους, εγώ θα το πάω λίγο παραπέρα, γιατί εμένα μου αρέσει η αλήθεια. Καμιά φορά ας είμαστε και λίγο οξείς. Δεν πειράζει!

Αυτοί όλοι οι άνθρωποι που καλείτε πίσω από το άσυλο, που πάνε και βάφουν τους τοίχους, που καταστρέφουν τις ξένες περιουσίες -μπήκαν στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, πήραν όλους τους υπολογιστές και τώρα βγήκε όλο το πανεπιστήμιο και τους ζητάει, λέγοντας «φέρτε πίσω τις εργασίες!» Χάσανε στο πανεπιστήμιο τις εργασίες των φοιτητών. Τώρα πουλήθηκαν οι υπολογιστές στο Μοναστηράκι. Αυτοί δεν είναι ούτε κουκουλοφόροι ούτε γνωστοί-άγνωστοι ούτε τίποτα απ' όλα αυτά! Είναι «κάφροι! Είναι αυτό που λέμε «κάφροι!» Και αυτό που συζητούμε εμείς όλες αυτές τις μέρες, είναι πώς θα προστατέψουμε τους «κάφρους». Ε, δεν θα τους προστατέψουμε! Πώς θα γίνει δηλαδή;

Θέλω να σας καλέσω απ' αυτό το Βήμα να φτιάξετε ένα Σώμα Επιθεωρητών. Εγώ έκανα μία ερώτηση και ζήτησα να μάθω πόσα χρήματα των Ελλήνων φορολογουμένων ξοδεύονται κάθε χρόνο για τα Α.Ε.Ι.. Είναι περισσότερα από δυόμισι χιλιάδες εκατομμύρια ευρώ. Δυόμισι δισεκατομμύρια ευρώ το χρόνο βγάζει ο κρατικός μας προϋπολογισμός και δίνει στα πανεπιστήμια μας.

Θα μου επιτρέψετε, λοιπόν, να σας πω να φτιάξετε ένα Σώμα Επιθεωρητών και να πηγαίνει να βλέπει τα πανεπιστήμια, κύριοι Υπουργοί. Όποιο πανεπιστήμιο έχει αυτήν την εικόνα -σας παρακαλώ πολύ και ως Βουλευτής και ως πολίτης- να μην του δίνετε ούτε ένα ευρώ! Γιατί πανεπιστήμιο, κύριοι, που παρουσιάζει αυτήν την εικόνα, δεν πρέπει να πάρνει από τον κρατικό προϋπολογισμό ούτε ένα ευρώ! Και το ένα ευρώ είναι σπατάλη!

Πήγα πρόσφατα στο ταξίδι που κάναμε στο Μόντρεαλ στο Magill University, μας πήγαν μαζί με τον συνάδελφο μου τον κ. Καρπούζα, να δούμε τι θα πει πανεπιστήμιο στον Καναδά και βάλαμε τα κλάματα. Να δεις τέτοιο πράγμα σε ξένο πανεπιστήμιο; Είναι δυνατόν; Να δεις μια αφίσα στον τοίχο, να δεις ένα σύνθημα; Και τολμάμε και λέμε αυτά τα να μην τα πω, χαμαιτύπεια και τα λέμε πανεπιστήμια και δεν εξεγείρεται όλος ο κόσμος;

Δεν εξεγείρεται ο κόσμος, λοιπόν, και εδώ έρχομαι στο μείζον. Για ποιο λόγο δεν εξεγείρεται; Γιατί το ακαδημαϊκό κατεστημένο θέλει να είναι έτοις τα πανεπιστήμια. Γιατί θέλει να είναι έτοις τα πανεπιστήμια; Και εδώ ερχόμαστε στην ουσία του ζητήματος και γιατί ο ΣΥΡΙΖΑ λέει όχι.

Έχουμε, λοιπόν, ένα κατεστημένο, χειρότερο του πολιτικού κατεστημένου της χώρας, χειρότερο του δημοσιογραφικού, χειρότερο του επιχειρηματικού. Το ακαδημαϊκό κατεστημένο είναι το χειρότερο. Δεν αφήνει να μπει κανένας σοβαρός άνθρωπος μέσα. Όποιος Έλληνας του εξωτερικού είναι σπουδαίος καθηγητής πανεπιστημίου έχω και κάνει τα χαρτιά του να γυρίσει στην Ελλάδα, γιατί θέλει να γυρίσει στην ιδιαιτέρα πατρίδα, ενώ είναι καλός για το Harvard, είναι κακός για το Αριστοτέλειο φερ' ειπείν. Γιατί; Γιατί είναι μια παρεούλα, τσεπώνταν τα λεφτά από την Ευρώπη -γιατί περί αυτού πρόκειται- δεν τους ασκείται κανένας έλεγχος, είναι όλοι πάρα πολύ ευχαριστημένοι και τυγχάνει να είναι οι περισσότεροι. Εγώ τουλάχιστον, στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών που σπούδασα, τους θυμάμαι, ακούνε τη λέξη «Ελλάδα» και βγάζουν φλύκταινες, μισούν τιδήποτε έχει σχέση με το Έθνος, δεν δέχονται φυσικά να μπει κανένας καθηγητής που θα πει το οτιδήποτε άλλο. Και τι φοβούνται; Ότι εάν γίνουν ιδιωτικά πανεπιστήματα, ούτε μη κρατικά, ούτε μη κερδοσκοπικά, θα γίνει η σύγκριση, θα τους χαλάσσει πολύ και δεν θα μπορούν να λένε αυτές τις μπαρούφες που λένε κάθε μέρα και βέβαια, τότε θα αναγκαστούν να δουλέψουν. Γ' αυτό δεν θέλει ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. τα ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Βέβαια, η μεγάλη ευθύνη δεν είναι στο ΣΥ.ΡΙΖ.Α.. Δεν μιλώ για το Κ.Κ.Ε., γιατί πριν άκουσα κάποια συνάδελφο που είπε ότι

θυμίζουν αυτές οι απόψεις σοβιετική εποχή. Κάνει πολύ μεγάλο λάθος. Ουδέποτε στη Σοβιετική 'Ενωση, κύριοι συνάδελφοι, μπορούσε να υπάρχει πανεπιστήμιο έτσι. Η Σοβιετική 'Ενωση ήταν σοβαρό κράτος. Σιγά μην άφηνε η Σοβιετική 'Ενωση κουκουλοφόρους και άλλους λεχχίτες να μπαίνουν μέσα και να καταστρέψουν την περιουσία της Σοβιετικής Ενώσεως. Αν είναι δυνατό! Αυτά γίνονται μόνον στην Ελλάδα. Πουθενά αλλού δεν γίνονται. Η Σοβιετική 'Ενωση, επαναλαμβάνω, ήταν σοβαρό κράτος.

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω ότι η μείζονα ευθύνη γι' αυτό που ζούμε σήμερα, ανήκει στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. Γιατί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. φοβούμενο το ΣΥ.ΡΙΖ.Α. –και εδώ είναι η μεγάλη πολιτική επιτυχία του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. και μπράβο σας, εγώ σας το αναγνωρίζω– τι έκανε; Εξορίσατε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την Αίθουσα και ενώ στην πραγματικότητα από τους τριακόσιους Βουλευτές οι διακόσιοι πενήντα θέλουν να αλλάξει το άρθρο 16, καταφέρατε να μην αλλάξει. Γιατί; Γιατί καταφέρατε να υποτάξετε το ΠΑ.ΣΟ.Κ., το φόβο που έχει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για εσάς, στο άρθρο 16. Και δυστυχώς, λόγω αυτής της υποταγής θα κάνουμε άλλα δέκα χρόνια να δούμε στην Ελλάδα ένα σοβαρό πανεπιστήμιο. Θερμά συγχαρητήρια!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λ.Α.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Γεωργιάδη.

Ο κ. Βελόπουλος, έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά και τα χαμόγελα, γιατί ήταν όντως πολύ ενδιαφέρουσα η άποψη του συναδέλφου, θα πω το εξής: Εμείς είμαστε λάτρεις της αρχαίας Ελλάδος. Λατρεύουμε την αρχαία Ελλάδα, κύριοι συνάδελφοι.

Στην αρχαιότητα, λοιπόν, στην αρχαία Ελλάδα ήταν όλα ιδιωτικά. Θέλατε δεν θέλατε, ήταν όλα ιδιωτικά. Τότε έκαναν Παρθενώνες, τότε είχαμε φιλοσοφία, τότε είχαμε αστρονομία. Σήμερα τι έχουμε με τα δημόσια πανεπιστήμια, έτσι όπως κατήντησαν δυστυχώς. Ένα μεγάλο κενό και ένα μεγάλο τίποτα. Και θα σας πω το εξής: Η παιδεία δεν είναι μόνον στείρα γνώση, η παιδεία είναι πολλά περισσότερα πράγματα. Η παιδεία είναι από τα σημαντικότερα πράγματα απ' όσα, τουλάχιστον, συζητάμε εδώ μέσα. Είναι αγωγή, είναι αρετή, είναι άμιλλα, είναι ηθική και κυρίως θα έλεγα είναι αξιακή ζωή, κάτι που το σημερινό πανεπιστήμιο, αγαπητοί συνάδελφοι, έτσι ως έχει δεν τα προσφέρει. Και δεν φταίει μόνον το πανεπιστήμιο, φταίει και εσείς, φταίμε και εμείς, φταίμε όλοι μας και φταίει κυρίως, όπως πολύ εύστοχα είντε ο συνάδελφος Άδωνις Γεωργιάδης, το ακαδημαϊκό κατεστημένο. Γιατί ο δάσκαλος είναι αυτός που μπορεί να βοηθήσει το νέο σήμερα να φύγει από την κουκούλα, κύριε Λεβέντη, να μη φοράει κουκούλες και κάνει όσα κάνει. Εγώ δεν θα τους πω ούτε λεχχίτες, ούτε κοπρίτες. Θα τους πω απλά φοβισμένους, οι οποίοι ντρέπονται να δουν τον εαυτό τους στον καθρέπτη. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Θα σας πω και κάτι ακόμη. Αυτό που με ενόχλησε σε όλη αυτή την ιστορία είναι ότι αρνείστε την ποσόστωση που προτείναμε εμείς.

Εμείς προτείναμε μια ποσόστωση συγκεκριμένη στα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Και το λέω και στη Νέα Δημοκρατία με πολύ αγάπη.

Κύριε Υπουργέ, προτείναμε επιτέλους να επιβάλετε την ποσόστωση των φτωχών Ελλήνων παιδιών. Το 15% των Ελληνόπουλων που πρωτεύουν να μπει στα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Το αρνητήκατε.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα όταν μιλάμε, να ακουγόμαστε τουλάχιστον. Εν πάσῃ περιπτώσει, τα λέμε για μας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σας ακούμε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Σαν τον Ναπολέοντα, δηλαδή. Μπορείτε να μιλάτε και να ακούτε κιόλας. Είναι σημαντικό. Γι' αυτό η Νέα Δημοκρατία τα πάει πολύ καλά σ' όλα τα ζητήματα, γιατί οι Υπουργοί της είναι Ναπολέοντες, ακούν και μιλούν. Είναι πολύ σημαντικό.

Έλεγα κάτι σημαντικό για την ποσόστωση. Το 15% των παι-

διών, να μπαίνουν στο πανεπιστήμιο άνευ, το τονίζω αυτό, εξετάσεων αν πρωτεύουν. Να τους υποχρεώσουμε στο ιδιωτικό πανεπιστήμιο.

Και δεν μπορώ να καταλάβω, γιατί τα ελληνόπουλα να μη μπορούν να μπαίνουν με ποσόστωση και μπορούν να μπαίνουν κάποιοι άλλοι στη Θράκη. Είστε Ελληνόφιλοι; Κάντε το επιτέλους. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Γιατί, δηλαδή, να υπάρχει ποσόστωση με τους μουσουλμάνους της Θράκης και να μην υπάρχει ποσόστωση με τα Ελληνόπουλα που αδυνατούν οι γονείς τους να τα στείλουν στο ιδιωτικό σχολείο ή στο ιδιωτικό πανεπιστήμιο;

Ας μην είμαστε, λοιπόν, Ελληνόφιοι. Και επειδή εγώ θέλω να μιλώ με επιχειρήματα, θα πω στους καλούς συναδέλφους της «ΑΥΓΗΣ» –γιατί εγώ διαβάζω την εφημερίδα σας με πολλή αγάπη- γιατί εσείς δεν προστατεύετε τους κουκουλοφόρους. Ξέρετε ότι σήμερα έχετε ολόκληρο άρθρο για να προστατεύεστε έναν κ. Τσάπιαν, γνωστό μολοτοφόρο στη Θεσσαλονίκη; Μολοτοφόρος ήταν ο άνθρωπος. Είχε μολότοφ και τον συνέλαβε η αστυνομία και η εφημερίδα σας γράφει μέσα ότι κακώς οι αστυνομικοί ισχυρίστηκαν ότι το συνέλαβαν. Είναι δυνατόν κόμμα, να λέει ότι εμείς καταδίκαζουμε τους κουκουλοφόρους και ταυτοχρόνως η εφημερίδα του να βγαίνει και να υπερασπίζεται το μολοτοφόρο Τσάπιαν; Είναι ένα ερώτημα.

Δεύτερο ερώτημα. Ενοχλήθηκε το κόμμα σας, ο κ. Λαφαζάνης γιατί μιλήσαμε για χασισοκαλιέργειες, διότι ένας αξιωματικός του ελληνικού στρατού ήθελε να επιβάλει το ναρκοτέστ και το αλκοτέστ στο στρατόπεδό του, γιατί οι περισσότεροι ήταν πρεζόντια εκεί μέσα. Και ενοχληθήκατε εσείς, ο κ. Λαφαζάνης.

Αυτά τα πράγματα δεικνύουν κάτι. Εγώ δεν λέω ότι φταίσετε εσείς, αλλά έχετε χάσει την πιεζίδα και τον προσανατολισμό σας. Άλλο προοδευτισμός και άλλο χασισοκαλιέργεια, άλλο δημοκρατικότητα και άλλο ελεύθερη διακίνηση ναρκωτικών.

Δεν είμαι εναντίον του ασύλου, αλλά στη σημερινή εποχή που η δημοκρατία θριαμβεύει, που είστε ελεύθεροι εσείς, είμαστε ελεύθεροι εμείς, είναι ελεύθεροι οι Υπουργοί και οι Βουλευτές, αλλά και όλος ο κόσμος έχει να μιλάνε ελεύθερα και δημοκρατικά, εγώ απορώ, ποια είναι αυτή η περιβόητη διακίνηση ιδεών που παραβιάζεται και καταπίζεται και θέλετε στο πανεπιστήμιο να υπάρχει το άσυλο; Δεν υπάρχει ελεύθερη διακίνηση των ιδεών; Να σας πω τι υπάρχει στο πανεπιστήμιο; Ελεύθερη διακίνηση ναρκωτικών κι αν δεν το πιστεύετε, ρωτήστε τον Πρύτανη τον κ. Μάνθο.

Έκανα ένα ρεπορτάζ πριν γίνω Βουλευτής στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Γεμάτο σύριγγες είναι μέσα. Εμπορία ναρκωτικών από εμπόρους κάθε βράδυ.

Άρα αυτό το περίεργο άσυλο, πέρα από τους κουκουλοφόρους –εγώ κοιτώ και την κοινωνική προέκτασή του- έχει και ναρκωτικά. Γιατί όχι απλά μπαινοβγαίνουν εκεί μέσα, εκεί γίνεται διακίνηση, κύριε Λεβέντη, διότι ο έμπορας πηγαίνει εκεί μέσα να μοιράσει το ναρκωτικό. Και εκεί μέσα είναι τα παιδιά μας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Στις φύλακές δεν γίνεται;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Παντού γίνεται διακίνηση. Κάνετε όμως ένα λάθος. Η Αστυνομία δεν μπορεί να συλλάβει μέσα στο πανεπιστήμιο λόγω του ασύλου, τον έμπορο ναρκωτικών. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Εμείς δεν μιλήσαμε για απελευθέρωση των ναρκωτικών, ούτε μιλήσαμε για ελεύθερη διακίνηση των ναρκωτικών. Εμείς μιλάμε για διακίνηση ιδεών. Εσείς μιλάτε για ελεύθερη διακίνηση ναρκωτικών. Άλλο το ένα και άλλο το άλλο.

Θα σας πω επίσης, για να θυμηθούμε και τις ακαδημαϊκές επιτυχίες, ένα παράδειγμα. Στην Κρήτη χωράφια με χασίσια. Τα ελικόπτερα της Αστυνομίας τα εντόπισαν δίπλα στο πανεπιστήμιο. Καθηγητές και πρυτάνεις μπαίνουν φυλακή γιατί είχαν Φεράρι.

Αυτό είναι, δυστυχώς, το ακαδημαϊκό κατεστημένο. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Αυτό είναι το δημόσιο πανεπιστήμιο που η δική σας ιδεοληψία δυστυχώς καταρράκωσε κάθε έννοια παιδείας, κάθε έννοια ηθικής, κάθε έννοια διαπαιδαγώγησης. Θα τα ακούτε από εδώ και στο εξής με τον τρόπο που πρέπει, γιατί αρκετά ακούσαμε περί προοδευτισμού. Ενός δήθεν προο-

δευτισμού που όλα τα έχει απαξιώσει, ιστορία, πολιτισμό, παιδεία, έθνος, Ελλάδα. Δεν κατάλαβα; Από εδώ και πέρα θα τα λέμε εδώ μέσα κι ας ενοχλήστε εσείς. Τι να κάνουμε; Μήπως και σωφρονιστείτε. Είναι σημαντικό αυτό.

(Θόρυβος – διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς)

Λέω, λοιπόν, το εξής, δύοτι η θεωρητική Αριστερά –γιατί θεωρητικά είστε αριστεροί δεν είστε αριστεροί, δύοτι όταν μένετε στο Διόνυσο και στην Πεντέλη δεν μπορεί να είστε αριστεροί, κύριοι...

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

Δεν μπορεί να μένετε στο Διόνυσο και στην Πεντέλη, να έχετε τζιπ Τσερόκι, να έχετε τη βόλεψη σας, να πηγαίνουν τα παιδιά σας σε ιδιωτικά πανεπιστήμια και να μου λέτε ότι είστε αριστεροί.

Εμείς ξέρουμε τι είμαστε. Εσείς δεν ξέρετε τι είστε. Ή είστε με το Καγιέν και με την έπαυλη, ή είστε με την Αριστερά. Αποφασίστε. Αυτή είναι η πραγματικότητα και θα τ' ακούτε από εδώ και στο εξής, θέλετε, δεν θέλετε.

Γιατί υπάρχει και μια άλλη φωνή, δύοτι η άλλη πλευρά, φοβάται να πει ότι είναι Δεξιά και συμπεριφέρεται αδέξια. Συμπεριφέρεται αδέξια, επειδή φοβάται εσάς. Ποιούς; Εσάς που διαφεύγετε ιδεολογικά τον τόπο!

Συνεχίζω και για να μιλάμε αντικειμενικά, θα σας πω το εξής για να απαντήσετε μετά αν θέλετε: Ποιος ελέγχει τα πανεπιστήμια σήμερα; Ποια ιδεολογία; Ποιος κάνει καταλήψεις σήμερα; Ποιοι τις κάνουν; Ποιο τους υποθαλπούν; Ποιος θέλει ισόβιους φοιτητές; Ποιοι τους ζητούν; Και, κυρίως, ποιος κάνει τα επεισόδια και ποιος τους παρέχει ασύλια; Αυτά είναι σημαντικά ζητήματα, που πρέπει εσείς να απαντήσετε και όχι εμείς. Γιατί εσείς τα καταδικάζετε αλλά η εφημερίδα σας τα επιδοκιμάζει. Κάτι δεν πάει καλά. Ή εσείς δεν μας τα λέτε καλά ή η εφημερίδα σας γράφει ότι θέλει. Αποφασίστε.

Συνεχίζω, γιατί θέλω να πω και κάτι ποιο σημαντικό πέρα από όλα αυτά: Κύριε Υπουργέ, επειδή είστε από τη Θράκη –έκανα και μια ερώτηση σήμερα- χθες στην εκπομπή του Μάκη Τριανταφυλόπουλου τέθηκε ένα θέμα περί ελλειψών σχολείων για τους Πομάκους. Κοιτάξτε το θέμα σοβαρότερα. Οι Πομάκοι, ζητούν βιβλία στη δική τους γλώσσα και στην ελληνική. Η Ελλάδα, παραβιάζοντας τη Συνθήκη της Λοζάνης τους διδάσκει Τουρκικά. Τους εκτουρκίσατε και εσείς και οι του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Τους κάνατε Τούρκους με τη βία. Δεν είναι Τούρκοι οι Πομάκοι, είναι Έλληνες και το φωνάζουν. Θέλουν βιβλία, θέλουν σχολικά εγχειρίδια στη δική τους γλώσσα και στα ελληνικά.

Κύριε Υπουργέ, ξέρω την ευαισθησία σας. Τολμήστε το. Μην περιμένετε από έναν Εμφιετζόγλου μόνο, να στέλνει ο ίδιος βιβλία και χρήματα. Ας το κάνει η ελληνική πολιτεία.

Κλείνοντας, θα πω και το εξής ξέροντας την ευαισθησία σας: Στα Σκόπια υπάρχουν Έλληνες. Ζητάνε βιβλία και εκεί κύριε Υπουργέ. Ζητάνε βιβλία οι Έλληνες των Σκοπίων. Εγώ προσωπικά από τις δικές μου εκδόσεις –πλέον δεν τις έχω- έχω στείλει ένα αρκετά μεγάλο αριθμό βιβλίων. Είναι αδιανότητο τα Ελληνόπουλα των Σκοπίων να μη μαθαίνουν ελληνικά. Είναι αδιανότητο οι Έλληνες, όπου και αν βρίσκονται να μην έχουν διπλα τη μάντα Ελλάδα. Είστε Κυβέρνηση δεξιά, είστε Κυβέρνηση, που έχετε εθνικό φρόνημα. Το είχατε, το αποδείξατε, αποδείξτε το ξανά επιτέλους και θα είμαστε δίπλα να σας χειροκροτούμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Βελόπουλο.

Ο κύριος Υπουργός, έχει το λόγο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν είχα πρόθεση να παρέμβω αλλά νομίζω ότι το οφείλω και στην εκπαιδευτική κοινότητα και στο φοιτητικό κίνημα αλλά και στην ελληνική κοινωνία. Ούτε οι απλουστεύσεις, ούτε βεβαίως οι απόλυτες προσεγγίσεις είντε από τη μία είτε από την άλλη πλευρά, μας διευκολύνουν να δούμε την πραγματικότητα του ελληνικού δημόσιου πανεπιστημίου. Είμα-

στε οι πρώτοι που επισημάναμε προβλήματα και αδυναμίες. Είμαστε, όμως, επίσης και οι πρώτοι, που είπαμε ότι εμπιστεύμαστε τις υγιείς και δημιουργικές δυνάμεις του ελληνικού δημόσιου πανεπιστημίου. Ο στόχος της πολιτικής μας και η καθημερινή μας προσπάθεια, είναι αυτές τις δυνάμεις να τις καθιστούμε μονίμως κυριαρχείς και να διαμορφώνουμε το απαίτούμενο θεσμικό περιβάλλον, για να δώσουν τον καλύτερο τους εαυτό προς τη νέα γενιά της πατρίδας μας ούτε αρνούμενοι την απελευθέρωση της εκπαιδευτικής αγοράς και τη συνύπαρξη του μη κρατικού με το δημόσιο πανεπιστήμιο, ούτε απαξιώνοντας πλήρως τη δουλειά, που ακάματα προσπαθούν να κάνουν ορισμένοι ακαδημαϊκοί ή τις διεκδικήσεις που πολλές φορές θέτει μπροστά του το φοιτητικό κίνημα, οδηγώντας σε σημαντικές στιγμές και την ελληνική κοινωνία οφείλουμε να τα παραβλέπουμε και να τα απαξιώνουμε.

Η δική μας θέση είναι σαφής. Προσεγγίζουμε την απελευθέρωση όχι με φοβικά σύνδρομα εσωστρέφειας ή ανασφάλειας, γιατί πιστεύουμε ότι αν υπάρχουν το δύο πανεπιστήμια δίπλα, δίπλα, δίπλα, το τελικό παραγόμενο αποτέλεσμα, θα είναι καλύτερο και στο ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο. Δεν θέλουμε, λοιπόν, να απαξιώνουμε τις προσπάθειες που όπως κάνουμε εμείς σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο κάποιοι άλλοι τις κάνουν στον ακαδημαϊκό χώρο.

Δεν θα ήθελα να προσθέσω τίποτα επ' αυτού. Επειδή έγινε αναφορά στη Θράκη μόνο την οποία αγαπώ και για την οποία εργάζομαι όσα χρόνια ασχολούμαι με την πολιτική, θα ήθελα να πω ότι με φωνές και πολλές φορές με θόρυβο που δημιουργεί αίσθημα ανασφάλειας, δεν προσφέρουμε τις καλύτερες δυνατές υπηρεσίες στον ακριτικό ελληνισμό.

Ο ακριτικός ελληνισμός, χρειάζεται αποτελεσματικές πολιτικές παρεμβάσεις, αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και μία ανοικτή αντίληψη, που θα σέβεται την ιδιαιτερότητα της κάθε ομάδος που συναποτελεί την ανοικτή δημοκρατική κοινωνία της Θράκης, που προσωπικά πιστεύω ότι είναι παράδειγμα προς μίμηση, όχι μόνο για τους γειτονικούς λαούς, που αναζητούν ένα σύγχρονο βηματισμό προς την Ευρώπη και για να τον βρουν πρέπει να διδαχτούν από τη Θράκη, αλλά και για λαούς, που έχουν κάνει συχνά θεωρητική επίδειξη σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά στην πράξη δεν ήταν τόσο ευαίσθητοι, όσο είμαστε εμείς εκεί, στην ακριτική Ελλάδα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργεί.

Ο κ. Ροντούλης έχει το λόγο.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, μετά τη σύντομη παρέμβασή σας, κατανόησε, νομίζω, όλη η Αίθουσα ότι η φοβία που νιώθετε από την πλευρά του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. είναι τόσο μεγάλη που σας εξαναγκάζει να λέτε πράγματα που και εσείς ο ίδιος δεν τα πιστεύετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

Ξέρετε ότι οι προλαβήσαντες ομιλητές του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού είπαν αλήθευτες και παρερμηνεύσατε, τουλάχιστον, για να μην πάσιτεβολώσατε, γιατί γνωρίζω το ίθιος σας, μέχρι και τα λεγόμενα του συναδέλφου Κυριάκου Βελόπουλου, που είπε μία αλήθεια ο άνθρωπος, μία «νουθεσία»: «Προσέξτε τι συμβαίνει με τους Πομάκους στη Θράκη». Δεν προσπάθησε, λοιπόν, να δημιουργήσει καμμία φοβία ή οτιδήποτε άλλο, για να απαντήσουμε και σ' αυτό.

Όμως εγώ, τη σημερινή μου ομιλία, θέλω να την αφιερώσω ως αντίλογο στον αγαπητό συνάδελφο κ. Καζάκο. Κύριε Καζάκο, σας άκουσα με μεγάλη προσοχή και θα σας πω το εξής. Ό, τι λέτε, το προσυπογράφω, υπερθεματίζω τη λογική ότι το δημόσιο πανεπιστήμιο, μετέτρεψε σε πνευματικούς ανθρώπους τα παιδιά των κολλίγων. Θα το πω ακόμα πιο ωμά. Συμφωνώ. Υπάρχε όμως μία τεράστια διαφορά. Κανείς δεν μίλησε για κατεδάφιση του δημόσιου πανεπιστημίου. Αυτό που προκαλεί το πρόβλημα, είναι μία λέξη στην παράγραφο 5 του άρθρου 16 «αποκλειστικά» του δημοσίου. Προσέξτε το επίρρημα «αποκλειστικά».

Επειδή θέλω να μιλήσω με καθαρή λογική και χωρίς καμμία

ιδεοληψία, να δούμε την πραγματικότητα κατάματα.

Πρώτο δεδομένο. Κάθε χρόνο εβδομήντα χιλιάδες Ελληνόπουλα φεύγουν από τη μητέρα Ελλάδα και μεταβαίνουν στην αλλοδαπή για τις σπουδές τους. Είναι μία πραγματικότητα, δεν αμφισβητείται, αριθμητικό δεδομένο καταθέτω. Άρα, υπάρχει ένα προσωπικό έλλειμμα στην παιδεία μας. Δεν μπορούμε να προσφέρουμε συνεχόμενα εβδομήντα χιλιάδες θέσεις, διαφορετικά θα παρέμεναν εδώ. Αυτοί οι άνθρωποι, φεύγουν έξω με ό,τι συνέπαγεται αυτό, όσον αφορά την οικονομική εκροή που υφίσταμεθα και την εκροή εγκεφάλων που υφίσταμεθα.

Δεύτερο δεδομένο. Πληγή του ποσοτικού ελλείμματος που σας ανέφερα, υπάρχει και ένα ποιοτικό έλλειμμα. Διότι με βάση την κατάταξη της Σαγκάης –είναι πολλές οι κατατάξεις, μία θα σας πω εγώ– στα πεντακόσια πρώτα πανεπιστήμια παγκοσμίως υπάρχει το Πανεπιστήμιο των Αθηνών στην τρίτη εκατοντάδα και το Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης στην τέταρτη εκατοντάδα και από εκεί και πέρα το χάος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: (Δεν ακούστηκε).

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Σας παρακαλώ, κύριε Δρίτσα, σας αγαπώ και σας εκτιμώ, αλλά βλέπετε ότι εμείς έχουμε το ελάττωμα, να μην έχουμε ένα χαρτί μπροστά μας για να διαβάζουμε και κόβετε τον ειρμό των σκέψεών μας. Εσείς ανεβαίνετε με χαρτάκια κ.λπ. τα κοιτάτε, αλλά εμείς δεν κάνουμε αυτό το πράγμα, γιατί το απαγορεύει ο Κανονισμός της Βουλής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

Σας παρακαλώ, λοιπόν, όταν παρεμβάλλεστε, μου κόβεται τον ειρμό των σκέψεών μου. Να σταματήσω να τοποθετηθείτε με μεγάλη χαρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Έχει δίκιο ο κ. Ροντούλης. Αν και δεν έχετε πρόβλημα εσείς, κύριε Ροντούλη, τώρα αυτό είναι πρόσχημα! Προχωρήστε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Συνεχίζω, λοιπόν, για να πω το εξής, ότι με βάση επίσης την πρόνοια του Συντάγματος, θα πρέπει να δίνεται μία επαγγελματική αγωγή στους Έλληνες υψηλού επιπέδου.

Αγαπητέ, κύριε Καζάκο, δεν δίνεται! Στρατιές ανέργων και ουσιαστικά ανειδίκευτων παράγουν τα ελληνικά πανεπιστήμια. Αυτό είναι μία πραγματικότητα. Άλλα να πω πάλι ότι τα ξεχνάμε αυτά τα πράγματα, τα αριθμητικά δεδομένα που σας είπα, τα αφήνουμε στην άκρω, δεν τα λαμβάνουμε καθόλου υπ' όψιν και να ακολουθήσω τη δική σας συλλογιστική.

Τα κομβικά επιχείρηματα που χρησιμοποιεί η πλευρά της Αριστεράς, είναι δύο:

Επιχείρημα πρώτο: Είναι δημόσιο αγαθό η παιδεία. Εγώ έκανα μία προσπάθεια. Μου πήρε, τουλάχιστον, πέντε ώρες να βρω ορισμό του δημοσίου αγαθού, δηλαδή τι είναι δημόσιο αγαθό. Κοιτάξτε τι λέει η οικονομική επιστήμη, όχι ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός, λέει ότι δημόσιο αγαθό, είναι αυτό η χρήση του οποίου είναι μη ανταγωνιστική και δεν μπορεί να περιοριστεί.

Να πάρουμε ένα άλλο αγαθό για να τα βάλουμε απέναντι και να δούμε τη συλλογιστική περί δημοσίου αγαθού. Να πάρουμε το αγαθό της ασφάλειας, ότι το κράτος μας παρέχει ασφάλεια. Την ασφάλεια του γείτονά μου, δεν την έχει μόνο ο γείτονάς μου αλλά την έχω κι εγώ και γι' αυτό την πληρώνω, άρα δεν μπορεί να περιοριστεί.

Δεύτερον, την πληρώνω και έχω αντίκρισμα. Όμως πείτε μου, τη στιγμή που έχουμε τις πανελλήνιες εξετάσεις και περιορίζεται το δικαίωμα αυτό σε κάποιους Ελληνόπαιδες, δεν μπορούν να μπουν στις θέσεις αυτές. Άρα ο περιορισμός αυτός σημαίνει για κάποιους που χρηματοδοτούν όμως το δημόσιο αγαθό, διότι όλοι το πληρώνουμε, δεν μπορούν να το καρπωθούν κιόλας, να το καταναλώσουν το αγαθό αυτό. Άρα, λοιπόν, το επιχείρημα περί δημοσίου αγαθού είναι μετέωρο και καταπίπτει, διότι με βάση τον ορισμό του δεν υφίσταται στην πράξη. Θα υφίστατο, εάν έμπαιναν άνευ εξετάσεων όλοι οι 'Έλληνες στα πανεπιστήμια. Μόνο τότε θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για δημόσιο αγαθό και η συλλογιστική σας θα αποκτούσε ένα βάθρο της λογικής. Κατά πόσο όμως αυτό θα ήταν εφικτό; Αυτό θα μας το απαντήσει ο αξιότιμος Υπουργός. Τότε η όλη συζή-

τηση, τίθεται επί νέας βάσεως.

Έρχομαι σ' ένα δεύτερο επιχείρημα δικό σας πάλι: Εμπορευματοποίηση της παιδείας. Τώρα αυτό το επιχείρημα εκτός από πατερναλιστικό είναι και ασυνεπές. Ή να χρησιμοποιήσω καλύτερο όρο, δεν είναι ασυνεπές, είναι υποκριτικό. Διότι θα συνεπάγεται, εάν το εφαρμόσουμε στην πράξη, να καταργήσουμε και τα ιδιωτικά που είναι στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και να καταργήσουμε και τα ιδιωτικά που είναι στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και να καταργήσουμε και τα ιδιωτικά που είναι στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και να καταργήσουμε και τα ιδιωτικά που είναι στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Διότι πως είναι δυνατόν να ανεχόμαστε τα σχολεία αυτά που απευθύνονται σε μικρούς μαθητές, αδιάπλαστους χαρακτήρες και να μη δεχόμαστε τα ιδιωτικά πανεπιστήμια όταν απευθύνονται σε φοιτητές, σε ανθρώπους που σχεδόν έχουν διαμορφωμένη προσωπικότητα.

Αλλά να πω και κάτι άλλο. Με τη λογική του κόμματός σας θα πρέπει να καταργήσουμε και την ιδιωτική ραδιοφωνία. Διότι μέσω των τελών της EPT πληρώνουμε και για το κρατικό ραδιοφωνίου. Άρα με τη δική σας λογική της εμπορευματοποίησης, της πληροφόρησης και όλα τα συναφή της Αριστεράς, θα πρέπει να καταργήσουμε και τη ραδιοφωνία την ιδιωτική. Είναι πρότασή σας αυτή;

Άρα, λοιπόν, εγώ θέλω να πω εν συνόψει, ότι η στάση που τηρούν κάποια κόμματα είναι στάση υποκριτική, είναι στάση μη ρεαλιστική, είναι στάση μη πραγματιστική, είναι στάση ιδεοληψιών που έρχονται από το παρελθόν.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να σπάσουμε τα δεσμά, πρέπει να δώσουμε ένα νέο προσανατολισμό στην ελληνική παιδεία, συνεπώς και στην ελληνική οικονομία, συνεπώς και στην ελληνική κοινωνία εν γένει, για να δούμε καλύτερες μέρες και ως κράτος και ως έθνος.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Ροντούλη, οφείλω να παραπρήσω και να επισημάνω ότι είστε καλός εκπαιδευτικός, γιατί δίνοντας τον ορισμό της δημόσιας υγείας, φαίνεται ότι είστε μαθητής του Αντισθένη που έλεγε «αρχή παίδευσης η των ονομάτων επίσκεψις». Αυτή είναι η βασική αρχή.

Η κ. Πατριανάκου έχει το λόγο.

ΦΕΒΡΩΝΙΑ ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο νόμος της αδράνειας και η διατήρηση των κεκτημένων, δεν μπορεί να συνταυτίζονται με την πρόοδο. Απευθύνομαι σε σας, κύριοι συνάδελφοι της Αριστεράς, που κατ' εξοχήν και κατά τεκμήριο, διεκδικείτε το μονοπώλιο στην πρόοδο. Βεβαίως απευθύνομαι και στη βαθιά διχασμένη από το άρθρο 16 και απούσα Αξιωματική Αντιπολίτευση. Ένα κόμμα, που κυβέρνησε επί είκοσι χρόνια τη χώρα, επέλεξε να κρυφτεί για να κρύψει τα ιδεολογικά του αδιέξοδα και ταυτόχρονα ο Πρόεδρος του με την απόφαση της φυγής από τη διαδικασία, άδειασε όλα τα αποθέματα προοδευτισμού, αξιοπιστίας και σύγχρονης τεχνοκρατικής αντίληψης, που προσπαθούσε να δομήσει ως πολιτικός.

Όταν όμως διαμορφώνουμε το αύριο της χώρας, δεν μπορούμε να είμαστε επικεντρωμένοι στο στενό, το μικρό, το κομματικό, στη διατήρηση και συντήρηση κεκτημένων και εκλογικής πελατείας. Έχουμε μία πραγματικότητα, που η ίδια η ζωή διαμόρφωσε. Κανένα θεσμικό πλαίσιο δεν μπορεί να εμποδίσει την εξέλιξη, αν το πλαίσιο είναι παρωχημένο, αν η ζωντανή πραγματικότητα δίνει άλλες κατευθύνσεις.

Ποια είναι σήμερα η πραγματικότητα; Χιλιάδες απόφοιτοι των κέντρων ελευθέρων σπουδών, βγαίνουν κάθε χρόνο στην αγορά εργασίας χωρίς επαγγελματικά δικαιώματα. Εβδομήντα χιλιάδες φοιτητές φοιτούν σε δένα Α.Ε.Ι.. Είμαστε αναλογικά ο μεγαλύτερος εξαγωγέας φοιτηών στον κόσμο μετά την Κίνα και τη Μαλαισία. Αντίθετα, είμαστε τελευταίοι στην προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών. Η παραπαιδεία κοστίζει στα ελληνικά νοικοκυριά περίπου 230.000.000 ευρώ. Είμαστε η χώρα με την υψηλότερη μετανάστευση υψηλής εξειδίκευσης. Είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρώπη των δεκαπεντές που τα πανεπιστήμια της ακόμα δεν αξιολογούνται. Στη διεθνή αξιολόγηση του προγράμματος PIZA που διοργανώνει ο Ο.Ο.Σ.Α. η Ελλάδα κατα-

λαμβάνει την τριακοστή όγδοη θέση στις πενήντα εππά χώρες και στις τρεις κατηγορίες αξιολόγησης και στα μαθηματικά και στη φυσική και στη γλώσσα. Είμαστε η μόνη ευρωπαϊκή χώρα που οι εκπρόσωποι φοιτητικών παρατάξεων κρατούν ομήρους τους συγκλητικούς και ενεχυρίαζουν τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές του πρύτανη, διότι αντιδρούν στην απόφαση της Συγκλήτου να αποσύρθουν τα ταμπλό των παρατάξεων από την είσοδο του κτηρίου και τυγχάνουν της ασυλίας πολιτικών κομμάτων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

Αυτήν την εκπαίδευση περιφρουρούμε; Αυτήν την εκπαίδευση ζητάμε να συντηρήσουμε;

Λέτε όχι στα μη κρατικά Α.Ε.Ι. γιατί στηρίζετε το δημόσιο πανεπιστήμιο. Τα δημόσια ανώτατα ιδρύματα όμως όπως εμείς τα θέλουμε, δεν έχουν να φοιτούνται κανέναν εξωτερικό παράγοντα. Τα ελληνικά Α.Ε.Ι. κινδυνεύουν από την εσωστρέφεια, τον κομματισμό, την κακοδιοίκηση, τη γραφειοκρατία, το βόλεμα της μονιμότητας, την έλλειψη αξιολόγησης διδασκόντων, την μη αξιοκρατική επιλογή εκπαιδευτικού προσωπικού. Απ' αυτά κινδυνεύει η δημόσια παιδεία και όχι από την έλευση των μη κρατικών πανεπιστημάων, τα οποία για να έχουν λόγο ύπαρξης, πρέπει να πληρούν τους όρους που η πολιτεία και το διεθνές γίννεσθαι προϋποθέτουν.

Είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρώπη, που απαγορεύει τα μη κρατικά πανεπιστήμια. Αντίθετα, σε πολλές χώρες της Ευρώπης με ισχυρά δημόσια ΑΕΙ λειτουργούν και μη κρατικές ανώτατες σχολές. Η γειτονική Τουρκία έχει είκοσι πέντε ιδιωτικά πανεπιστήμια, μερικά εκ των οποίων, συμπεριλαμβάνονται στους καταλόγους των καλύτερων πανεπιστημάτων του κόσμου και βεβαίως, επαναπατρίζει κορυφαίους της επιστήμονες. Εμείς αντίθετα, αν και τα πανεπιστήμια μας κατατάσσονται στην καλύτερη περίπτωση μετά τη διακοσιοστή θέση της παγκόσμιας κατάταξης, ανεχόμαστε την άρνηση των πανεπιστημιακών σχολών ή των τμημάτων να αξιολογηθούν.

Βάσει του ν. 3374/2005 που εμείς ψηφίσαμε, μόλις εκατόν είκοσι τέσσερα τμήματα στα τετρακόσια εβδομήντα δύο έχουν λάβει απόφαση γενικής συνέλευσης, για ένταξη σε διαδικασία αξιολόγησης. Τριακόσια σαράντα οκτώ τμήματα, δηλαδή, δεν έχουν ξεκινήσει την προβλεπόμενη από το νόμο διαδικασία αξιολόγησης. Η Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης με επίπονη και συστηματική προσπάθεια προσπαθεί να βάλει τάξη σ' ένα θολό και μη συνεργάσιμο τοπίο. Αυτήν τη δημόσια εκπαίδευση στηρίζετε; Αυτήν που φοβάται να αξιολογηθεί; Αυτήν που φοβάται να σταθεί απέναντι στην πραγματικότητα και να βάλει στόχους βελτίωσης; Αυτήν που αδυνατεί να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις όχι του αύριο αλλά του σήμερα;

Αλήθεια, όμως, γιατί έχετε αποδεχθεί ιδιωτικά εκπαιδευτήρια στην κατώτατη και μέση εκπαίδευση, σ' εκείνη τη βαθμίδα της εκπαίδευσης που δομείται ο άνθρωπος ή που δομείται το άτομο, εκεί που εμπεδώνονται οι αξεις, εκεί που παίρνει και προσδιδόται ο πολίτης τη βασική του μόρφωση; Γιατί η συντριπτική πλειοψηφία των ασκούντων επιφρούρη στην κοινωνία, αλλά και όσων έχουν οικονομική δυνατότητα διαγκωνίζομαστε να εγγράφουμε τα παιδιά μας στα καλύτερα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια; Γιατί τόση υποκρισία;

Και έπειτα έχουμε και μία άλλη πραγματικότητα, την ευρωπαϊκή οδηγία 36/2005, η οποία αφορά την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και η οποία σε συνδυασμό με την απόφαση του Διεθνούς Ευρωπαϊκού Δικαιοστηρίου για την υπόθεση Neri, δημιουργεί ένα σαφές και προδιαγεγραμμένο πλαίσιο, όσον αφορά το θέμα της αναγνώρισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων. Η αγορά εργασίας απορροφά και αναγνωρίζει τους αποφοίτους των de facto πλέον παραρτημάτων των Πανεπιστημίων του εξωτερικού στη χώρα μας. Η αγορά εργασίας όχι μόνο τους αναγνωρίζει, αλλά τους δίνει και ιδιαίτερη θέση στην επαγγελματική εξέλιξη.

Ο κόσμος εξελίσσεται έξω και ανεξάρτητα από εμάς. Έχουμε δύο δρόμους; ή ακολουθούμε τις εξελίξεις σε δρόμους που χαράσσουν άλλοι ή διαμορφώνουμε οι ίδιοι τις εξελίξεις και προδιαγράφουμε τη στρατηγική πορεία της χώρας. Η Κυβέρ-

νηση της Νέας Δημοκρατίας δεν ήρθε για να διαχειριστεί υπερθεντικές πολιτικές στην ανώτατη εκπαίδευση, αλλά για να χαράξει τους όρους, τους κανόνες και τη στρατηγική για μία άλλη ποιοτική πολιτική στην παιδεία.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που καλούμαστε να διαχειριστούμε δεν είναι το μεγάλο κόστος της φοιτητικής μετανάστευσης, αλλά η οριστική μετανάστευση των νέων με τους υψηλότερους δείκτες ευφυΐας, με τις καλύτερες επιστημονικές επιδόσεις, με τις υψηλότερες επιστημονικές εξειδικεύσεις.

Αυτό το κόστος δεν μπορεί να αποτιμηθεί οικονομικά. Είναι ανυπολόγιστο και είναι άμεσα συνυφασμένο με την ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό και την ανταγωνιστικότητα. Είναι άμεσα συνυφασμένο με το μέλλον της χώρας. Προσελκύουμε και απορροφούμε τους μετανάστες χαμηλής εξειδίκευσης και αδυνατούμε να απορροφήσουμε το εργατικό δυναμικό υψηλής εξειδίκευσης. Αυτήν την κατάσταση παραλάβαμε, αυτήν καλούμαστε να αναστρέψουμε. Δεν αναστρέφεται παρά μόνο με σύγχρονα εργαλεία και μεταρρυθμίσεις. Αναζητούμε τα εργαλεία και θεσμικά με μεταρρυθμίσεις και κοινωνική συναίνεση.

Με την αναθεώρηση του άρθρου 16, επιδώκουμε τη διασφάλιση υψηλής ποιότητας σπουδών υπό την κρατική εποπτεία, την εγγύηση των αρχών της ακαδημαϊκής ελευθερίας και την πλήρη αυτοδιοίκηση της δημόσιας και της μη κρατικής, μη κερδοσκοπικής ανώτατης εκπαίδευσης.

Η άρνηση της αναθεώρησης του άρθρου 16 δεν βλάπτει τη Νέα Δημοκρατία. Ζημιώνει τον τόπο και οι νεότερες γενιές, σύντομα θα αναζητήσουν ευθύνες, όχι, όμως, από εμάς. Τουλάχιστον ψηφίστε την προσθήκη, την παράγραφο 11, όπου οχτακόσιες Μ.Κ.Ο. ζήτησαν με επιστολή τους στον Πρόεδρο της Βουλής και στα πολιτικά κόμματα, να ενισχύσουν τον εθελοντισμό και την κοινωνία των πολιτών. Όχι πλέον άλλες αρνήσεις. Είμαστε εδώ. Το αύριο περιμένει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κυρία Πατριανάκου.

Ο κ. Δρίτσας έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Έχω μόλις οκτώ λεπτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως και εσείς και είναι πολύ λίγα, για να ασχοληθούμε με όλα τα θέματα που έχουν τεθεί.

Θέλω όμως ευθύς εξαρχής να αποσαφηνίσω ότι είναι αδιανόητο είτε με τις κριτικές γύρω από το άσυλο και τη βία είτε μέσα από διάφορες εντελώς ανορθολογικές προσεγγίσεις, που συσχετίζουν επί μέρους φαινόμενα, με τα οποία και εμείς διαφωνούμε ή εν πάσῃ περιπτώσει θλιβόμεθα, αλλά στεκόμαστε με ένα διαφορετικό μάτι γύρω απ' αυτά, να επιχειρείται η απαξώση του ελληνικού πανεπιστημίου, αναδεικνύοντας και διογκώνοντας επί μέρους τέτοια γεγονότα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ελληνικό πανεπιστήμιο, έχει κατακτήσει τη θέση που έχει κατακτήσει και η Αριστερά, έχει το όπιο μερίδιο ηγεμονίας και όχι επιβολής ή χειραγώγησης ή ελέγχου, ακριβώς, διότι έχει προσφέρει στην ελληνική κοινωνία.

Μόλις πριν λίγες μέρες, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, παρουσίασε τη μελέτη του για τα καμένα της Ηλείας, μια μελέτη τη υψηλού επιστημονικού κύρους, υψηλής συνεργασίας φοιτητών και διδασκόντων, που όμοια της δεν έχουν να δειξουν πολλά διεθνή, παγκόσμια πανεπιστήμια για ανάλογης σημασίας θέματα.

Και η κοινωνική ευαισθησία και η επιστημονική επάρκεια και η ταχύτητα είναι απ' αυτά που κατατάσσουν το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο πρώτο. Και προσφέρει στην ελληνική κοινωνία. Η κοινωνική προσφορά είναι πρώτητη επιλογή για ιδέες τις Αριστερές. Και φυσικά, εκεί μπορεί να ηγεμονεύουν οι ιδέες αυτές.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ποιος το κατατάσσει; Εμείς το κατατάσσουμε; Μόνο εμείς;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Είναι, λοιπόν, ολοφάνερο ότι πέφτει στο κενό και είναι παραλογισμός όλη αυτή η διόγκωση επί μέρους γεγονότων, μέχρι τη δράση του «Δικτύου για τα Κοινωνικά και Πολιτικά Δικαιώματα». Κύριε συνάδελφε, είναι αξιοσημείωτη είκοσι χρόνια η δράση αυτού του δικτύου και έχει καταφέρει...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ελάτε να ρωτήσετε τους καταστηματάρχες του κέντρου!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Και έχει καταφέρει πάρα πολλά πράγματα, αλλά τα αφήνω, γιατί έχω μόνο οκτώ λεπτά.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ελάτε να πληρώσετε τους λογαριασμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Μη διακόπτετε τον κ. Δρίτσα!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Η καφενειακή επιχειρηματολογία δεν μπορεί να βάλει την Αριστερά στη γωνία...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ρωτήστε κι εμάς που έχουμε να πληρώσουμε τριάκοσια χιλιάρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Γεωργιάδη, παρακαλώ, αφήστε τον να εκφράσει την άποψή του.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Απ' αυτήν την άποψη, η καφενειακή νοοτροπία δεν μπορεί να βάλει την Αριστερά στη γωνία. Αντίθετα, ηγεμονεύει η Αριστερά, ακριβώς γιατί προσφέρει στην κοινωνική διαδικασία και καταξώνεται και μέσα από τους αγώνες της και μέσα από την επάρκειά της και μέσα από τις θυσίες της και απάνω της έχει ασκηθεί η μεγαλύτερη βία.

Κύριε Υπουργέ, ευχαριστούμε για τη δήλωσή σας ότι σέβεστε την ιδεολογία της Αριστεράς. Τόσο πολύ όμως τη σέβεστε, ώστε αμέσως σπεύσατε να την χαρακτηρίσετε ιδεοληψία. Ας δούμε, λοιπόν, αν πρόκειται για ιδεολογία, αν οι θέσεις μας, οι προτάσεις μας συγκροτούν ιδεολογική και μόνο προσέγγιση και πολύ περισσότερο, αν διοισθαίνουν σε ιδεοληπτική και να δούμε ποια είναι τα ουσιαδέστερα και βασικά στοιχεία, που συγκροτούν τη δική σας προσέγγιση.

Μη κερδοσκοπικά λέτε, άρα όχι κέρδος. Δεν το ξέρουμε ότι η δυνατότητα κερδοφορίας έχει έμμεσους τρόπους, έχει πολλαπλές μορφές; Είναι δυνατόν με τη λογιστική αποτύπωση του αν υπάρχουν κέρδη, να αποδεικνύεται ότι αυτό δεν εντάσσεται σε κερδοσκοπικές επιδιώξεις; Μπορούμε να μιλήσουμε πάρα πολύ για όλα αυτά.

Από κει και πέρα, η «Μπολόνια», την οποία επικαλεστήκατε και η οποία έχει ως βασικό πυρήνα της δύο κύκλους σπουδών, έναν πρώτο κύκλο εξειδίκευσης με συρρίκνωση των δημοσίων δαπανών και με μια επιθυμητή – στο γράμμα μόνο – επαγγελματική κατοχύρωση και έναν δεύτερο κύκλο για λίγους με διδακτρά, υπακούει στη βασική επιλογή του νεοφύλευευθερισμού να μειώσει τις δημόσιες δαπάνες για τα κοινωνικά ωφέλιμα αγαθά. Και μειώνοντας το κράτος τις κοινωνικές δαπάνες για την παιδεία και για άλλους τέτοιους τομείς ανάλογης κοινωνικής σπουδαιότητας, να μπορεί να απαλλάξει τις επιχειρήσεις από τους φόρους και να αφήσει την ελεύθερη αγορά. Αυτή είναι όλη η σύλληψη.

Και αυτή η σύλληψη όμως, αν αξιολογηθεί, δεν μπόρεσε να υλοποιηθεί. Στην Ελλάδα κανένα από τα καλά ελληνικά πανεπιστήμια δεν την υλοποιεί.

Γιατί οι ελληνικές οικογένειες και οι νέοι άνθρωποι στην Ελλάδα έχουν δώσει πολύ κόπτο και χρήμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να ανεχθούν να γίνουν αρχιτέκτονες τριετούς φοίτησης, κάτι που επιχειρήθηκε στην Ιταλία και ήδη σταμάτησε, διότι ισοδυναμεί με το τίποτα. Αρχιτέκτονας τριετούς φοίτησεως δεν μπορεί να έχει επάρκεια επαγγελματικής και ουσιαστικής προσφοράς, αλλά και επιστημονική αξιοπιστία.

Απ' αυτήν την άποψη, λοιπόν, τα τετρακόσια πενήντα τμήματα των είκοσι δύο πανεπιστημών στην Ελλάδα είναι ένας επαρκέστατος αριθμός, ίσως και υπερβολικός για τον ελληνικό πληθυσμό ή και για όποια προσδοκία προσέλευσης από το εξωτερικό, αρκεί να ορθολογικοποιηθεί.

Αυτά τα τετρακόσια πενήντα τμήματα δίνουν σήμερα και μεταπτυχιακά διπλώματα. Προς αυτήν την κατεύθυνση, δεν δίδεται η βοήθεια και η στήριξη στην προσπάθεια αυτών των πανεπιστημών, για να προχωρήσουν αυτήν τη διαδικασία, αλλά αντίθετα, μπαίνει η ιδιωτικοποίηση μέσω του άρθρου 16 και άλλων επιλογών, για να υπονομεύσει αυτήν τη δυνατότητα και την περαιτέρω ανάπτυξη.

Απ' αυτήν την άποψη, η «Μπολόνια» ούτε στην Ελλάδα μπορεί να εφαρμοστεί -και γι' αυτό δεν εφαρμόζεται- αλλά ούτε και στην Ευρώπη, όπου οι κεντροευρωπαϊκές χώρες, η Γερμανία, η

Γαλλία, ανακάλυψαν μόνο συστήματα που ονομάστηκαν –και όχι μόνο στην Ελλάδα- με αντίστοιχους όρους, όπως «Μπολόνια-μαϊμού», με διετή προκαταρκτικά προγράμματα. Συνεπώς δεν μπορείτε να επικαλείστε την εμπειρία της Ευρώπης, για την εφαρμογή της Σύμβασης της Μπολόνια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ελληνικό πανεπιστήμιο έχει πολλές δυνατότητες και προσφέρει πράγματα, στην ελληνική κοινωνία σήμερα και αξιολογείται. Τα διάφορα διεθνή συστήματα αξιολόγησης, που κατά κόρον αναφέρθηκαν εδώ, έχουν κριτήρια. Υπάρχουν κριτήρια με βάση τα νόμπελ που έχουν δώσει αυτά τα πανεπιστήμια και βέβαια, τα ελληνικά πανεπιστήμια είναι τελευταία.

Υπάρχει, όμως, και το κριτήριο της σχέσης εισαγομένων και πτυχιούχων, σε συσχετισμό με τον αριθμό των διδασκόντων, όπου τα ελληνικά πανεπιστήμια είναι πρώτα παγκοσμίως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κανένα άλλο δεν μπορεί να καταφέρει να δώσει τέτοιας ποιότητας πτυχία, όπως τα καλά ελληνικά πανεπιστήμια, με τόσους λίγους διδάσκοντες σ' αυτό το ανορθολογικό σύστημα που επικρατεί. Και αυτά πρέπει να ειπωθούν, διότι οι Έλληνες πτυχιούχοι στις μεταπτυχιακές τους σπουδές γίνονται δεκτοί με ενθουσιασμό από τα μεγάλα και καλά αμερικανικά και ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, δεν αποκλείνονται.

Το γεγονός δε ότι δεν έχουμε διδάσκοντες που να έχουν πρέπει από τα ελληνικά πανεπιστήμια –άλλη εφεύρεση που αναφέρθηκε ως επιχειρήμα- οφείλεται στο ότι μόλις δέκα χρόνια έχουμε μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα. Τώρα τα ελληνικά πανεπιστήμια, αρχίζουν να αυτοτροφοδοτούνται και ήδη είμαστε σ' αυτήν τη διαδικασία.

Προς τι η απαξίωση, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Για κάποιες ακριβώς κερδοσκοπικές επιχειρήσεις που καιροφυλακτούν και αποτελούν και εκλογική πελατεία της Νέας Δημοκρατίας, διότι κανένα σοβαρό πανεπιστήμιο της Ευρώπης ή της Αμερικής δεν έχει δείξει ενδιαφέρον να ανοίξει -που ελάχιστα υπάρχουν παγκοσμίως ιδιωτικά, γιατί τα καλά είναι όλα δημόσια- στην Ελλάδα τημήμα. Της αρπαχτής είναι όλη η ιστορία, των επιχειρηματικών συμφερόντων που καιροφυλακτούν, για αυτήν την περίφημη κατοχύρωσή τους, να δίνουν δηλαδή αναγνωρισμένα πτυχία στην Ελλάδα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ολοκληρώστε, κύριε Δρίτσα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Δεν έχω άλλο χρόνο, αλλά κάποιος, πρέπει να απολογηθεί απ' όσους κόπτονται για τα φιλολαϊκά αισθήματα για τη χρονίζουσα παραπαιδεία. Από το δημοτικό μέχρι τις εξετάσεις για το Α.Σ.Ε.Π., υπάρχουν φροντιστήρια. Από το δημοτικό μέχρι και για το Α.Σ.Ε.Π. και τολμούν συνάδελφοι να επιχειρηματολογούν υπέρ των λαϊκών συμφερόντων και εναντίον της Αριστεράς, που δήθεν κατοικεδρεύει στην Εκάλη και στα βόρεια προάστια; Ντροπή!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Στη δημοκρατία όλοι έχουν το δικαίωμα να τολμούν. Αυτό είναι το μεγαλείο άλλωστε.

Ο κ. Τσούκαλης έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Τρίτο κόμμα ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. στην Εκάλη.

ΑΝΝΑ ΦΙΛΙΝΗ: Πάψτε να προκαλείτε. Είναι κατάσταση αυτή; Εδώ είναι Βουλή, δεν είναι καφενείο. Εδώ είναι Βουλή των Ελλήνων. Πάψτε πια να προκαλείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Παρακαλώ, να σταματήσει η αντιπαράθεση. Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, είναι στο Βήμα ο κ. Τσούκαλης, πρέπει να τον ακούσουμε. Παράκληση και στις δύο αντιμαχώμενες πλευρές.

Ο κ. Τσούκαλης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά από συνεδριάσεις τέτοιου περιεχομένου και τέτοιες ομιλίες, πραγματικά ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α., νοιώθει ιδιαίτερα υπερήφανος που παρέμεινε σ' αυτήν την Αίθουσα, κατά τη συζήτηση της

Αναθεώρησης του Συντάγματος. Πολλοί την έχουν θεωρήσει, ως την πλέον ανιαρή διαδικασία που έχει εγκύψει στο Κοινοβούλιο τα τελευταία χρόνια, όμως εμείς παραμένουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Επιτρέψτε μου να σας κάνω μια παρατήρηση, μ'όλο το σεβασμό και την εκτίμηση. Δεν υπάρχουν ανιαρές συζητήσεις στο Κοινοβούλιο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να μεταφέρω εκτιμήσεις, εκτός αυτής της Βουλής...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Άλλωστε, εσείς ο ίδιος συμμετέχετε και με αίσθημα ευθύνης θα πείτε αυτά που θα πείτε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Ακριβώς.

Λέω, επειδή πολλοί την έχουν χαρακτηρίσει έτσι, εκτός αυτής της Βουλής, είμαστε υποχρεωμένοι να μείνουμε και να τεκμηριώσουμε μ'ένα βασιμότατο τρόπο, αυτά τα οποία παλέψαμε όλους αυτούς τους μήνες και που απέτρεψε την Κυβέρνηση και την Αντιπολίτευση, αλλά και το κόμμα του Λ.Α.Ο.Σ. να κατεδαφίσει σε οτιδήποτε έχει μείνει από την έννοια του δημόσιου χώρου.

Έτσι, λοιπόν, επειδή οι ομιλίες μένουν στα Πρακτικά και αξιολογούνται από τους μελετητές και τους πολιτικούς επιστήμονες, θα καταθέσουμε την άποψή μας, σχετικά με το άρθρο 16. Η πρόταση της Κυβέρνησης, αλλά και του Π.Α.Σ.Ο.Κ. για την αναθεώρηση του άρθρου 16, παράγραφοι 5 και 8, θα αλλοίωναν αναντίρρητα ένα σημαντικό στοιχείο της συνταγματικής φυσιογνωμίας της ελληνικής πολιτείας, αυτό της ακαδημαϊκής ελευθερίας. Η απομείωση της παρεχόμενης προστασίας που επιχειρείται, δεν αφορά μόνο τους σχετικούς φορείς, δηλαδή την ακαδημαϊκή κοινότητα, αφορά ολόκληρο το πολιτικό μας σύστημα και θα επιδιώξουμε να το τεκμηρώσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ανώτατη εκπαίδευση, αποτελεί τον κύριο, αν όχι αποκλειστικό πλέον, πυλώνα του δημόσιου χώρου. Μ'αυτό το δεδομένο, κάθε κατάργηση βασικών εγγυήσεων της λειτουργίας της, υπονομεύουν το δημοκρατικό χαρακτήρα της ελληνικής πολιτείας και οι εγγυήσεις αυτές, περιορίζονται δραστικά, όταν η λειτουργία αυτή εκτίθεται στην αγορά λογική.

Ακούστηκαν πάρα πολλά. Να δούμε όλα τα στοιχεία, όχι αυτά τα «μπακαλίστικα» και του καφενείου, αλλά τα επιστημονικά και πολιτικά δεδομένα. Ο δημόσιος χαρακτήρας των Α.Ε.Ι., αποτελεί κοινή συνταγματική παράδοση των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στοιχείο των κοινών συνταγματικών παραδόσεων των κρατών-μελών, αποτελεί ο δημόσιος χαρακτήρας των ΑΕΙ. Η παράμετρος αυτή, είναι συνυφασμένη με την προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας.

Βέβαια, θα μπορούσε να αντιτάξει κάποιος, οποιοσδήποτε, ότι υπάρχουν κράτη-μέλη, όπου λειτουργούν ιδιωτικά πανεπιστήμια, όπως το Βέλγιο και πιο πρόσφατα η Γερμανία και η Πορτογαλία. Ωστόσο η ύπαρξη κάποιων κρατών- μελών που λειτουργούν ιδιωτικά πανεπιστήμια, δεν σημαίνει ότι δεν αναπτύχθηκε κοινή συνταγματική παράδοση, που διαφυλάσσει το δημόσιο χαρακτήρα των Α.Ε.Ι.. Οι κοινές συνταγματικές παραδόσεις, δεν αναπτύσσονται πάνω στον ελάχιστο παρανομαστή της προστασίας που εξασφαλίζουν κάποια από τα εθνικά συντάγματα. Οι κοινές συνταγματικές παραδόσεις, δημιουργήθηκαν και αναπτύσσονται καθημερινά και διαρκώς, μέσα από την εφαρμογή των θεμελιωδών κανόνων και αρχών, αρχές που συναντώνται με ομόλογο περιεχόμενο σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με άλλα λόγια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ακαδημαϊκή ελευθερία, ως εγγύηση της αυτόνομης κριτικής έρευνας και διδασκαλίας, υπήρξε το προϊόν μιας παράλληλης πορείας που ανέπτυξαν ο συντακτικός, ο αναθεωρητικός νομοθέτης, η θεωρία και τα δικαστήρια των περισσότερων κρατών-μελών.

Ακούστηκε το άλλο επιχείρημα ότι επιβάλλεται η ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ούτως ώστε να αποφύγει η χώρα ένα νέο «Βασικό Μέτοχο». Η Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν διαθέτει, όπως είναι γνωστό εξουσία παρέμβασης στα θέματα παιδείας, η ρύθμιση των οποίων, ανάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών-μελών. Όμως, το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο, αφορά στην αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων και όχι στις

εκπαιδευτικές προϋποθέσεις και όρους απονομής των ακαδημαϊκών τίτλων. Οι τελευταίοι, προσδιορίζονται σε κάθε ένα κράτος-μέλος από την εθνική νομοθεσία.

Είναι πάντως κρίσιμο να επισημανθεί ότι η κοινοτική εκδοχή των υπηρεσών εκπαίδευσης, όπως αυτή αναδεικνύεται μέσα από το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο και τις σχετικές πρακτικές, αποτελεί έναν από τους κορυφαίους στόχους της επιτροπής, δεν συνιστά όμως, σε καμία περίπτωση, καταστατική δέσμευση των κρατών-μελών της Ένωσης.

Ακούστηκε και το τρίτο επιχείρημα, σε σχέση με το χαρακτήρα του δημόσιου και του ιδιωτικού, του κρατικού και του ιδιωτικού. Οι ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 16, παράγραφος 5 του Συντάγματος, σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία των Α.Ε.Ι., δεν προβλέπουν τη συνύπαρξη κρατικών πανεπιστημάτων. Αυτό θα πρέπει να γίνει σαφέστατο. Διαρρυθμίζουν όμως, τη δομή τους ως νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικουμένων. Από νομική άποψη, δηλαδή, τα πανεπιστήμια διασθέτουν εκείνο το καθεστώς που τους εξασφαλίζει την ανεργατησία τους, όχι μόνο ως προς την Κυβέρνηση και τη διοίκηση, όπως οριζόνται το περιορίζουν, αλλά και σε σχέση με την αγορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Με άλλα λόγια, το πανεπιστήμιο αποτελεί μια από τις βασικές συνιστώσες, πραγματικά, του δημόσιου χώρου. Είναι ο τόπος, όπου διαμορφώνονται επιστήμονες ικανοί να προσεγγίζουν κριτικά τα δόγματα του κλάδου τους, τις αντιλήψεις για την κοινωνία, την πολιτική και τη φιλοσοφία.

Η ελληνική συνταγματική πραγματικότητα, λοιπόν, ο δημόσιος χαρακτήρας των πανεπιστημάτων, προβάλλει ως αναγκαία προϋπόθεση για την ανάπτυξη και την απόλαυση όλων των παραμέτρων της ακαδημαϊκής ελευθερίας.

Συγκεκριμένα, τόσο στο άρθρο 110 παράγραφος 1 του Συντάγματος, όσο και στο άρθρο 28 παράγραφος 2 και 3, συναντούμε τα ίδια ουσιαστικά όρια που δεσμεύουν τον αναθεωρητικό νομοθέτη, όρια που αποτελούν και θεμελιώδεις όρους, σ'ό,τι αφορά τη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με βάση τους κανόνες που απορρέουν και από τα δυο παραπάνω άρθρα του Συντάγματος, δεν επιτρέπεται να υιοθετηθούν ρυθμίσεις, που να θίξουν την δημοκρατική βάση και την φιλελεύθερη μορφή του πολιτεύματός μας.

Η πολιτειακή παρέμβαση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και η αρμοδιότητα της κράτους να θεσπίζει κανόνες λειτουργίας και να επιβάλλει μια οργανωτική δομή στην ανώτατη εκπαίδευση, δομή που αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση της αυτονομίας της ακαδημαϊκής κοινότητας, μπορεί να αναπτυχθεί μόνο στο δημόσιο πανεπιστήμιο. Τι συνεπάγεται η κυβερνητική πρόταση, και του Π.Α.Σ.Ο.Κ. αλλά και του Λ.Α.Ο.Σ.; Ουσιαστικά τη μεταφορά της ακαδημαϊκής δραστηριότητας από το πεδίο του δημόσιου τόπου, σ'αυτό της ιδιωτικής αυτονομίας. Η μεταφορά αυτή, θα μεταβάλλει τις θεμελιώδεις αρχές και τους βασικούς κανόνες λειτουργίας τους.

Στο δικαιούχο επίπεδο –και αναφέρομαι στους νομικούς- η διάκριση μεταξύ ιδιωτικού και δημοσίου, συναντάται με ευκρίνεια. Όλες είναι οι αρχές που διέπουν το πεδίο της ιδιωτικής αυτονομίας. Θεμελιώδης αρχή λειτουργίας της σφαίρας της δημοσιότητας, είναι η αρχή της νομιμότητας. Θεμελιώδης αρχή λειτουργίας της σφαίρας ιδιωτικής αυτονομίας –βλέπε ιδιωτικό πανεπιστήμιο, μη κερδοσκοπικό- είναι η αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού και η προστασία των σχετικών συμφερόντων. Στο παραπάνω πλαίσιο, η ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημάτων έστω και μη κερδοσκοπικών, θα συνιστά άσκηση μιας οικονομικής δραστηριότητας. Με άλλα λόγια είτε κερδοφορούν είτε όχι, είτε είναι ζημιογόνα είτε όχι, τα ιδιωτικά πανεπιστήμια θα συνιστούν άσκηση οικονομικής δραστηριότητας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Τούτο, σε επίπεδο συνταγματικού δικαίου, σημαίνει ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που θα συστήσει μη κερδοσκοπικό πανεπιστήμιο, θα αναπτύσσει τη σχετική δραστηριότητά του υπό την προστασία που του παρέχουν οι σχετικές συνταγματι-

κές ελευθερίες, για παράδειγμα αυτές που απορρέουν από τις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος, δηλαδή οι οικονομικές ελευθερίες, η ελευθερία ανάπτυξης της προσωπικότητας και συμμετοχή στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζώνη της χώρας, ή η ελευθερία της συνένωσης, εάν ο ιδιοκτήτης είναι σωματείο.

Έτσι τα ιδιωτικά πανεπιστήμια ως οικονομική δραστηριότητα, θα αποτελέσουν αντικείμενο πολιτειακής ρύθμισης, μόνο εφόσον αυτή σέβεται το παραπάνω όριο, δηλαδή δεν θίγει τον πυρήνα της οικονομικής ελευθερίας. Για παράδειγμα, ο νομοθέτης μπορεί να ορίσει τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την επιλογή των μελών Δ.Ε.Π. στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, αλλά δεν μπορεί να στερήσει από τον επιχειρηματία, την δυνατότητα να επιλέγει ελεύθερα, ανάμεσα σ' αυτούς που θεωρεί ότι διαθέτουν αυτά τα ελάχιστα προσόντα. Μπορεί το πανεπιστήμιο να θέσει κάποιους όρους λειτουργίας, όμως δεν μπορεί να επιβάλλει την αυτοδιοίκησή του. Αντίθετα, ο επιχειρηματίας είναι φορέας αξιωσης. Αυτός θα διαχειρίζεται τη λειτουργία του πανεπιστημίου. Εάν δε ο νομοθέτης προσπαθήσει να περιορίσει αυτό το δικαίωμά του, με βεβαίότητα μπορούμε να προβλέψουμε ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας, θα αναγκαστεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ακυρώσει μια τέτοιου είδους παρέμβαση.

Αυτή είναι η αιτιολόγηση της αντίθετης ψήφου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς απέναντι στην επιχειρούμενη αναθεώρηση του άρθρου 16.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει η συνάδελφος κ. Αμμανατίδηος – Πασχαλίδου.

ΛΙΤΣΑ AMMANATIDOU – ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συζήτηση επι των άρθρων περιλαμβάνει το άρθρο 16, ίσως το πιο γνωστό την τελευταία τριετία λόγω των μεγάλων κινητοποιήσεων και καταλήψεων από τους φοιτητές των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της χώρας μας, δυναμικές αντιδράσεις όχι μόνο των φοιτητών, αλλά και μεγάλης μερίδας καθηγητών και πολιτών.

Αυτά που κατακτήθηκαν με τους αγώνες των φοιτητών της γενιάς του Πολυτεχνείου και βέβαια όχι αναίμακτα, η Κυβέρνηση θέλει να τα καταργήσει.

Άρθρο 16 ίσον δημόσια και δωρεάν παιδεία, όπως έχει μέχρι τώρα, τυπικά τουλάχιστον. Γιατί να αναθεωρηθεί και να δώσει το δικαίωμα ίδρυσης ιδιωτικών πανεπιστημίων;

Κύριε Υπουργέ, αφήσατε τα σχολεία, τα πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι. της χώρας να ξεφτίσουν. Δεν τα στηρίζατε και βέβαια δεν μπορεί να αμφισβητήσει κανείς ότι η παιδεία δεν είναι δωρεάν. Το βιώνουν στο πετσί τους όσοι έχουν παιδιά, όπου και από το δημοτικό ακόμα από το μισό ή ακόμα πολλές φορές από το υπερηρμά τους βγάζουν ένα όχι ευκαταφρόνητο ποσό, ανάλογα και με την ηλικία του παιδιού, για φροντιστήρια τα οποία θα είχαν αποφευχθεί αν λειτουργούσε σωστά το δημόσιο σχολείο και ανταποκρινόταν στις αξεις του ελληνικού πολιτισμού.

Η τελευταία φράση που ανέφερα αν συμπληρώσετε και τον ευρωπαϊκό πολιτισμό, είναι το τελευταίο εδάφιο που θέλετε να προσθέσετε ως Κυβέρνηση στην παράγραφο 1 του άρθρου 16 για να μας πείσετε πιθανόν ότι επιβάλλεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση τη στιγμή που τα ζητήματα της παιδείας ανήκουν στην αποκλειστική ευθύνη του κάθε κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρα, είναι αβάσιμο επιχείρημα και γι' αυτό δεν θέλουμε ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων ακόμα και με τον τίτλο «μη κερδοσκοπικά».

Στην παράγραφο 5 που αναφέρεται στην ανώτατη εκπαίδευση που παρέχεται αποκλειστικά από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, στην πρότασή σας εξαφανίζετε τη λέξη «αποκλειστικά» και μιλάτε απλά για δημόσια ανώτατη εκπαίδευση που βέβαια ανοίγει το δρόμο που θέλετε για να εξυπηρετήσετε τους σκοπούς σας.

Στην παράγραφο 6, ήδη διαχωρίζετε τους καθηγητές με το χαρακτηρισμό «καθηγητές δημόσιων ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων». Στην παράγραφο 7 που απευθύνεται στην επαγγελματική και κάθε άλλη ειδική εκπαίδευση που παρέχεται από

το κράτος, βέβαια αφαιρείτε τη φράση «από το κράτος» για να ανοίξετε την κερκόπορτα στο τέρμα της.

Στην παράγραφο 8, καταρργείτε το δεύτερο εδάφιο της που αναφέρει ότι η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες, απαγορεύεται. Το εδάφιο 1 παραμένει και αριθμείται πλέον παράγραφος 9 για να μπει στη θέση της ιδρυσης των μη κρατικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα υπό τον άμεσο έλεγχο του κράτους και με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο ειδικός νόμος.

Γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά ότι ο ειδικός νόμος είναι κάτι πολύ σχετικό και η κρατική εποπτεία ελαχιστοποιείται. Το κράτος δεν μπορεί να παρεμβαίνει ούτε καν στη διαμόρφωση του προγράμματος από ένα σημείο και μετά, συγκρίνοντας στοιχεία άλλων χωρών στις οποίες λειτουργούν ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Συνεχώς προβάλλετε στην κοινωνία το επιχείρημα της φοιτητικής μετανάστευσης για να την πείσετε ότι η συγκεκριμένη Αναθεώρηση θα λύσει το παραπάνω φαινόμενο. Αν το δημόσιο πανεπιστήμιο στη χώρα μας δεν είχε το χαρακτήρα που εσείς του δώσατε -βέβαια σαν συνέχεια της πολιτικής στην παιδεία και των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΩ.Κ.- τα παιδιά μας δεν θα έφευγαν στο εξωτερικό, δεν θα αιμορραγούσαν οι ελληνικές οικογένειες και το επιστημονικό δυναμικό θα έμενε σχεδόν αυτούσιο εντός των συνόρων μας βοηθώντας την έρευνα, την τεχνολογία και την τεχνογνωσία.

Όμως, για εσάς, οι παραπάνω λέξεις είναι άγνωστες διότι οι τελειόφοιτοι στην Ελλάδα δεν έχουν καμμία τύχη, ούτε στο χώρο της εκπαίδευσης ούτε της έρευνας ούτε της τεκμηρίωσης. Και όλα αυτά γιατί δεν θέλετε να χρηματοδοτήσετε τίποτα από τα παραπάνω.

Αναφέρετε συχνά ότι το επιστημονικό δυναμικό ελληνικής καταγωγής βρίσκεται στα καλύτερα πανεπιστήμια, στα καλύτερα νοσοκομεία και ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού.

Έχετε δίκιο. Ποιος θα μείνει στα σχολεία μας, στα νοσοκομεία μας, στα ερευνητικά μας κέντρα όταν αυτά τα αποδομήσατε ούτως ώστε να δώσετε χώρο στους ιδιώτες με τους οποίους συναλλάσσεσθε και είναι αυτοί που σας ενδιαφέρουν και όχι ο λαός που μέρα με την ημέρα βλέπει το εισόδημά του να συρρικνώνεται και να μην μπορεί να αντεπεξέλθει στις καθημερινές του ανάγκες; Διότι τα παραπάνω όπως η παιδεία και η υγεία, αντί να προσφέρονται στους πολίτες δωρεάν αγοράζονται έναντι αδράς αμοιβής. Πάντως, δεν σας ενδιαφέρει. Είναι προφανές.

Επειδή τυχαίνει να είμαι και μητέρα και τα δυο μεγάλα μου παιδιά είναι φοιτητές και μάλιστα σε δύο διαφορετικούς νομούς ενώ η οικογενειακή κατοικία είναι σε έναν τρίτο νομό, κατανοώ βιωματικά τα τελευταία τέσσερα χρόνια όλους αυτούς τους γονείς, αλλά και τους φοιτητές και τους μαθητές ειδικά των τελευταίων τάξεων του λυκείου, που αγωνίζονται για ένα καλύτερο αύριο είτε των παιδιών τους είτε των εαυτών τους και βλέπουν το μέλλον τους από γκρίζο έως μελανό. Τα επαγγελματικά δικαιώματα βέβαια των φοιτητών -όποιες σχολές έχουμε και την πρωτοτυπία στη χώρα μας να κάνουμε σχολές χωρίς αντίκρισμα- εάν πέρασε η συγκεκριμένη Αναθεώρηση, καταστρατηγούνται ή καταργούνται.

Θέλω εδώ να αναφερθώ στους φοιτητές στους οποίους βάζετε την ταμπέλα του αιώνιου φοιτητή χωρίς ποτέ να εξετάσετε τους λόγους που τους κρατούν αρκετά χρόνια στα φοιτητικά έδρανα ή στα φοιτητικά μητρώα. Ξέρετε αλήθεια πόσοι φοιτητές και φοιτήτριες δουλεύουν για να σπουδάσουν; Τα παιδιά με τα μηχανάκια που κουβαλούν πίτσες ή κάνουν ταχυμεταφορές, τα παιδιά που στα φανάρια μας μοιράζουν διαφημιστικά και δουλεύουν για ψήφουλα πέρασε ποτέ από τις σκέψεις σας ότι μπορεί να είναι και φοιτητές; Γιατί τους προσβάλλετε με τους χαρακτηρισμούς σας, ενώ θα έπρεπε να στηρίζετε τη δημόσια και δωρεάν παιδεία ώστε να μην αναγκάζονται να δουλεύουν για να πληρώσουν το νοίκι τους; Θα έπρεπε να τους παρέχετε δωρεάν στέγαση.

Πόσα παιδιά κάθε χρόνο ενώ μπαίνουν σε σχολές δεν πηγαίνουν διότι είναι σε άλλη πόλη από τη δική τους και δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα οι γονείς τους; Γιατί στερείτε από τα νέα παιδιά τα όνειρα και τους στόχους τους; Γιατί στερείτε

τη ζωή τους;

Στην προηγούμενη αναθεωρητική διαδικασία καταθέσαμε ως ΣΥ.ΠΙΖ.Α. το νόμο-πλαίσιο, μία επεξεργασμένη, ολοκληρωμένη πρόταση εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης η οποία είναι έξω από τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές που υπηρετείτε πολύ πιστά και δίνει τη δυνατότητα και την προσβασιμότητα σε όλα τα παιδιά από όποια κοινωνική τάξη και αν προέρχονται, να έχουν πρόσβαση στη γνώση. Αυτό δεν εξυπηρετεί βέβαια εσάς που θέλετε τους νέους έρμαια των πελατειακών σας σχέσεων και μαριονέττες του συστήματός σας.

Οι νέοι έχουν άλλη άποψη. Την εκφράζουν κι αυτό είναι που ενοχλεί. Αυτούς τους νέους τους λέτε κουκουλοφόρους όταν γνωρίζουμε όλοι μας τις προβοκάτσιες που γίνονται για να μην ακουστούν τα πραγματικά προβλήματα. Δεν είμαστε με τους κουκουλοφόρους. Τους καταδικάζουμε. Όμως, θα ήθελα να καταδικάσετε και εσείς από τη μεριά σας, κύριε συνάδελφε του Λ.Α.Ο.Σ., τους αστυνομικούς που συμμετείχαν στο επεισόδιο της ζαροντιέρας και ό,τι συνέβη στην πλατεία Ναυαρίνου με το φοιτητή που φορούσε τα πράσινα παπούτσια και με τα υπόλοιπα παιδιά που έζησαν στιγμές βίας και ακόμη έχουν δικαστήρια και τρέχουν μ' αυτά χωρίς να έχουν καμία συμμετοχή σε κάτι εκνομο.

Ως ΣΥ.ΠΙΖ.Α. είναι προφανές ότι είμαστε αντίθετοι με την ιδιωτικοποίηση της παιδείας και καταψήφιζουμε για άλλη μια φορά την αναθεώρηση του άρθρου 16.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κυρία Αμμαντίδου-Πασχαλίδου.

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός κ. Λυκουρέντζος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το 1974 ο Κωνσταντίνος Καραμανής συμπεριέλαβε μια δήλωσή του στην Ιδρυτική Διακήρυξη της Νέας Δημοκρατίας σε μια ευλικρινή και αποφασιστική του στάση απέναντι στον ελληνικό λαό, να επιτύχει την εθνική ομοψυχία και την ενότητα. Σ' αυτήν τη φράση αναφέρει ότι η Νέα Δημοκρατία βρίσκεται πέρα και πάνω από τις παραπλανητικές επικέτες της Δεξιάς, της Αριστεράς και του Κέντρου.

Λυπούμαστε εάν σήμερα κάποια ομολούν μ' αυτήν τη γλώσσα και μ' αυτήν την ορολογία η οποία είναι παντελώς ξένη στη νέα γενιά της πατρίδος. Και λυπούμαστε εάν κάποιοι γοητεύονται από τη δύναμη και τη νοοτροπία του ηγεμόνος διότι η παράταξη η δική μας δεν φιλοδοξεί να ηγεμονεύει, δεν φιλοδοξεί να καθοδηγεί, δεν φιλοδοξεί να διχάζει.

Σήμερα, όπως κατά τον ποιητή «ό, τι εθνικόν είναι το αληθές», έτσι λοιπόν ό, τι εθνικό σήμερα είναι το ενωτικό: η σύνεση, η συναίνεση, η συνεργασία, η εξεύρεση λύσεων. Εν προκειμένω, όλες οι δυνάμεις του τόπου, της δημόσιας και ιδιωτικής σφαίρας μπορούν να συνεργαστούν για να επιτύχουν και να μεγιστοποιήσουν τα αποτελέσματα του ελληνικού λαού, των δυνάμεων που εργάζονται για την πρόοδο του τόπου, των δυνάμεων της εργασίας, των επενδύσεων του κεφαλαίου, των επιστημών, των εργαζομένων όλων, όσοι σ' αυτόν τον τόπο προσπαθούν για το καλύτερο, προσπαθούν για το αύριο. Και γ' αυτό ακριβώς δεν νομίζω ότι είναι ισχυρά τα επιχειρήματα, τα οποία επικαλείται η Αντιπολίτευση, ότι εμείς θέλουμε να απαξιώσουμε τη δημόσια παιδεία. Επικαλείται τον κίνδυνο κατ' επέκταση της εμπορευματοποίησης. Είναι επιχειρήματα για να αποφύγετε τη σκληρή συζήτηση, η οποία καλεί όλους μας να απαντήσουμε: Είμαστε ευχαριστημένοι από τις σημερινές επιδόσεις;

Εμείς στηρίζουμε τη δημόσια παιδεία σ' όλα τα επίπεδα και τη στριμόνων ευλικρινά. Στα δημόσια πανεπιστήμια φοιτούν τα παιδιά μας. Δεν επιλέξαμε το δρόμο της φυγής στο εξωτερικό και δεν τον επιλέξαμε, πρώτον, διότι πιστεύουμε στη δύναμη της ελληνικής εκπαίδευσης και, δεύτερον, διότι ανήκουμε κι εμείς στην κατηγορία των απλών Ελλήνων. Τα οικονομικά μας είναι αυτά που μας υποχρεώνουν να πάνε τα παιδιά μας στα ελληνικά πανεπιστήμια. Εκείνων των οποίων τα οικονομικά τους παρέχουν την άνεση να πάνε κάπου αλλού δεν μας ρωτούν, δεν

νοιάζονται για το 16, θα πάνε. Άρα, λοιπόν, σκιαμαχούμε εναντίον ψευδαισθήσεων, εναντίον αυταπατών, εναντίον μιας υπόθεσης η οποία έχει τελειώσει και δεν τη συζητεί κανείς. Και το χειρότερο ποιο είναι; Ότι, ενώ εμείς επί τριάντα πέντε χρόνια συζητούμε σ' αυτήν τη βάση, γείτονές μας που μέχρι χθες ήταν πίσω από εμάς οικονομικά, πίσω από εμάς πολιτικά, άγχονταν να μας έπειρασουν, προσπαθούν και -φευ- στο άμεσο μέλλον ενδεχομένως να υλοποιούν αυτά τα οποία δεν υλοποιούμε εμείς.

Με εμπιστοσύνη περιβάλλουμε τη δημόσια παιδεία και περιμένουμε ανταπόδοση σ' αυτήν την εμπιστοσύνη. Περιμένουμε παραγωγικότητα, περιμένουμε ποιότητα, περιμένουμε επιστημοσύνη. Αυτά είναι που αναζητούμε από την ακαδημαϊκή κοινότητα και γι' αυτό δεν αντέχει σε κριτική η υποκριτική στάση της Αντιπολίτευσης. Ομιλείτε για τα λαϊκά συμφέροντα. Κατ' αρχάς, πώς έχετε την αντίληψη ότι εσείς μπορείτε να μονοπωλείτε το λαϊκό συμφέρον; Και ποιος σας είπε ότι έχετε την ασφαλέστερη, την πιο σύγιουρη απόψη για το λαϊκό συμφέρον; Γιατί δεν την έχουμε εμείς; Ποιος σας έδωσε αυτό το προνόμιο; Έχετε αυτοαναγορευθεί σε θεματοφύλακες του λαϊκού συμφέροντος. Εγώ δηλώνω και η παράταξή μας ότι όλοι είμαστε και οι τριακόσιοι, κανείς παραπάνω, κανείς παρακάτω. Ας συνεννοηθούμε, λοιπόν, με συγκεκριμένα επιχειρήματα.

Γιατί αυτή η υποκρισία; Γιατί αποκρύπτετε στοιχεία που αφορούν την πραγματικότητα; Δεν μου λέτε εδώ -μεταξύ μας- οι συνάδελφοι Βουλευτές διακρίνονται εκείνοι που έχουν φέρει τα ππυχία από το εξωτερικό, ναι ή όχι; Είναι αλήθεια; Είναι αλήθεια. Πέτυχαν μεγάλες διακρίσεις σε διεθνείς οργανισμούς, στους διεθνείς στίβους, διακρίνονται. Και διακρίνονται, διότι εργάστηκαν κάτω από ένα συγκεκριμένο πανεπιστημιακό σύστημα εκπαιδεύσεως, το οποίο εδώ αρνείστε να το βιώσουμε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Μεταπτυχιακά εννοείτε, κύριε Υπουργέ;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Εμείς δεν κατεδαφίζουμε -επαναλαμβάνω- την ελληνική ακαδημαϊκή κοινότητα, τη στηρίζουμε και είμαστε υπερήφανοι και για τις επιδόσεις της. Άλλα μην αποκρύπτουμε την πραγματικότητα. Μη θέλετε σώνει και καλά να μας πείσετε ότι δεν συμβαίνει τίποτα. Ανυποψίαστοι είστε; Σας έδειξαν συνάδελφοι εικόνες από τα πανεπιστήμια. Περιποιούν τιμή; Σπεύσατε να τις αρνήθετε αυτές τις εικόνες, ότι δεν τις εγκρίνετε. Χαιρόμαστε γι' αυτό. Κάντε το και πράξη. Μη σπεύδουν κάποιοι να αθωώνουν από τη Γ.Α.Δ.Α....

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Και στην Ευρώπη, παντού γίνονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Μη διακόπτετε, κύριε Δρίτσα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μή σπεύδουν κάποιοι να σπιλώνουν εκείνους που επιχειρούν να εφαρμόσουν την τάξη, να εφαρμόσουν τις δημοκρατικές διαδικασίες σ' αυτήν τη χώρα για την προάστιση των ατομικών και των συλλογικών δικαιωμάτων, είναι δικαίωμα του κάθε Έλληνα πολίτη. Δεν μπορεί να αυτοαναγορεύεται η αυθαρέσια σε θέσφατο και να ποδηγετεί τα ατομικά και συλλογικά δικαιώματα και να παριστάνουμε ότι δεν τα καταλαβαίνουμε αυτά, ότι δεν τα βλέπουμε.

Και με συγχωρείτε: Ποιος είναι ο «νεοφιλελεύθερος τόπος» που ανέφερε ο εξαίρετος συνάδελφος, τον οποίο τιμώ και διδάσκομαι απ' αυτόν, όταν ομιλεί, ο κ. Κουβέλης, σε δήλωσή του; Και λυπούμαστε που δεν είναι εδώ, αλλά είναι και δημοσία η δήλωσή του, γι' αυτό και αναφέρομαι, δεν το έχω κάνει ποτέ σε δήλωση συναδέλφου, όταν δεν είναι στην Αίθουσα, αλλά το είπε και δημοσίως: «ο κοινός νεοφιλελεύθερος τόπος» Νέας Δημοκρατίας, Π.Α.Σ.Ο.Κ. και Λ.Α.Ο.Σ., τον οποίο θα αποτρέψετε ψηφίζοντας κάποιες διατάξεις ήσσονος σημασίας.

Δηλαδή τι κάνετε; Μετατρέπετε τη συνταγματική Αναθεώρηση σε όπλο εναντίον της προόδου. Και είστε υπερήφανοι γι' αυτό. Σπουδαίο επίτευγμα. Άρα, μία κορυφαία συνταγματική διαδικασία εσείς τη μετατρέπετε σε διαδικασία που είχαμε στις φοιτητικές συνελεύσεις -εδώ είναι αρκετοί εκ των συμφοιτητών μου- όπου η μία παράταξη έκανε το ένα ή το άλλο, πότε να

περάσουμε τα δώδεκα μίλια στο Αιγαίο. Ψηφίζαμε τότε η Δ.Α.Π.-Ν.Δ.Φ.Κ. με την Π.Α.Σ.Π. παρέα. Κάποιοι άλλοι δεν πίστευαν σ' αυτήν την περιβόητη επιλογή. Ήταν το κορυφαίο ζήτημα κάποιων πανσπουδαστικών συνεδρίων.

Τα πράγματα είναι ξεκάθαρα. Εμείς θέλουμε τον ανταγωνισμό γιατί δεν φοβόμαστε. Τολμούμε στις προκλήσεις. Αυτό είναι που ζητά σήμερα η ελληνική νεολαία από εμάς. Μου δίδαξαν οι καθηγητές μου στο πανεπιστήμιο στην πολιτική επιστήμη τη φράση «χώρα ακίνητη στην ιστορία». Δεν μπορεί να είναι η Ελλάς χώρα ακίνητη στην ιστορία. Δεν μπορεί να περνάνε από μπροστά μας οι ευκαιρίες, να ζούμε αυτές τις ραγδαίες οικονομικές μεταβολές, να ζούμε τον ανταγωνισμό παντού και να επιμένουμε να αρνούμεθα την πραγματικότητα. Εσείς, δηλαδή, όχι εμείς, γιατί εμείς δεν φοβόμαστε τις προκλήσεις.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.)

Θα σας πω και κάτι ακόμα πάλι από την τοπιθέτηση του κ. Κουβέλη. Είπε ότι εμείς αυτήν την πρόταση για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια έτσι όπως την εισήγειται η Νέα Δημοκρατία, δηλαδή, αύριο το πρώι θα έχετε και μία άμυνα αν μεταβάλλετε στάση σα ευχόμαστε να μεταβάλλετε, για να πείτε τώρα κάποιος άλλος εισηγείται μία καλύτερη πρόταση για την ίδρυση πανεπιστημίων και την αλλαγή του άρθρου 16.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. ηρεμήστε. Ο κύριος Υπουργός δεν σας διέκοψε.

Κύριε Δρίτσα, μη με υποχρεώσετε να σηκώσω τη φωνή για να επιβάλλω τον Κανονισμό.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Πρώτη φορά ακούω στο Κοινοβούλιο συνάδελφο Βουλευτή να κάνει υποδείξεις πώς θα μιλήσω. Δεν θέλω να προσθέσω τίποτε άλλο.

Δεύτερον, είπατε ότι η υπόθεση της παιδείας είναι εσωτερική υπόθεση των κρατών. Δεν ζούμε μόνο μας. Η Αλβανία επιχειρεί μία περίοδο να ζήσει μόνη της στον πλανήτη και στη διεθνή κοινότητα και όλα τα είχε μετατρέψει σε εσωτερικές της υπόθεσεις. Φαντάζομαι να μη σας γοητεύει το αποτέλεσμα της Αλβανίας. Φαντάζομαι ότι δεν είναι το καλύτερο παράδειγμα το να έχει η Ελλάς όλα τα θέματα της δημόσιας σφαίρας ως εσωτερική υπόθεση.

Τώρα οφείλω μια απάντηση σ'ένα άλλο επιχείρημα χάριν των αγώνων της νέας γενιάς της πατρίδας μας. Γιατί, λοιπόν, είναι η γενιά του άρθρου 16 που απέτρεψε την αναθεώρησή του και δεν είναι η γενιά της Δ.Α.Π.-Ν.Δ.Φ.Κ. και των άλλων φιλελευθέρων δυνάμεων των πανεπιστημίων; Δεν ακούσατε προχθές τα αποτελέσματα των φοιτητικών εκλογών; Δεν διαβάσατε τι συγκέντρωσαν οι δυνάμεις οι οποίες θέλησαν να αναζητήσουν το μέλλον της χώρας στο πεζοδόριμο; Πιστεύετε ειλικρινά ότι το μέλλον της χώρας παίζεται στο πεζοδόριμο; Ότι δεν είναι υπόθεση διεκδικήσεων, μόρφωσης και γνώσης; Ότι δεν είναι η δύναμη των αλλαγών; Και έρχεστε και μας λέτε η γενιά του άρθρου 16.

Λυπούμεθα, αλλά όλα αυτά απολήγουν όχι στη στήριξη της δημόσιας εκπαίδευσης, όχι στη στήριξη του δημόσιου πανεπιστημίου, αλλά δυστυχώς, στο να συντηρούν καταστάσεις που φθείρουν την αξιοποίησία του ελληνικού πανεπιστημίου, που υποβαθμίζουν το επίπεδο των σπουδών, που διασπαθίζουν το δημόσιο χρήμα και επιτρέπουν άλλους να επιχαίρουν γι' αυτήν την εξέλιξη. Εμείς δεν χαιρόμαστε, για την οποιασδήποτε μορφής προσπάθεια υποβάθμισης του ελληνικού πανεπιστημίου. Γι' αυτό θέλουμε να αποδοθεί πλήρως στην ακαδημαϊκή κοινότητα και να απαλλαγεί από εκείνους που του χαλκεύουν δεσμά. Να αποδοθεί πλήρως στην ελληνική νεολαία. Γι' αυτό προσπαθούμε να το στηρίξουμε. Γι' αυτό οι μεταρρυθμίσεις και γι' αυτό οι χρηματοδοτήσεις και γι' αυτό οι αλλαγές που θέλουμε.

Εκείνοι οι οποίοι δεν θέλουν την παραμικρή αλλαγή στο πανεπιστήμιο, βεβαίως και είναι υπεύθυνοι για τη σημειρινή του κατάσταση, όπου αυτή είναι προβληματική.

Τέλος, μια απάντηση σε επίπεδο αριθμών. Τι είπατε; Κάποιος εκ των εκλεκτών συνάδελφων είπε ότι διακρίνονται τα ελληνικά πανεπιστήμια, παρ' ότι δεν έχουν την πληθώρα των ακαδημαϊ-

κών διδασκάλων σε σχέση με τους φοιτητές. Με συγχωρείτε, στην Ιατρική Σχολή επτακόσιο πενήντα ακαδημαϊκού δάσκαλοι για εκατόν πενήντα φοιτητές που εισάγονται ανά έτος είναι λίγοι; Νομίζω ότι δεν είναι λίγοι, αλλά οι επενδύσεις μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι στη στάση ευθύνης, συνέπειας, έργου και αποτελεσματικότητος.

Εμείς δεν επενδύουμε στην επικοινωνία, δεν επενδύουμε στις εντυπώσεις, δεν θέλουμε ως όπλο τις δημοκρατικές διαδικασίες εναντίον της προόδου της χώρας και εμπιστευόμαστε και την ακαδημαϊκή κοινότητα και την ελληνική νεολαία, διότι η κινητήρια δύναμη όλων αυτών είναι η ευφυΐα του ελληνικού λαού, η οποία μας έχει αναδείξει σε πρωταγωνιστές στο στίβο της επιστήμης στην παγκόσμια κοινότητα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριες Υπουργές.

Η κ. Κόλλια-Τσαρούχα έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι όλοι όσοι βρίσκομαστε σήμερα στην Αίθουσα αυτή συνειδητοποιούμε τη σοβαρότητα της σημειρινής συνεδρίασης και καλούμαστε να αποφασίσουμε για τις νέες συνταγματικές διατάξεις που θα μπουν στη δικαική ζωή της χώρας μας.

Η συγκεκριμένη συνεδρίαση όμως θεωρώ ότι είναι σημαντική και για το λόγο ότι καταφαίνεται η πραγματική αναθεωρητική πολιτική και η πολιτική ωριμότητα των κομμάτων, ενώ ταυτόχρονα τονίζεται η αξία της σύμπινοιας των πολιτικών δυνάμεων σε ό,τι αφορά τη λήψη των σημαντικών αποφάσεων.

Όπως έχει καταστήσει σαφές ο Πρωθυπουργός, ο κ. Καραμανλής, η Ελλάδα ήδη από την προηγούμενη θητεία της Κυβέρνησης έχει μπει σε τροχιά μεταρρύθμισης, η οποία χρήστηκε αναγκαία υπό το φως των εξελίξεων που σηματοδοτούν τη σύγχρονη παγκόσμια κοινωνία.

Η προτεινόμενη Αναθέωρηση, προωθώντας μια σειρά από σημαντικές θεσμικές μεταρρυθμίσεις σε συνταγματικό επίπεδο, καταδεικνύει την ισχυρή βούληση της Νέας Δημοκρατίας να προχωρήσει στο δρόμο των μεταρρυθμίσεων, στο δρόμο της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού.

Αναμφισβήτητα το Σύνταγμα του 1975 είναι το πιο δημοκρατικό και προοδευτικό Σύνταγμα που γνώρισε η χώρα μας. Παρ' όλα αυτά η πρόσδοση και η εξέλιξη της ελληνικής κοινωνίας στο διεθνές γίγνεσθαι απαίτει ορισμένες συνταγματικές αλλαγές. Πιο συγκεκριμένα, στις μέρες μας πιστεύω ότι παραπάνω και από έκδηλη είναι η ανάγκη του εκσυγχρονισμού της παιδείας, η ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος.

Επίσης, η πολιτεία οφείλει να εγγυάται την πλήρη ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και την απόλυτη διαφάνεια των θεσμών του δημόσιου βίου και του πολιτικού μας συστήματος. Το ελληνικό Σύνταγμα πρέπει να διασφαλίζει την ύπαρξη της ισχυρής Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την ορθή λειτουργία του Κράτους δικαίου, βάζοντας στο επίκεντρο της ανάγκης και τα δικαιώματα του Έλληνα πολίτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σύντομο χρονικό διάστημα που διαθέτω θα θέλελα να αναφερθώ σ' ένα διδαίτερα σημαντικό ζήτημα, αυτό της αναθέωρησης του άρθρου 16. Παρ' όλο που ακούστηκαν σημαντικοί, θα ελέγα, προβληματισμοί και σκέψεις απ' όλες τις πλευρές, πιστεύω ότι η σημειρινή Κυβέρνηση έχει θέσει βασικό στόχο της πολιτικής της τη μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης, ώστε να καταστεί η Ελλάδα διεθνές κέντρο παιδείας και πολιτισμού. Η εκπλήρωση αυτού του στόχου όμως φαντάζει αδύνατη, εάν η πολιτεία δεν μεριμνήσει για την παροχή ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου που θα διασφαλίσει την ομαλή λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης.

Τα πράγματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι είναι λίγο πολύ ξεκάθαρα. Καλούμαστε να αποφασίσουμε αν θα αντιμετωπίσουμε τις παρούσες προκλήσεις ή αν θα εξακολουθήσουμε να εθελοτυφλούμε μπροστά σε μία de facto κατάσταση.

Και για να γίνω πιο σαφής, όπως ήδη ειπώθηκε από τους τελευταίους ομιλητές που παρακολουθούσαν, τα ιδιωτικά κολλέγια είτε το θέλουμε είτε όχι υπάρχουν στη χώρα μας, δρουν και

λειτουργούν χωρίς τον απαιτούμενο έλεγχο, καθώς δεν ανήκουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας και παρέχουν στους σπουδαστές τους διπλώματα τα οποία η χώρα μας πρέπει να τα αναγνωρίσει, σύμφωνα με σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αναθεώρηση, λοιπόν, του άρθρου 16 αποσκοπεί αφ' ενός στην οριοθέτηση της έννοιας της ανώτατης εκπαίδευσης, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις διεθνείς και ευρωπαϊκές απαιτήσεις της χώρας μας, και αφ' ετέρου στη θεωρία της πλαισίου λειτουργίας των ανώτατων εκπαίδευτικών ιδρυμάτων μη κρατικού, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ώστε να μη λειτουργούν αυτά ανεξέλεγκτα.

Εξάλλου, είναι πραγματικά οξύμωρο να γίνεται τόσος λόγος για τη λειτουργία μη κρατικών πανεπιστημάτων στη χώρα μας, τη στιγμή που στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη λειτουργούν μη κρατικά πανεπιστήμια, στα οποία φοιτούν χιλιάδες Έλληνες.

Επιπλέον, ας μην παραβλέπουμε το γεγονός ότι η λειτουργία μη κρατικών πανεπιστημάτων, πάντα κάτω από την εποπτεία του κράτους, θα αποτελέσει διέξodo στη φοιτητική μετανάστευση, η οποία συνεπάγεται απώλεια συναλλάγματος και κυρίως απώλεια πολύτιμων ανθρώπινων πόρων, όσο κι αν αυτό το επιχείρημα κι αυτή η θέση στηλιτεύθηκε από πολλούς συναδέλφους της Αντιπολίτευσης ως ατελές και αδύναμο.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να καταστεί κατανοητό ότι με την αναθεώρηση του άρθρου 16 η παιδεία εξακολουθεί να θεωρείται δημόσιο αγαθό και σε καμμία περίπτωση το δημόσιο πανεπιστήμιο δεν μπαίνει σε δεύτερη μοίρα. Ο ίδιος ο κύριος Πρωθυπουργός με δηλώσεις του έχει αποσαφηνίσει ότι η προτεραιότητα ανήκει στο δημόσιο πανεπιστήμιο.

Έγιναν πολλές προσπάθειες και στην προηγούμενη κυβέρνηση, τόσο από την προηγούμενη πολιτική ηγεσία όσο και με την παρούσα, ώστε το δημόσιο πανεπιστήμιο να δυναμώσει ακόμα περισσότερο, να βοηθήσει ακόμα περισσότερο, μέσα στα πλαίσια –όπως είπα- και των δεσμεύσεών μας, αλλά και των αναγκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της παγκόσμιας κοινότητας. Επίσης, ο ίδιος ο Πρωθυπουργός έχει τονίσει την αυξημένη ευθύνη της πολιτείας για τα δημόσια ιδρύματα.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να τονίσω ότι η χώρα μας πρέπει επιτέλους να εναρμονιστεί με τις πολιτικές και τις τάσεις που αναπτύσσονται στην Ευρώπη και να βγάλει την ελληνική παιδεία από την απομόνωση.

Σε καμμία περίπτωση, τα προβλήματα της δημόσιας ανώτατης εκπαίδευσης δεν σχετίζονται με την ύπαρξη ή όχι των μη κρατικών πανεπιστημάτων στην Ελλάδα. Ήρθε η ώρα οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου να κατανοήσουμε πραγματικά προβλήματα της κοινωνίας και να προχωρήσουμε στην επίλυσή τους.

Η εξέλιξη και ο εκσυγχρονισμός της χώρας μας δεν θα επιτευχθούν με τη διαιώνιση προβληματικών καταστάσεων. Καλούμαστε, λοιπόν, όλοι μας με την πολιτική ευθύνη που μας διακατέχει να αφήσουμε στο περιθώριο τις μικροπολιτικές αντιπαρθέσεις και τις κομματικές σκοπιμότητες, να λειτουργήσουμε με σύνεση, ώστε η σημερινή επικείμενη Αναθεώρηση του Συντάγματος να αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούλας): Ευχαριστούμε την κ. Κόλλια.

Ο κ. Πολατίδης έχει το λόγο, που ελπίζουμε να είναι σύντομος, όπως ήταν η κ. Κόλλια.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το θέμα της αναθεώρησεως του άρθρου 16 του Συντάγματος έχει απασχολήσει πολλές φορές και κατά το παρελθόν –και απ' ότι φαίνεται θα συνεχίσει να απασχολεί και στο μέλλον- τον ελληνικό λαό. Υπάρχουν εδώ πέρα δυο διαφορετικές αξίες, οι οποίες τοποθετούνται.

Θα ήθελα αρχικά να αναφερθώ στην παράγραφο 1 του άρθρου 16, όπου η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας τονίζει πως πρέπει να προστεθεί ότι η παρεχόμενη παιδεία πρέπει να ανταποκρίνεται στις αξίες του ελληνικού και ευρωπαϊκού πολιτισμού. Αυτή είναι η αναθεώρηση.

Κατ' αρχάς, βάζουμε ένα τελείως φιλοσοφικό θέμα, διότι θα

μπορούσε να αναρωτηθεί έκαστος που θέλει να φιλοσοφήσει ποιες ακριβώς είναι τέλος πάντων αυτές οι αξίες και για ποια εποχή μιλάμε, άρα να αναρωτηθούμε όλοι μας ποιες αξίες θέλουμε να περάσουμε στα παιδιά μας. Εάν η Νέα Δημοκρατία πραγματικά ήθελε να περάσει τις αξίες της ελληνικού και ευρωπαϊκού πολιτισμού μέσα στα σχολεία ή μέσα στα πανεπιστήμια, τι την εμποδίζει;

Χρειάζεται μητίκας αλλαγή το Σύνταγμα, για να μπορέσει να το κάνει; Χρειάζεται πολιτική βούληση κι αυτή, δυστυχώς, προκειμένου να περάσετε τις αξίες της ελληνικής παιδείας, δεν την έχετε.

Πάμε στο θέμα των ιδιωτικών πανεπιστημάτων. Θα μπορούσα να δεχθώ την αντίρρηση που έχουν οι δυνάμεις της Αριστεράς, πάλι επί φιλοσοφικής βάσεως, εάν δεν δεχόταν τα πτυχία από ένα ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Πάρα πολλοί εκ των στελεχών και των ιστορικών στελεχών της Αριστεράς καυχώνται ότι πήραν τα πτυχία τους από την Ιταλία, ότι πήραν τα πτυχία τους από τη Γερμανία και αλλού. Γιατί καυχώνται ότι τα πήραν από εκεί; Αν ο γονείς τους δεν είχαν να πληρώσουν τα δίδακτρα, θα μπορούσαν να τα πάρουν αυτά τα πτυχία; Και γιατί δεχόμαστε ότι όποιος είναι πλούσιος μπορεί να στείλει το παιδί του στην Αγγλία, να πάρει πτυχίο και να έρθει πίσω, ενώ ένα άλλο παιδί με τις ίδιες ικανότητες, που δεν μπορεί να εισαχθεί στο ελληνικό πανεπιστήμιο, δεν μπορεί να πάρει αντιστοίχια στην Αγγλία και να πάρει ή να αγοράσει –γιατί και αυτό συμβαίνει πολλές φορές- ένα πτυχίο;

Και διαφωνώ μ' αυτό που είπε ο Υπουργός ότι τα πτυχία των έγινων πανεπιστημάτων είναι ανώτερα των ελληνικών. Η δική μου εμπειρία, τουλάχιστον στους τομείς της δικής μου επιστήμης, άλλα πράγματα έχει δείξει. Άλλα αυτό είναι ένα θέμα γενικότερο.

Και να πάμε ένα βήμα παραπέρα. Γιατί άραγε τα ιδιωτικά πανεπιστήμια θα υστερούν έναντι του δημοσίου πανεπιστημίου; Αυτοί οι οποίοι σήμερα γίνονται καθηγητές δεν γνωρίζουν με ποιες διαδικασίες γίνονται; Δεν γίνονται καθηγητές επειδή είναι μέσα στην κλίκα; Δεν γίνονται καθηγητές στα δημόσια ελληνικά πανεπιστήμια, γιατί έχουν τις κατάλληλες πολιτικές διασυνδεσίες; Δεν εκλέγονται, όπως έχει διαμορφωθεί η κατάσταση, γιατί έχουν τις κατάλληλες προσβάσεις στα κέντρα εξουσίας;

Και έχουμε ένα πανεπιστήμιο, όπως το Πάντειο Πανεπιστήμιο, στο οποίο ο πρόγραμμας του δημοσίου πανεπιστημίου, αντί να κάνει αυτά που λέει το Σύνταγμα και αντί να του επιβάλλεται να κάνει αυτά που λέει το Σύνταγμα, δηλαδή, να φροντίζει για την εθνική διαμόρφωση των Ελληνοπαίδων, αυτό πάει και κάνει ανθελληνική προπαγάνδα, βάζοντας τους πλέον ανόητους καθηγητές να κάνουν με έξοδα του ελληνικού λαού και όχι του Σόρρος, ανθελληνική προπαγάνδα. Αν θέλουν να κάνουν ανθελληνική προπαγάνδα, ας πάνε να τα πάρουν από το σπόνσορά τους και όχι με τα χρήματα του ελληνικού λαού.

Επίσης, υπάρχει το επιχείρημα ότι επειδή οι καθηγητές θα πληρώνονται ή τέλος πάντων θα υπάρχει αυτή η οικονομική διαδικασία, δεν θα είναι το επίπεδο του πανεπιστημίου το ίδιο με το δημόσιο.

Θέλω να κάνω μια απλή ερώτηση. Ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης χρέωνταν ή όχι δίδακτρα; Προφανώς χρέωνταν και το ξέρουμε όλοι από την ιστορία. Άρα, αυτά που έλεγαν ήταν εξαγορασμένα απ' αυτούς που τους πλήρωναν; Η ποιότητα της παιδείας που παρείχαν ο Πλάτωνας και ο Αριστοτέλης ήταν χαμηλότερη απ' αυτήν που σήμερα παρέχει το ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο; Να μας το πει κάποιος και αυτό και να τρελαθούμε τελείως.

Ακούστηκε επίσης, ότι ο λαός συνεργεί στη διάλυση του δημοσίου πανεπιστημίου. Γιατί δέχεται τόση ανασφάλεια σχετικά με το δημόσιο πανεπιστήμιο; Δηλαδή πιστεύετε ότι με το που θα γίνει αυτή η συνταγματική ρύθμιση, αυτομάτως το δημόσιο πανεπιστήμιο έχει διαλυθεί. Πώς το προεξοφλούν αυτό όσοι αντιτίθενται στη συγκεκριμένη ρύθμιση; Δηλαδή δέχονται αυτό που είπα πριν, ότι είναι τόσο ανίκανοι οι καθηγητές του δημοσίου πανεπιστημίου, ούτως ώστε θα διαλυθεί ως φύλλο και φτερό μόλις ακριβώς ισχύσει αυτή η ρύθμιση. Δεν πιστεύουν φυσικά ότι θα συμβεί κάτι τέτοιο.

Επίσης, επειδή αναφέρθηκε κάτι σχετικώς με το θέμα της καταδίκης κάποιων αποφάσεων και κάποιων κακών πράξεων των κουκουλοφόρων, εγώ θα σας πω προσωπικά ότι έχω υποστεί έξι-εφτά επιθέσεις στο πολιτικό μου γραφείο και ενώ είμαι Βουλευτής και πριν από ένα μήνα περίπου από κάποιους κουκουλοφόρους, οι οποίοι συμπτωματικώς έριξαν προκηρύξεις, οι οποίες ήταν παρόμοιες με μια ανακοίνωση που είχε βγάλει εναντίον μου η τοπική επιτροπή του ΣΥ.Π.Ζ.Α. Σερρών. Και αυτό είναι σύμπτωση; Καταδίκη δεν υπήρξε φυσικά από κανένα κόμμα, ούτε από τη Νέα Δημοκρατία, διότι η πολιτική δειλία της Νέας Δημοκρατίας έχει φτάσει σε πολύ μεγάλα όρια.

Και θέλω να πω για την ποιότητα των καθηγητών και επιμένω σ' αυτό, γιατί είναι το κομβικό σημείο του ελληνικού δημοσίου πανεπιστημίου. Θα σας πω μάρτι ότι την ηθική και την ακεραιότητα δεν την εξασφαλίζει η θέση, διότι η κ. Ρεπούση πληρωθήκε από τον Σόρρος και από τη νέα τάξη πραγμάτων για να γράψει αυτό το κατάπυστο βιβλίο Ιστορίας κατ' εντολή του κ. Σημίτη και κατόπιν του κ. Καραμανλή, ενώ ήταν καθηγήτρια δημοσίου πανεπιστημίου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα του Λ.Α.Ο.Σ)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας - ας και Θρησκευμάτων): Τι είναι αυτά που λέτε; Δεν είναι δυνατόν να τα λέτε αυτά.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Φυσικά και τα λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Πολατίδη.

Ο κ. Τζαβάρας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμμετέχουμε σήμερα σε μία πολύ σημαντική κοινοβουλευτική διαδικασία. Χαρακτηρίζεται κορυφαία όχι απλώς γιατί είναι ό,τι πιο σημαντικό μπορούμε να κάνουμε σ' αυτήν την Αίθουσα του Κοινοβουλίου, αλλά κυρίως γιατί όλοι θα πρέπει να συναντηθανόμεθα ότι σ' αυτήν τη διαδικασία το κορυφαίο στοιχείο είναι το γεγονός ότι δι' ημών των Βουλευτών ο κυρίαρχος λαός θέτει κανόνες καταστατικής σημασίας. Θέτει, δηλαδή, το πλαίσιο, επάνω στο οποίο και κάτω από το οποίο θα κινηθούν οι όροι της παραγωγής και της αναπαραγωγής της κοινωνικής μας ζωής. Μιλάμε, βέβαια, για τους όρους αυτούς, οι οποίοι αφορούν και το δημόσιο και τον ιδιωτικό χώρο της κοινωνίας.

Και απ' αυτήν την άποψη, θεωρώ -και είμαι υποχρεωμένος από το Βήμα αυτό να το εξάρω- ότι αποτελεί αρνητικό σημάδι της απουσία της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, της Αντιπολίτευσης που επέλεξε να λιποτακτήσει απ' αυτήν την κορυφαία διαδικασία της λαϊκής κυριαρχίας, που επέλεξε να φυγομαχήσει απ' αυτήν την Αναθεώρητή Βουλή, την οποία την προετοίμασε από το Μάιο του 2006 μαζί με την Πλειοψηφία. Και κυρίως, θεωρώ ότι αυτοί που αυτοαποκαλούνται δημοκρατική παράταξη, με την απουσία τους σήμερα δίνουν ένα αφόρητο παράδειγμα αντιδημοκρατικής πολιτικής συμπεριφοράς.

Αυτό πλήττει μεν τη δημοκρατία -στο βαθμό βέβαια που μπορεί να την πλήξει ένα τόσο περιθωριακό ζήτημα σαν την απουσία μίας παράταξης- αλλά ταυτόχρονα δημιουργεί σ' όλους εμάς που συμμετέχουμε και στις παρατάξεις που εκπροσωπούμε την πολύ μεγάλη αίσθηση της τιμής και του χρέους ότι μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα προσπαθούμε να θίξουμε τα πιο καίρια ζητήματα της πολιτικής ζωής.

Πρώτο βεβαίως απ' αυτά που συζητούμε είναι η υποχρέωση του κράτους να εξασφαλίζει το χαρακτήρα της παιδείας ακριβώς με τον τρόπο που ορίζει η παράγραφος 2 της διάταξης του άρθρου 16. Και είναι πράγματι ο σκληρός πυρήνας της διάταξης του άρθρου 16 αυτή η παράγραφος, γιατί συνδέει το κράτος με μία πολύ συγκεκριμένη ευθύνη αναφορικά με την παιδεία. Ορίζει ότι βασική αποστολή του κράτους είναι η παιδεία και, επίσης, διευκρινίζει ότι η παιδεία θα πρέπει να έχει στόχο την πνευματική, την ηθική, την επαγγελματική και τη φυσική αγωγή των Ελλήνων, αλλά ταυτόχρονα να οδηγεί στη διάπλαση υπεύθυνων και ελεύθερων πολιτών.

Αυτή είναι η ουσία της παιδείας. Και αυτήν ακριβώς την παιδεία, με το μεγαλειώδες περιεχόμενό της, όπως ακριβώς το

διατυπώνει ο συντακτικός νομοθέτης των ετών του 1974-1975, θα πρέπει να την αντιδιαστέλουμε από την έννοια της εκπαίδευσης. Και θα συμφωνήσω με τους προλαλήσαντες οι οποίοι έσπευσαν σ' αυτήν τη συζήτηση να καθορίσουν εννοιολογικά κάποιες συγκεκριμένες σημασίες που συζητούνται.

Η εκπαίδευση είναι η διαδικασία. Η παιδεία είναι η ουσία. Οι εκπαιδευτικοί μηχανισμοί είναι οι θεσμοί εκείνοι μέσω των οποίων αυτό το αγάθο που είναι η παιδεία -η οποία έχει ως σκοπό τη βελτίωση των πολιτών- διαφυλάσσεται και διαχέται στην κοινωνία.

Υπ' αυτήν την έννοια, όσοι μάχονται για το χαρακτήρα που πρέπει να έχουν οι εκπαιδευτικοί θεσμοί της ανώτατης εκπαίδευσης -εάν, δηλαδή, πρέπει να είναι δημοσίου αποκλειστικά ή ιδιωτικού χαρακτήρα- θεωρώ ότι δεν προσφέρουν τις χρήσιμες υπηρεσίες του δημοκρατικού διαλόγου που έχει ανάγκη το Κοινοβούλιο για να οδηγηθεί σ'ένα πράγματι ωφέλιμο συντακτικό, αναθεωρητικό έργο. Διότι δεν θεωρώ ότι αποτελεί το ουσιαστικό διακύβευμα αυτής της συζήτησης το αν αυτή η παιδεία στο ανώτατό της επίπεδο θα πρέπει ή τουλάχιστον θα έχει τη δυνατότητα να παράγεται και να διαχέται από εκπαιδευτικούς θεσμούς ιδιωτικού ή δημοσίου χαρακτήρα. Αυτό το οποίο εγγυάται το κράτος είναι το περιεχόμενό της παιδείας κι αυτήν την παιδεία έχουν ανάγκη οι Έλληνες. Και μ' αυτήν τη λογική, αποτελεί δευτερεύον ζήτημα το αν είναι ιδιωτικό ή δημόσιο το πανεπιστήμιο.

Βέβαια, σ' αυτήν ακριβώς την προβληματική, θα πρέπει να αναγνωρίσω ότι δεν είναι θετική η συνεισφορά των κομμάτων της Αριστεράς, γιατί αυτό επί του οποίου προσπαθούν να παρασύρουν τη συζήτηση -το δευτερεύον, δηλαδή, ζήτημα, όπως το ανέφερα- δεν αποτελεί εκείνο το στόχο που καθιστά το κράτος «Απόστολο» της παιδείας, που καθιστά το σύγχρονο κράτος ικανό να αντεπέξελθει στις προκλήσεις των σύγχρονων καιρών και να απαντήσει θετικά και δημιουργικά στις ανάγκες που έχει η κοινωνία.

Είναι δε χαρακτηριστικό ότι σ' αυτήν της την προσπάθεια της Αριστεράς χρησιμοποιεί κάποια συγκεκριμένα μέσα τα οποία δεν πείθουν. Και αυτό που δεν πείθει είναι βεβαίως η προσπάθειά τους να μας οδηγήσουν στη σκέψη ότι συμβάλουν σε ένα δημιουργικό διάλογο. Χαρακτηριστική είναι η διατύπωση που χρησιμοποιήσε ο κ. Κουβέλης, δηλαδή, ότι το κόμμα του αποκρούει και δεν αντικρούει τη συγκεκριμένη πρόταση για Αναθεώρηση του Συνταγμάτος. Και «αποκρούω» σημαίνει κλείνω τα μάτια, δεν βλέπω, κρατών αποστάσεις πεισματικά απέναντι σ' ένα ζήτημα, το οποίο ούτε καν δέχομαι να το αγγίξω γιατί το θεωρώ ταμπού. Ενώ «αντικρούω» σημαίνει ότι προσέρχομαι σ' ένα διάλογο, έχω επιχειρήματα και μ' αυτά τα επιχειρήματα προσπαθώ να πείσω τον αντίπαλό μου.

Αυτό, λοιπόν, για το οποίο σήμερα, αγαπητοί αντιπρόσωποι Βουλευτές του ΣΥ.Π.Ζ.Α., δεν καταφέρατε να πείσετε την Εθνική Αντιπροσωπεία, είναι ότι διαλέθετε επιχειρήματα.

Και βεβαίως, ένα δεύτερο στοιχείο που θα ήθελα να αντιτάξω είναι το γεγονός ότι ακούγοντάς σας θεωρώ ότι προσπαθείτε να μεταβάλετε αυτήν την Αίθουσα σε μουσείο συνθημάτων, επιχειρημάτων και ελεγκτικών τρόπων οι οποίοι είναι ξεπερασμένοι και δεν αποδίδουν καμμία πραγματικότητα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και βεβαίως, παρακολούθησα το συνάδελφο κ. Τσούκαλη, ο οποίος προσπαθώντας να διχοτομήσει την κοινωνία σε ιδιωτικό και δημόσιο χώρο, χρησιμοποίησε νομικές έννοιες. Ε, κύριε συνάδελφε, σας λέω αυτό που έλεγε ο Κάρολος Μαρξ: «Οι νομικές σχέσεις είναι σχέσεις που δεν είναι ανθρώπινες ούτε και κοινωνικές. Είναι σχέσεις οι οποίες αποτελούν ρυθμό στην κοινωνία».

Και μ' αυτήν την έννοια, λοιπόν, το να κόππεται ή να αγωνίζεται κάποιος για να δαιμονοποιήσει τον ιδιωτικό χώρο μόνο και μόνο επειδή διαθέτει κάποιες ιδεοληψίες ή προκαταλήψεις, δεν είναι μία πειστική στάση στο Κοινοβούλιο.

Επίσης, θα ήθελα -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, μ' αυτό- να επισημάνω ότι σ' αυτήν τη συζήτηση παραλείπετε να επιβεβαιώσετε τη φυσιογνωμία σας, η οποία πράγματι κάποτε διέθετε

στοιχεία μιας ρωμαλέας πολιτικής παράταξης, η οποία αγωνίζοταν για την κοινωνία των πολιτών.

Και δεν άκουσα –και το λέω ειλικρινά με θλίψη- κάποιον εξ υμών να αγωνίζεται για την υιοθέτηση της παραγράφου 11.

Αυτή η παράγραφος του άρθρου 16 αποτελεί και μεταρρυθμιστική καινοτομία, αλλά και πολύ σημαντική εξαγγελία, ότι δηλαδή το κράτος είναι υποχρεωμένο να φροντίζει για την ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών και του εθελοντισμού.

Μια Αριστερά που σέβεται τον εαυτό της πιστεύω ότι αυτό το άρθρο, αυτήν τη συγκεκριμένη διάταξη, θα έπρεπε να την είχε κάνει σημαία και όχι να απολογείται στο Κοινοβούλιο για συντεχνιακά συμφέροντα, τα οποία μάλλον μας έχουν οδηγήσει στο Μεσαίωνα παρά στην καινούργια εποχή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεωργίος Σούρλας): Το λόγο έχει η κ. Φιλίνη.

ANNA ΦΙΛΙΝΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάνω διάλογο, αντικρούων επιχειρήματα, αλλά αποκρούω μια επίθεση. Και εδώ πέρα πρόκειται, κατ' εμάς, βεβαίως, για μια επίθεση απέναντι στη δημόσια εκπαίδευση.

Είναι τρομερό ότι κυβερνητικά στελέχη, Υπουργοί και Υφυπουργοί, σήμερα ήρθαν να μας μιλήσουν για την κατάντια του δημόσιου πανεπιστημίου, να ασκήσουν δριμύτατη κριτική στο σημερινό πανεπιστήμιο σαν να μην έχουν καμμιά ευθύνη γι' αυτήν την κατάσταση, σαν να πρόκειται για μια άλλη χώρα, σαν να μην είναι Κυβέρνηση, σαν να μην έχουν αυτοί την κύρια ευθύνη για όλα αυτά τα οποία προσάπτουν στο δημόσιο πανεπιστήμιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα ήθελα να σκεφθώ, πριν έρθω και εγώ στη σημερινή διαδικασία, αυτήν την πολύ σοβαρή συζήτηση που κάνουμε. Με συγκίνηση πρέπει να πω ότι διάβασα ένα απόστασμα από την εισαγωγή στο βιβλίο σπουδών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, ένα βιβλίο εκατόν πενήντα σελίδων –νομίζω- που απευθύνεται στους σπουδαστές αυτού του ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος. Θα σας διαβάσω αυτό το μικρό απόστασμα το οποίο λέει τα εξής:

«Στο πλαίσιο του άρθρου 16 του ισχύοντος Συντάγματος (και του άρθρου 1 του νόμου τάδε), στο πλαίσιο της παράδοσης και της ανθρώπινης και υλικοτεχνικής υποδομής του, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, μέσω της αδιάσπαστης ενότητας των σπουδών και της έρευνας, έχει ως πρωτεύουσα θεσμική συντόνωσα της αποστολής του τη δωρεάν παροχή δημόσιας ανώτατης παιδείας υψηλής ποιότητας και την προαγωγή των επιστημών και της τεχνολογίας.»

Μετά απ' όλη αυτήν την κουβέντα που κάναμε σήμερα, πραγματικά ξανά συγκινούμασι, διαβάζοντάς το, και ας το διαβάζω εγώ η ίδια απ' αυτό εδώ το Βήμα.

Γ' αυτό ακριβώς, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτόν το λόγο υπερασπιζόμαστε το άρθρο 16, επειδή πιστεύουμε στη δημόσια παιδεία, στο δημόσιο σχολείο, στο δημόσιο πανεπιστήμιο, στο δημόσιο χώρο και στην ελευθερία όλων αυτών.

Υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα στη γνώση όλων των πολιτών, την ελευθερία στη διδασκαλία και στην έρευνα. Μόνο το δημόσιο πανεπιστήμιο μπορεί να υπερασπίζεται αυτήν την ελευθερία στη σκέψη, την ελευθερία στην ανάπτυξη της διδασκαλίας και άρα και της επιστήμης. Και αυτό, γιατί κινείται ανεξάρτητα από τις δεσμεύσεις που θέλουν να επιβάλουν συγκεκριμένα διωτικά συμφέροντα στη γνώση, στην επιστήμη, στην έρευνα.

Διότι αυτή είναι η αλήθεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι στο ιδιωτικό πανεπιστήμιο το περιεχόμενο των σπουδών και ο προσανατολισμός της έρευνας καθορίζεται από εξωπανεπιστηματικά και εξωεκπαιδευτικά κριτήρια.

Έχουν να κάνουν με ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα, συγκεκριμένων συμφερόντων, συγκεκριμένων ιδιωτικών προγραμμάτων. Χρειάζεται όμως στήριξη το δημόσιο πανεπιστήμιο. Χρειάζεται στήριξη και υλική και ηθική. Αντίθετα σήμερα ακούσαμε από σειρά Βουλευτών και Υπουργών της Νέας Δημοκρατίας να κάνουν κριτική στο δημόσιο πανεπιστήμιο. Πολλές απ' αυτές τις κριτικές που ακούστηκαν, μπορεί να ισχύουν κιόλας. Ισχύουν πολλές απ' αυτές.

Επιώθηκαν όλα αυτά αντί να βγάζουν ως συμπέρασμα ότι πρέπει να στηρίξουν τα πανεπιστήμια. Και αντί να τα στηρίξουν, φέρνουν ως λύση την ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημάτων. Αυτό θεωρούμε ότι αποτελεί σόφισμα και τίποτα άλλο.

Κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας και άλλοι συνάδελφοι που υποστηρίζατε αυτήν τη λύση, γιατί μιλάτε για τα θετικά των ξένων πανεπιστημάτων; Θεωρείτε ότι τα θετικά χαρακτηριστικά αυτών των πανεπιστημάτων οφείλονται στο γεγονός ότι έχουν και ανταγωνίζονται ιδιωτικά πανεπιστήμια στις χώρες τους, ότι γι' αυτό έχουν υψηλό επίπεδο σπουδών; Αυτό είναι ψέμα και δεν ισχύει επ' ουδενί λόγο.

Εγώ χάρηκα πάρα πολύ που η κ. Μπενάκη η οποία είναι πανεπιστημιακός άνθρωπος και εκπαιδευτικός, ανέφερε σήμερα στην ομιλία της ποιά είναι όντως η πραγματικότητα των ιδιωτικών πανεπιστημάτων στην υπόλοιπη Ευρώπη. Είναι ελάχιστα τα ιδιωτικά πανεπιστήμια που υπάρχουν, όντως και όπου υπάρχουν αυτά τα ιδιωτικά είναι γενικά μη ποιοτικά πανεπιστήμια. Τα καλά και αναγνωρισμένα πανεπιστήμια είναι όντως τα δημόσια κι αυτά είναι και τα περιζήτητα. Ορισμένα, είναι ημικρατικά, που βρίσκονται στην Αγγλία. Στη Γαλλία, στη Γερμανία, στη Σουηδία, στη Δανία δεν υπάρχουν ιδιωτικά πανεπιστήμια. Δεν έχουν καμμιά υπόσταση. Στην Πορτογαλία ανθούν το τελευταίο διάστημα. Αυτή είναι η μόνη χώρα που ξέρω. Ορισμένα καλά ιδιωτικά πανεπιστήμια υπάρχουν όντως στην Ιταλία που είναι όμως εκκλησιαστικά και στο Βέλγιο. Στις ανατολικές χώρες τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, τα ξενόγλωσσα κ.λπ. είναι χαμηλοτάτου επιπέδου.

Δυστυχώς σήμερα από το Υπουργείο Παιδείας ακούστηκαν πράγματα που υπονοούμενον συστηματικά το δημόσιο πανεπιστήμιο, αφαιρώντας του τελικά μέσα από την πολιτική που ακολουθείτε χρήματα από την έρευνα, στερώντας από το διδακτικό προσωπικό των πανεπιστημάτων μας ένα ανεκτό επίπεδο διαβίωσης.

Μόλις χθες εκβιαστικά μεθόδευσε ο κύριος Υπουργός Παιδείας την απαίτηση να καταθέσουν μέσα σε τρεις εβδομάδες τα πανεπιστήμια τετραετή προγράμματα, διαφορετικά, ανακοίνωσε ο κύριος Υπουργός, δεν πρόκειται να χρηματοδοτηθούν. Πρόκειται για τελεσγραφο και δεν είναι μαθημένη με τελεσγραφα η πανεπιστημιακή κοινότητα. Όμως τα πανεπιστήμια, οι σπουδαστές, οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι δικαιούνται αυτά τα χρήματα. Ναι οι διοικήσεις των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων ζήτησαν μια διορία μέχρι το Σεπτέμβριο κι αυτό τους το αρνήθηκε το Υπουργείο.

Ήδη πρέπει να πούμε εδώ και να τονίσουμε ότι οι πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες βρίσκονται σε κρίση και κλείνουν ορισμένες απ' αυτές επειδή το Υπουργείο Παιδείας αρνείται την τακτική χρηματοδότηση των βιβλιοθηκών αυτών για την αγορά βιβλίων και για την εξασφάλιση του αναγκαίου ανθρώπινου δυναμικού, του προσωπικού, προκειμένου να εξασφαλιστεί η λειτουργία των βιβλιοθηκών αυτών.

Δυστυχώς και ο κύριος Υπουργός, ο ίδιος υποστήριξε το ανεπανάληπτο, ότι προκειμένου να λειτουργήσουν σωστά τα δημόσια πανεπιστήμια χρειάζονται ένα σοκ. Και αυτό το σοκ είναι η ίδρυση των ιδιωτικών πανεπιστημάτων. Γ' αυτό θέλουμε την αναθεώρηση του άρθρου 16; Γ' αυτό το σοκ;

Μα, νομίζω ότι μπορούμε να βρούμε σωστότερες πολιτικές για να βοηθήσουμε τα πανεπιστήμια μας και να διορθώσουμε ότι είναι αναγκαίο.

Τελικά περιμένει η Νέα Δημοκρατία να έρθουν τα ιδιωτικά πανεπιστήμια προκειμένου να φτιάξει αυτή τη «μίζερη» πραγματικότητα, που ανέφερε κάποιος συνάδελφος σήμερα. Μα, αυτό είναι ακριβώς που δεν θέλουμε. Δεν θέλουμε τη διαρκή υποβάθμιση του δημόσιου πανεπιστημίου μ' αυτό το σοκ, το οποίο θέλετε να φέρετε.

Ευτυχώς πραγματικά οι φοιτητές, όλη την προηγούμενη χρονιά και η νεολαία -ήταν και παιδιά από πλούσιες οικογένειες, έξυπνα παιδιά είναι κι αυτά- υποστήριξαν και στους δρόμους και μέσα στα πανεπιστήμια και παντού το δημόσιο πανεπιστήμιο και υποστήριξαν τη μη αναθεώρηση του άρθρου 16. Αυτό κάνουμε και εμείς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζο-

σπαστικής Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Φιλίνη.

Το λόγο έχει ο κ. Μπούρας, με την αγόρευση του οποίου ολοκληρώνεται και η συζήτησή μας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υφυπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρήσα υποχρέωσή μου και καθήκοντο μου, αν και τόσο αργά και παρέμεινα με μεγάλη υπομονή στην Αίθουσα, διότι ένιωθα την ανάγκη ότι πρέπει να μιλήσω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Μπούρα, πότε λείψατε από την Αίθουσα και παραμείνατε αργά; Μονίμως στην Αίθουσα είστε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ: Πάντα είμαι, αλλά ειδικά σήμερα είναι υποχρέωσή μου, γιατί πρέπει να πω ότι όλη μου την επαγγελματική σταδιοδρομία τη διήνυσα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και μάλιστα και στις δύο κατευθύνσεις και στην τεχνολογική, αλλά και στην ανώτατη πανεπιστημιακή. Θα ένιωθα τύψεις αν δεν έπαιρνα το λόγο σ' αυτό το κορυφαίο γεγονός που αναφέρεται στην αναβάθμιση της παιδείας με την αναθεώρηση του άρθρου 16.

Και πρέπει να σας πω, κυρία Φιλίνη, που σας τιμώ ιδιαιτέρως, ότι ο Υπουργός Παιδείας, τον οποίο αδικήσατε, υπενθύμισε το αυτονόητο, που δεν έπρεπε να το θυμίσει, γιατί ζόυμε σε μια ευνομούμενη πολιτεία, που ψηφίζονται κάποιοι νόμοι και έχουμε υποχρέωση όλοι που ασκούμε λειτούργημα, να τους εφαρμόσουμε έστω κι αν διαφωνούμε.

Βέβαια, πράξη καλοσύνης επέδειξε ο Υπουργός, γιατί είναι αδιανόητο στον 21ο αιώνα να έχουμε τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ίδρυματα που δεν έχουν τετραετή προγραμματισμό και πετάμε τα χρήματα του ελληνικού λαούς έτσι στον αέρα και χωρίς πρόγραμμα. Αυτά τα πράγματα κάποτε πρέπει να διορθωνούνται.

Πρέπει να αναφέρω το εξής. Άκουσα πάρα πολλές φορές από τους εκλεκτούς συναδέλφους του ΣΥ.ΡΙΖΑ., ότι τάχα, λέει, στους δρόμους κατήργησαν την ψήφιση του άρθρου 16. Νομίζω ότι επειδή δεν ήσασταν, απ' όσους το άκουσα, στην προηγούμενη Βουλή, πρέπει να σας πω ότι οι κινητοποιήσεις οι πολύμηνες των φοιτητών έγιναν για το νόμο-πλαίσιο. Απλά σαν σημείο αναφοράς υπήρχε και η αναφορά στο άρθρο 16. Εκείνο το οποίο εμπόδισε να προχωρήσουμε –και εμποδίζει ακόμη- την αναθεώρηση του άρθρου 16 ήταν το Π.Α.Σ.Ο.Κ. που δεν έχει θέσεις. Άλλοι λένε τα μεν, άλλοι τα δε. Άλλα λέει ο Πρόεδρός τους σημεια, άλλα αύριο. Άλλα δηλώνει σε μια εφημερίδα σε συνέντευξη, άλλα στην άλλη. Αυτός ήταν ο λόγος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα μας, που πρώτη ανέδειξε την παιδεία και τον πολιτισμό, δεν μπορεί και δεν πρέπει σήμερα να υστερεί στην τέχνη, την επιστήμη, την έρευνα και τη διδασκαλία. Κι αυτό πρέπει κατ' αρχάς να αποτυπώνεται ρητά στο Σύνταγμά μας.

Σημαντικότερη, βεβαίως, θεωρητική παρέμβαση αποτελεί η απάλειψη της απαγόρευσης παροχής ανωτάτης εκπαιδευσης από μη δημόσιους φορεις. Αποτελεί πλέον απαίτηση της κοινωνίας μας και επομένως υποχρέωσή μας για την ικανοποίηση της ή αναθεώρηση του άρθρου 16, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα ίδρυσης μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών πανεπιστημάτων υπό τον αυστηρό διελέγχο του κράτους. Το κράτος δεν θα αφήσει ανεξέλεγκτα τα πράγματα. Θα ισχύουν νόμοι, θα ισχύουν προγράμματα που θα εγκρίνονται από το Υπουργείο Παιδείας. Θα ισχύουν διαδικασίες εκλογής προσωπικού όμοιες μ' αυτές που ισχύουν στα δημόσια πανεπιστήμια.

Πρέπει να σημειώσω κι εγώ ότι εμείς υποστηρίζουμε και ο Πρωθυπουργός της χώρας, ο Κώστας ο Καραμανλής δηλώνει και δηλώνουμε όλοι ότι στηρίζουμε τη δημόσια ανώτατη παιδεία. Όμως δεν έχει καμία σχέση το ένα με το άλλο.

Στα περισσότερα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης λειτουργούν ήδη ιδιωτικά Α.Ε.Ι. και σε καμία περίπτωση σε βάρος των δημοσίων. Η ίδρυση μη κρατικών Α.Ε.Ι. θα δώσει τη δυνατότητα και την ευκαιρία σε πολλούς νέους μας να κάνουν την επιλογή τους για ανώτατες σπουδές στη χώρα μας και όχι να μεταναστεύουν στο εξωτερικό για να εγγραφούν σε ένα πανεπιστήμιο και πολλές φορές να παραμείνουν εκεί και μετά τις

σπουδές τους.

Πέρα, όμως, από τη μετανάστευση νέων έχουμε και απώλεια επιστημονικού προσωπικού η οποία οδηγεί στην οικονομική αιμορραγία πολλών οικογενειών και εξαγωγή πολύτιμου συναλλάγματος. Αντίθετα, θα υπάρχει εισροή συναλλάγματος από εγγραφή στα μη κρατικά μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια φοιτητών και από άλλες χώρες. Η χώρα μας είναι ανά τον κόσμο παραδεκτό ότι είναι η χώρα της παιδείας και του πολιτισμού από αρχαιοτάτων χρόνων. Σημαντικός αριθμός επίσης Ελλήνων καθηγητών που πρέπει να πούμε ότι τους ξέρουμε όλοι όπως οι πρωτοπορούν και βραβεύονται και υπηρετούν στα ξένα πανεπιστήμια και δεν μπορούν να έρθουν στη χώρα τους. Μπορεί, λοιπόν, η χώρα μας να γίνει κέντρο παιδείας και πολιτισμού στην ευρύτερη μάλιστα περιοχή των Βαλκανίων με την ίδρυση τέτοιων ανωτάτων εκπαιδευτικών ίδρυμάτων. Άλλωστε σε καμία από τις χώρες όπου λειτουργούν μη κρατικά πανεπιστήμια δεν παρατηρήθηκε υποβάθμιση των κρατικών πανεπιστημίων. Απεναντίας, ο ανταγωνισμός και η άμιλλα οδηγεί σε αναβάθμιση.

Θα αναφέρω εδώ το παράδειγμα το οποίο δανείζομαι και το είπαν κι άλλοι συνάδελφοι από το χώρο της υγείας με την παροχή ιατρικής περιθαλψης από ιδιωτικά ιατρικά κέντρα. Όπως όλοι γνωρίζουμε τα τελευταία χρόνια αυτή η ταυτόχρονη λειτουργία αναβάθμισε και μάλιστα έβαλε σε πολύ ανώτατη θέση την κρατική περιθαλψη μέσα από τα δημόσια νοσοκομεία. Αντίθετα, όπου παρέμεινε και για όσο παρέμεινε η χώρα χωρίς τέτοιες λειτουργίες είχαμε υποβάθμιση. Με την κατοχύρωση, λοιπόν, της διασφάλισης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση δημόσια και ιδιωτική με την προσθήκη διάταξης στο άρθρο 16 δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος. Γιατί ειλικρινά δεν επιχειρήματολογείτε θετικά. Κινδυνολογείτε. Προσπαθείτε να μεταδώσετε στον ελληνικό λαο κάποιες φοβίες. Απεναντίας, μάς παρακολουθούν χιλιάδες Έλληνες συμπολίτες μας οι οποίοι με μόχθο με οικονομική αιμορραγία έχουν τα παιδιά τους σε ξένα πανεπιστήμια και αγωνιούν όχι μόνο για την ποιότητα των σπουδών τους αλλά ακόμα και για την ίδια τους την περαιτέρω πορεία. Έτσι, λοιπόν, μόνο θα μπορέσει και η ανώτατη παιδεία στη χώρα μας να ανταποκριθεί στις εκπαιδευτικές απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και στη διεθνή ανταγωνιστικότητα. Η άμιλλα και ο διεθνής προσανατολισμός επιβάλει την απελευθέρωση των δυνάμεων της παιδείας στη χώρα μας.

(Στο σημείο αυτό, κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

Και επειδή, κύριε Πρόεδρε, το κουδούνι με προειδοποιεί, εγώ θα τελειώσω λέγοντας ότι αυτοί που αντιτάσσονται στην ίδρυση μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών πανεπιστημίων, θα προσέφεραν πολύ καλύτερες υπηρεσίες με την κατάθεση προτάσεων για αναβάθμιση και βελτίωση των κρατικών Α.Ε.Ι. των δημόσιων Α.Ε.Ι. Ιδιαίτερα όσοι απ' αυτούς ανήκουν στην πανεπιστημιακή κοινότητα και ασφαλώς γνωρίζουν τη διεθνή εμπειρία στο χώρο τους.

Η κοινωνία της γνώσης, στην εποχή της παγκοσμιοποίησης που ζούμε, αποτελεί εθνική προτεραιότητα και δεν έχουμε το δικαίωμα να μείνουμε αδρανείς. Το χρωστάμε στους σημερινούς νέους μας, αλλά και στις γενιές που έρχονται.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Μπούρα.

Ο Υφυπουργός Παιδείας κ. Λυκουρέντζος έχει το λόγο για μία σύντομη παρέμβαση και να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση μας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ: (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου θέλω να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες για τη συμμετοχή σας στη συζήτηση και βεβαίως διότι αυτή η συμμετοχή μάς έδωσε προβληματισμούς και προτάσεις, πέρα βέβαια από το συζητούμενο άρθρο, για άλλα θέματα της παιδείας.

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, οφείλω -για να μη δημιουργούνται εσφαλμένες εντυπώσεις- να σημειώσω τα εξής. Ουδεμία πρόθεση επίθεσης στη δημόσια εκπαίδευση υπάρχει από την

Κυβέρνηση και από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου. Κάθε τέτοιο συμπέρασμα είναι παντελώς εσφαλμένο. Άλλο είπαμε: εμείς δεν υποκρινόμαστε και δεν παριστάνουμε ότι δεν βλέπουμε και δεν ακούμε. Αυτό είναι το οποίο καταθέτουμε και ζητούμε και τη σύμπλευση όλων των πολιτικών δυνάμεων, για να αντιμετωπιστούν κατά τον πλέον θετικό και δημιουργικό τρόπο οι όποιες αρνητικές καταστάσεις ισχύουν. Αυτή είναι η αγωνία μας και η επιδίωξή μας.

Τώρα, για το ποιος ευθύνεται ή όχι, δεν είναι ούτε η κατάλληλη στιγμή ούτε η κατάλληλη συζήτηση. Άλλα εν πάσῃ περιπτώσει, εμείς δεν ισχυριζόμαστε ότι ηγεμονεύουμε στην ακαδημαϊκή κοινότητα και στα πανεπιστήμια, ούτε ελέγχουμε όργανα ούτε χρησιμοποιούμε τα πανεπιστημιακά όργανα ως μετωπικές οργανώσεις στην κομματική μας στρατηγική.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση, τα στοιχεία που παρέθεσε ο Υπουργός κ. Στυλιανίδης νομίζω ότι είναι επεξηγηματικά και σε συνδυασμό με την τέταρτη προγραμματική περίοδο υπάρχουν τεράστιες ευκαιρίες για επενδύσεις στην έρευνα, στην ανάπτυξη της ακαδημαϊκής και πανεπιστημιακής κοινότητας της χώρας. Και βεβαίως θα συμφωνήσω και με τον κ. Ταλιαδούρο και με τον κ. Μπούρα για τις παρατηρήσεις τους. Σε ό,τι αφορά τη σταθερή επιλογή μας, ο εκτελεστικός νόμος του αναθεωρημένου άρθρου να είναι τέτοιος, ο οποίος να προστατεύει απ'όλες τις πλευρές το δημόσιο συμφέρον, το συμφέρον των πολιτών.

Προτείνουμε στην Ολομέλεια της Βουλής την έγκριση των

προτεινόμενων παραγράφων προς αναθεώρηση του άρθρου 16 στο σύνολό τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της δεύτερης ενότητας των αναθεωρητέων διατάξεων του Συντάγματος, δηλαδή: άρθρο 16, παράγραφοι 1, 5, 6, 7, 8, 10 και 11.

Κύριοι συνάδελφοι έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της συνεδρίασης της Τετάρτης 16 Απριλίου 2008 και της Πέμπτης 17 Απριλίου 2008 και ερωτάται το Σώμα αν επικυρούνται.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς τα Πρακτικά της συνεδρίασης της Τετάρτης 16 Απριλίου 2008 και της Πέμπτης 17 Απριλίου 2008 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 01.20'λύεται η συνεδρίαση για σήμερα ημέρα Τετάρτη 14 Μαΐου 2008 και ώρα 10.30'με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: συνέχιση της συζήτησης επί των αναθεωρητέων διατάξεων του Συντάγματος, σύμφωνα με τα άρθρα 110 του Συντάγματος και 119 του Κανονισμού της Βουλής (Ενότητες Δ' και Γ' της Επιτροπής: άρθρα 24 παράγραφος 1, 117 παράγραφος 3, 29 παράγραφοι 2 και 3, 57 παράγραφοι 1, 58, 62 και 115 παράγραφος 2), σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

